

Nyheter

Menighetsrådene går til spillebordet

(02.01.2002)

- I hver menighet bør menighetsrådet, de ansatte og de frivillige medarbeiderne med jevne mellomrom drøfte hva som det er viktig å bruke tid og krefter på, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen. - Svarene kan sikkert variere mye fra menighet til menighet og fra landsdel til landsdel. Men det er nyttig å stille selvkritiske spørsmål: Hva holder vi på med? Bør noen av våre aktiviteter saneres? Er det nye oppgaver og aktuelle utfordringer vi bør gripe tak i? sier Pettersen.

Hva er nødvendig?

Spillet består av 70 spørsmålskort med påstander om hva som kjennetegner en levende menighet, og spillerne skal sortere dem i tre bunker: Nødvendig, ønskelig eller uviktig.

Deltakerne trekker hver sine kort etter tur og leser påstanden høyt. Så skal han eller hun som har trukket kortet, velge hvor det skal plasseres på spillebrettet. En kort begrunnelse hører med, og de andre i gruppen kan kommentere begrunnelsen.

Hvem tar ansvar?

I spillets andre fase er spørsmålsstillingen: Hvem bør ta ansvaret for at noe skjer med det vi mener er viktig eller ønskelig? Er det de ansatte, de ulønnede medarbeiderne eller menighetsrådet? Da spillet ble brukt under Kirkemøtet ble det synliggjort hvor lett det er å plassere ansvar på menighetsrådet og de ansatte, og hvor vanskelig det er å si at noe er avhengig av frivillig initiativ og innsats.

Frivillighet i fokus

- Frivillig medarbeiderskap var et av hovedtemaene på Kirkemøtet, og nå ønsker vi at de nye menighetsrådene skal ha blikket rettet mot rekruttering av frivillige fra første stund, sier Erling J. Pettersen. Det sitter 9000 mennesker i menighetsrådene. Deres innsats avgjør i stor grad hva som skjer i menighetene.

- Menighetsrådet skal ha oppmerksomheten vendt mot alt som kan gjøres for å styrke kristenlivet og forkynnelsen i menigheten, og for dåpsopplæring og diakoni. Til slike oppgaver er en helt avhengig av at frivillige engasjerer seg, understreker Pettersen. (Kirkeinfo)

Pressekonferanse 21. januar om Bibeldagen 2002

(18.01.2002)

På pressekonferansen presenteres årets prosjekt som er produksjon og utsending av bibeldeler til hiv/aidsrammede i Afrika og bibeldeler til leseopplæring i Afrika.

Regionssekretær Konstanse Raen har det siste året arbeidet med å utvikle bibeldeler som kan gi trøst og håp til hiv/aidsrammede. Hun har hatt base i Rwanda men har arbeidet i mange land i Afrika.

Generalsekretær Gunnleik Seierstad og bibelmisjonsleder Dag Kjær Smemo deltar også på pressekonferansen.

Mer stoff om Bibeldagen er lagt ut på nettadressen: www.bibelselskapet.no/bibeldagen2002

Kontaktperson: Bibelmisjonsleder Dag Kjær Smemo, telefon: 9240 3700

Biskop Sigurd Osberg har søkt avskjed

(18.01.2002)

Tunsberg biskop Sigurd Osberg leverte torsdag 17. januar 2002 søknad om avskjed fra embetet sitt. Sigurd Osberg ble utnevnt til biskop i Tunsberg bispedømme for 12 år siden. Biskopen er 68 år og ble vigslet til prest i 1961. Han sier om sin 40-årige tjeneste i Den norske kirke, at denne har gitt han både stor glede og mange utfordringer.

- Det har vært et så spennende presteliv at om jeg skulle leve mitt liv om igjen, ville jeg be om at Vår Herre Jesus Kristus måtte ledsage med inn i den samme tjeneste som prest i Den norske kirke, sier Osberg.

I avskjedsbrevet sitt takker biskopen Kongen og hans Råd for de embeter han har fått betjene. Han takker også Norges Kristelige Studenterbevegelse og Oslo bispedømmeråd som tilsatte ham i de første tjenestene i kirken.

Utnevnelse av ny biskop i Tunsberg skjer ved Kongen i Statsråd når følgende prosess er gjennomført:

Når avskjed er innvilget av Kongen i Statsråd, tilskriver Kirke departementet Tunsberg bispedømmeråd og anmoder dem innen en bestemt frist å nominere inntil fem personer som rådet anser skikket til å bli utnevnt til ny biskop. Det skal tilstrebes at både kvinner og menn blir nominert.

I bispedømmerådets interne arbeid med å finne egnede kandidater, forutsettes det at aktuelle personer får anledning til å uttale seg til bispedømmerådet om de evt er villig til å motta nominasjon.

Når inntil fem kandidater er vedtatt nominert, sendes listen til departementet sammen med sentrale biografiske opplysninger om hver av de nominerte kandidater. Dette kan forventes å være klart i april/mai d.å.

Så sender departementet kandidatlisten til de som er berettiget til å stemme på tre personer i prioritert rekkefølge. (Man kan også stemme på andre enn de som er nominert)

Følgende deltar i stemmeprosessen:

alle prester i offentlig stilling i Tunsberg bispedømme

alle menighetsråd i bispedømmet

alle vigslede kateketer, kantorer og diakoner i offentlig stilling i bispedømmet.

alle prostene i bispedømmet – og i landet for øvrig.

de teologiske professorer ved de teologiske fakulteter, og rektorene ved de praktisk teologiske seminarer.

Departementet foretar opptelling av stemmene og offentliggjør utfallet.

Så gis Kirkerådet og her av de andre biskopene anledning til å uttale seg om hvilke tre - blant dem som har fått stemmer - de anser mest skikket til å bli utnevnt.

Siste fase er at departementet innstiller til Kongen i Statsråd, som utnevner ny biskop blant de som har fått stemmer gjennom hele prosessen. Det vil antagelig bli avgjort utpå høsten 2002, og ny biskop kan antagelig tiltre utpå nyåret 2003.

Domprost David Gjerp i Tønsberg vil være fungerende biskop i evt ledighetsperiode.

Positiv diskriminering tema i Samisk kirkeråd

(31.01.2002)

Kirkemøtet 1997 var preget av forsoning mellom Den norske kirke og det samiske folk. Uretten som var begått, ble brakt fram i lyset.

- Det som vi i ettertid kan se har manglet er at forsoningshandlingen ledet til at det samiske folk nærmet seg majoritetens nivå når det gjelder elementære retter og goder. Et absolutt minimum er retten til å kunne bruke og utvikle eget morsmål, sier leder av Samisk kirkeråd Ole Mathis Hetta. Han legger til:

- I den samisk-kirkelige sammenheng er det langt igjen før det samiske folks kultur og levemåte er gjenspeilet i kirkens liv og virke og er gitt verdi og vekstmuligheter.

Samisk kirkeråd skal på møtet i Snåsa drøfte ordninger for positiv diskriminering, både innen rekruttering og utdanning til kirkelig tjeneste og ved opprettelse av stillinger i kirken.

I saksdokumentene til møtet slås det fast at samisk kirkeliv ikke har kunnet konkurrere med andre behov når bispedømmerådene fordeler stillingsressurser for prest, kateket og diakon.

- Vi mener det er nødvendig med øremerkede midler og ekstra bevilgninger til samisk kirkeliv, begrunnet i de krav som Samelovens språkregler stiller. Vi ønsker å forsvare positiv diskriminering til fordel for samisk kirkeliv, sier Ole Mathis Hetta.

I forslag til vedtak foran Samisk kirkeråds møte heter det at innen Kirkerådets møte i september 2002 skal kirkens sentrale organer ha utarbeidet klare strategier for arbeidet med å øke bemanningen innenfor de soknene som er omfattet av Samelovens språkregler.

1. januar 1992 ble samisk likestilt med norsk som offisielt språk i Norge. Sameloven av 12. juni 1987 hadde fått et tillegg om bruk av samisk språk (- "Samelovens språkregler").

Sametinget tildeler de såkalte "tospråklighetsmidlene" i forvaltningsområdet for samisk språk. Etter at ny kirkelov ble innført og de kirkelige fellesrådene ble etablert som ansvarlige for kirkens økonomi, har ordningen fungert svært lite tilfredsstillende for kirken. Den lokale kirken har etter 1997 fått minimalt av midlene over den totale tospråklighets-rammen.

Kultur- og kirke departementet har mottatt henvendelser både fra Nord-Hålogaland bispedømmeråd og fra prostene i Indre Finnmark om at tospråklighetsmidlene i liten grad kommer de samiske menigheter til gode. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Samisk kirkeråd møtes på Snåsa hotell 5.-7. februar.

I anledning Samefolkets dag 6. februar inviterer Samisk kirkeråd lokale representanter fra kirke, skole, kulturliv og kommune til *temamøte* om samisk utvikling i Snåsa og kirkelig virksomhet i sørsamisk område.

Temamøtet arrangeres på Snåsa hotell 6. februar kl. 13.00. På møtet blir det også en *markering av Samefolkets dag* der den lokale sameforeningen medvirker.

Samme kveld kl. 19.00 (6. februar) arrangeres det *sørsamisk/norsk gudstjeneste* i Snåsa kirke. Det blir deretter kirkekaffe på sameskolen. Også her deltar den lokale sameforeningen og andre samiske grupper i området i markering av Samefolkets dag.

Saklisten for Samisk kirkeråds møte 5.-7. februar:

Sak SKR 1/2002: PROTOKOLLER

Sak SKR 2/2002: REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Sak SKR 3/2002: TILDELING AV OVF-MIDLER 2002

Sak SKR 4/2002: BUDSJETT FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2002
Sak SKR 5/2002: REGNSKAP 2001
Sak SKR 6/2002: OPPFØLGING AV DIAKONI I LYS AV DOKUMENTET
"GRUNNLAGSTENKNING OM SAMISK DIAKONI " 1999
Sak SKR 7/2002: SALME- OG SALMEBOKARBEIDET PÅ NORDSAMISK
Sak SKR 8/2002: ÅRSRAPPORT FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2001
Sak SKR 9/2002: RULLERENDE PLAN FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2002-2005
Sak SKR 10/2002: ÅRSMELDING 2001 FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD
Sak SKR 11/2002: REFLEKSJONER I TILKNYTNING TIL SAMISK KIRKERÅDS
SATSINGSOMRÅDER 2002-2005
Sak SKR 12/2002: OPPNEVNINGER
Sak SKR 13/2002: TILDELING AV FONDSMIDLER
Sak SKR 14/2002: EVENTUELT

Kontaktpersoner:

Valgt leder av Samisk kirkeråd, Ole Mathis Hetta, mob. tlf.: 91 10 33 30

Generalsekretær Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd, mob. tlf.: 90 07 91 29

Kirkerådet og IKO kritisk til foreslått revisjon av fagplan for KRL-faget: - For liten vekt på kulturarven

(31.01.2002)

Dette skriver Kirkerådet i sin høringsuttalelse til utkastet til ny fagplan for KRL-faget. Kirkerådet og Institutt for Kristen Oppseding (IKO) har samarbeidet om innholdet i sine høringsuttalelser. Både Kirkerådet og IKO er svært kritiske til flere av de foreslåtte endringene i fagplanen og anbefaler at endringene ikke iverksettes fra august 2002.

- Forståelsen av faget som et kulturfag synes å være svekket i det foreliggende planutkastet i forhold til nåværende fagplan i L97. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at faget i mindre grad legger vekt på det religiøse liv slik det i praksis utfolder seg i vår kultur. Innholdet i planen står på dette området i kontrast til at det i målformuleringene for faget heter at elevene skal få kunnskap om kristendommen og andre religioner og anskuelser "som levende kilde for tro, moral og livstolkning", sier kirkerådsdirektør sier Erling J. Pettersen.

Han mener at undervisning i alle religioner og livssyn allerede fra første klassetrinn gir et signal om at det er det religionsvitenskapelige og nasjonale kunnskapsstoffet som er i sentrum, - ikke barnets behov eller foreldres ønske om opplæring og danning.

IKO-styrer Erling Birkedal peker på at dersom en ser på læreplanen som en "kontrakt" mellom den offentlige skole og hjemmet/de foresatte, kan det skape usikkerhet å plassere fagstoffet i en felles bolk for 1.-4. klasse. Kirkerådet og IKO synes det er naturlig at man i dette faget, som i andre skolefag, må ta utgangspunkt i barnas kjente verden, og etter hvert utvide deres kunnskapsmengde og perspektiv.

- Kunnskap om andre religioner og livssyn enn det eller de som er representert i lokalmiljøet, vil naturlig høre med på mellomtrinnet. På ungdomstrinnet vil refleksjonen og dialog mellom ulike religioner og livssyn stå mer i fokus, mener Birkedal.

Høringsuttalelsene fra Kirkerådet og Institutt for Kristen Oppseding konkluderer med at det må gjøres vesentlige endringer i fagplanen.

- Fagplanen bør bearbeides slik at KRL-faget i større grad blir et kulturformidlende fag, i tråd med den lokalkultur barnet er en del av. Vi vil her spesielt fremheve at kristendommen er en del av den lokale kultur alle må få grundig kjennskap til for å få en nødvendig samfunnskompetanse. Dette må få konsekvenser både for struktur og innhold, og da spesielt på småskoletrinnet, heter det i begge høringsuttalelsene.

Følgende avsnitt i L97 er i utkastet til ny læreplan fjernet fra mål for småskoletrinnet:

"Elevene bør besøke en kirke i lokalmiljøet og være til stede ved en gudstjeneste. Det bør legges vekt på bearbeiding og etterarbeid. Jul, påske og pinse markeres hvert år (...)"

"Elevene bør møte representanter for ulike tros- og livssynssamfunn i lokalmiljøet og være til stede ved en religiøs samling. Det bør legges vekt på bearbeiding og etterarbeid" (L97:94).

I sine høringsuttalelser kommenterer Kirkerådet og IKO dette slik:

Ved at en stryker dette avsnittet viser en at en i mindre grad vil ha et kulturfag som forholder seg til den faktiske religiøse kultur som eksisterer i samfunnet. Denne endringen kan vi ikke se er i samsvar med stortingsmeldingens omtale av verdidimensjonen i faget

Høringsuttalelsene trekker denne konklusjonen:

Vi mener at planutkastet ikke er godt nok gjennomarbeidet enda. Vi anbefaler at læringscenteret/departementet arbeider videre med revisjonen, og utsetter fristen for når den skal innføres. (Kirkeinfo)

Misjon står sterkt i folkekirken

(08.02.2002)

– Det er generelt svært positive holdninger til misjon i menighetene, forteller Tore Laugerud, en av de to som står bak undersøkelsen. – Det som kommer fram av kritikk, er ikke uttrykk for en prinsipiell motstand mot misjonstanken, men er mer kulturelt betinget. Slik sett er Den norske kirke annerledes enn mange kirker på kontinentet.

Laugerud er rådgiver i Kirkerådet, og har gjennomført undersøkelsen sammen med professor Harald Hegstad, som inntil nylig arbeidet som forsker ved Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO). Arbeidet deres publiseres i disse dager som en rapport fra KIFO, og har fått navnet "Brennende hjerter eller misjonerende menigheter?". Onsdag 13. februar blir undersøkelsen presentert på et seminar i Oslo.

Ulike menigheter

Undersøkelsen har foregått i to faser. I første fase ble det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse blant menighetsrådsmedlemmer og kirkelige ansatte i fire prostier. I andre fase var fire lokalmenigheter gjenstand for et mer omfattende feltarbeid med dybdestudier. Menighetene, som ble valgt som eksempler på ulike menighetstyper, var Nord-Rana i Indre Helgeland, Helgerud i Bærum, Sørnes i Sola og Tune i Østfold.

– Det største engasjementet og den beste integrasjonen i menighetslivet finner vi i folkekirkemenigheten Nord-Rana, sier Laugerud. – Dette tror jeg virker forstyrrende på bildet mange har av den norske kirkevirkeligheten. I Tune opplever en at konkurranseforholdet mellom kirke og bedehus virker lammende på misjonsengasjementet. Det skaper problemer med å integrere misjon i menigheten.

– I Nord-Rana har menigheten konsentrert mye av misjonsengasjementet omkring et spesielt prosjekt på Madagaskar. Det har ført til et at misjon markeres tydelig i gudstjenestelivet og vanlige menighetsaktiviteter. Svært mange som ikke er spesielt aktive som kirkegjengere, er engasjert i praktisk arbeid for misjonsprosjektet, med innsamling av klær og utstyr til sykehus. Ifølge soknepresten har "misjonsprosjektet bidratt til å legitimere kirke i lokalsamfunnet".

Resultatene teller

Spørreskjemaundersøkelsen i de fire prostiene viser at holdninger til misjon i mindre grad enn ofte antatt har sammenheng med generelle kirkelige og teologiske holdninger. Folk lar i liten grad sin støtte (eller manglende støtte) til misjonsorganisasjonene bestemme av deres teologiske og kirkepolitiske engasjement. Det avgjørende er fruktene av arbeidet, den såkalte "Frelsesarmeeeffekten". På grasrotnivå er det overveldende positive holdninger til økt samarbeid mellom kirken og organisasjonene, både blant "misjonsvennene" og "kirkens folk".

– Undersøkelsen peker på hva som skjer med holdninger til misjon i menighetene i en tid da "misjonering" er i ferd med å bli et skjellsord blant mange, sier Laugerud. – Dessuten kan denne typen forskning gi viktig innsikt i hvordan lokalt menighetsliv utvikler seg i Den norske kirke. Hvilke generelle utviklingstrekk er det mulig å se i menighetene? Hva slags utslag får de i forhold til ulike arbeidsområder? Og hvilken rolle spiller ulike menighetstyper og kristenkulturer? (Kirkeinfo.)

Til redaksjonen:

Undersøkelsen om misjonsengasjementet i norske menigheter presenteres på et seminar i Storsalens lillesal, Staffeldts gt. 4, Oslo, onsdag 13. februar kl. 10–16. Pressen er velkommen.

Kl. 10.00–11.00 vil forfatterne av rapporten gi en presentasjon av den.

Kl. 11.15–12.30 er det et foredrag av generalsekretær Mogens S. Mogensen i dansk misjonsråd.

Kl. 13.30–16.00 er det en panelsamtale om misjon i menighetene med deltakelse av biskop i Møre Odd Bondevik, avdelingsleder i Normisjon Svein Granerud, direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen, professor i misjonsvitenskap og leder av Mellomkirkelig råd Tormod Engelsen og lektor ved Fjellhaug misjonshøgskole Dagfinn Solheim.

Kontaktpersoner:

Harald Hegstad kan kontaktes på Menighetsfakultet på tlf: 22 59 05 72.

Tore Laugerud kan kontaktes i Kirkerådet på tlf: 22 93 27 52.

Bispevigsel og kulturfest i Tromsø

(12.02.2002)

Norsk, samisk og kvensk vil lyde i Domkirken under gudstjenesten. Inngangs- og utgangsmusikken vil være nyskrevet for anledningen, og ha sitt utgangspunkt i den flerkulturelle virkeligheten i Nord-Hålogaland.

Lunsjen i Gyllenborghallen etter gudstjenesten legges opp i samarbeid med Troms og Finnmark fylkeskommuner samt Tromsø kommune. Man forbereder et arrangement med fokus på kultur, folk og kirkeliv i vårt bispedømme, de tre stammers møte og det flerkulturelle miljøet i bispedømmet.

- En bispevigsel er en anledning til å vise frem litt av det som gjør at vi er stolte over å tilhøre vår nordligste landsdel. Vi ønsker et arrangement som skal uttrykke visjoner for folk, kirke og kultur i Nord-Hålogaland, sier stiftskapellan/rådgiver Gunn Elvebakk som koordinerer forberedelsene til bispevigselingen i Tromsø.

Per Oskar Kjølaas skal vigsles til tjeneste i det eneste bispedømmet i Norge med grense mot tre forskjellige land - Russland, Finland og Sverige. Alle disse landene vil være representert ved vigselingen. Det samme vil kirken på Færøyene, Island og England være.

H.M. Kong Harald V vil være til stede både på gudstjenesten og på arrangementet etterpå. Det vil også kirkeministeren, presidenten i Sametinget, fylkesmenn og fylkesordførere fra Troms og Finnmark, representanter for Kirkerådet og Samisk kirkeråd samt biskoper fra både inn- og utland. I tillegg er en representant for hvert menighetsråd i Nord-Hålogaland bispedømme invitert, ordførerne i samtlige kommuner, stortingsrepresentantene fra Troms og Finnmark, prestene og representanter for de kirkelige arbeiderne i bispedømmet – og mange flere

Per Oskar Kjølaas er født og oppvokst i Kirkenes. Han ble ordinert til prest i 1975. Sin første prestetjeneste hadde han på Sortland. Etter 1978 har han tjenestegjort i Nord-Hålogaland, først som sokneprest i Kautokeino, deretter som stiftskapellan og bibeloversetter før han tok over som prost i Indre Finnmark prosti i 1998. Per Oskar Kjølaas er en kirkelig kapasitet på samisk språk, og har god kjennskap det flerkulturelle og flerspråklige miljøet i Nord-Hålogaland.

Priv. til red.:

Presse- og kringkasting inviteres til å delta både ved vigselgudstjenesten i Tromsø Domkirke 10. mars kl. 11.00 og ved den påfølgende lunsjen i Gyllenborghallen kl. 13.30. Påmelding til Nord-Hålogaland bispedømmekontor, v/stiftskap. [Gunn Elvebakk](#), Postboks 790, 9258 Tromsø.

Presseperm med utfyllende informasjon om arrangementene er tilgjengelig samme sted 7. mars kl. 12.00.

For mer informasjon, kontakt Nord-Hålogaland bispedømmekontor, v/ stiftskapellan [Gunn Elvebakk](#), tlf. 77 60 39 79

Mellomkirkelig råd ønsker utmelding av Nordisk Økumenisk Råd

(12.02.2002)

-Hensikten med dette er ikke å svekke samarbeidet mellom kirkene i Norden, men tvert imot å styrke dette arbeidet. Men forutsetningene er endret siden NØR ble etablert for vel 60 år siden, og det nordiske kirkelige samarbeidet bør i dag baseres på mer fleksible ordninger knyttet til råd og sekretariat i de nasjonale kirkene og deres nasjonale økumeniske råd, sier Mellomkirkelig råds leder, Tormod Engelsen.

Det er likevel en lengre prosess å melde Den norske kirke ut av Nordisk Økumenisk Råd, og Mellomkirkelig råds vedtak må derfor følges opp i andre kirkelige organer, så som Kirkerådet og Kirkemøte.

Kirkelig samarbeid i Norden har vært en viktig sak for Mellomkirkelig råd de siste årene, og et hovedspørsmål har vært hvordan de økumeniske endringene i og utenfor Norden har påvirket det nordiske kirkelige arbeidet slik det tradisjonelt foregår gjennom NØR. Mellomkirkelige råd har stilt kritiske spørsmål til NØR's prioriteringer, arbeidsmåte og effektivitet og har etterlyst alternativer til et fornyet kirkelig samarbeid i Norden på økumenisk grunn. NØR har sekretariat i Uppsala, og arrangerer konferanser og seminarer, koordinerer økumeniske og teologiske prosjekter og stipender.

Foran fjorårets årsmøtet i NØR fikk Den norske kirkes delegasjon mandat til å foreslå en styrt avvikling av NØR i sin nåværende form. Det norske forslaget om avvikling av NØR i sin nåværende form fikk svært liten støtte på årsmøtet, men Mellomkirkelig råd velger nå altså å gå videre med saken på egen hånd. Nyutnevnt biskop i Nord-Hålogaland, Per Oskar Kjølås, er norsk styremedlem i NØR, og støttet vedtaket i Mellomkirkelige råd.

Et forslag om å opprettholde Den norske kirkes direkte medlemskap i NØR fikk bare en stemme i Mellomkirkelig råd. Også dette forslaget ønsket mer fleksible ordninger i det nordiske kirkesamarbeidet.

Norges kristne råd skal være vertskap for et styremøte i NØR i Oslo 29.april, og det er ventet at styret da vil drøfte konsekvensene av det norske vedtaket. (Kirkeinfo)

Kontaktperson: Mellomkirkelig råds leder Tormod Engelsen,
tlf.22 28 90 60, mobil 92 62 30 07.

Dåpsopplæring betyr gode oppvekstvilkår

(20.02.2002)

Kirkerådet har tatt initiativ til å samle sentrale aktører til felles innsats. Nylig ble det holdt et møte mellom Erling J. Pettersen og Gunn Heidi Dybdahl fra Kirkerådet, Erling Birkedal fra IKO, Frank Grimstad fra Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og Ole Gunnar Winsnes fra Stiftelsen Kirkeforskning. Nå drar alle disse instansene i samme retning.

- Det er mye å jobbe med også før vi får penger, sier Pettersen. -Det dreier seg om å legge til rette for den største reformen innen kirkelig undervisning i nyere tid. Det krever storsatsing. Vi har begynt å snakke om hva slags føringer dåpsopplæringen vil legge for utdannelsen av kateketer og diakoner framover. Kirkerådet jobber i forhold til utdanningsinstitusjonene for at nye undervisningsplaner skal ta høyde for den kommende reformen.

Alle gode krefter

Pettersen er glad for at det er mange gode krefter å knytte kontakt med:

- Vi knytter forbindelser inn mot barne- og ungdomsorganisasjonene og menighetene, men også inn mot kulturlivet og mot media. Det er mange som jobber innen litteratur, musikk, fjernsyn og Internett, som har som siktemål å gi barn gode verdier og holdninger. Vi vil samarbeide med alle gode krefter som ønsker å gi barna positive oppvekstvilkår.

Dåpsopplæring handler ikke bare om formidling av troslære, men også om formidling av daglige ritualer som aftenbønn og bordbønn, og ikke minst den felles kulturskatten vi har i bibelfortellinger og salmer. Det at vi ser dåpsopplæringen i et slikt stort perspektiv, gjør at vi slipper å starte på bar bakke. Det fins mange gode krefter som kan trekke sammen for å gi kvalitet til barnas hverdag, understreker kirkerådsdirektøren.

Foreldre og politikere

Han mener den største utfordringen er å få foreldrene i tale. Hjemmet er den viktigste arenaen for dåpsopplæring. Derfor er foreldregruppen minst like viktig å nå som barna.

- Når foreldrene velger å komme med barna sine til dåpen, må de tas på alvor, sier Pettersen. - - Vi må stå sammen med dem i deres ønske om å gi barna det aller beste. Vi må møte dem gjennom dåpssamtalen, gjennom en fornyelse av aftenbønnetradisjonen, gjennom hjelp til å hente fram bibelfortellinger og salmer. Nå har bibelfortellingene klart å gjenerobre en plass i skolehverdagen, og det samme må skje i hjemmene.

En annen stor utfordring akkurat nå er å få politikerne på banen. Pettersen kommer til å ha tett kontakt med det politiske miljøet utover våren. Han ønsker å hindre at Stortinget gjør den samme tabben en gang til, som de gjorde da de kuttet posten på to millioner kroner til en forsiktig oppstart av arbeidet med dåpsopplæring i kirken.

- Vi tar Valgerd Svarstad Haugland på alvor når hun uttaler at det hun håper å kunne huskes for som statsråd, nettopp er satsing på dåpsopplæring, understreker Pettersen.

Kirkefagmessen «Kirke 2002» arrangeres i oktober

(21.02.2002)

«Kirke 2002» finner sted i Exporamas lokaler på Hellerudsletta utenfor Oslo – og i ulike lokaler i hovedstaden. I messehallen på Exporama legges det opp til større bredde blant utstillerne enn ved tidligere kirkefagmesser. Ved siden av presentasjonsstands fra næringsdrivende blir det opplevelsessteder med fokus på blant annet dåpsopplæring og kirke/stat-spørsmålet. Interesserte utstillere kan ta kontakt med Exporama AS, Postboks 134, 2026 Skjetten. Telefon 64 83 47 40, telefaks 64 83 47 41, e-post: exporama@exporama.no

Nasjonal markering

Målgruppen for arrangementet er ansatte og tillitsvalgte i Den norske kirke. Seminarprogrammet settes opp i samarbeid mellom Kirkerådet, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon, Institutt for Kristen Oppsending, Norske Kirkeakademier og Kirkens U-landsinformasjon.

- Den norske kirke har behov for nasjonale markeringer. Det å samles og oppleve fellesskap er viktig. Konferanseprogrammet skal legge vekt på kompetanseutvikling og inspirasjon, sier Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen som leder programkomiteen for «Kirke 2002».

Programmet for «Kirke 2002» med påmeldingsskjema blir sendt til menighetskontorene og de kirkelige fellestrådskontorene i april. Programmet vil også være å finne på følgende tre nettsadresser:

<http://www.exporama.no/>

<http://www.kirken.no>

<http://www.ka.no>

Kirkerådet beklager ordinasjon i Oslo

(21.02.2002)

Dette er ordlyden i et uttalelse vedtatt på Kirkerådets møte i Oslo torsdag. Uttalelsen ble vedtatt mot to stemmer.

Oslo biskop Gunnar Stålsett ordinerte 20. desember 2001 Nils Jøran Riedel, som lever i homofilt partnerskap, til prest i Den norske kirke.

Kirkerådet er forberedende og ivertsettende organ for Kirkemøtet, som er Den norske kirkes øverste representative organ. (Kirkeinfo)

Kirkerådet foreslår homofilisaken for lærenemnda

(21.02.2002)

I en enstemmig uttalelse fra Kirkerådets møte i Oslo 20.-21.februar tas det utgangspunkt i at rådet i 2000 tok opp spørsmålet om lærenemndbehandling av spørsmålet om homofilt samliv, etter initiativ fra Nidaros bispedømmeråd.

Uttalelsen fra Kirkerådet i dag lyder slik i sin helhet:

-Av Kirkerådets uttalelse i saken den gang framgår det blant annet at rådet ønsket å avklare ulike organers myndighet i forhold til hverandre før den nevnte sak eventuelt reises for lærenemnda. Kirkerådet anser at en slik avklaring langt på vei har skjedd med Kirkemøtet-behandlingen i fjor av saken "Myndighetsrelasjoner i Den norske kirke".

Det er fortsatt Kirkerådets klare oppfatning at det er nødvendig med en nærmere læremessig avklaring av homofilisaken i Den norske kirke. Lærenemnda er selv inne på dette i uttalelsen til Tunsberg-saken i 2000, hvor det heter at "saken er ikke tatt under behandling for å få en gjennomgang av homofilisaken i sin helhet". Det sies også at "tatt i betrakning at homofilisaken er et vanskelig og komplisert lærespørsmål, er det ikke hittil behandlet på en fyllestgjørende måte i de kirkelige organer", og videre at "homofilisaken kan ikke sies å ha funnet sin avklaring med det arbeid som hittil har skjedd i kirken med denne saken".

Dette gjelder flere forhold, men særlig vil Kirkerådet peke på at både flertall og mindretall i Bispemøtet påberoper seg Skriften når det gjelder å begrunne sitt standpunkt. Hertil kommer at Bispemøtet er delt i et så fundamentalt spørsmål som hvorvidt avvisning av homofilt samliv er en krenkelse av menneskeverdet (jfr. Bispemøtesak 12-1999).

Kirkerådet er kjent med den samlivsetiske drøfting som Bispemøtet våren 1999 tok initiativ til, og er klar over at Bispemøtet sikter mot på konkludere drøftingene på et møte våren 2002. Kirkerådet vil i den forbindelse, på den foran nevnte bakgrunn, be Bispemøtet om selv å reise homofilisaken for Den norske kirkes lærenemnd, for å sikre en så grundig behandling av saken som mulig", heter det i uttalelsen fra Kirkerådets møte.

Kirkerådet har som hovedoppgave å være Kirkemøtets forberedende og iverksettende organ. Rådet har 15 medlemmer, valgt av Kirkemøtet.

Den norske kirkes lærenemnd er et selvstendig sakkyndig organ som etter anmodning gir uttalelse i saker som gjelder den evangelisk-lutherske lære. I mars 2000 kom lærenemnda med sin hittil eneste uttalelse, i en sak reist av Tunsberg biskop Sigurd Osberg om prost Asle Dingstad. (Kirkeinfo)

Europas kirker møtes i Trondheim i 2003

(21.02.2002)

Generalforsamlingen i 2003 vil både være et møte hvor KEK's faglige profil og fremtidige arbeidsoppgaver blir utmeislet, og en kirkelig "festival" som er åpen for alle som ønsker å delta. Det vil bli foredrag, høringer, utstillinger, musikk og ikke minst store gudstjenester.

Konferansen for Europeiske Kirker er en økumenisk organisasjon for Europas ulike kirkesamfunn. De ortodokse kirkene og de ulike protestantiske kirkene utgjør hovedtyngden av de 127 medlemskirkene i organisasjonen, som også samarbeider med Den katolske biskopskonferansen i Europa. Dette betyr at Trondheim i 2003 vil få besøk av biskoper, prester og lekfolk fra alle Europas land, noe som innebærer en unik opplevelse for Trondheim og Norge. Vi får del i et stort og fargerikt økumenisk fellesskap.

KEK arbeider med hovedutfordringene for kirkene i Europa i dag. I en tid hvor religion knyttes så sterkt til konflikter, er det økumeniske arbeidet for gjensidig respekt og forståelse viktigere enn noen gang. KEK er også opptatt av samtaler med andre religioner, og da særlig med jøder og muslimer. Organisasjonen arbeider dessuten med et vidt spekter av sosiale saker.

Å bygge nye relasjoner

Den norske kirkes legger opp til at forberedelsesfasen til generalforsamlingen i 2003 ikke bare skal være å forberede et arrangement. Enda viktigere er det å bruke anledningen til å bygge relasjoner til europeiske kirker. Det arbeides for at Den norske kirkes forhold til Europa skal danne utgangspunkt for en sak på Kirkemøtet i Bergen i november i år. Og Mellomkirkelig råd har bestemt å sette i gang følgende to prosjekter:

"Partnerskap Trondheim 2003."

Ideen er å bygge et partnerskap mellom bispedømmerådene og kirker i andre land. Aktuelt her er samtalegrupper og utvekslingsbesøk, hvor man blant annet studerer forberedelsesmaterieell sammen.

"Pilegrim 2003."

Dette er et lokaløkumenisk prosjekt hvor en søker samarbeid med Den norske kirkes domproster i etableringen av lokaløkumeniske grupper, som drøfter generalforsamlingens tema i lys av lokale erfaringer med samarbeid. Det vil bli satt av penger slik at disse gruppene kan delta under generalforsamlingen.

En studieprosess

I løpet av februar vil KEK sende ut et studiedokument om generalforsamlingens tema til sine medlemskirker, og be om respons innen september. Det vil bli lagt opp til en studieprosess også i Den norske kirke de nærmeste månedene. Det endelige studiedokument vil bli brukt på ulike måter under selve generalforsamlingen.

- Vårt mål er å bygge opp Den norske kirkes relasjoner til andre europeiske kirker, slik at vi kan se at relasjonene er blitt tettere når generalforsamlingen er over. Da vil det være knyttet flere kontakter til europeiske kirker fra lokalt og regionalt hold i kirken. Det er skapt større forståelse blant kirkegjengere og rådsmedlemmer for mangfoldet blant Europas kirker, for deres tradisjoner og aktuelle utfordringer, og deres muligheter for å være en kristen stemme inn mot Europas folk og nasjoner, sier generalsekretær Stig Utne i Mellomkirkelig råd. - Jeg håper bispedømmene vil gripe dette som en mulighet til fornyelse og nytt perspektiv på sin virksomhet, og på den måten få hjelp til

å se seg som en lokal kirke i et globalt fellesskap.

1. september 2002 slutter Utnem som generalsekretær, og blir rådgiver for forberedelsene til generalforsamlingen. Ellers arbeider prest Berit Lånke i Trondheim som prosjektleder for generalforsamlingen. Biskop Finn Wagle er sentralkomiteemedlem i KEK, som har Keith Clemets som generalsekretær. Sekretariat ligger i Geneve. (Kirkeinfo)

24,6 millioner fordelt fra Opplysningsvesenets fond

(25.02.2002)

Kr. 3.505.000 ble fordelt på søknader til landsomfattende eksterne prosjekter innenfor Kirkemøtets satsingsområder 1999-2002 og kr. 6.725.000 til de 11 bispedømmene til regionale og lokale kirkelige tiltak.

Kr. 1.250.000 ble fordelt til prosjekter innen kirkeoppvarming og pedagogisk utvikling og til kirkeforskning. Kr 3.610.000 gikk til prosjekter i regi av Kirkerådet og kr. 2.040.000 i administrasjonsutgifter til Kirkerådet innenfor satsingsområdene. Det ble også avsatt kr. 700.000 til samisk kirkeliv.

1,4 millioner kroner ble avsatt til utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker i andre land. Videre ble det gitt kr. 5.370.000 i tilskudd til de internasjonale økumeniske organisasjonene som Den norske kirke er medlem av – tilskudd som tidligere er bevilget av Stortinget over statsbudsjettet.

Av de kr. 3.505.000 som ble fordelt til eksterne tiltak, ble kr. 900.000 fordelt på følgende prosjekter innen satsingsområdet barn og unge: Norges KFUK/KFUM kr. 60.000, Kristen Idrettskontakt (KRIK) kr.30.000, Institutt for Kristen Oppseding (IKO) kr. 440.000, Landås menighet kr. 20.000, Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag kr. 40.000, Norges KFUK og KFUM-speidere kr. 30.000, Ung kirkesang kr. 30.000, De døves menigheter kr. 40.000, Norske kirkeakademier kr.50.000, Norsk Søndagsskoleforbund kr. 60.000, Kristent Arbeid Blant Blinde kr. 50.000, og Kulturkammerets forumteater kr. 50.000.

Innen satsingsområdet rekruttering og bemanning er kr. 290.000 fordelt slik: De døves menigheter kr. 30.000, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon kr. 55.000, Acta kr. 30.000, et samarbeidsprosjekt med Høgskolen i Volda, Ullensaker kirkelige fellestråd og Kirkerådet kr. 75.000, og Sør-Hålogaland bispedømme kr. 100.000.

Kr. 1.455.000 ble fordelt slik innen satsingsområdet prosjektorientert diakonal satsing: Norges KFUK/KFUM kr. 40.000, Åpen kirkegruppe for lesbiske og homofile kr. 125.000, Stiftelsen Kirkens Bymisjon/Åpen kirkegruppe kr. 75.000, Høgskolen for diakoni og sykepleie kr.25.000, Kirkens Sosialtjeneste kr. 40.000, Til helhet kr. 50.000, Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep kr. 950.000, For livsrett og menneskeverd kr. 60.000, Fagmiljø for integreringskonsulenter kr. 50.000, og Norges KFUK/KFUM kr. 40.000.

Innen satsingsområdet åndelig fornyelse ble det fordelt kr. 160.000 slik: Presteforeningen/Kirkerådet kr. 50.000, Tro og lys kr. 35.000, Institutt for sjelesorg kr. 25.000, og Liturgisk senter kr. 50.000.

Til andre søknader ble det fordelt kr. 700.000 slik: Norges Kristelige Studentforbund kr. 20.000, Kirke/stat-utvalget kr. 600.000, og Norges kristne råd kr. 80.000. (Kirkeinfo)

Konferanse om dans i kirken: 'Kroppens oppstandelse'

(26.02.2002)

Bongers er opprinnelig fra Nederland. Hun har tidligere vært organist i Lødingen og Rønvik menighet i Bodø, og har studert liturgisk dans i ni forskjellige land i Europa. I tillegg til jobben som organist, driver hun Elzegård Liturgisk verksted fra sitt hus på Reinsvoll. Der tilbyr hun kurs i dans og innføring i kirkeårets fester.

Flere måter å danse på

Emma-Elze Bongers svarer gjerne på spørsmål om hva kirkedans dreier seg om:

- Det er flere former for kirkedans. *Liturgisk dans* er en enkel form, hvor en må ha både menigheten og liturgien i hodet ved utformingen. Hele menigheten skal helst være med å gi uttrykk for det de liturgiske leddene sier. Dans kan brukes til prosesjoner, til salmer, og til de faste leddene i gudstjenesten.

Så er det *sakral dans*, også kalt hellig dans eller sirkeldans. I den er det i større grad dansen som bestemmer samlingens karakter. I tillegg er det *uttrykksdans*, hvor en mer profesjonell danser, eventuelt en mindre gruppe, tolker for eksempel en bibeltekst. På konferansen vil vi presentere flere typer.

Behov for et nettverk

- *Hva av dette er det egentlig som blir praktisert i Norge?*

- Det er mange enkeltpersoner som driver med dans, men de vet lite om hverandre. Det foregår særlig mye i forbindelse med ungdoms- og familiegudstjenester. Lite av dette blir dokumentert, så det behov for et arkiv og et nettverk for kirkedans, slik man har i flere andre land," sier Emma-Elze Bongers.

Konferansen "Kroppens oppstandelse" blir arrangert i samarbeid med Liturgisk senter og holdes i Uranienborg menighetshus i Oslo 25.-28. april.

Påmelding til konferansen er til Liturgisk senter, Erkebispergården, 7013 Trondheim, tlf. 73 53 91 20. Egen brosjyre kan bestilles samme sted. Påmeldingsfrist er 1. april. (Kirkeinfo)

Prosjekt dåpssamtale

(26.02.2002)

Målsettingen er at prester og kateketer skal dyktiggjøres i møte med dåpsforeldrene. Det blir lagt vekt på kontakten før samtalen, selve dåpssamtalen, dåpshandlingen og opplæringen som skal følge. Særlig viktig er det å fokusere på sammenhengen mellom dåp og opplæring. Samtalen bør vel så mye handle om å gi konkret hjelp til det som følger etter dåpen, som selve det tekniske rundt dåpshandlingen, heter det i målformuleringen for prosjektet "Inn i kirken – med dåpssamtalen som utgangspunkt".

Prosjekt i fire faser

Kursene om dåpssamtalen arrangeres av Kirkerådet, IKO, Presteforeningen og Kateketforeningen i fellesskap. Første fase var et forprosjekt hvor en kartla behovet i de ulike bispedømmene, og i november begynte annen fase da det første sentrale kursholderkurset gikk av stabelen. Framtidige kursholdere fra Borg, Tunsberg, Hamar og Nidaros var samlet i Oslo, hvor de blant annet ble undervist av den svenske kommunikasjonseksperten Eva Reimers.

I 2002 kommer turen til sentrale kursholderkurs for resten av bispedømmene. Disse skal følges opp av seminarer på regionalt nivå, hvor de som er blitt kurset, underviser andre prester og kateketer fra sitt eget bispedømme (tredje fase).

I løpet av 2002–2003 skal det hele kulminere med lokalt studiearbeid for prester og kateketer på prostinivå. Til denne fjerde fasen utarbeides det i disse dager en artikkelsamling.

Første møtepunkt

En av dem som har ivret for å få til et bredt samarbeid om dåpsopplæringen, er Rolf Simeon Andersen, leder av presteforeningens fagråd for kateketikk. Han sitter i styringsgruppen for prosjektet "Inn i kirken – med dåpssamtalen som utgangspunkt".

- Selv om vi fremdeles ikke vet hvordan den fremtidige dåpsopplæringen vil se ut, er det viktig å komme i gang med noe, sier Andersen. - Dåpssamtalen er et av de første møtepunktene mellom hjemmet og kirken, det vil si mellom dem som skal samarbeide om å gi barnet en kristen oppdragelse. Det er naturlig å begynne med denne aller første fasen, så kan vi engasjere oss i andre temaer etter hvert.

I tillegg til Andersen består styringsgruppen for dåpssamtaleprosjektet av Nina Engen fra Kateketforeningen, Cecilie Holdø fra IKO og Gunn Heidi Dybdahl fra Kirkerådet.

Fra ensomhet til samarbeid

En KIFO-rapport fra 1996 viste at dåpssamtalen har stor oppslutning i Den norske kirke. I 90% av tilfellene varer samtalen i 30 minutter eller mer. Problemet er at samtalen skårer lavt når det gjelder foreldrenes vurdering av betydningen. Sammenliknet med alt det andre som skjer i forbindelse med dåpen, betrakter de samtalen som lite betydningsfull.

- Til nå har dåpssamtalen i stor grad vært prestens personlige arena – kanskje også ensomme arena, sier Rolf Simeon Andersen. - Hver enkelt prest har vært alene om gjennomføringen. Det har vært lite kommunikasjon prester imellom både når det gjelder positive erfaringer med dåpssamtalen, og når det gjelder å dele med hverandre det som ikke har fungert godt. Nå håper vi å bidra til at dette endres. Noen steder har prest og kateket forsøkt å samarbeide om dåpssamtalen, og i

styringsgruppen synes vi det er spennende å se mer på denne formen.

Truende innramming

I foredraget på kurset i Oslo fortalte Eva Reimers at de fleste foreldre opplever det mest positivt å være alene om dåpssamtalen, fremfor å samtale i en gruppe med flere foreldrepar. De føler at de blir mer sett når de møter presten alene. På den andre siden kan de oppleve situasjonen som svært beklemmende hvis presten overkjører dem når de møter ham eller henne alene.

I sin undersøkelse av dåpssamtalen i Svenska kyrkan har Reimers stilt opp noen grunnleggende strategier som ulike prester har for dåpssamtalen. Hun har tatt for seg både rammen omkring samtalen og emnene som blir tatt opp.

Hun skiller mellom truende innramming og ikke-truende innramming av samtalen. Noen prester foretrekker å møte dåpsforeldrene på sitt eget kontor, gjerne plassert bak skrivebordet. Andre går helst hjem til foreldrene og sier ja takk til en kopp kaffe under samtalen. Mange foreldre opplever situasjonen mindre truende når de befinner seg på hjemmebane.

Forelesning eller dialog

Reimers skiller også mellom truende og ikke-truende emner i samtalen. Når samtalen får karakter av teologisk forelesning eller hovedvekten legges på foreldrenes forpliktelser, kan temaet lett virke truende. Motsatt er det når presten åpner for spørsmål fra foreldrene og viser en lyttende holdning. Når en tar utgangspunkt i barnet heller enn i dogmatikken, er det lettere for foreldrene å komme på banen.

Rolf Simeon Andersen mener det er viktig å snakke om hvordan vi får til den gode samtalen.

- Vi må arbeide seriøst med kommunikasjon, med samtalens form og innhold. Noen har erfaringer fra samtaler i hjemmene, andre fra samtaler i kirken. Noen mener en knapp time er nok, andre legger opp til flere samlinger og knytter dåpssamtalen nært til menighetens virksomhet. Hvis vi blir gode på kommunikasjon, vil antakelig flere foreldre oppleve dåpssamtalen som viktig,- sier Andersen.

Gi foreldrene støtte

I utredningen om dåpsopplæring i Den norske kirke ([NOU 2000:26](#)) blir følgende program formulert for dåpssamtalen:

- Dåpssamtalen gjennomføres individuelt, fortrinnsvis i barnets hjem. Omfang ca én time. Samtalene foretas før og etter dåpen. I tillegg kan en samle flere dåpsfamilier for å gjennomgå ritualet og gudstjenesten. Målet med foreldrekontakten er å gi støtte og frimodighet i foreldrerollen – både til å være tydelige oppdragere og til å innarbeide gode vaner for den kristne oppdragelsen. Foreldrene tilbys også kurs med enkel innføring i kirkens tro og liv (Foreldre-katekumenat).

Første steg i retning av denne målsettingen er kanskje i ferd med å bli tatt. (Kirkeinfo)

Presentasjon av utvalgsinnstilling om kirke/stat

(26.02.2002)

Kirke/stat-utvalgets leder Trond Bakkevig vil presentere utvalgets konklusjoner før han overleverer innstillingen til oppdragsgiveren, Kirkerådet v/ leder Gunvor Kongsvik.

Etterpå vil et panel med utvalgets leder og medlemmene av arbeidsutvalget besvare spørsmål fra pressen. Medlemmer av arbeidsutvalget er seniorrådgiver Ingrid Hauge Lundby, prost Ingrid Vad Nilsen, og professor Harald Hegstad.

Kirke/stat-utredningen vil bli utdelt til pressen på stedet. Den vil samtidig bli tilgjengelig i fulltekst på internett på Den norske kirkes nettsted <http://www.kirken.no> sammen med pressestoff om innstillingen.

Kirkerådets kirke/stat-utvalg ble oppnevnt av Kirkerådet for Den norske kirke 13. februar 1998.

Utvalget har hatt et bredt kirkelig og samfunnsmessig mandat (se www.kirken.no)

På kirken.no ligger i fulltekst seks delrapporter som utvalget har utgitt i løpet av utredningsprosessen. Rapportene handler om hva kirken er, om kirken i det norske samfunn, om kirkens økonomi og alternative finansieringsformer, om religionsfrihet og religionspolitikk, om kirkelige reformer siden 1984, og om dåpsopplæring.

Kirke/stat-utvalget har hatt 17 medlemmer og en rekke av dem vi være til stede under presentasjonen og tilgjengelige for kommentar etter pressekonferansen.

Utvalgsmedlemmene er: Prost dr. theol. Trond Bakkevig, Oslo (leder), seniorrådgiver Ingrid Hauge Lundby, Bærum (medlem av arbeidsutvalget), prost Ingrid Vad Nilsen, Kongsvinger (medlem av arbeidsutvalget), profesor dr. theol. Harald Hegstad, (medlem av arbeidsutvalget), Oslo, advokat John Egil Bergem, Orkdal, professor dr. theol. Trond Skard Dokka, Oslo, professor Berge Furre, Oslo, biskop Ole D. Hagesæther, Bergen, kateket Astrid Hareide, Kristiansand, avdelingssykepleier Sigrid Haukvik, Sauherad, studiesjef Egil Morland, Sotra, rådgiver og forsker Ingvill Thorson Plesner, Oslo, professor dr. philos. Pål Repstad, Kristiansand, likningssjef Astri M. Rosenqvist, Oslo, student Hege Fjellheim Sarre, Karasjok, biskop Olav Skjevesland, Kristiansand, og pensjonert rektor Nils Valde, Åfarnes. Utvalgets sekretærer er teolog Olav Fykse Tveit og juridisk rådgiver Torbjørn Backer Hjorthaug.

Oslo, 26.februar 2002

Med vennlig hilsen
Dag Stange
informasjonssjef
Kirkerådet

Brobyggerprisen 2002 til Kristen Idrettskontakt (KRIK)

(06.03.2002)

I sin begrunnelse for tildelingen uttaler styret i Norske Kirkeakademier:

I over 20 år har Kristen Idrettskontakt bygd bro mellom to områder som har stor betydning i mange menneskers liv – idretten og kirken. For man har vært seg bevisst at begge miljøer ville tjene på gjensidig kontakt og inspirasjon. Bevegelsen har brakt verdifull erfaring fra idrettsmiljøet inn i kirkens arbeid, og slik har den virket til å fornye og styrke det kristne ungdomsarbeidet så vel som andre miljøer i kirken. Den har bidratt til å holde fram visjonen av det hele menneske i sammenhenger der man av og til har fokusert ensidig på de åndelige og sjelelige sider ved mennesket. Tilsvarende har Kristen Idrettskontakt søkt å bringe kristen etikk, tro og refleksjon inn i idrettsmiljøene, og bevegelsen har markert seg i samtalen om etiske dilemmaer. Her har visjonen av det hele menneske vært et kritisk korrektiv til den type idrettssetting som synes å redusere mennesket til en konkurransemaskin. Gjennom lek, idrett og forkynnelse har Kristen Idrettskontakt vært med på å skape bedre nærmiljøer. Dette har hjulpet mange unge til å utvikle et positivt selvbilde, og det har gitt dem nye muligheter til å utveksle tanker og holdninger i denne viktige sammenhengen. Kristen Idrettskontakt har også samlet ungdom på tvers av kirke- og trossamfunn til større landsdekkende samlinger som for eksempel Action og Arena. I de senere år har bevegelsen vendt blikket ut over Norges grenser. Den har ønsket å skape idrettsglede og fellesskap over landegrensene, og har vært med på å etablere flere lokallag - blant annet i Tanzania og Uganda. Organisasjonen har hatt som mål å inkludere barn og unge på tvers av mange skillelinjer. Norske Kirkeakademier takker Kristen Idrettskontakt for at bevegelsen med utgangspunkt i det kristne ståsted har skapt nye arenaer for sunn konkurranse, lek og livsutfoldelse. Med sine visjoner og kritiske spørsmål har bevegelsen vært en viktig brobygger mellom miljøer som ofte har vært atskilt.

Norske kirkeakademier har siden 1983 delt ut Brobyggerprisen til personer/institusjoner som har gjort en særlig innsats for å bygge bro mellom miljøer og grupper i vårt samfunn. Tidligere prisvinnere er bl.a. Carl Fredrik Engelstad, Kirkelig Kulturverksted, Inge Eidsvåg, Michael Melchior, Mari Boine, Petter Skauen, Simon Flem Devold, Hanne Sophie Greve, Aslam Ahsan, Ronald Hölscher, Aksjonen "Slett U-landsgjelda" (SLUG), Kjetil Bang-Hansen og Svein Tindberg.

Kirkeakademibevegelsen består av rundt 40 lokale akademier spredt ut over landet. De ønsker å ta kirkens kultur- og samfunnsansvar alvorlig og være fora som fremmer dialog mellom forskjellige grupper i samfunnet.

Til redaktøren:

Brobyggerprisen vil bli overrakt Kristen Idrettskontakt under årsmøtet i Norske Kirkeakademier. Årsmøtet finner sted på Granavolden Gjestgiveri, Gran på Hadeland, 8.-10. mars i år. Selve prisoverrekkelsen skjer lørdag kveld kl. 19.30 under festmiddagen. Pressen er velkommen til å delta.

For mer informasjon om Brobyggerprisen kontakt generalsekretær Margunn Sandal, Norske kirkeakademier, tlf.22 93 28 70, mob. 48 00 66 01 fax. 22 69 11 44.

E-post : post@kirkeakademiene.no. Se også nettsider: www.kirkeakademiene.no.

Mer informasjon om Kristen Idrettskontakt kan fås gjennom generalsekretær i KRIK, Kjell Markset tlf. 22 23 51 55 eller gjennom <http://www.krik.no>, e-post: krik@krik.no

Bispevigsel i Tromsø søndag

(06.03.2002)

En flerkulturell, flerspråklig og folkelig vigslingsfest er planlagt. En fest som presenterer kirka i Nord-Hålogaland slik bispedømmerådet ønsker den skal være – mangfoldig, spenstig og trygg i sitt forhold til Vårherre.

Gudstjenesten innledes med en bearbeidelse av en salme fra Kautokeino, sunget på både norsk, samisk og kvensk. Kirkemusikeren Halvdan Nedrejord står bak både inngangsmusikken og flere av de andre musikalske innslagene i løpet av gudstjenesten.

Det er Bispemøtets preses, biskop Odd Bondevik som vigsler den nye biskopen, og H.M. Harald V er til stede både ved gudstjenesten og den etterfølgende kulturmønstringen.

Kulturmonstringen holdes i Gyllenborghallen i forlengelsen av gudstjenesten. Her vil både læstadiansk sangtradisjon, gospelmusikk og barneteater bli innbakt i programmet, før den avsluttes med samisk kunstmusikk og tekster av Nils Aslak Valkeapää. Over 200 barn, ungdom og voksne vil være i aktivitet under vigslingsfesten. I tillegg til kulturinnslag blir det tale av Kongen og en del korte hilsener.

- Vi vil gjennom dette arrangementet ønske den nye biskopen velkommen til tjeneste i et bispedømme, en kirke, et folk og et mangfold vi er stolte over å tilhøre, sier stiftskapellan Gunn Elvebakk, som koordinerer forberedelsene til bispevigslingen i Tromsø.

Vigslingsfesten er et samarbeidsprosjekt mellom Nord-Hålogaland bispedømmeråd, Troms og Finnmark fylkeskommuner og Tromsø kommune.

Samtidig minner hun om at selv om arrangementet etter gudstjenesten ikke rommer flere enn de 350 inviterte, er det en god del ledige plasser i Domkirka.

Til redaksjonen:

Presse- og kringkasting inviteres til å delta både ved vigslingsgudstjenesten i Tromsø Domkirke 10. mars kl. 11.00 og ved den påfølgende lunsjen i Gyllenborghallen, Skolegata 34/36, kl. 13.30. Påmelding til Nord-Hålogaland bispedømmekontor, v/stiftskap. Gunn Elvebakk innen torsdag 7.mars.

Presseperm med utfyllende informasjon om arrangementene er tilgjengelig samme sted 7. mars kl. 12.00.

Fredag 8.mars kl 14.00 inviteres det til presskonferanse på Nord-Hålogaland bispedømmekontor, Conrad Holmboes vei 20 i Tromsø. Den kommende biskopen vil naturligvis være til stede.

Biskopen er ellers tilgjengelig for pressen søndag 10.mars kl. 1600 i Gyllenborghallen.

For mer informasjon, kontakt Nord-Hålogaland bispedømmekontor, v/ stiftskapellan Gunn Elvebakk, tlf. 77 60 39 79

Informasjonssjef Dag Stange i Kirkens informasjonstjeneste er pressekontakt under arrangementene søndag 10.mars, og treffes da på tlf. 950 44 560 eller via resepsjonen på Saga Hotell i Tromsø.

Samme kirke - ny ordning

(07.03.2002)

Dette er tre hovedkonklusjoner i innstillingen "Samme kirke - ny ordning" som Kirkerådets kirke/stat-utvalg la fram torsdag. Utvalget som har arbeidet siden 1998 under ledelse av prost Trond Bakkevig, presenterer en rekke forslag til ny ordning for Den norske kirke, men understreker at en ny ordning må sikre kontinuitet.

- Vi peker på at alle religioner og livssyn i prinsippet bør stilles likt. Siden alle disse utgjør verdifulle innslag i vårt samfunn, bør staten gi dem gode arbeidsvilkår og støtte. Ut fra dette blir det nødvendig å ordne forholdet mellom staten og Den norske kirke på en ny måte. Det innebærer også at kirken må endre sin indre organisasjon.

For dem som i dag er medlemmer av Den norske kirke, blir det i praksis liten endring. Disse vil automatisk være medlemmer også etter en nyordning, Den norske kirke forblir den samme når det gjelder læregrunnlag, formål og identitet, sier utvalgsleder Trond Bakkevig.

Mer enn en ordningsdebatt

Trond Bakkevig er opptatt av at kirke/stat-debatten er mer enn en ordningsdebatt:

- Diskusjonene i utvalget har gått på hva det vil si å være kirke og hvordan rammebetingelsene bør endres for at kirken bedre skal kunne utføre sin tjeneste, sier Bakkevig.

At dagens kirkerettslige ordning trenger revisjon begrunnes blant annet slik i innstillingen:

- Den norske kirke blir delvis styrt av en stat som skal forvalte pluralisme, religionsfrihet og likestilling av tros- og livssynssamfunn. Staten har ansvar for å sikre alle borgeres rettigheter og interesser, samtidig som staten har plikt til å verne Den norske kirke som den offentlige religionen. Det behøver ikke være konflikt mellom disse to oppgavene til staten, men det er ingen grunn til å se bort fra at det kan bli konfliktfyllt.

Endringer i Grunnloven

16 av 17 medlemmer i utvalget går inn for en ny ordning av forholdet mellom staten og Den norske kirke. Dette flertallet foreslår at Grunnloven endres slik at alle formuleringer som i dag bare gjelder Den norske kirke, blir fjernet. Endringene vil innebære at Den norske kirke får et selvstendig rettsgrunnlag, og en nyordning av forholdet til staten. Et flertall av disse medlemmene ønsker at forholdet til staten skal ordnes med en egen lov om Den norske kirke.

Utvalgets flertall presiserer også at alle tros- og livssynssamfunn fortsatt bør motta økonomisk støtte fra staten. I tillegg til det offentliges ansvar for å gi opplæring om religion og livssyn gjennom skoleverket, mener utvalget dessuten at staten aktivt bør støtte opplæring og oppdragelse som skjer innen tros- og livssynssamfunn, slik at de selv kan formidle tradisjon og verdier i et levende trosmiljø.

Medlemsavgift

Det koster å drive en kirke. Utvalget påpeker at allerede i dag går en del av skatten til finansiering av kirken. Utvalget mener det må tydeliggjøres at det er medlemmene som er hovedkilde for økonomien i Den norske kirke. Et flertall i utvalget går inn for en medlemsavgift for medlemmene i Den norske kirke. Avgiften anbefales innkrevet gjennom skatteseddelen og utvalget forutsetter at andre tros- og livssynssamfunn får anledning til å gjøre det samme. Et mindretall går inn for en

livssynsavgift som alle skattytere betaler, og som det offentlige fordeler til tros- og livssynssamfunn etter antall medlemmer. De som ikke er medlem i noe tros- eller livssynssamfunn, vil etter denne ordningen betale livssynsavgift til et allmenntilgjengelig fond.

- For begge løsningsforslag er det viktig å understreke at når medlemmene, ikke staten, skal bære ansvaret for kirkens økonomi, må det føre til en tilsvarende reduksjon i skatten, opplyser utvalgsleder Trond Bakkevig.

Direktevalg til Kirkemøtet

Når det gjelder valg (urnevalg) til bispedømmeråd/Kirkemøtet, er det delte oppfatninger i utvalget. Et flertall går inn for direktevalg er blant annet fordi man regner med at dette vil stimulere medlemmenes interesse og ansvarsbevissthet for kirken. Dette flertalet tror også at en slik demokratisering av valgordningen i kirken kan bidra til å verne om den folkekirkelige bredden og mangfoldet ved at flere får direkte innflytelse helt opp til Kirkemøtet – og slik blir utfordret til å ta ansvar.

Tilsetting - arbeidsgiveransvar

Et samlet utvalg understreker at det fulle arbeidsgiveransvaret for alle tjenestegruppene som arbeider i et sokn, bør samles i ett valgt styringsorgan på ett nivå. Utvalget understreker behovet for en samordnet forvaltning av både økonomi og personellressurser. Det er ulike oppfatninger i utvalget om hvor ansvaret for tilsettinger til stillinger på lokalt nivå bør ligge. Noen medlemmer mener at tilsettingsmyndigheten skal forankres på bispedømmenivå for alle lokalkirkelige stillinger, mens andre medlemmer mener at den myndigheten skal ligge lokalt, - på soknenivå. Utvalget mener at tilsetting av biskoper må skje i et organ på nasjonalt nivå, sammensatt av representanter oppnevnt av Kirkemøtet og et mindretall oppnevnt av det bispedømmet som skal ha ny biskop.

Behov for opprydning i uklar ansvarfordeling

Utvalget peker på behovet for en avklaring av forholdet mellom arbeidsgiveransvaret i kirken og det geistlige tilsyn med vigslet tjeneste. Utvalget mener videre at det er store problemer knyttet til dagens ordning med oppdelt arbeidsgiveransvaret i den lokale kirke:

- Det viser seg at det er flere kilder til konflikter i dette systemet, og at dette i en del tilfeller kan ha forverret seg etter at fellestrådene fikk selvstendig arbeidsgiveransvar etter kirkeloven (1996).

Ordningen med de kommunefinansierte fellestrådene som forvaltningsinstans gjør at det ikke er mulig å drive utjevning og strategisk satsing på tvers av fellestrådsområdene, skriver utvalget som generelt uttrykker at ansvarslinjene mellom de ulike nivåene i kirkestyret må bli tydeligere enn i dagens ordning.

Utvalget understreker at:

- Det valgte organet som skal ha lokalt ansvar for arbeidsgiverfunksjoner og økonomiforvaltning, må ha tilstrekkelig størrelse, kompetanse og ressurser til å ta seg av dette på en forsvarlig måte.

Menighetsrådene bør fortsatt samarbeide i fellestråd. Det må være anledning til justering av dagens inndeling av fellestrådsområder.

Kommunalt ansvar for gravsteder

Kirke/stat-utvalget uttaler seg om en rekke andre saker og mener blant annet at gravstedene bør bli et kommunalt ansvar, mens gravferdsseremonien er tros- og livssynssamfunnenes ansvar. I den sammenheng mener utvalget at det offentlige bør gi særskilt støtte til bygg som blir benyttet til gravferdsseremonier. (Kirkeinfo)

Kjølaas ny biskop i Nord-Hålogaland

(10.03.2002)

Biskop Per Oskar Kjølaas etterfølger biskop Ola Steinholt. Kjølaas er født i Kirkenes i 1948 og har tilbrakt det mest av sin prestedtjeneste i det nordligste bispedømmet. Han har hatt, og har, særlige oppgaver innen nordsamisk bibeloversettelse og i økumenisk arbeid.

- De samiske og læstadiansk pregede menighetene representerer noe av ryggraden i kirkelivet i Nord-Hålogaland. De fleste samiske menighetene i bispedømmet er læstadiansk preget. Samisk kirkeliv er allerede inkludert i Den norske kirke, men mye kan ennå gjøres for å styrke og tydeliggjøre samisk kirkeliv, sier Kjølaas som selv snakker nord-samisk.

Han understreker at han som biskop håper å utvikle god kontakt med de samiske menighetene, Samisk kirkeråd og Sametinget.

Den nye biskopen i Nord-Hålogaland er også opptatt av å styrke internasjonale forbindelser på Nordkalotten: - Det kirkelige Barentssamarbeidet der Nord-Hålogaland bispedømme har spilt en viktig rolle, må fortsatt prioriteres, sier han.

Biskop Kjølaas mener det først og fremst er en frodig og åpen folkekirkelighet som preger kirkelivet i Nord-Hålogaland bispedømme.

- Nord-Hålogaland er på mange måter mangfoldets bispedømme. Dette blir ofte forstått som kirkelig konfliktområde, men det gir et galt bilde av bispedømmet. Spenningene i dette bispedømmet har sine historiske årsaker, og det er viktig å kjenne, sier Kjølaas som har følgende forhåpning til kirkens mulighet for å nå lengre ut med sitt budskap:

- I vår del av verden er det nok av ord, fine og tunge ord. Men ordene må ikles kjøtt og blod. Jeg har opplevd at en diakonalt aktiv og bevisst menighet får mennesker i tale på en annen måte enn en passiv menighet. Jeg tror derfor praktisk diakoni er viktig i evangeliefremmingen. (Kirkeinfo)

Biskop Per Oskar Kjølaas preken ved vigslingen i Tromsø domkirke 10. mars:

Kjære menighet! Som nyvigslet biskop i Nord-Hålogaland vil jeg hilse dere med den gamle apostoliske hilsen fra NT: Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Vi har lest en av de mest kjente fortellingene fra bibelhistorien. Vi husker den fra bibelhistorien. På Kirkenes folkeskole var vi en gutteklasse på 25 elever. En svært aktiv klasse for å si det pent. Men når bibelhistorien ble fortalt, var det stille, dørgende stille. Da satt vi gutter med store øyne og lyttet. Læreren, eller "frøken" som det het den gang, kunne fortelle. Hun var fra Kvænangen og snakket et språk vi forsto. Mesopotamia, Egypt og Kanaan flyttet inn i klasserommet. Vi kjente nesten lukten av røkelse og myrra.

En av de store fortellingene fra bibelhistorien var akkurat denne: om den merkelige manna som falt ned fra himmelen, den som folk sanket som rim fra bakken om morgenen. Fortellingene i GT om Moses og israelfolket skapte begeistring. De talte til fantasien. Så mange forklaringer var ikke nødvendig, heller ikke moralisering. Vi skjønnte hva det gjaldt. Dette var ikke bare historie. Fortellingene talte også om oss og vårt liv.

Læreren kunne nok forklare hva manna var, at det kanskje kunne være en slags lav som vokser i Sinai-ørkenen, eller at det kunne være dråper av stivnet plantesaft som var som gryn før soloppgang.

Men det hadde ikke så stor interesse. Slike forklaringer skapte ingen undring. Vi bodde på helt andre breddegrader. Flora og fauna i ørkenen hadde lite med vår hverdag å gjøre. Vi skjønnte nok godt hvordan det så ut når manna lå som rim på bakken. Men det som vakte undring, var Gud. Han ga mat til et utakknemlig og misfornøyd folk, til en vrang og vantro slekt, og alle fikk nok mat.

Det er forunderlig å høre om Herren Gud som ga folket brød i ørkenen. Folkets innsats er ikke annet enn knurring, misnøye og mistro. Men Gud svarer ikke med torden og trusler. Han gir dem brødet fra himmelen. Han lar ikke et utakknemlige folk bukke under i ødemarken. Folket glemte Gud, men han glemte ikke dem. Folket forsto ikke hva det var, et fint kornet lag bortover ørkenen. "Hva er det?" spurte folket. "Det er det brødet Herren har gitt dere til mat," svarte Moses. Værsågod! Det var bare å ta for seg. Men bare for i dag. Det nytter ikke å samle i spann og spiskammer. For det merkelige brødet står ikke til i morgen. Det holder bare én dag, så går det makk i det.

Det er ikke rart vi smågutter ble fulle av undring. For oss var dette et under. En slik fortelling satte sine dype spor i et guttesinn, om en stor og forunderlig Gud. Slik var det også for israelsfolket. Dette er en av de viktigste hendelsene i deres historie, en hendelse som tolkes på nytt og på nytt i Bibelen. Her er mye mer enn naturens rike gaver. Dem kan vi langt på vei forklare med forstanden. Men underet er det som skjer med mannaen. Det er nok til alle. Noen samler mye, andre klarer bare å samle litt. Men det viser seg at alle blir mette, både de som har mye og de som har lite. Hva skal de så spise i morgen? Når den nye dagen kommer, er det som ble samlet i går, ødelagt. Men utenfor venter mer. Likeså neste dag og neste dag og neste dag, i hele 40 år. Etter hvert lærte de seg en lekse: Jeg får ta imot hver ny dag fra Herrens hånd!

I nøden viser Gud hvem han er. Han berget israelsfolket fra slaveriet i Egypt. Men folket var kommet fra asken til ilden. Det var en ufattelig avstand fra kjøttgrytene i Egypt til det farefulle slitet i ørkenen. Men Gud viser hvem han er. I Bibelen tolkes dette slik: "Du er en Gud som tilgir, du er nådig og barmhjertig, langmodig og rik på miskunn; og du forlot dem ikke." (Neh 9:17)

Slik åpenbarer Gud sin herlighet. Gud er skjult for vårt øye. Vi kan ikke se ham, og vi tåler det heller ikke. Men han gir oss tegn for å vise oss hvem han er. Mannaunderet i ørkenen er et slikt tegn. Det gjør et overveldende inntrykk på alle som opplever underet og forstår tegnet. Tegnet peker på Guds omsorg og barmhjertighet som er sterkere enn Guds vrede og straff. Det er budskapet i tegnet. Ikke for at vi skal forstå Gud, for det gjør vi aldri. Gud er Gud, og mennesket er menneske. Og vi skal akte hans hellige navn, tjene og elske ham.

Men her er mer. Gud har en hensikt med det som skjer. - Jeg vil prøve folket, sier Gud til Moses. - Når Moses ser tilbake på det som skjedde mange år senere, sier han til folket: Gud "gav deg manna, en mat som hverken du eller dine fedre kjente til. Slik ville han la deg forstå at mennesket ikke lever bare av brød, men av hvert ord som kommer fra Herrens munn." (5 Mos 8:3)

Brødet er viktig. Det er Guds gave til oss, men samtidig er det djevelens største fristelse. Da Jesus begynte sin gjerning, dro han ut i ørkenen. Der fastet han i 40 dager. Da han ble svak, kom djevelen til ham. Den første fristelsen gjaldt brødet: "Er du Guds Sønn, så si at disse steinene skal bli til brød!" (Matt 4:3) Selvsagt knyttet djevelen den første fristelsen til brødet. Mennesket er jo et biologisk vesen. Vi må spise for å leve, ellers dør vi. Djevelen er listig. Han utnytter våre behov og svakheter. "Hvorfor ikke være fornuftig," sier djevelen. "Hva slags glede har du av at menneskeheten sulter ihjel? Et klokt menneske må inngå kompromisser. Er det ikke bedre å preke Guds ord for fulle mager enn for tomme?"

Jesus nekter ikke for at brødet er nødvendig. Da han lærte disiplene sine å be, satte han brødet i

sentrum: "Gi oss i dag vårt daglige brød!" Men han passet på at rekkefølgen ble riktig. Spørsmålet om brødet må komme på riktig plass i livet. Først kommer navnet: "La ditt navn holdes hellig!" Så kommer riket: "La ditt rike komme!" Deretter viljen: "La din vilje skje!" Så først kan vi skjønne hemmeligheten med brødet: "Gi oss i dag vårt daglige brød!"

Brødet er Guds gave. I den lille katekismen sier Martin Luther at brødet er "alt vi trenger for å leve." Når vi taler om brødet, heter det ikke lenger "du" eller "deg", "jeg" eller "meg", men det heter "vi" og "oss". Det heter ikke: Gi *meg* i dag mitt daglige brød! Brødet er gitt til *oss*, til fellesskapet, til menneskene på Guds jord. Moses sa: "Dette er det påbud Herren har gitt: Sank av dette så mye som dere trenger ..." "Da de målte det ..., hadde den som hadde sanket mye, ikke noe til overs, og den som hadde sanket lite, manglet ingenting." Dersom noen sanket for mye, gikk det makk i det.

Gud viser oss en ny livsorden. Den står i skarp kontrast til vår nåværende verdenshusholdning. Brødet skal rekke til alle, om det bare fordeles rett. Jeg er ingen ekspert på økonomi eller politikk. Men gudsordet peker på et felles ansvar som vi har: Vi skal ikke samle for oss selv i egoisme eller frykt for fremtiden. Det fører til alles krig mot alle. Brødet er allerede urettferdig fordelt, og forskjellene er himmelropende. Kommer det av at vi har glemt ham som gir oss brødet? Har vi glemt de fattige? Om vi har glemt dem, har ikke Gud glemt. Brødet kommer ovenfra, og det er gitt til alle.

Vi vet at det er slik, men allikevel er det ikke slik. Vi har latt oss friste. Brødet er tatt ut av den gode givers hender, og det har havnet i Mammons hender. Pengeguden og Tomhetens herre høster nå æren for det. Er økonomismen blitt vår nye religion, troen på at pengene løser alle våre problemer og styrer våre avgjørelser? Økonomi, penger og lønnsomhet er blitt de nye magiske ordene. De fyller verden. Hvert kne bøyer seg for dem, både de som er på jorden og under jorden. De er denne tidens gud, han som vi venter oss alt godt av.

Mennesket kan dø av å leve bare av brød. Men det blir ingen skjønn død. Vi trenger noe å leve for, ikke bare noe å leve av. Livet har to retninger. Den ene utover mot tingenes verden, den andre innover mot åndens verden. I vår vestlige verden har vi vendt oppmerksomheten mer og mer utover. Det er den retningen vi holder på å etterlate som arv til våre etterkommere. Vi blir fattigere og fattigere på tro, håp og kjærlighet. Vår indre tomhet er den største trusselen mot fremtiden. Mange gode mennesker mister muligheten til å leve troens liv. Vi er opptatt av brødet, men glemmer ham som gir oss brødet. Da taper vi også brødets velsignelse, gleden og takknemligheten over livet. Da er vi overlatt til denne verdens ørken, og den byr oss ikke annet en stein og visne strå.

Det er bittert å være fattig. Mangelen på brød for verdens fattige roper på rettferdighet. Men den psykiske og åndelige fattigdommen er også bitter. Mange, mange mennesker, også i denne byen, har ingen som venter på dem. Et menneske som ikke er elsket, selv om det er aldri så velstående, er like fattig som som den som ligger i rennesteinen, eller kanskje fattigere. Uansett hvor vi bor, er vi omgitt av mennesker som roper etter brød.

Det er alltid noen vi kan se og hjelpe. Men vi bør begynne med vår egen fattigdom. Vi som er her, har nok brød å spise. Men Jesus sier at livet er mer enn maten. Mennesket lever ikke bare av brød, men av hvert ord som kommer fra Guds munn. Vår hunger kan vi ikke stille ved større materielt forbruk. Det gjør bare sulten verre.

Hvem skal gi oss brød fra himmelen? Hvem skal være *vår* veiviser og redningsmann? Vi må ha en veiviser vi kan stole på, en befrier og redningsmann, en som er større enn Moses, en som er sendt av Gud. Vår redningsmann er Jesus Kristus. Han forklarer oss hva brødunderet i ørkenen betyr for oss: "Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Moses gav dere ikke brødet fra himmelen; det er min Far som gir

dere det sanne brød fra himmelen. Guds brød er det brød som kommer ned fra himmelen og gir verden liv." Og så fortsetter Jesus: "Jeg er livets brød. Den som kommer til meg, skal ikke hungre, og den som tror på meg, skal aldri tørste." (Joh 6:32-35)

Gud gir oss liv i overflod. Han gir oss livet her på jorden. Han lar vårt legeme leve, hjertet slå og hjernen arbeide og tenke. Vi får sette oss til bords og spise og drikke. Maten blir ett med kroppen, og den forvandles til arbeid og bevissthet, til tanker og bønner. Vi forstår ikke hvordan det går til, men det skjer så lenge Gud lar det skje.

Nå gir Gud oss også livets brød. Han sender livets Herre til verden for at han skal gi oss sitt liv, det evige livet. Han er både brødet og ordet fra Gud. Han er tegnet på Guds redning og omsorg for oss. Dette tegnet er mer enn det som skjedde i ørkenen med israelsfolket. De spiste av brødet og ble mette, dag for dag. Men det brødet var bare for dem. Men det sanne brødet fra himmelen gir oss mer enn mette mager. Det gir verden liv. Det gir et liv som aldri dør. Dette livet kommer fra livets kilde, fra Gud selv. Den som spiser av dette brødet, skal ikke hungre mer. Det stiller hungeren etter mening i meningsløsheten, etter å få leve når døden truer, etter å få oppleve en ny morgen når det virkelig er mørkt i livet.

Dette livet har Jesus kommet for å gi verden. Han er livets brød. Derfor skal vi tro på ham og komme til ham. Apostelen Johannes så dette og forstod det. Han så sammenhengen mellom mannaunderet i ørkenen og Jesus Kristus. Derfor skrev han: "... livet ble åpenbart, vi har sett det og vitner om det og forkynner dere det evig liv, som var hos Faderen og ble åpenbart for oss." "... det vi har sett med våre øyne, det vi så og våre hender tok på, om det bærer vi bud, om livets ord." (1 Joh 1:2 og 1b)

Da Jesus var i samtale med folket om livets brød, reagerte de helt menneskelig. Jesus hadde nettopp mettet 5000. Det var stor begeistring: Dette var mannaunderet på nytt! Her var den nye Moses! Ham kunne de bruke i sin kamp for frihet og brød. Tenk å få en leder som kunne gi brød til folkemassene! Den politiker som klarer det, er garantert å lykkes. -

Men Jesus setter fingeren på det ømme punktet: Folket så bare brødet, ikke tegnet fra Gud. Brødet er tegn på noe mer og større: Guds rike er nær! Nå er det tid for omvendelse og tro. Jesus har vist oss hvor viktig det er at de sultne får brød.

Men Jesus peker på et enda dypere problem. Det henger sammen med vår onde og egoistiske vilje, den som alltid setter meg selv først. Den volder konflikter og lidelser, uansett hvor godt vi får det. Derfor lærte Jesus oss å be: "Gi oss i dag vårt daglige brød!" Men like etter følger en annen bønn: "Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere!" Begge deler hører sammen i den kristne tro.

Den sammenhengen ser vi ikke bare i fortellingen om mannaunderet i ørkenen. Vi ser den også i nattverden. Nattverdrødet er livets brød. Det er vanlig brød, bakt av menneskehender. Men det er mer enn brød. Det er "brødet som kommer fra himmelen og gir verden liv". Han som er livets brød, Kristus, ligger på alteret. Det er det store underet. "Dette er mitt legeme," sier Jesus. "Det gis for dere."

Men hvordan kan Kristi legeme være brød? Tenk nå ikke på hans jordiske legeme. Det ble forvandlet da Jesus sto opp fra døde. Det er den oppstandne Kristus som er i nattverden. Han ble forvandlet i graven. Han er den første som bærer den nye verdens skikkelse. Nå har han et himmelsk legeme. Det er fullt av salighet, av lys og herlighet, av uforgjengelighet og kraft. Alt dette finnes i Kristi legeme.

Denne gaven gir han oss i nattverden. Han trer ut av sin himmelske herlighet og kommer til oss. Det

gjorde han en gang før, da han ble født som menneske i Betlehem. Da skjulte han guddommens fylde i en menneskeskikkelse. I nattverden trer han på nytt inn i vår verden. Men denne gangen skjer det i brødet. Så gir han oss den himmelske gaven, brødet fra himmelen, det som gir verden liv. Den himmelske skatten deles ut blant oss, til alle som tar imot.

Dette er ikke bare brødet for i dag. Det er livets brød. Det er Herren Kristus selv. Når du ta imot ham, blir han et stykke av deg selv. Hans liv lever i deg. Heller ikke det forstår vi, men slik er livet som aldri forgår.

Dagen i dag er Jesu Kristi dag. Søndagen er oppstandelsesdagen. I dag gir han oss sitt brød og liv, det evige liv. Fra gammelt av har Midtfastesøndag vært en gledens dag midt i fastetiden. Den innledes med ordene fra Jes 66:10: "Gled dere med Jerusalem, og fryd dere over henne, alle dere som har henne kjær!" Gleden kommer ikke først og fremst av at vi har bispevigsel. Men gleden kommer av Herren kommer til oss med livets brød. Som han sørget for sitt folk i ørkenen, skal han også sørge for sin kirke. Han leder den gjennom vanskelige tider, gjennom ørkenen. Det skjer ved mange tegn for at vi skal åpne oss for hans nåde.

Våre fargerike klær vitner om festen og høytiden. Men hva blir det så til? Gud ser etter troen hos oss. Han ser etter de tomme hendene som strekker seg ut mot ham, etter brødet, slik at han kan fylle dem med sin velsignelse.

I dag lød formaningen til meg: "Du skal rekke Herrens menighet Ordets brød ..." Må Gud gi at det skjer - nå og så lenge jeg lever!

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd, som var, er og blir én sann Gud fra evighet til evighet!

Kirke/stat-innstillingen ut på høring til 1.800 instanser

(13.03.2002)

Kirkerådet har utarbeidet et høringsnotat som, foruten menighetsråd, kirkelige fellesråd og bispedømmeråd, også sendes biskopene, prostene, kirkelige arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, kirkelige utdanningsinstitusjoner, og frivillige kristelige organisasjoner. Dessuten sendes utredningen til tros- og livssynssamfunn som Den norske kirke har samarbeid med, til orientering og informasjon.

- For at høringsinstansene skal få mulighet til å påvirke den videre politiske prosessen, er det viktig å få saken behandlet på årets kirkemøte i Bergen 4.-9.november. Behandlingen på Kirkemøtet krever en grundig saksforberedelse, og høringsinstansenes synspunkter vil være et viktig grunnlag for Kirkemøtets behandling, skriver Kirkerådets leder Gunvor Kongsvik og direktør Erling J. Pettersen i et følgebrev til høringsinstansene.

Kirkerådet sikter altså på å legge fram utvalgets hovedforslag til behandling på Kirkemøtet i 2002, med mulighet for en videre behandling på Kirkemøtet 2003. Ikke minst fordi det er forventet at det oppnevnes et statlig utvalg til å se på blant annet forholdet mellom staten og Den norske kirke, mener Kirkerådet at det er viktig at kirkens organer får mulighet til å gi uttrykk for sine hovedsynspunkter allerede nå.

Kirke/stat-utvalgets innstilling inneholder forslag om en ny ordning av forholdet mellom Den norske kirke og staten, samt en del forslag til endringer i kirkeordningen. Dette er forslag som har stor betydning for Den norske kirkes framtid. Forslagene angår alle medlemmer i kirken, ansatte, menigheter, råd og andre ansvarlige organer på alle nivåer.

-Dette er en viktig fase i den videre utforming av Den norske kirkes organisasjon. I denne omgang er det særlig de store linjer i forholdet mellom kirke og stat som står på dagsordenen. De fleste konkrete spørsmål om endringer i kirkeordningen vil i alle fall måtte behandles på et senere stadium, dersom det legges opp til en ny ordning, skriver Kongsvik og Pettersen.

Kirkerådet mener at menighetsrådene nå har en spesiell mulighet til å legge til rette lokalt for en åpen og bred samtale om Den norske kirke og dens framtid. Det kan for eksempel skje gjennom menighetsmøter eller andre åpne arrangementer. Menighetsrådene og fellesrådene bes om å ta ansvar for at de ansatte i kirken trekkes inn i drøftingene og får gitt sitt syn til kjenne gjennom behandlingen lokalt. (Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Høringsdokumentet med liste over alle høringsinstansene kan fås på mail ved henvendelse til Kirkens informasjonstjeneste, tlf. 22 93 27 50/69 eller på epost: vidar.kristensen@kirken.no
Innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg og annet relevant materiale fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg er tilgjengelig på Den norske kirkes nettsted:

http://www.kirken.no/kirke_stat/

Innstillingen kan også bestilles i papirutgave fra Kirkerådets materiellekspedisjon, tlf. 22 93 27 60 eller: materiell@kirken.no

Kirken på nett med ungdom

(18.03.2002)

-Internett er en viktig arena for å nå ungdom med evangeliet. Vi tror at en viktig mulighet er å bruke denne kommunikasjonsformen til å presentere kristent ungdomsarbeid på en spennende og god måte overfor ungdom, og dermed bidra til at flere får vite om de kristne ungdomsmiljøene og at det kan bli aktuelt for flere å bli med der. Vi legger derfor vekt på at web-stedet skal ha kontinuerlig oppdaterte reportasjer og artikler som gir glimt fra ulike former for kristent ungdomsarbeid både i kirkelig regi og i de ulike kristne organisasjonene, sier Weider.

Nettsidene inneholder også

- bibelstoff og forkynnelse, bibelstekster med korte andakter og appeller.
- aktuelle tema, for eksempel konfirmasjon.
- informasjon om ulike arrangementer, festivaler og kurs både i kirken og i organisasjonene – en nasjonal "hva skjer-oversikt" for ungdom

Nettstedet www.kirken.no/ung får også en naturlig "portal-funksjon" for organisasjoner som blant annet driver kristent ungdomsarbeid, bibelskoler, folkehøyskoler, utdanning og kristelige nettmagasiner. I tillegg forsøker nettstedet å samle linker til flest mulig lokale web-steder i ungdomsarbeid (kor, klubber, ulike grupper som har egne web-steder), for på den måten å stimulere til at det kristelige ungdomsarbeidet lokalt kan bruke Internett aktivt for å nå ungdom.(Kirkeinfo)

Kontaktperson: Ungdomskonsulent Einar Andreas Weider, tlf. 22 93 28 89/50,
einar.andreas.weider@kirken.no

Norske kirkeledere til Betlehem

(22.03.2002)

Reisen som er kommet i stand på kort varsel, er Den norske kirkes svar på et brev fra den lutherske biskopen i Jerusalem Munib Younan til Bispemøtet om å intensivere sitt engasjement for en rettferdig fred i Midtøsten. I brevet bes det også inntrengende om at de kristne kirkene ikke blir glemte og at kirkene i Norge kan ha en spesiell oppgave i å holde nær kontakt med dem.

Delegasjonen vil under sitt besøk også ha et møte med president Arafat og med representanter for den israelske regjering. En vil dessuten samtale om situasjonen med andre kirkeledere i Jerusalem, blant annet den latinske patriark Sabbah. Det er også planlagt et besøk på Augusta Victoria Sykehuset på Oljeberget, som drives av Det lutherske Verdensforbund (LVF), og som har mottatt betydelig støtte fra Utenriksdepartementet i Norge.

I anledning denne påsken har Den norske kirke og Norges kristne råd oppfordret alle landets menigheter til særskilt å be om fred i Det hellige land på langfredag. (Kirkeinfo)

Bønnen som er laget for anledningen, er gjengitt nedenfor.

Delegasjonen kan kontaktes på telefon
Kvarme 91396927
Utnem 95239045

Bønn om fred i Det hellige land

Se, vi går opp til Jerusalem
til byen med glans og ære,
for Frelseren sa oss at der han er,
skal vi ved hans nåde få være.
(NoS 128)

Denne påsken skygger vold og utrygghet for Jerusalems glans og ære. Det daglige nyhetsbildet fyller oss med sorg og forferdelse.

Fra kirkene i Det hellige land kommer det innstendige appeller om aktiv støtte og forbønn. Når vi nå går inn i påskehøytiden og tankene våre går til den byen der Kristus ble korsfestet og oppsto, inviterer vi alle kristne i vårt land til å be om at voldspiralen må brytes og at en rettferdig fred med sikkerhet og frihet for både israelere og palestinere må vinne fram.

Vi oppfordrer alle som samles i vårt lands kirker og forsamlingshus denne påsken til å ta med denne bønningen i minst én av gudstjenestene i påsken, gjerne på Langfredag. Bønnen tar utgangspunkt i et motiv fra Brevet til Efeserne, det andre kapittel:

Herre Jesus Kristus, du som rev ned fiendskapets gjerde da du døde på korset, vi ber om fred i Det Hellige land.

Vi ber for kirkene i Israel og Palestina og deres ledere. La dem kjenne ditt nærvær når de opplever vanskelige tider, og gi dem mulighet til å forkynne budskapet om forsoning ved din død og oppstandelse.

Vi ber for de politiske og religiøse lederne. Gi dem vilje og evne til å gå i rettferdighetens, fredens og forsoningens tjeneste.

Skap en rettferdig fred i Jerusalem med frihet og trygghet for alle som bor og ber i denne byen der du forkynte det gode budskap om fred.

Det ber vi deg om, Herre.

Ole Christian Kvarme, biskop
Ørnulf Steen, generalsekretær, Norges kristne råd
Erling J. Pettersen, direktør, Kirkerådet
Stig Utnem, generalsekretær, Mellomkirkelig råd

**Vedtak og uttalelser fra sentralkirkelige organer og de fleste bispedømmer i Den norske kirke finnes på www.kirken.no
Følg også med på Aktivitetskalender på kirken.no – en oppdatert oversikt med tid og sted for kirkelige møter og arrangementer et par år framover.**

345 kandidater stiller til valg til nytt Kirkemøte

(09.04.2002)

[Se oversikten her](#)

Bispedømmerådene har sju medlemmer (åtte i de tre nordligste bispedømmene). Hvert av de elleve bispedømmerådene består av biskopen, en prest, en lek kirkelig tilsatt og fire leke medlemmer. I de tre nordligste bispedømmene har bispedømmerådet i tillegg en samisk representant.

Bispedømmerådets medlemmer er representanter på Kirkemøtet og har slik innflytelse på viktige beslutninger i Den norske kirke.

Før 15. februar i år sendte de nyvalgte menighetsrådene i Den norske kirke forslag på kandidater til medlemmer i bispedømmerådene for perioden 2002-2005. I mars satte valgrådene i hvert bispedømme opp lister med 20 leke kandidater, 5 leke tilsatte kandidater og 5 geistlige kandidater fra hvert av de elleve bispedømmene.

Blant de 220 kandidatene som ikke er ansatt i kirken og ikke har presteutdannelse, skal menighetsrådene innen 1. mai velge 44 av de 85 medlemmene av Kirkemøtet.

Prestene velger i tillegg en geistlig representant fra hvert bispedømme og de leke tilsatte i hvert bispedømme har eget valg på egen representant i hvert av de elleve bispedømmerådene.

I hvert av de tre nordligste bispedømmene er det samtidig valg på en samisk representant.

Biskopene er medlemmer av bispedømmerådene.

De elleve bispedømmerådene utgjør samlet Kirkemøtet som er kirkens "Storting". (Kirkeinfo)

Sju vil bli generalsekretær i Mellomkirkelig råd

(10.04.2002)

Søkerne er stiftskapellan/studentprest Inger Anne Naterstad (40), Oslo, prest/utvalgssekretær Olav Fykse Tveit (41), Ås, prest/prosjektleder Berit Lånke (51), Trondheim, og seniorkonsulent Sverre Møller (57), Trysil. Tre av søkerne, herav to menn og en kvinne, ønsker ikke sitt navn offentliggjort.

Generalsekretærstillingen er på åremål for seks år (mot tidligere fire), med mulighet til fornyelse en gang. Generalsekretæren er ansvarlig for Mellomkirkelig råds daglige arbeid, som omfatter Den norske kirkes kontakt med andre kirker nasjonalt og internasjonalt og kirkens arbeid med spørsmål og utfordringer i det globale samfunnet. Mellomkirkelig råd er sammen med Kirkerådet og Samisk kirkeråd de tre sentralkirkelige råd for Den norske kirke, valgt av Kirkemøtet og med felles sekretariat i Oslo.

Mellomkirkelig råd avgir uttalelse om ny generalsekretær i møte 6.-7.mai før tilsetting skjer i Kirkerådets møte 10.-11.juni. Generalsekretærstillingen er ledig fra 1.september, da Utne går over i ett års engasjement som rådgiver i forberedelsen av generalforsamlingen i Konferansen av Europeiske Kirker i Trondheim 26.juni – 2.juli 2003. (Kirkeinfo)

Ungdomsnemnd kritiserer nominasjonen til bispedømmerådsvalget

(10.04.2002)

Leder i Kirkerådets nemnd for ungdomsspørsmål, Tina Strømdal Wik, stiller spørsmål ved om man egentlig ser alvorret i at det er behov for unge kandidater i bispedømmeråd og dermed Kirkemøtet.

-Skal Kirkens rådsstruktur være i stand til å ivareta et helhetlig perspektiv i arbeidet med strategier og beslutninger, er det nødvendig at også medlemmer under 30 år er representert.

I tillegg er det avgjørende dersom Kirken skal kunne møte de økende utfordringene i ungdomsarbeidet, at de som selv er direkte involvert i dette, de som har en egenopplevelse og nærhet til ungdomstid og ungdomskultur, er representert i kirkens ledende organer, sier Strømdal Wik.

Kirkemøtet har vedtatt ønsket om 20 prosent representasjon av personer under 30 år i alle kirkelige organer (Kirkemøtet 1993). Og høstens kirkemøte uttalte: "Kirkemøtet vil be bispedømmerådene ha sin oppmerksomhet rettet mot ung representasjon i det forestående bispedømmerådsvalget, og legge til rette for at målet om 20 prosent ungdomsrepresentasjon kan nås."

Nominasjonslister har ikke tidligere blitt underkjent på grunnlag av for dårlig ungdomsrepresentasjon. Agder bispedømme arbeider imidlertid med supplering av sine nominasjonslister.

-Utspillet fra Agder er svært positivt, og de andre bispedømmene som ikke har klart å nominere unge kandidater, burde gjøre det samme. Det er helt uakseptabelt å gjennomføre bispedømmerådsvalg uten å ha ungdom blant de nominerte" sier Strømdal Wik. (Kirkeinfo)

Kontaktperson: Leder av Kirkerådets nemnd for ungdomsspørsmål Tina Strømdal Wik, tlf. 98 88 69 91.

Konfirmantbibelen - Bibel og konfirmantbok i ett!

(23.04.2002)

Konfirmantbibelen inneholder også en veiviser med oversikt over Bibelens bøker og innhold. En rekke spennende kristne symboler i ny uttegning, noen av dem helt fra urkirkens tid, illustrerer *Konfirmantbibelen*. *Konfirmantbibelen* finnes også i en elektronisk versjon, som kan blant annet brukes av synshemmede. En egen metodikk hører med: *Emmaus-metoden*, som bygger på en fortelling om hvordan Jesus selv tolket Skriften for sine disipler. Poenget er at konfirmantene skal få et direkte møte med Bibelen, og lese den ut fra sitt eget liv og sine egne erfaringer. Opplegget, som inviterer både til kreativt tekstarbeid, humanitær innsats og en ny opplevelse av menigheten og kirkens rom, er utdypet i *Veilederheftet* som utgis samtidig.

Konfirmantbibelen har vakt stor interesse blant prester og kateketer i Den norske kirke allerede mens den var under utarbeidelse. Dette er første gang det er laget en egen bibelutgave spesielt tilrettelagt for konfirmanter. Det var biskop Sigurd Osberg i Tunsberg som først utfordret Bibelselskapet gjennom å spørre: – Er ikke Bibelen egentlig kirkens viktigste konfirmantbok?

Konfirmantbibelen er blitt til i et samarbeid mellom Kirkerådet og Det Norske Bibelselskap. Det er sokneprest Rolf Steffensen, Hamarøy, og kateket Randi Langkaas, Lommedalen, som har laget konfirmantopplegget og veilederheftet til *Konfirmantbibelen*. Begge har ansvar for et blomstrende konfirmantarbeid i sine lokalmenigheter, og begge har bred erfaring fra kirkelig ungdomsarbeid. Symbolene i *Konfirmantbibelen* er tegnet av den danske kunstneren Karen Jacobsen. (Kirkeinfo)

Sagt om *Konfirmantbibelen*

"En egen bibelutgave for konfirmanter er en stor begivenhet!"

Biskop Sigurd Osberg

"Jeg har opplevd at det å slippe konfirmantene løs på Bibelens fortellinger gjør Bibelen aktuell, akkurat der vi er. Når de tolker Bibelen utfra sine egne liv blir vi berørt av det, enten vi er konfirmanter eller veiledere."

Kateket Randi Langkaas

Mer informasjon fås fra:

Forlagssjef Turid Barth Pettersen, tbp@bibelselskapet.no, tlf. 22 93 27 20

Redaktør Hans Olav Mørk, hos@bibelselskapet.no, tlf. 22 93 27 23

Rådgiver Gunn Heidi Dybdahl, gunn.heidi.dybdahl@kirken.no, tlf. 22 93 28 99

Konfirmasjonsfest som markerer tilhørighet

(25.04.2002)

Hvert år deltar titusenvis av ungdommer i kirkens konfirmasjonsundervisning. I fjor ble omkring 37.400 unge konfirmert i Den norske kirkes 1300 menigheter. Det er samme antall som i 2000, men en liten prosentvis tilbakegang sett i forhold til antall døpte i de respektive ungdomskullene. Ca. 88 prosent av de som ble døpt i Den norske kirke 14 år tidligere, valgte i fjor å delta i kirkens konfirmasjon.

Flere konfirmanter de neste årene

Fødselsstatistikkene fra 1980-tallet viser at konfirmantkullene vil øke de nærmeste årene. Mellom 1980 og 1986 ble det årlig født litt i overkant av 50.000 her i landet. I årene siden 1989 har fødselstallet ligget rundt 60.000. Prosentandelen døpte i forhold til antall fødte har ligget stabilt rundt 81-82 prosent de seneste 10 årene. Kirkens menigheter forbereder seg derfor på å møte flere konfirmanter i årene som kommer. En invitasjon

Tunsberg bispedømme har i tre år sendt ut informasjonsmateriell om hva det innebærer å bli konfirmert til alle som er bosatt i Vestfold og Buskerud og fyller 14 år i løpet av året. I mai skjer dette igjen, men i år er også Stavanger og Nidaros bispedømmer med på tiltaket. I mai, når de fleste konfirmasjonsgudstjenestene finner sted, ønsker man å nå alle dem som har et år igjen til sin egen konfirmasjon. Informasjonsheftet "Konfirmant 2003" er på 16 sider og gir glimt fra kirkens konfirmasjonsundervisning og informasjon om hvor man kan henvende seg for ytterligere informasjon. Rapporter fra Tunsberg bispedømme viser at informasjonstiltaket fikk flere unge til å bestemme seg for å delta i kirkens konfirmasjonsundervisning.

De første to ukene i mai i år vil heftet "Konfirmant 2003" dukke opp i 15-20.000 postkasser i de tre bispedømmene.

Konfirmantbibelen utgitt våren 2002

På sentralt hold i kirken arbeider man med en rekke tiltak for å styrke tilbudet til konfirmantene. Bibelselskapet har i samarbeid med Kirkerådet utviklet den nye Konfirmantbibelen. Denne inneholder katekismestoff, temasider og en Bibelveiviser med full oversikt over Bibelens bøker og innhold, sammen med en veileder til hvordan den kan utforskes og hvordan den ble til. Til Konfirmantbibelen hører også en egen metodikk. Opplegget, som inviterer både til kreativt tekstarbeid, humanitær innsats og en ny opplevelse av menigheten og kirkens rom, er utdypet i et *wilederhefte* som er utgitt sammen med Konfirmantbibelen.

- Poenget er at konfirmantene skal få et direkte møte med Bibelen, og lese den ut fra sitt eget liv og sine egne erfaringer, sier Gunn Heidi Dybdahl.

Ungdoms personlige livshistorier

Instituttstyrer ved Institutt for Kristen Oppseding (IKO) Erling Birkedal, mener det er god pedagogikk å henvende seg til konfirmantene som enkeltmennesker i stedet for som gruppe. Han foreslår at konfirmasjonsundervisningen bør romme individuelle samtaler med den enkelte konfirmant.

- På den måten kan konfirmantlæreren få vite noe om den unges personlige livshistorie og forutsetninger, samtidig som den unge kan få en opplevelse av å bli sett og respektert, sier Birkedal.

Det er utarbeidet nye bønner til bruk i konfirmasjonstiden, som i større grad enn tidligere tar utgangspunkt i de unges liv. En av bønnene til de gudstjenestene der konfirmantene presenteres for menighetene, har følgende ordlyd:

Herre Jesus Kristus, du som tar imot oss i den hellige dåp, vi ber deg for konfirmantene:

La dem få se mer av hvem du er, så de kan vokse i tro, håp og kjærlighet.

Gi dem mot og styrke når livet blir vanskelig.

Bevar dem fra alt ondt og la dem alltid eie gleden over livet.

Vi ber deg for familie, venner, faddere og menighet.

Hjelp oss alle å gi konfirmantene en god konfirmasjonstid.

Ungdom tar bevisste valg

Gunn Heidi Dybdahl i Kirkerådet er glad for at nesten 90 prosent av kirkens døpte velger å følge opp sin dåp med å la seg konfirmere. Hun peker på at mange unge er mer bevisste i sin vurdering av om de skal la seg konfirmere.

- Dette merker menighetene ikke minst i møte med udøpte ungdommer som lar seg døpe for å bli kirkemedlemmer og kunne bli med i konfirmasjonshandlingen. Disse ungdommene står det respekt av. I 2001 fant over 1000 ungdommer en så tungtveiende grunn til å bli konfirmanter at de lot seg døpe. Kirken kan hjelpe flere til å finne grunn til å bli konfirmanter, tror Dybdahl.

- Hva er en god grunn?

- Kirken inviterer de unge til en spesiell tid – en tid med opplevelser som bare kirken kan gi dem. Her får de møte den kristne tro

på ulike måter og får med sine erfaringer selv ta stilling til hva de tenker om tro og tvil, sier Dybdahl. Hun legger til:

- Det er viktig at menighetene kontinuerlig vurderer sine konfirmanteropplegg, og ser om det kan gjøres endringer for å heve nivået. Den undervisningen konfirmanterne deltar i, skal være av høy kvalitet. (Kirkeinfo)

Betydelig interesse for kirke/stat-høringen

(26.04.2002)

En rekke møter er åpne møter med deltakelse av personer som har vært med i kirke/stat-utvalget, som ble ledet av prost Trond Bakkevig. Interessen for å studere innstillingen ”Samme kirke – ny ordning” er også stor. Den er foreløpig trykt i to opplag på til sammen 10.000 eksemplarer, og det er snart behov for nye opplag.

Kirke/stat-utvalgets innstilling inneholder forslag om en ny ordning av forholdet mellom Den norske kirke og staten, samt en del forslag til endringer i kirkeordningen. Innstillingen ble før påske sendt på en bred kirkelig høring til 1.800 instanser med høringsfrist 2.september. Kirkerådet har utarbeidet et høringsnotat som, foruten menighetsråd, kirkelige fellesråd og bispedømmeråd, også er sendt til biskopene, prostene, kirkelige arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, kirkelige utdanningsinstitusjoner, og frivillige kristelige organisasjoner. Dessuten er innstillingen sendt til tros- og livssynssamfunn som Den norske kirke har samarbeid med, til orientering.

Etter høringsrunden vil Kirkerådet på et møte 2.-3.oktober forberede saken for foreløpig behandling på Kirkemøtet i Bergen 4.-9.november. Det er enighet om at kirke/stat-spørsmålet skal drøftes på høstens kirkemøte, men enkelte bispedømmer og noen menigheter har bedt om at høringsfristen utsettes for å kunne få til en grundig og omfattende lokal kirkelig prosess i et spørsmål av så stor betydning. I et brev til bispedømmene understreker Kirkerådet viktigheten av i denne fasen å lytte til hvilke signaler og synspunkter lokalkirken har på hovedspørsmålene. For Kirkerådet har det vært viktig at menighetene, som de grunnleggende enhetene i vår kirke, får uttale seg nå og gi retning til det videre arbeidet, og at behandlingen på Kirkemøtet bygger på innspill fra en bredde av kirkelige instanser.

”Dersom menighetene avviser hovedkonklusjonen i innstillingen, må både departementet og Kirkemøtet ta hensyn til det i sitt videre arbeid. Signaliserer de stor usikkerhet eller tilbakeholdenhet med å ta stilling til spørsmålene, er det også viktige hørings svar som Kirkemøtet må ta hensyn til. Uansett høringsresultat er det viktig for Kirkerådet i denne omgang ikke å lukke den videre prosessen. Følgelig vil behandlingen på årets Kirkemøte bare ha en foreløpig karakter”, skriver Kirkerådet.

I høringsnotatet har Kirkerådet understreket at det i denne omgang særlig er de store linjene i forholdet mellom mellom kirke og stat som står på dagsorden.

-De fleste konkrete spørsmål om organisering av kirken, spørsmål om arbeidsgiver for prestene og andre tilsatte, valgordninger osv. som er drøftet i innstillingen, er det for tidlig å be høringsinstansene om å ta direkte stilling til. Disse spørsmålene må utredes nærmere når hovedspørsmålene er mer avklart. Kirkerådet mener likevel at det er nyttig allerede nå å få noen innspill om hvordan en framtidig kirke bør organiseres, sier direktør Erling J. Pettersen i Kirkerådet. (Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg, høringsbrevet og annet relevant materiale fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg er tilgjengelig på Den norske kirkes nettsted:

http://www.kirken.no/kirke_stat/ Innstillingen kan også bestilles i papirutgave fra Kirkerådets materiellekspedisjon, tlf. 22 93 27 60 eller: [materielle@kirken.no](mailto:materiell@kirken.no) Oversikt over en del av de møtene som nå holdes, finnes i nyhetskalenderen på www.kirken.no

Mellomkirkelig råd og konflikten i Midtøsten

(07.05.2002)

De siste ukers dramatiske opptrapping av konflikten mellom Israel og de palestinske selvstyremyndighetene utfordrer Mellomkirkelig råds engasjement for en rettferdig fred i regionen.

Det er etter Mellomkirkelig råds oppfatning svært kritikkverdig at Israel ikke følger opp vedtakene i FN's sikkerhetsråd om øyeblikkelig tilbaketrekking fra okkuperte områder, og avviker bosettingene i disse områdene. Vi beklager at Israel avviser samarbeid med FN om viktige spørsmål. Det har blant annet rammet kommisjonen som skulle undersøke om det i Jenin har skjedd brudd på internasjonal, humanitær rett. Fordi vi forventer at Israel holder seg til Geneve-konvensjonene om å avstå fra kollektive avstraffelser, beskytte sivile i krigssituasjoner, og respektere helsepersonells virksomhet, er en slik undersøkelse viktig. Vi beklager også at forslaget om en internasjonal fredsstyrke er blitt avvist.

Mellomkirkelig råd holder fast ved at det israelske folk må få leve trygt innenfor grenser anerkjent av det internasjonale samfunn. De palestinske lederne må ta klart og entydig avstand fra selvmordsbombing og andre aksjoner som terroriserer den israelske sivilbefolkningen. Enhver slik aksjon skaper frykt og bidrar til at voldens spiral skrur videre opp.

Det palestinske folk må få sin egen stat med anerkjente grenser i henhold til Sikkerhetsrådets resolusjon 242, slik at også de kan leve i trygghet. For begge folk er trygghet innenfor anerkjente grenser en forutsetning for et likeverdig forhold hvor begge kan yte sitt bidrag til fred og forsoning.

Mellomkirkelig råd vil fortsette sitt engasjement mot alle former for antisemittisme. I Europa og i vårt eget land opplever vi i dag skremmende angrep på synagoger, jødiske institusjoner og enkeltpersoner. Dette kan aldri tolereres og må bekjempes med holdningsskapende arbeid og rettslig oppfølging.

Mellom troende i Norge er det behov for en ny samtale om Midtøsten og Israel. Samtalen må dreie seg både om teologi og politikk. Den må ha som mål å gi hjelp til å forme ansvarlige standpunkter i en opphetet situasjon. Vi utfordrer Norges kristne råd (NKR) og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn til å initiere slike samtaler.

Det israelske og det palestinske folk har gjennomlevd en lang periode med vold og terror. Dette preger forholdet dem i mellom, men også hver enkelt av dem som nå må bygge freden. Trofast samarbeid mellom organisasjoner, menigheter og enkeltpersoner er viktig når det skal skapes tillit og tro på fredelig sameksistens. Sammen med jøder og muslimer vil Den norske kirke fortsette å fremme tiltak som bidrar til samtale, fred og forsoning mellom israelere og palestinere.

Den senere tids krigshandlinger har ført til store menneskelige lidelser og massive ødeleggelser. Behovet for humanitær assistanse og gjenoppbygging er stort. Mellomkirkelig råd utfordrer den norske regjering og befolkningen i Norge til å forsterke innsatsen i området. Videre utfordres norske menigheter til å støtte kirkenes deltakelse i gjenoppbyggingsarbeidet.

Kontaktperson: Leder i Mellomkirkelige råd, Tormod Engelsen, tlf. 22 59 05 47 eller 92 62 30 07.

Presentasjon av bispekandidater i Tunsberg

(14.05.2002)

Kandidatene er (i alfabetisk rekkefølge):

Sokneprest **Laila Riksaasen Dahl**, Nittedal

Residerende kapellan **Morten Arne Fleischer**, Fåberg

Kapellan I/fungerende prost **Torstein Lalim**, Bragernes

Residerende kapellan **Berit Lånke**, Bakklandet

Direktør i Kirkerådet **Erling Johan Pettersen**, Oslo

Nominasjonen har foregått etter "Regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop" fastsatt ved kongelig resolusjon av 6.juni 1997 med hjemmel i lov av 7.juni 1996 om Den norske kirke § 34.

Det vil ikke bli avholdt pressekonferanse eller gitt videre uttalelser/begrunnelser til media vedrørende nominasjonen. I overensstemmelse med nominasjonsreglene har møtene vært holdt "for lukkede dører" og rådslagningen har vært hemmelig (jmf § 2).

Resultatet av nominasjonen oversendes kirkeavdelingen i Kultur- og kirkedepartementet.

Departementet vil så sende forslaget ut til avstemning blant:

- a. prester i offentlig stilling i bispedømmet
- b. proster i de øvrige bispedømmer
- c. de teologiske professorer ved de teologiske fakulteter og rektorene ved de praktisk-teologiske seminarer
- d. menighetsrådene i bispedømmet
- e. vigslede kateketer og diakoner – dessuten vigslede kantorer/organister - i offentlig kirkelig stilling i bispedømmet.

Det antas at stemmegivingen vil foregå i perioden juni til tidlig august. Når svarfristen er ute, foretar departementet opptelling og offentliggjør utfallet. Deretter sendes melding til Kirkerådet og til biskopene som anmodes om å uttale seg om hvilke tre blant de som har fått flest stemmer, de anser mest skikket til å bli utnevnt. Biskopene skal grunngi sine uttalelser.

Den nye biskopen vil så bli utnevnt av Kongen i Statsråd og vil etterfølge Sigurd Osberg, som går av med pensjon 1. desember 2001, etter 12 år som biskop i Tunsberg.

Kandidatlisten med sentrale biografiske data er lagt ut [her](#)

Inspirasjon fra Samisk kirkeråd

(16.05.2002)

- Vi inviterer til dette seminaret for å informere om det som skjer innen samisk kirkeliv og for å oppmuntre til videre tjeneste i kirken, sier fungerende generalsekretær i Samisk kirkeråd, Inger Anna Gaup Gustad.

Mette-Marit Sørem Granerud fra Alta skal innlede på inspirasjonsseminaret. Hun arbeider som teamleder for undervisning blant fremmedspråklige ved Nyland skole i Alta.

- Jeg har tenkt å fokusere på er nødvendigheten av å innta "Maria-posisjonen", slik at en kan få påfyll av Gud til å fortsette i den tjenesten en står i, sier Sørem Granerud. Hun sikter til bibelfortellingen om Maria som satt stille ved Mesterens føtter og lyttet, mens hennes søster Marta var travelt opptatt med å stelle i stand hus og hjem.

I alle sentrale organer i Den norske kirke er det egen samisk representasjon. Det samme gjelder de tre nordligste bispedømmerådene. På inspirasjonsseminaret deltar disse sammen med blant andre representanter fra Kirkelig utdanningscenter i Nord, ansatte i menighetene i Indre Finnmark prosti. Medlemmene i Nordsamisk liturgiutvalg og Nordsamisk salmebokutvalg er også til stede på seminaret. For tiden pågår et omfattende arbeid med nye nordsamiske liturgier og med ny nordsamisk salmebok.

Samisk kirkeråd evaluerer Den norske kirkes satsing på samisk kirkeliv på et eget temamøte i Karasjok onsdag 22. mai. Indre Finnmark prosti ble etablert som samisk prosti i 1991 og Samisk Kirkeråd ble opprettet i 1992. Det siste tiåret har Den norske kirke på flere måter fokusert på urfolks rettigheter. På Kirkemøtet i 1997 var oppgjøret med kirkens medvirkning i storsamfunnets overgrep mot det samiske folk en av hovedsakene. I saksdokumentet til evalueringen i Karasjok 22. mai pekes det på at det samiske folk likevel fortsatt er nedprioritert det gjelder ressursbruk i kirken.

Bemanningssituasjonen i Indre Finnmark prosti får særlig oppmerksomhet. Dokumentet konstaterer at samisk kirkelivs behov ikke synes å kunne konkurrere med andre behov når bispedømmerådene fordeler stillingsressurser. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Samisk kirkeråd møtes på
Rica hotell, Porsangervn. 3, Karasjok
Tlf: 78 46 74 00
Telefaks: 78 46 68 02

Kontaktpersoner under møtet:

Leder i Samisk kirkeråd, Ole Mathis Hetta, mob. tlf.: 91 10 33 30
Nestleder i Samisk kirkeråd, Anna Joma Granefjell mob. tlf. 48 11 05 07
Sekretær Kirsten A. Somby Boine, mob.tlf.: 99 32 27 04

Fungerende generalsekretær i Samisk kirkeråd, Inger Anna Gaup Gustad, kan nås på tlf. 22 19 35 12, eller e-post: iagg@c2i.net

Kirkemøtet i 2003 og 2005 til Lillehammer - i 2004 til Bodø

(16.05.2002)

Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen opplyser at Lillehammer og Bodø kom best ut i konkurransen sett ut fra de krav Kirkemøtet og Kirkerådet har stilt til møtested for Kirkemøtet.

-Ved å legge Kirkemøtet i 2004 til Bodø i forbindelse med jubileet for opprettelsen av begge de to nordligste bispedømmene, ønsker vi å understreke Den norske kirkes landsomfattende karakter og samtidig få del i de rike åndelige impulsene som nordnorsk kirkeliv representerer i dag, sier direktør Erling J. Pettersen.

Det er første gang at stedsvalget for Kirkemøtet er avgjort for mer enn ett år av gangen. Kirkerådet har delegert til direktøren å fastsette sted for Kirkemøtet ut fra visse nærmere angitte forutsetninger, og det har skjedd etter en anbudsrunde til 11 hoteller i Tromsø, Bodø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Sandefjord og Lillehammer. Kirkemøtet er et ukelangt arrangement med totalt 130 deltakere, og fjorårets Kirkemøte i Lillehammer kostet 1,5 millioner kroner inkludert opphold og reise for alle deltakerne.

Kirkemøtet i Bodø i 2004 skal holdes på Radisson SAS Hotel & Resort fra mandag 15.- lørdag 20 november 2004, mens begge de to kirkemøtene i Lillehammer blir på Radisson SAS Hotel Lillehammer. Møtet i 2003 er fastsatt til mandag 17.- lørdag 22.november og møtet i 2005 til mandag 14.-lørdag 19.november. Årets møte holdes i Bergen fra mandag 4. – lørdag 9.november 2002 på Grand Hotel Terminus. Kirkemøtet har vært i Bergen en rekke ganger tidligere, mens det i 2000, 1999 og 1997 var i Trondheim.

I valg av kirkemøtested skal det tas hensyn til at både Kirkemøtets medlemmer og sekretariat må ha gode arbeidsforhold, at plenumssalen er stor nok til å romme både delegater, presse og publikum, og at Kirkemøtets komiteer får gode møterom. Forholdene må også være tilrettelagt for bevegelsehemmede, og det må finnes egnet kirke eller kapell i rimelig nærhet. Kirkerådet har også sagt at økonomien må veie tungt ved valg av kirkemøtested. Kirkemøtet skal også ifølge et Kirkemøte-vedtak i 2000 tilrettelegges i tråd med hovedprinsippene for etisk handel, og stedet skal være gunstig plassert i forhold til kommunikasjonsmidler for flest mulig av deltakerne.

Kirkemøtet er ved lov av 8.6.84 opprettet som et øverste representativt organ innen Den norske kirke. Kirkemøtet består av medlemmene av bispedømmerådene og de medlemmer av Kirkerådet som er valgt utenom bispedømmerådene, i alt 85 representanter. De tre teologiske fakulteter er gitt plass på møtet med tale- og forslagsrett. Ordinært samles Kirkemøtet til møte én gang i året.

Det generelle mandat for Kirkemøtet omfatter saker av felles kirkelig karakter og interesse, alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene og fremme av samarbeidet innen Den norske kirke. Blant de uttrykkelige ansvarsområder for Kirkemøtet er uttalelse om viktige lovendringer på det kirkelige området, planer og programmer for den kirkelige undervisning og diakoni og forslag til retningslinjer for soknereguleringer.

Kirkemøtet skal dessuten utføre gjøremål og gi uttalelser etter pålegg av Kongen eller Kirkedepartementet.

Kirkemøtet velger et Kirkeråd, som har ansvar for det forberedende og iverksettende arbeid og forøvrig leder arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Kirkemøtet velger også medlemmer av Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. (Kirkeinfo)

Kontaktperson: Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen, tlf. 22 93 27 80, mobil 90 12 58 50, eller administrasjonssjef Jan-Oluf Skonnord, tlf. 22 93 27 65, privat 69 92 24 43, mobil 97 56 37 01.

Pinsepreken av Nidaros biskop Finn Wagle

(21.05.2002)

Fremtiden er trådløs

Preken over Johannes 14,15-21 i Nidarosdomen, pinsedag 19. mai 2002

"Fremtiden er trådløs", sier telegiganten.

Som om fremtiden noen gang har vært noe annet enn trådløs.

Som om ikke Gud finnes som et evig nærvær som rører ved våre hjerter og uroer oss.

Som om ikke Guds Ånd kaller oss til fellesskap, til kjærlighet, til å bli mer og mer menneske.

Tror du på Gud Fader Allsmäktig?

Vet inte. Det känns så.

Tror du på Jesus Kristus?

Vet inte. Jag älskar honom.

Tror du på den Helige Ande?

Vet inte. Någon oroar mig.

(fra et dikt av Anna-Greta Wide)

"Fremtiden er trådløs" sier altså telegiganten.

Som om fremtiden ikke handler om viktigere ting enn teknologi.

Som om ikke håndtrykket finnes.

Håndtrykk lønnes ikke

med kongens mynt min venn

for håndtrykket lønner seg selv

Det er fødsel

at to hender møtes

(fra diktet Håndtrykket av Arnold Eidslott)

Pinse handler om Guds trådløse fremtid som et trådløst nærvær i våre liv,

som et Åndens forløsende nærvær, som et kjærlighetens nærvær.

Pinse er kjærlighetens høytid og fest, som skapt for bryllup!

Kjærligheten er også Jesu tema i talen til sine disipler like før han forlot dem:

Dersom dere elsker meg, holder dere min bud.

.....Og den som elsker meg, skal elskes av min Far." (Joh 14,15+21)

Det går an å høre slike ord som en oppfordring til en ren kraftanstrengelse.

Men hos Jesus er det ikke snakk om prestasjoner, men om frukt.

Det handler om kjærligheten som frukt, den som vokser fram som en forløsende erfaring av møtet med Jesu kjærlighet: *Vi elsker fordi han elsket oss først.* (1 Joh 4,19)

Søren Kierkegaard har en hel bønn bygget på denne grunnleggende tanke i vår kristne tro:

Gud, du har elsket oss først, men vi taler om deg

som om du bare hadde elsket oss først en gang i fortiden.

I virkeligheten er det dag for dag,
hele livet igjennom at du har elsket oss først.
Når vi våkner om morgenen og vender vår sjel mot deg,
har du kommet oss i forkjøpet – du har elsket oss først.
Dersom jeg står opp før daggry og i samme øyeblikk vender min sjel i bønn til deg,
da er du allerede der – du har elsket meg først.
Når jeg legger bak meg alt som forstyrrer og søker inn i sjelen for å tenke på deg,
da er du stadig den første...

Ut av denne grunnleggende erfaring av Guds kjærlighet, kan vår kjærlighet flyte som en moden frukt. Slik er det også Jesus beskriver selve meningen med våre liv:

Dere har ikke utvalgt meg, *men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, frukt som varer. (Joh 15,16)*

Da er ikke veien lang til den frukt som Paulus snakker om, *Åndens frukt: Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålsomhet og selvbeherskelse. (Gal 5,22-23)*

Dette er frukt som henter oss ut av ensomheten og forankrer oss i våre forhold.

Hva hadde livet vært, uten fellesskapet, uten alle de forhold jeg er vevet inn i,
– til Gud, til menneskene omkring meg, til skaperverket.
Hva hadde livet vært, om det ikke var trådløst liv - ansikt til ansikt.
Hvis meningen med mitt liv er å bære frukt, ja så ligger det jo i selve bildet at meningen ikke kan ligge i selvopptattheten, men i det å være til for andre:

Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålsomhet, selvbeherskelse.....

Hvem vil ikke kunne si at dette er frukt som svarer til mine innerste lengsler som menneske?

Hvis livets mening handler om å bære frukt, så reises det et vekstperspektiv, et modningsperspektiv over selve livet. Å leve handler om å modnes som menneske, å vokse som menneske, å bli mer og mer menneske, slik vi var tenkt fra Skaperens hånd. Vi tenker ofte langt mer statisk om det å være menneske. Som om vi ikke kan vokse og modnes. Som vi som mennesker er ferdige, en gang for alle. Som om vi som fellesskap er ferdige, en gang for alle.

Den gamle kirkefader Ireneus var på en spesiell måte opptatt av dette vekstperspektivet ved livet. Menneske er ikke bare noe man er, men også noe man blir, sier Ireneus.

Gud er den som er, mennesket er den som blir.

Slik har det vært helt fra skapelsens morgen. Adam var i skapelsen et "barn", sier Ireneus, bestemt til å vokse og modnes etter sin skapers bilde.

Men mennesket ville ikke vente på denne vekst og modning. Det ville bli som Gud og rive til seg selve gudbilledligheten. Det er synden i våre liv. Vi tror at vi med slike ran blir mer enn mennesker. I virkeligheten blir vi mindre enn mennesker,

fordi vi taper vår menneskelighet, sier Ireneus.

Og vi fanges i et mønster som vi ikke kommer oss løs av.

Det er derfor bildet av Jesus i ørkenen – og enda sterkere Jesus på korset – treffer oss som elektriske støt.

Jesus i ørkenen, han er jo nettopp mennesket i moden skikkelse.

Han har vokst opp og blitt det barnet var bestemt til.

Gjennom et langt liv så forråder han aldri sin menneskelighet.

Derfor heter det også i Kristus-hymnen i Filipperbrevet:

I sin ferd var han som et menneske.

Derfor har Gud høyt opphøyet ham og gitt ham navnet over alle navn. (Fil 2,7+9)

Aldri har menneskelivet vært beskrevet sannere og vakrere enn gjennom Jesu livsverk, han som er vår bror.

Så er det altså dette livet vi var skapt til.

Så er det altså dette livet vi er satt fri til å leve i Jesu etterfølgelse.

Frelst – til å være menneske og til å vokse og modnes som menneske – etter vår skapers bilde.

Frelst til å bære frukt, Åndens frukt, den frukt som svarer til våre innerste lengsler:

Kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålsomhet og selvbeherskelse.

Men da handler det altså ikke bare om oss.

Det handler om alle de fellesskap vi med våre liv er vevet inn i, de trådløse møter hvor menneskeligheten som Åndens frukt skal ta synlig skikkelse.

Derfor vil vi nå be, ikke bare for oss som er her i kirken i dag, men for alle som lengter etter pinse – som kjærlighetens fest i sine liv.

Ja, vi vil be enda mer konkret: Vår bønn skal være en bønn for byen som forbereder seg til bryllup i neste uke og for alle menneskene som da skal samles her til kjærlighetens fest.

Vi vil gjøre det med en vidunderlig pinsesalme for byen. Vi fikk den for noen år siden fra Danmark. Enda er den nok ny og ukjent for de fleste av oss. Men i denne tid, hvor så mange ivrige hender legger siste hånd på bryllupsforberedelsene, skal denne bønningen være vårt trådløse bidrag:

Gå gjennom byens lange, rette gater, du sommerlyse Helligånd.

Stryk ømt henover slitte, grå fasader, og rør de trette smilebånd,

så troen gror og håpet bor, der dørene blir åpnet for de andre.

Lås porter opp når kveldene blir sene, septembermilde kjærlighet.

Ja, syng om Gud for dem som er alene, og dem som kjenner bitterhet,

så triste ler, og blinde ser at livet stadig vekk er verd å leve.

Blås ny luft over byens torg og plasser, du vinterklare sannhets ånd.

Treng inn i maktens grå kontorpalasser, og tenn oss med Guds milde hånd

så denne by med lys på ny kan smykke seg i glede til Hans komme.

Kom til oss når vi frykter andres dommer, du vårens yre skapermakt.

Forkynn at Jesus Kristus, når han kommer, vil gi oss liv, slik han har sagt!

Så vi går ut i tro til Gud og lever uten frykt i nådens sommer.

(Holger Lissner)

'Konfirmant 2003' - et tilbud fra kirken

(24.05.2002)

Harald Schøien og Grete Haugland Gjerp ved Tunsberg bispedømmekontor er initiativtakerne bak informasjonstiltaket "Konfirmant 2003"

Heftet "[Konfirmant 2003](#)" dukker nå opp i ca. 15.000 postkasser i de tre bispedømmene. I mai, når de fleste konfirmasjonsgudstjenestene finner sted, ønsker man å nå alle dem som har et år igjen til sin egen konfirmasjon. Informasjonsheftet "Konfirmant 2003" er på 16 sider og gir informasjon om hva det innebærer å bli konfirmert, glimt fra ulike typer konfirmasjonsundervisning og informasjon om hvor man kan henvende seg for ytterligere informasjon. Rapporter fra Tunsberg bispedømme viser at informasjonstiltaket tidligere år har fått flere unge til å bestemme seg for å delta i kirkens konfirmasjonsundervisning.

Fødselsstatistikkene fra 1980-tallet viser at konfirmantkullene vil øke de nærmeste årene. Mellom 1980 og 1986 ble det årlig født litt i overkant av 50.000 her i landet. I årene siden 1989 har fødselstallet ligget rundt 60.000. Prosentandelen døpte i forhold til antall fødte har ligget stabilt rundt 81-82 prosent de seneste 10 årene. Kirkens menigheter forbereder seg derfor på å møte flere konfirmanter i årene som kommer. (Kirkeinfo)

Brosjyren "Konfirmant 2003" dukker nå opp i 15.000 postkasser i Tunsberg, Nidaros og Stavanger bispedømmer.

Kontaktpersoner:

Tunsberg bispedømmekontor, vik. undervisningskonsulent Harald Schøien, tlf.: 33 35 43 00,

harald.schoeien@kirken.no

Stavanger bispedømmekontor, undervisningskonsulent Kirsti Melangen, tlf. 51 84 62 82, e-post: kirsti.melangen@kirken.no

Nidaros bispedømmekontor, undervisningskonsulent Bente Elton Jacobsen, tlf.: 73 53 91 00, e-post: bente.jacobsen@kirken.no

Biskop Wagles tale til brudeparet

(24.05.2002)

Her kan du se hele [programmet for vielsen](#) i Nidarosdomen.

Biskop Finn Wagle:

Vigselstale

ved prinsesse Märtha Louise og Ari Mikael Behns bryllup

Nidarosdomen 24. mai 2002

”For ingen av oss lever for seg selv...”

Kjære brudepar, kjære Märtha og Ari,

Det er på pilegrimers vis at dere nå gjør en siste stans, før dere vandrer skrittene opp til alteret. Når målet er godt innen rekkevidde, da er det tid, ikke for å komme raskest mulig frem, men for å hengi seg til selve ankomsten og dvele ved det som skjer. Det er tanker dere ønsker å tenke nettopp fra det sted dere har satt dere ned. Det er følelser dere er opptatt av å kjenne på, når kjærlighetens fest skal feires og du aldri så katedralen vakrere... Gleden og takknemligheten ved å være så nær det sted hvor den kjærlighet som forener dere skal få sitt løftede uttrykk.

Det begynte med at dere fant hverandre og ble funnet av hverandre. Kjærligheten som gjør liv til samliv. I glad forvisning om at dere elsker hverandre og vil dele livet med hverandre, har dere trosset all den tvil som vår tid nærer mot enhver varig forbindelse mellom to mennesker. Slik er kjærligheten, den som etter sitt vesen er evig. I et likeverdig fellesskap har dere erobret land for en felles fremtid. Og dere gjør det på en slik betagende måte: To unge mennesker med en sjelden evne til å sette ord på sine følelser for hverandre og være hos hverandre med et kjærlighetens overskudd, med hengivenhet og respekt. To unge mennesker som møter verden omkring seg med kjærlighetens blikk. Verden er vakrere med dere!

Og nå sitter dere altså her – side om side – på brudeparets benk. Jeg hilser dere med et ord om samliv, grunnleggende nok til å favne kjærlighetens fest. Slik skriver Paulus i et av sine brev: *For ingen av oss lever for seg selv...* (Rom 14,7). Hvem kan forstå og glede seg over dybden i det ordet bedre enn to som elsker hverandre! *For ingen av oss lever for seg selv...* Takk, gode Gud, for at det virkelig er slik!

Stedet dere har satt dere ned tydeliggjør en videre sammenheng. Det er som dere vil si: Dagen i dag handler ikke bare om oss to, men om oss to og de fellesskap vi er innfelt i. Ja, dere sier: Underveis mot alteret er det viktig for oss å stanse nettopp her, nær dere som utgjør viktige tråder i vår livsvev: Mor og far, søsken og familie, slekt og venner... Vi vil sitte her noen dyrebare minutter og kjenne på takknemligheten over selve livet: *For ingen av oss lever for seg selv...*

Bibelens ord åpner perspektiver mot endringer som nå skjer i deres liv, dette som handler om våre roller. Neste gang dere tar plass ved siden av hverandre, er det som ektepar, med all den sødme og all den forventning som det kan romme... For dere to handler det også om andre endringer og andre roller, ikke minst fordi deres liv så sterkt er knyttet til det offentlige rom. Å skulle leve i dette rom kan være takknemlig og utfordrende, men også nådeløst og ensomt. Det er som om ordet om samliv kommer dere i møte på en ny og annerledes måte: *For ingen av oss lever for seg selv...*

For deg, Märtha, så handler det om å definere din rolle som prinsesse på nytt. Du går inn i et yrkesaktivt liv som ikke hviler i din kongelige verdighet. Du velger et liv som kultur- og verdiformidler, med utgangspunkt i vår rike eventyrskatt. Både barn og voksne følger deg med stor forventning! Hvilken kilde kan ikke eventyrene være til å forstå livet og gi livsmot og håp. Hva hadde Askeladden vært uten sine gode hjelpere, sin følsomhet i forhold til naturen, sin åpenhet i forhold til menneskene han møtte på sin vei, sin evne til undring og sin grunnleggende tillit til livet. Alt dette er egenskaper som du selv sterkt utstråler. Eller for å si det med Skriftens ord: *For ingen av oss lever for seg selv...*

Også du, Ari, formidler kultur og verdier. Du ønsker å nå verden gjennom det talte og trykte ord. Det gjør du med stor uttrykkesevne, følsomhet, ærlighet og mot. Slik du forstår din rolle, kan vårt grunnleggende ord gjerne leses som en klangbunn: *For ingen av oss lever for seg selv...* Du får hele landets prinsesse i dag. I eventyrets verden ville også halve kongeriket vært ditt. I virkelighetens verden overøses du med hele kongeriket oppmerksomhet! Det er et enestående utgangspunkt for deg som ønsker å formidle livsmot.

Kjære Märtha og Ari: Alt liv er samliv. Vår stund på jorden er ingen privatsak. Vi er hverandres gave og forpliktelse. *For ingen av oss lever for seg selv...* Hva hadde vi vært uten kjærligheten? *”Være ventet, - komme hjem.”* Hva hadde vi vært uten de forhold vi er vevet inn i – til hverandre og til hele skaperverket? Trøndelagsjorden under deres pilegrimsføtter... Hva hadde vi vært uten Guds nærvær i våre liv, som den dype nåde, som den grenseløse kjærlighet, som det forpliktende kall? Hva hadde vi vært, om det ikke var slik at ”Guds kjærleik er som stranda og som graset”, den som favner oss og setter oss fri til å leve våre samliv? Hva hadde vi vært, om ikke Jesus med sitt liv hadde gitt alt samliv retning og mål og den dype klangbunn? Hva hadde vi vært? *For ingen av oss*

lever for seg selv... Hvilken grunn til lovsang på kjærlighetens fest!

For ingen av oss lever for seg selv og ingen dør for seg selv. Om vi lever, så lever vi for Herren, og om vi dør, så dør vi for Herren. Enten vi da lever eller dør, hører vi Herren til.” (Rom 14,7-8). Når vi nå hører ordet i dets sammenheng, så føres dere ikke bare frem til alteret, men langt videre. Da blir det klart at ekteskapsinngåelsen ved Herrens alter i dag, det er et mål underveis. Det er pilegrimer innforstått med. Når målet er nådd, da starter vandringen videre. Da blir det ikke så treffende å snakke om ekteskapet som havn. Ekteskapet er medvandring – støttende og utfordrende medvandring – gjennom lett og ulendt terreng. Det er en vandring dere skal se under vekstens og modningens perspektiv. I dag starter dere vandringen videre langs kjærlighetens vei, samlivets vei, modningens vei. Med kjærlighetens ja og Guds velsignelse er dere godt rustet!

Til vandringen videre har dere skrevet deres egen bønn. Den vil jeg be med dere, som det siste som skjer mens dere ennå sitter på brudeparets benk:

*Herre, la oss vandre i tro og tillit,
kjenne livet folde seg ut
slik Du viser oss det,
der enhver dag er evig.
La oss virke ut fra kjærlighet,
Såkornet som gir liv
Såkornet som er hellig.
Herre,
La oss vandre i tro og tillit.*

Kjære Märtha og Ari: *”Være ventet, - komme hjem.”* Det er tid for å fullføre ankomsten og gå skrittene opp til Herrens alter – i tro og tillit! *For ingen av oss lever for seg selv!*

To mottakere av Bibelprisen 2002

(27.05.2002)

Egil Hovland tildeles Bibelprisen 2002

for sitt fremragende virke med å tonesette Bibelens tekster. Gjennom et langt liv som komponist, organist og korleder har Hovland bidratt til å løfte frem Bibelens fortellinger og salmer i gudstjeneste og kirkerom. Ikke minst har Egil Hovland bidradd til at tusenvis av barn og unge har lært bibeltekster utenat gjennom musikken og fått en større forståelse av hvordan bibeltekst og gudstjeneste hører sammen.

Egil Hovlands mange bibelske komposisjoner for kor, solister, orgel og menighet er kanskje det største og viktigste musikalske bidrag til gudstjenestefornyelse og salmesang i vår tid, ikke bare i Norge, men også i andre land. Av særlig betydning er den korskolevirkosomhet som Egil Hovland har inspirert til og trofast holdt fast ved gjennom mange år som organist i Glemmen.

Hovland har evnet å skape musikalske uttrykk som løfter frem bibelteksten på en måte som blir tatt imot av alle, fra de minste barna og oppover til de eldste voksne, både i bibelspill og i enkle sanger.

Familien Evensen tildeles Bibelprisen 2002

for deres felles arbeid med å oversette Det nye testamente til umanakaina-språket på Papua Ny-Guinea. Hovedarbeidet ble gjort av foreldrene, Sigmund og Ingjerd Evensen, men prosjektet hadde ikke lyktes uten et godt samarbeid med barna; Heidi, Per Einar, Åsmund og Kristin. Komiteen vil ved sin tildeling gi en påskjønnelse til hele familien Evensen for den innsatsen som ligger bak arbeidet med å skape et skriftspråk for umanaikaina-folket, en folkegruppe på ca 2.500 mennesker. Arbeidet med skriftspråket la grunnen for at de i neste omgang kunne oversette hele Nytestamentet til umanakaina-språket.

Familien Evensen bodde på Papua Ny-Guinea i omtrent 15 år, store deler av denne perioden i en liten landsby under svært primitive forhold. De reiste ut til Papua Ny-Guinea i 1979 og vendte hjem til Norge i 1996. Nytestamentet ble offisielt lansert i den lokale landsbyen 19. september 1999.

Bibelprisen består av et eksemplar av praktbibelen Olavsbibelen og et innrammet originalblad fra henholdsvis Fredrik IIs bibel fra 1589 eller fra Christian IVs bibel fra 1633.

Komiteen bak Bibelprisen 2002 har bestått av leder i Bibelselskapets representantskap og generalsekretær i Det Norske Baptistsamfunn, Billy Taranger; studentprest Sunniva Gylver; journalist Kjell Hagen; forfatter Eyvind Skeie og bibelmisjonsleder i Det Norske Bibelselskap, Dag Kjær Smemo. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

informasjonsleder i Det Norske Bibelselskap, Dag Kjær Smemo, mobiltilf.: 9240 3700

Biskopenes Sellafield-brev ut på siste etappe

(27.05.2002)

Idet budstikka ble overlevert til kureren fra Kirkens informasjonstjeneste, uttalte biskop Larsen: ”Det er et sterkt engasjement mot Sellafield-utslippene i mitt eget bispedømme, Sør-Hålogaland. Det som skjer, dreier seg om å forurense matfatet vårt. Det vil ha konsekvenser for alle kommende generasjoner, siden det kjernefysiske stoffet *technetium* aldri vil forsvinne fra havet. Nå ønsker vi at Den engelske kirke skal stå sammen med oss når det gjelder å målbære vårt engasjement overfor britiske myndigheter.”

Budstikka med oppropet har vandret fra bispedømme til bispedømme langs Norskekysten, etter at biskop Øystein Larsen i Sør-Hålogaland satte den i bevegelse. De fem biskopene i kystområdene fra Finnmark til Hordaland undertegnet originaldokumentet, og siden har også de øvrige seks biskopene gitt sin tilslutning til det. Budstikka som oppropet overbringes i, er laget av rekved fra Nordsjøen.

Utslippene fra atomgjenvinningsanlegget ved Sellafield i Nord-England er i høyeste grad et aktuelt tema. Saken ble satt på dagsordenen da statsminister Kjell Magne Bondevik for noen dager siden møtte statsminister Tony Blair i den engelske hovedstaden. Det som er en viktig miljøsak for norske myndigheter, er ikke en mindre viktig sak for Den norske kirke. Biskopene målbærer et bredt engasjement blant en rekke kirkefolk i Norge. En undersøkelse i fjor viste at miljøengasjementet er langt høyere blant kirkeaktive enn blant folk flest her i landet.

Her følger biskopenes opprop:

Opprop fra kirker og menigheter langs Norskekysten

La livet i havet få leve

Vi er bekymret over at havene blir forurenset på mange forskjellige måter. I dag forstår vi hvilken alvorlig trussel dette er for alt levende. Vi tror at havet og livet der er skapt til å ære Gud og til å være en ressurs som mennesker kan høste av. Dette kaller oss til ansvar, klokskap og tjenersinn, og at grådighet og ødeleggelse bekjempes.

La mennesker langs kysten få beholde levebrødet fra havet

For en stor del av kystbefolkningen i Norge er livsgrunnlaget knyttet til havet. Derfor er folket avhengig av at havet holdes mest mulig rent. Blir ressursene i havet forurenset, blir livsgrunnlaget for menneskene langs kysten av vårt land – og i andre land – revet bort. Forurensningen av atomavfall vet vi kan skape ødeleggelse som er uopprettelig for generasjoner av mennesker.

Vi er blitt gjort kjent med utslippene av stoffet *technetium* fra anlegget i Sellafield i Storbritannia. Vi ber myndighetene i vårt naboland, Storbritannia, gjøre de nødvendige tiltak for at disse utslippene i havet opphører så snart som mulig.

Øystein Larsen

Biskop i Sør-Hålogaland
Bodø, 11. mars 2002

Finn Wagle

Biskop i Nidaros
Trondheim, 18. mars 2002

Kåre Smeland

Fung. biskop i Nord-Hålogaland
Tromsø, 12. mars 2002

Inge Morten Haarstad

Stiftsdirektør i Møre
På vegne av Møre biskop
Molde, 18. mars 2002

Ørnulf Axel Elseth

Fung. biskop i Bjørgvin
Bergen, 19. mars 2002

Samtlige biskoper i Den norske kirke har sluttet seg til oppropet.

Kontakt: Kirkens informasjonstjeneste tlf 22 93 27 50.

Biskop Finn Wagle ny preses i Bispemøtet

(28.05.2002)

Biskop i Bjørgvin, Ole D. Hagesæther ble valgt til visepreses og biskop i Hamar, Rosemarie Köhn ble valgt til det tredje medlem i Bispemøtets arbeidsutvalg. Stavanger biskop Ernst Baasland ble gjenvalgt som arbeidsutvalgets varamedlem.

Til redaksjonen:

Bispemøtet holdes i Kirkens hus i Underhaugsveien 15 i Oslo, og det blir pressekonferanse med blant andre nyvalgt preses Finn Wagle, ved møtets slutt tirsdag 28. mai kl.1600.

Sakliste for bispemøtet 28. mai finnes på nyhetskalenderen på www.kirken.no

Kontaktperson er Bispemøtets fungerende sekretær, Torstein Lalim, mobil 99 542 542

Med vennlig hilsen
Kirkens informasjonstjeneste

Sellafield Appeal from Church of Norway

(28.05.2002)

The Declaration originates from the local communities and congregations along the Norwegian coast. On its way down the coast from Kirkenes to Bergen, it has been signed by the five diocesan bishops that borders to the North Sea, and later the other six bishops have sent their letters of support. Church of Norway brings its sister church on the other side of the North Sea an appeal for careful consideration and follow-up with the British government.

The appeal will be handed over to Church of England in Church House in London on May 29. In a covering letter the Norwegian bishops say: "We see our initiative as one way of deepening the Porvoo communion as it continuously invites us to share resources and concerns as we are involved in service and witness to our societies and the powers to be."

Copies of the Declaration and this covering letter will also be shared with the other churches in the Porvoo Communion. A copy will also be shared with World Council of Churches and Conference of European Churches, in which both Church of Norway and Church of England are active members, and with the Ministry of Environment in Norway.

Here follows the appeal to Church of England:

An appeal from the churches and congregations along the Norwegian coast

Let life in the oceans continue

We are deeply concerned about the many ways in which the oceans are being polluted. Today we understand just how serious the threat is to all life. We believe that the sea and the life therein was created to honour God and to be a resource for man to harvest. This demands from us responsibility, wisdom and humility and that we must fight greed and destructiveness.

Let the people along the coast continue to get their daily bread from the sea

The existence of a great many of the coastal communities in Norway is inextricably bound to the sea. The people therefore depend on the sea, staying as clean as possible. If the resources of the sea become polluted the very existence of the coastal people of our land – and of other lands – will be torn a part. The pollution created by radioactive-waste, can cause irreparable damage for the generations to come.

We have been informed of the seepage of the poison called *technetium* from the plant at Sellafield in Great Britain. We ask that the authorities of our neighbour, Great Britain, take all necessary steps to bring to an end this life-threatening pollution as soon as possible.

Øystein Larsen
Bishop of South-Hålogaland
Bodø, 11. March 2002

Kåre Smeland
Dean of Tromsø
On behalf of the Bishop of North-Hålogaland

Tromsø, 12. March 2002

Finn Wagle
Bishop of Nidaros
Trondheim, 18. March 2002

Inge Morten Haarstad
Director of Møre Diocese
On behalf of the Bishop of Møre
Molde, 18. March 2002

Ørnulf Axel Elseth
Dean of Bergen
On behalf of the Bishop of Bjørgvin
Bergen, 19. March 2002

All bishops of Church of Norway have approved this declaration.

Editorial information:

The Appeal will be handed over to Church of England on Wednesday, May 29. at 9.00 AM in Church House, 31 Great Smith Street, London SW1.

Contact in Church of England: Ms Claire Foster, claire.foster@bsr.c-of-e.org.uk

A carrier from Church of Norway Information Service, Mr. Vidar Kristensen, will bring the original document to Church House on behalf of the bishops of Church of Norway. The message is brought in a "budstikke", a wooden cylinder made of drifting wood from the North Sea.

Mr Kristensen can be reached by cellular phone: +47 – 9309 4958.

Sellafield – Den engelske kirke taler Norges sak

(31.05.2002)

Fire av de mest respekterte biskopene i Den engelske kirke har allerede for flere uker siden sendt et brev til den britiske miljøvernministeren. Der sier de: ”Vi vil uttrykke vår beklagelse over at ikke nok blir gjort for å møte det norske folks bekymring for atomavfall fra Sellafield i deres havområder. Vi har fått en henvendelse fra Den norske kirke gjennom biskopen i Oslo, som har et personlig engasjement i denne saken.”

Det er biskopene i Hereford, London, Chelmsford og Carlisle som står bak brevet til miljøvernminister Michael Meacher. Carlisle er bispedømmet hvor Sellafield ligger.

Oppfordrer til dialog

De fire biskopene sier til ministeren:

”De mener muligens at forurensningen er minimalisert tilstrekkelig, slik at ytterligere tiltak er unødvendig. Men vurderingen til innbyggerne i Norge er en helt annen. De mener det er et faktum at Storbritannia gjør seg skyldig i alvorlige handlinger. Vi føler at det er viktig å bringe sammen de ulike partene til en dialog. Det vil vise nordmennene at de ikke bare blir ignorert som følge av trangsynt britisk egeninteresse,” skriver biskopene.

Biskopene ber om at miljøvernministeren sender svar på henvendelsen til Claire Foster, den ansvarlige for miljøsaker i Kirkens hus i London. Det var også hun som onsdag på vegne av Den engelske kirke mottok budstikka med oppropet fra de norske biskopene. Hun arbeider i kirkens avdeling for samfunnsansvar, og ved overrekkelsen lovet hun at Den engelske kirke vil fortsette å målbære den norske bekymringen overfor engelske myndigheter.

Budstikka framme

Budstikka med biskopenes opprop har vandret fra bispedømme til bispedømme langs norskekysten, etter at biskop Øystein Larsen i Sør-Hålogaland satte den i bevegelse. De fem biskopene i kystområdene fra Finnmark til Hordaland undertegnet originaldokumentet, og siden har også de øvrige seks biskopene gitt sin tilslutning til det. Budstikka som oppropet ble overbrakt i, er laget av drivved fra Norskehavet.

Britiske og norske myndigheter har i lang tid vært uenige om utslippene fra Sellafield-anlegget i Nord-England. Stoffet *technetium* som slippes ut fra anlegget, har en nedbrytningstid på mange hundre tusen år, mens langtidseffekten for miljøet ikke er kartlagt. Havstrømmene bringer Sellafield-utslippene nordover norskekysten så langt som til Svalbard.

Da budstikka fra de norske biskopene ble sendt ut på siste etappe til London, uttalte biskop Øystein Larsen: ”Det er et sterkt engasjement mot Sellafield-utslippene i mitt eget bispedømme, Sør-Hålogaland. Det som skjer, dreier seg om å forurense matfatet vårt. Det vil ha konsekvenser for alle kommende generasjoner, siden det kjernefysiske stoffet *technetium* aldri vil forsvinne fra havet.” (Kirkeinfo)

106000 stemte ved menighetsrådsvalget 2001

(04.06.2002)

Valg av menighetsråd ble avholdt 14. og 21. oktober 2001. Men 102 menighetene avholdt altså valget samtidig med stortingsvalget 9. og 10. september. Til sammen ble det avgitt vel 106 000 stemmer ved 2001-valget. Det er en økning på 22 % i forhold til valget i 1997. Valget i 2001 ga 82 velgere bak hvert menighetsråd mot 67 ved forrige valg.

Kvinnerepresentasjonen i menighetsrådene viser fortsatt en økende tendens. Mens den ved de tre siste valgene har ligget rundt 55 %, kom andelen kvinner helt opp i 58 % ved fjorårets valg.

Ungdomsrepresentasjonen i rådene er langt lavere enn målet som Kirkemøtet har satt. Målet er 20 % ungdommer under 30 år, men tallene viser at det kun ble valgt inn 6,2 % i denne aldersgruppen. Det er under nivået for de to forrige valgene. I 1997 var det 8,5 %.

Utsiftingen av medlemmer i menighetsrådene er fortsatt stor, vel 73 % av de valgte i 2001 var nye medlemmer i forhold til siste menighetsrådsperiode. I 1997 var andelen nyvalgte 77,5 % og sittende menighetsrådsmedlemmer ble i 2001 oppfordret om å stille til gjenvalg. Det har hatt en viss effekt.

7 % av valglistene inneholdt for få kandidater i forhold til minimumskravet, og 31 % oppfylte akkurat minstekravet. Det har gitt velgerne svært få valgmuligheter, og tyder på at nominasjonskomiteene sliter med å få nok villige kandidater til å stille.

Velgerne foretar hyppig rettinger på stemmeseddelen. Hele 60 % av listene er blitt rettet.

Det er valgt inn vel 8500 medlemmer og nesten 6300 varamedlemmer i de nye menighetsrådene. I gjennomsnitt er det 6,6 medlemmer i hvert menighetsråd.

Omkring 3/4 av de 1300 menighetene har hatt en eller flere nominasjonskomiteer i sving. Til sammen har ca 5500 personer vært engasjert i slike komiteer.

Vel 70 % av menighetene sendte ut en presentasjon av kandidatene til velgerne – i første rekke gjennom menighetsbladet, men også lokalavisen og egne valgbrosjyrer ble benyttet.

Ved valget i 2001 var det særlig oppmerksomhet omkring prøveordningen med å gi noen menigheter anledning til å avholde valget samtidig med stortingsvalget, og omkring bruk av valgkort. Kirkemøtet gikk inn for en utprøving på visse vilkår.

Departementet bevilget midler til utprøvingen, og det ble avsatt midler til sentrale tiltak i regi av Kirkerådet og Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon på bakgrunn av en tiltaksplan. Til sammen ble det bevilget ca 9 millioner kroner til valget fra Opplysningsvesenets fond. Det var bl.a. midler til en erfaringsundersøkelse blant menighetsrådsmedlemmer, informasjon til velgerne om valgbarhet og nominasjon, presentasjon av kandidatene, prostivise kurs, foruten utprøving av valgkort og tilrettelegging for prøveordning med å avholde valg samtidig med Stortingsvalget. Mesteparten av pengene gikk til lokale tiltak i menighetene. (Kirkeinfo)

Olav Fykse Tveit ny generalsekretær i Mellomkirkelig råd

(10.06.2002)

Fykse Tveit tok teologisk doktorgrad i økumenisk teologi i mai i år etter å ha vært stipendiat i Norges Forskningsråd, tilknyttet Menighetsfakultetet. Fykse Tveit har i år vært sekretær for Kirkerådets kirke/stat-utvalg og tidligere vært faglig sekretær for Lærenemnda for Den norske kirke (1998-2000). Fra 1991-96 var Fykse Tveit konsulent for teologiske spørsmål i Mellomkirkelige råd, og fungerte også en kortere periode som generalsekretær. Fra 1988-91 var han sokneprest i Haram i Møre bispedømme.

Generalsekretærstillingen er på åremål for seks år (mot tidligere fire), med mulighet til fornyelse en gang. Generalsekretæren er ansvarlig for Mellomkirkelig råds daglige arbeid, som omfatter Den norske kirkes kontakt med andre kirker nasjonalt og internasjonalt og kirkens arbeid med spørsmål og utfordringer i det globale samfunnet. Mellomkirkelig råd er sammen med Kirkerådet og Samisk kirkeråd de tre sentralkirkelige råd for Den norske kirke, valgt av Kirkemøtet og med felles sekretariat i Oslo.

Det var sju søkere til stillingen som ny generalsekretær i Mellomkirkelig råd etter Stig Utne, som slutter i høst etter to åremålsperioder. Søkerne var foruten Fykse Tveit stiftskapellan/studentprest Inger Anne Naterstad (40), Oslo, prest/prosjektleder Berit Lånke (51), Trondheim, og seniorkonsulent Sverre Møller (57), Trysil. Tre av søkerne, herav to menn og en kvinne, ønsket ikke sitt navn offentliggjort. (Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Olav Fykse Tveit kan treffes på telefon 64 94 38 78 (privat) eller 97 65 88 51 (mobil).

Patriarken av Konstantinopel mottar Sofieprisen

(12.06.2002)

Tirsdag kveld arrangerte Den norske kirke offisiell mottakelse for den økumeniske patriarken i Oslo bispegård. Bispemøtets preses, biskop Odd Bondevik gratulerte prisvinneren og lovte videre innsats fra Den norske kirkes side i kampen mot miljøødeleggelser.

Kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland var til stede på mottakelsen sammen med representanter fra de ortodokse kirkene i Norge og en rekke representanter fra andre kirkesamfunn. Representanter for Sofiestiftelsens styre deltok også.

10. juni undertegnet Patriarken og Pave Johannes Paul II en felleserklæring om kristnes ansvar for å ta vare på miljøet. Les mer om dette [her](#).

Kirken holder sommeråpent

(13.06.2002)

Man kan finne sommeråpne kirker over hele landet, fra Lindesnes til Nordkapp, fra Stad til Grense Jakobselv, - i by og bygd, ved sjøen og til fjells.

Det er niende gang Kirkerådet utgir en brosjyre med oversikt over hvor man kan finne sommeråpne kirker. Ti av kirkene er spesielt presentert. Mange turister gjør bruk av kirkene som et åndelig hvilested underveis og veikirkeprosjektet har åpnet manges øyne for den kulturarv kirkene representerer.

- Vi håper at flere kirker kan være åpne også resten av året, sier informasjonssjef Dag Stange i Kirkerådet.

Også i Sverige, Finland og Danmark lages det oversikter over sommeråpne kirker. Turister i de nordiske land kan i sommer velge blant et tusentalls åpne kirker.

Veikirkebrosjyren kan bestilles gratis fra Kirkerådet, Postboks 5913, Majorstua, 0308 Oslo. Tlf 22 93 27 50, fax 22 93 28 28.

E-post: materiell@kirken.no.

Til redaksjonen:

For mer informasjon: kontakt Pål Storrusten (tlf 67 50 44 24) eller informasjonssjef Dag Stange (tlf 22 93 27 72).

Hvem er sokneprest i Nes?

(14.06.2002)

Årets utgave av årboka er nettopp kommet ut. Den har utviklet seg til å bli et uunnværlig redskap for dem som vil ha oversikt over Den norske kirke. Den er i daglig bruk som oppslagsverk på hundrevis av kontorer og i ganske mange hjem. Adresse, telefon, faks og e-postadresse til hver eneste menighet finnes i årboka. Det samme gjør navn på prester, diakoner, kateketer og organister på hvert eneste nes i hele landet.

Flere innmeldt i kirken

"Årbok for Den norske kirke 2002" presenterer en fyldig årsstatistikk for kirkens aktiviteter i 2001. Statistikken viser at flere har meldt seg inn i Den norske kirke og færre ut enn de tre foregående årene. 1 239 personer meldte seg inn i Den norske kirke i 2001. Det er 47% flere enn året før. I løpet av de siste 50 årene har nesten 33 000 meldt seg inn i Den norske kirke. Totalt var det 3 866 personer som meldte seg ut av kirken, en nedgang på 15% fra 2000. Siden 1950 har 230 000 medlemmer meldt seg ut av Den norske kirke. Ca 1/4 av de utmeldte har opplyst at de har meldt seg inn i et annet kristent trossamfunn.

Årboka har også statistikk for dåp, konfirmasjon, inngåtte ekteskap og begravelser og gudstjenester.

Kirke/stat

I boka finnes en kortfattet oppsummering av de viktigste punktene i Bakkevig-utvalgets innstilling ["Samme kirke – ny ordning"](#). Mange av reaksjonene som er kommet fra politisk og kirkelig hold, er også gjengitt.

Dessuten inneholder årboka en detaljert analyse av fjorårets menighetsrådsvalg. Tallmaterialet viser at oppslutningen om valget steg kraftig i menighetene som hadde valg samtidig med stortingsvalget, mens endringene ellers var marginale.

Mer enn 600 instanser bidrar til å oppdatere Årbok for Den norske kirke når det gjelder informasjon om adresser, telefonnummer og e-postadresser – både i Den norske kirke og andre kirkesamfunn i Norge.

Boka er på 384 sider og er til salgs i bokhandelen. Den er trykt i 4600 eksemplarer. (Kirkeinfo)

Kirkerådet styrker arbeidet med kirkelig bemanning

(19.06.2002)

-Det er nødvendig å arbeide for bedre rekruttering både til kirkelig utdanning og til stillinger i kirken. Kirkerådet har store utfordringer på disse prioriterte områdene, og vi er glad for at vi nå kan styrke staben innen feltet kirkelig bemanning, sier Tone Thorp, som er leder av Kirkerådets seksjon for personell og forvaltning. Hun håper at det i samarbeid med andre kirkelige aktører skal lykkes å styrke bemanningen i menighetene våre.

Den ene nye stillingen i Kirkerådet er en rådgiver/førstekonsulentstilling med særlig vekt på kirkelig utdanning, kvalifikasjonskrav for ulike kirkelige stillinger og kontakt med utdanningsinstitusjonene, mens den andre er en treårig prosjektstilling med oppgaver knyttet til rekruttering til kirkelig tjeneste/kirkelig utdanning. Det har meldt seg 16 søkere til rådgiverstillingen, mens det er 11 som ønsker å bli prosjektmedarbeider.

Søkerne på rådgiver/førstekonsulentstillingen er:

Hilde Anett Myklebust (25), student, Lillehammer,
Wenche Bakkebråten (25), vitenskapelig assistent, Oslo,
Cecilie Ingeborg Ruud (27), bokhandlermedarbeider, Oslo,
Bjørn Vegard Bjørklund (50), kantor, Tyllidalen,
Øyvind Meling (45), systemkonsulent, Tomter,
Anette Cecilie Nylænder (28), student, Oppegård,
Tor Torbjørnsen (56), sykehjemsprest, Oslo,
Jorid Kvalsnes (26), student, Oslo,
Steinar Ims (30), arbeidssøkende, Oslo,
Tor Einar Lie (54), menighetsforvalter, Oslo,
Dag Standal (33), student, Bergen,
Hege Malterud (29), student/sekretær, Oslo,
Cathrine Ip (27), kundeansvarlig, Oslo,
Inger Elisabeth Fjørstad (39) prosjektmedarbeider, Oslo,
Eli Anne W. Strandmann (27), student, Oslo,
Yohannes Mekonnen Shanka (34), renholder/student, Oslo,

Søkerne på prosjektstillingen er:

Wenche Bakkebråten (25), vitenskapelig assistent, Oslo,
Kristin Frydenlund (42), lærer, Spikkestad,
Guro Skottene (26), ettåring, Stockholm,
Jorid Kvalsnes (26), student, Oslo,
Johanne Håvarstein (26), student, Oslo,
Steinar Ims (30), arbeidssøkende, Oslo,
Ingvild Kronstad Aatlo (25), lærer, Oslo,
Cathrine Neegaard (29), student, Oslo,
Lars-Erik Nyborg (29), lærer, Oslo,
Inger Elisabeth Fjørstad (39), prosjektmedarbeider, Oslo,
Eli Anne W. Strandmann (27), student, Oslo.

(Kirkeinfo)

Kontaktperson: Seksjonsleder Tone Thorp, tlf. 22 93 27 78.

Klart for Ungdommens Kirkemøte 2002

(19.06.2002)

Det kommer til å ose av enkelhet omkring Ungdommens Kirkemøte 2002. Den enkle rammen et ment som et symbol på det nøkterne og kompromissløse i forhold til verdens materialistiske og styrende tankegang, heter det i invitasjonen. Derfor tilbys det heller ingen annen soveplass enn gulvet på Gamlebyen skole – i solidaritet med alle verdens gulvliggende folk.

Det legges opp til drøfting og plenumsdebatt hvor ungdommen i kirken kan gå foran og vise vei for forandring i verden – på andre premisser enn dem som gjelder i dag. I tillegg til forhandlinger vil også morgenbønn og kveldsbønn forgå i hallen. Det blir laget et enkelt kirkerom der, og det settes opp installasjoner som skal hjelpe delegatene å sette fokus på håp og drømmer for en annerledes verden.

Lokal meny og middelalder

Måltidene blir inntatt i Oslo bispegård, to minutter unna hallen. Bispegården ligger på ruinene av Olavsklosteret. Rettene som serveres følger oppskrifter fra nærmiljøet på Grønland og Tøyen, noe som indikerer rike smaksopplevelser.

Det blir trukket veksler på at Ungdommens Kirkemøte foregår midt i Oslos middelaldersentrum. På 1300-tallet lå det seks kirker og fire klostre i umiddelbar nærhet av lagerhallen. Fredag blir det holdt ettermiddagsbønn i ruinene av Clemenskirken, etterfulgt av grilling i Middelalderparken.

Sentrale temaer

I fjor foregikk Ungdommens Kirkemøte uten sakliste og sakspapirer. Slik er det ikke i år. Nå står sentrale temaer i Den norske kirke på dagsordenen, som dåpsopplæring, ungdomsdiakoni, ungdomsarbeid i kirkelig utdanning, kirke/stat-utredningen og religionsdialog. I forbindelse med det siste punktet er det også lagt inn et moskebesøk for delegatene.

Ungdommens kirkemøte ble første gang gjennomført i 1993. Dette er et nasjonalt organ som er satt sammen av to ungdomsdelegater fra hvert bispedømme og én fra hver av de frivillige organisasjonene. Dette er et viktig møtepunkt for de som driver ungdomsarbeid, både i menigheter og organisasjoner. Her kan de som selv er unge og står midt oppi det aktive ungdomsarbeidet drøfte og uttale seg i aktuelle saker. Målsetningen er å bygge på de erfaringer delegatene sitter med fra sine ulike sammenhenger, og jobbe med aktuelle spørsmål og utfordringer på dette feltet. (Kirkeinfo)

Litt om programmet:

Åpningsmøtet finner sted torsdag 20. juni kl. 14.30 i lagerhallen i St. Halvardsgt. 20. Statsråden eller statssekretæren fra Kultur- og kirkedepartementet blir med på åpningen.

Moskebesøk i Islamic Cultural Center ved Grønland t-banestasjon fredag kl. 12.00.

Ettermiddagsbønn i ruinene av Clemenskirken fredag kl. 18.00.

Avslutningsgudstjeneste i Gamlebyen kirke søndag kl. 14.00.

For ytterligere informasjon kontakt ungdomskonsulent Einar Andreas Weider i Kirkerådet, mobil:
92 28 74 91.

Le sammen, men ikke be sammen

(21.06.2002)

Det har pågått en religionsdialog mellom Norges Kristelige Studentforbund og muslimske studenter i Oslo. En representant fra begge parter fortalte kirkemøtedelegatene om sine erfaringer med dialogen.

"Som kristne må vi forholde oss til at vi ikke er den eneste religiøse gruppen i det norske samfunn," sa Åste Dokka fra Studentforbundet. "Religioner møtes enten vi liker det eller ikke. Da kan religionsdialog skape forståelse i stedet for fortielse og vrangforestillinger."

Lære hverandre å kjenne

Åste Dokka understreket at en religionsdialog er avhengig av at begge parter oppfatter seg som religiøse, ellers er det bare snakk om kulturdialog. Når en snakker sammen, går det ikke ut på å finne ut hvem som har rett, men på å skape tillit og lære hverandre å kjenne.

"Det sosiale aspektet er viktig," understreket Dokka. "Praten går ofte lettere når en sitter med en kaffekopp enn når en sitter i en forhandlingssal. Om vi ikke kan be sammen, kan vi i hvert fall le sammen."

Arslan Mohammed fra Islamic Cultural Center understreket også at målet ikke er å komme til enighet, men å bli kjent. "Både innenfor kristendommen og islam skjer det mye som ikke er representativt for religionen som helhet, men som blir framstilt slik i media," sa han og gav flere gode eksempler på det.

Er kristendommen slik?

"Etter at det ble avdekket at en del katolske prester i USA har begått alvorlige sexovergrep, er det lett å spørre: Er kristendommen slik?" sa Mohammed. "På samme måte spurte mange etter 11. september da noen muslimer begikk grufulle terroraksjoner: Er islam slik? Vi som kjenner hverandre på tvers av religionene, er i stand til å svare nei på begge spørsmålene."

"Vi må klare å leve sammen på jorden," understreket Arslan Mohammed. "Se på fotballandslaget til Senegal. Det er et veldig kult lag der både kristne og muslimer spiller sammen."

"Jeg kjenner meg litt skamfull fordi jeg kom hit med mange fordommer," sa Marit Klemp fra Stavanger bispedømme i samtalen etterpå. Jeg kjente meg usikker da jeg kom inn her. Hvor skulle jeg for eksempel sette skoene mine? Jeg synes jeg har lært utrolig mye av å høre på innleggene. Nå føler jeg virkelig at media burde få bank fordi de feilinformerer meg. De er bare opptatt av å fokusere på konflikter."

Takk for et bra innlegg

Da Ungdommens Kirkemøte åpnet på torsdag, understreket Norunn Hågan Walvick i arrangementskomiteen at de håper møtet kan gi et signal til kirkens ledere: Det går an å samles uten å ha fine hoteller og høy standard. Derfor har Ungdommens Kirkemøte valgt en lagerhall som den enkle rammen om forhandlingene.

Statssekretær Berit Øksnes Gjerløw i Kultur- og Kirkedepartementet fortalte at hun hadde lagt merke til hvor mye ungdomsrepresentantene hadde å bidra med på Kirkemøtet i fjor høst. "Vår utfordring er å ta imot de signalene dere kommer med, og gå sammen med dere inn i utfordringene. Jeg er imponert over både innhold og form i resolusjonene som kommer fra Ungdommens Kirkemøte. Dere makter å si ting på en ny måte, og jeg har en klar følelse av at stemmen deres blir hørt," sa Gjerløw.

Og møteleder Tina Strømdal Wik repliserte: "Takk til deg for et bra innlegg!"

(Kirkeinfo)

Til pressen:

For ytterligere informasjon kontakt ungdomskonsulent Einar Andreas Weider i Kirkerådet, mobil: 92 28 74 91.

Kirkens ungdom vil inn i kirke/stat-prosessen

(23.06.2002)

I brevet til regjeringen heter det: "Ungdommens kirkemøte ber regjeringen be Kirkerådet ved nemnd for ungdomsspørsmål om å innstille to representanter under 30 år til utvalget." Brevet påpeker at det er "en nødvendighet at unge blir med i det videre arbeidet med et eventuelt skille av kirke/stat."

UKM utelatt fra høring

Ungdommens kirkemøte vedtok en uttalelse i tolv punkter under behandlingen av innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg. Blant annet sier de:

- UKM 2002 ser det som nødvendig at det arbeides videre med å utrede forholdet mellom kirke og stat, og en eventuell nyordning av Den norske kirke.
- UKM 2002 ser det som svært nødvendig at ungdom er representert i dette arbeidet. UKM 2002 ber derfor om at regjeringen tar hensyn til dette når en eventuell statlig kommisjon skal nedsettes.
- UKM 2002 ser det som svært beklagelig at ungdom ikke har vært sterkere representert i Kirkerådets kirke/stat-utvalg.
- UKM 2002 ser det som svært beklagelig at UKM ikke er formell høringsinstans, og heller ikke har mottatt innstillingen og høringsnotatet til orientering.

15-årsgrense ved kirkevalg

I den samme uttalelsen går Ungdommens kirkemøte inn for at det innføres 15 års aldersgrense for stemmerett til kirkelige valg og valgbarhet til menighetsråd. Forslaget utløste en viss debatt på møtet, men ble til slutt vedtatt med overveldende flertall.

Også mandat og funksjon for Ungdommens kirkemøte ble debattert. I vedtaket fra saken heter det blant annet:

- UKM bør få myndighet til å fremme saker for Kirkemøtet. Dersom det blir vedtatt en ordning med at de fire utsendingene fra UKM til Kirkemøtet blir ordinære delegater med fulle rettigheter, vil disse kunne fremme saker for Kirkemøtet på vegne av UKM.
- UKM bør få myndighet til å velge fire representanter, med personlige varamedlemmer, til nemnd for ungdomsspørsmål.

Bedre valgeregler

Ungdommens Kirkemøte mener at alle involverte parter må arbeide for at ungdom deltar med sin kompetanse i den ordinære strukturen i Den norske kirke, slik at ungdom får mulighet til å jobbe med og påvirke alle saker som behandles i kirken. Målet er 20% ungdomsrepresentasjon i kirkelige råd og utvalg.

Det ble også påpekt at valgreglene ble brutt i fire bispedømmer ved bispedømmerådsvalget i 2002, siden det i disse bispedømmene ikke var nominert to kandidater under 30 år på nominasjonslistene. UKM ber Kirkemøtet om å ta opp valgreglene slik at en kan sikre at det blir representanter under 30 år i alle kirkelige råd og utvalg.

Religionsdialog

Religionsdialog var et viktig tema under Ungdommens kirkemøte 2002. Møtet vedtok en forpliktende uttalelse om nødvendigheten av å komme videre med dette:

"Som ungdom i Den norske kirke ønsker vi oss dialog med ungdom fra andre religions- og livssynssamfunn. Med dialog mener vi likeverdig samtale, et møte ansikt til ansikt hvor vi lytter til hverandre, hvor vi diskuterer og utfordrer hverandre, og – ikke minst det viktigste – at vi gjør ting sammen."

Videre sies det: "Vi tror at en åpen dialog hører sammen med en trygg identitet på eget ståsted. Altfor mange unge mangler denne identiteten og er usikre på sin egen tro. Som kristne ungdommer trenger vi mer kunnskap om vår egen tro, og en dåpsopplæring integrert i levende trosfellesskap, og med tydelige voksne som rollemodeller."

(Kirkeinfo)

Den norske kirke får samisk opplæringskonsulent

(26.06.2002)

Det har vært arbeidet lenge for å få på plass en stilling som samisk opplæringskonsulent. Behovet har vært stort, og ledelsen i Kirkerådet er glad for at stillingen nå er kommet.

– Dåpsopplæring er et prioritert område i kirken, også overfor samer, sier Ravdna Turi Henriksen til Kirkens informasjonstjeneste. – Utgangspunktet for det jeg skal arbeide med, er planarbeidet for dåpsopplæring som er gjennomført på sentralkirkelig hold. Men det blir viktig for meg å samarbeide tett med lokalmenighetene der det bor samer. I vårt langstrakte land må det være romslighet for lokale varianter når det gjelder uttrykksformer for troen.

Ulike behov

Den nyansatte konsulenten understreker at det er svært ulike behov i samiskspråklige menigheter og menigheter hvor det bare bor noen få samer. Mangelen på materiell blir kanskje den største utfordringen i første omgang, mener hun.

– Det er nødvendig å arbeide med bevisstgjøring av dem som har ansvar for dåpsopplæringen i bispedømmer der det bor samer. Derfor blir det sikkert nødvendig at jeg reiser en del, sier Henriksen. Hun kommer ellers til å ha fast kontor i Kautokeino.

Sameperspektiv

Ravdna Turi Henriksen har bak seg fem år som språkkonsulent i Kautokeino kommune, og har arbeidet som samisk/norsk tolk. Hun har også erfaring som daglig leder av en forretning som selger samiske husflidsprodukter.

– Jeg er opptatt av sameperspektivet i alt det jeg gjør, sier Henriksen. – Som same har jeg en annen horisont enn andre nordmenn. Det dreier seg om mer enn kulturforskjeller, det handler om et underliggende perspektiv som jeg anlegger på alle ting, forklarer hun.

(Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Bilde av Ravdna Turi Henriksen kan sendes elektronisk ved henvendelse til Kirkens informasjonstjeneste: vidar.kristensen@kirken.no

Mer diakoni i forkynnelsen

(11.07.2002)

Biskop Fredrik Grønningsæter og hans kone Janne Grønningsæter gir i heftet ["PrekenteKster i diakonalt perspektiv"](#) veiledning om hvordan Bibelens diakonale perspektiv kan holdes levende fra prekestolen gjennom hele kirkeåret.

- Det diakonale perspektiv må siktes inn fra Den store diakon, Jesus Kristus, skriver Janne og Fredrik Grønningsæter i heftet. De understreker at diakoni ikke kan ses på som en av mange "saker" i de bibelske tekstene fordi temaet representerer et gjennomgående perspektiv i Bibelen. Forfatterne peker på at diakonien omfatter hele mennesket og angår både lokale forhold og internasjonale utfordringer.

Kirkemøtet har de siste fem årene hatt diakoni som et av sine satsningsområder. Heftet ["PrekenteKster i diakonalt perspektiv"](#) er utarbeidet som en konsekvens av dette.

- Kirken må tydeliggjøre den diakonale dimensjon i alle deler av sin virksomhet, også i forkynnelsen, sier Kirkerådets diakonirådgiver Kristin Fæhn. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Rådgiver Kristin Fæhn, Kirkerådet, tlf.: 22 93 28 52, kristin.fehn@kirken.no

Flere lutheranere i verden

(07.08.2002)

Det er årsstatistikken fra Det Lutherske Verdensforbund (LVF) i Geneve som forteller dette. Av statistikken framgår det at Svenska Kyrkan er verdens største lutherske kirkesamfunn med 7,4 millioner medlemmer. Den største lutherske kirken i Afrika er Mekane Yesu-kirken i Etiopia med i overkant av 3,3 millioner medlemmer.

Nesten hele veksten i de lutherske kirkene har foregått i Afrika sør for Sahara. Det er i løpet av 2001 blitt 1,3 millioner nye lutheranere i dette området, og det totale medlemstallet er kommet opp i 11,9 millioner. Madagaskars lutherske kirke og Den evangelisk-lutherske kirken i Namibia hadde begge en økning på hele 50%.

I motsetning til Afrika har de lutherske kirkene i Europa opplevd en svak tilbakegang det siste året. Samlet er det blitt 305.000 færre lutheranere i vår verdensdel, slik at medlemstallet nå er på drøyt 36,6 millioner. Tyskland er i særklasse det landet i verden som har flest lutheranere, hele 13,6 millioner, men disse er fordelt på mange selvstendige delstatskirker.

De lutherske kirkene i Asia har hatt en medlemsvekst på 5% det siste året og teller nå 7,1 millioner. I Latin-Amerika er tallet 1,1 millioner, mens Nord-Amerika har 8,5 millioner lutheranere.

Det store flertallet av lutherske kirker i verden er medlemmer av Det Lutherske Verdensforbund. Antall medlemskirker i LVF er nå 133, en økning på to det siste året. Disse kirkene har til sammen 61,7 millioner medlemmer, mens 3,7 millioner lutheranere tilhører kirker som står utenfor LVF.

(Kirkeinfo)

Bispevalget i Tunsberg: Per Arne Dahl fikk flest stemmer i første runde

(12.08.2002)

Av de andre kandidatene fikk sokneprest Laila Riksaasen Dahl 88 stemmer som førstekandidat, 82 som andrekandidat og 31 som tredjekandidat. Riksaasen Dahl endte dermed opp med 201 stemmer totalt, meddeler Kultur- og kirke departementet i en pressemelding.

Direktør i Kirkerådet, Erling Johan Pettersen, fikk 51 stemmer som førstekandidat, totalt 186 stemmer, fungerende prost, Torstein Lalim, fikk 40 stemmer som førstekandidat, totalt 96 stemmer, og generalsekretær i Kirkens Bymisjon, Helen Bjørnøy, fikk 33 stemmer som førstekandidat, totalt 70 stemmer. Videre fikk leder i Den norske kirkes presteforening, Morten Fleischer, 15 stemmer som førstekandidat, totalt 120 stemmer, og prosjektleder Berit Lånke fikk 14 stemmer som førstekandidat, totalt 114 stemmer.

I avstemningen deltok menighetsråd, prester, vigslede diakoner, kateketer og kantorer i offentlig kirkelig stilling i Tunsberg bispedømme, prostene i de øvrige bispedømmene, rektorene ved de praktisk-teologiske seminarer og teologiske professorer som er medlem av Den norske kirke.

Før ny biskop utnevnes av Kongen i statsråd skal Kirkerådet og landets biskoper uttale seg. Disse har frist til 6. september med å gi sine råd.

[Se departementets oversikt over stemmefordelingen](#)

- Det bor ingen samer her!

(20.08.2002)

Samisk kirkeråd har, til forskjell fra de øvrige sentralkirkelige organer, for vane å legge sine rådsmøter til ulike steder i landet. De tre årlige møtene avholdes der de samiske befolkningsgruppene er representert. Men ofte registrerer altså Brevik og hennes medarbeidere at de lokale kirkelige representanter ikke kjenner til det samiske innslaget i deres menigheter. På et temamøte i Finnsnes kirke 27. august drøftes "samisk utvikling på Senja". Her skal blant andre ordføreren i Torsken kommune, Hans Peder Pedersen ta for seg om det i dag finnes synlige uttrykk for at Senja er et gammelt samisk område.

I et notat om temamøtet skriver Samisk kirkeråds sekretariat bl. a. følgende:

- En langvarig og hardhendt fornorskings- og assimileringsspolitikk har ført til at opprinnelig samiske bygder på Senja i dag må bruke krefter på å gjenreise, reparere og fornye samisk kultur.

Blant sakene på Samisk kirkeråds møte 26. - 27. august står rekruttering til samisk kirkelig tjeneste. I sakspapirene understrekes at de aktuelle lokalmenighetene må få hjelp til å ta sitt ansvar for å rekruttere unge samisktalende til kirkens stillinger. Rådet skal videre vedta en plan for dåpsopplæring blant samer i Norge 2002-2005.

Et forslag om å opprette "Kirkens SOS for samer" er også til behandling. Dette vil eventuelt skje i samarbeid med Kirkens SOS i Nord-Hålogaland, der man i et par år har vært oppmerksom på at den samiske befolknings behov ikke er dekket gjennom de fungerende krisetelfonene.

Ole Mathis Hetta leder til uken sitt siste møte i Samisk kirkeråd. Han har vært rådets leder i åtte år. På Kirkemøtet i Bergen i november skal det velges ny leder. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Samisk kirkeråd møtes på Finnsnes hotell, mandag 26.- tirsdag 27. august.

Tirsdag 27. august kl. 12.30-14.30 er det åpent temamøte i menighetssalen i Finnsnes kirke om samisk utvikling på Senja.

Tirsdag 27. august kl. 19.30 er det samisk-norsk gudstjeneste i Svanelvmoen kirke.

Kontaktpersoner:

Generalsekretær Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd, mob. tlf. 90 07 91 29

Leder i Samisk kirkeråd, Ole Mathis Hetta, mob. tlf. 91 10 33 30

Fyll en minibuss!

(21.08.2002)

Sammen med Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og messearrangøren Exporama inviterer Kirkerådet til "inspirasjon, opplevelse og samtale" på Kirke 2002.

- Alle mennesker trenger nye impulser for å bevare inspirasjon og pågangsmot i sitt daglige arbeid. Det gjelder også oss som er aktive i menighetsarbeidet. En fellesreise til Kirke 2002 kan derfor være en god investering. Alle kan finne noe av interesse på Kirke 2002, sier Pettersen.

Kirke 2002 består av gudstjenester, seminarer, teater, film, konserter, foredrag og verksteder som tar for seg praktiske utfordringer i menighetsarbeidet. Produsenter og leverandører som har menighetslivet som målgruppe, stiller ut sine tilbud i messehallen. Utstillingsområdet er planlagt annerledes enn på tidligere kirkefagmesser. Tema-områder av ideell/ikke-kommersiell karakter får god plass. Institutt for Kristen Oppseding lager for eksempel en "dåpsopplæringsgate" der menigheter presenterer ulike måter å drive dåpsopplæring på. I tillegg er arrangementets hovedscene trukket inn i utstillingshallen. Her blir det kirke/stat-debatt på åpningsdagen. På hovedscenen møter man også den fransk/kanadiske åndelige veilederen Jean Vanier og den svenske sosionomen og foreleseren Mia Börjesson. Taizè-andakt og lovsangsgudstjeneste vil også foregå inne på det myldrende messeområdet der kirkeministeren dessuten skal dele ut Dåpsopplæringsprisen 2002.

En ungdomslederkonferanse med tittelen "Thirst is everything" arrangeres på Kirke 2002. Dette skjer i et samarbeid mellom Kirkerådet og de største kristelige barne- og ungdomsorganisasjonene i landet. Ungdomslederrollen og forkynnelse for ungdom er hovedsakene på denne konferansen.

Programmet for Kirke 2002 omfatter videre et variert kulturtilbud i Oslo sentrum. Denne delen av programmet er laget i samarbeid med Norske Kirkeakademier. I Kunstnerforbundet er Kirke 2002-deltakerne invitert til samtale om "Ny kunst i kirken" og i anledning Landstad-jubileet blir det konsert i Oslo domkirke og påfølgende kåseri ved dikterprestens tippoldebarn Jon. M. Landstad.

En internasjonal festforestilling i Kirkens Bymisjonssenter, (Tøyenkirken), i Oslo inngår også som en del av Kirke 2002. Den markerer Kirkens U-landsinformasjons 25-års jubileum. Medvirkende er bl.a. en marimbagrupper fra Sør-Afrika. (Kirkeinfo)

[Se programmet for Kirke 2002 her. Påmelding skjer direkte på denne nettsiden](#)

Høringsuttalelsene om kirke/stat på internett

(27.08.2002)

Etter høringsrunden vil Kirkerådet forberede saken for behandling på Kirkemøtet i Bergen 4.-9.november. Behandlingen på årets kirkemøte er foreløpig og det er i denne omgang særlig er de store linjene i forholdet mellom kirke og stat som står på dagsorden.

Kirkerådets kirke/stat-utvalg la fram sin sluttinnstilling torsdag 7.mars. Sammen med et høringsnotat ble innstillingen før påske sendt på en bred kirkelig høring til menighetsråd, kirkelige fellestråd og bispedømmeråd, biskopene, prostene, kirkelige arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, kirkelige utdanningsinstitusjoner, og frivillige kristelige organisasjoner. Dessuten ble utredningen sendt til tros- og livssynssamfunn som Den norske kirke har samarbeid med, til orientering og informasjon.

Kirke/stat-utvalgets innstilling inneholder forslag om en ny ordning av forholdet mellom Den norske kirke og staten, samt en del forslag til endringer i kirkeordningen. Dette er forslag som har stor betydning for Den norske kirkes framtid. Forslagene angår alle medlemmer i kirken, ansatte, menigheter, råd og andre ansvarlige organer på alle nivåer.

Innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg er hittil trykt i tre opplag på til sammen 12.000 eksemplarer. Innstillingen, høringsbrevet, seks delutredninger og annet relevant materiale fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg er tilgjengelig på www.kirken.no

Kontaktperson: Informasjonssjef Dag Stange, tlf. 22 93 27 72 / 41 93 05 75

- Kirkenes Verdensråd skal stille de vanskelige spørsmålene

(28.08.2002)

Diskusjon om organisasjonens selvforståelse og store økonomiske problemer har preget Kirkenes Verdensråd i senere år. De store økumeniske utfordringene som ligger i å finne felles grunn for nærmere kirkesamarbeid mellom ortodokse og protestanter, er en hovedsak på sentralkomiteens møte.

- Organisasjonens dårlige økonomiske situasjon bidrar i seg selv til nytenkning. Men det mest spennende i KV nå er at organisasjonen er tvunget til å ta opp det mest problematiske. Forholdet mellom protestantiske og ortodokse kirker skaper store vanskeligheter for KV, men når problemene nå kommer på bordet kan noe skje. Det er svært gledelig at de ortodokse medlemskirkene nå artikulere sine premisser for å delta i et økumenisk fellesskap, sier Bakkevig.

De ortodokse kirkenes misnøye med utviklingen i KV har blitt tydeligere de seneste årene. To av de ortodokse kirkene (den georgiske og den bulgarske) meldte seg ut av KV i 1997/-98. For tre år siden startet en spesialkomisjon arbeidet med å finne ut av hvordan KV's videre utvikling skal sikre plass for både ortodokse og protestantiske kirker. Rapporten fra dette arbeidet behandles av KV's sentralkomite denne uken.

Ulikhetene i kirkeforståelse ligger bak at representanter for medlemskirkene ikke kan feire nattverd sammen. Felles nattverdfeiring er ikke noe tema i kommisjonsrapporten, men andakts- og gudstjenestelivet i KV-sammenheng vies stor plass. Man anbefaler at det i KV ikke lenger snakkes om "økumenisk" andakts- og gudstjenesteliv, men om henholdsvis konfesjonelt og interkonfesjonelt andaktsliv. Tanken er at andaktslivet under KV-samlingene tydelig skal være preget av enkeltkirkenes identitet.

"If you can't pray together - you can't stay together", har man sagt i KV i flere år. Mange håper likevel at spesialkomisjonens arbeid klargjør grunnlaget for samarbeid på en slik måte at det på lengre sikt kan føre til et dypere fellesskap mellom medlemskirkene. Generalsekretær Konrad Raiser karakteriserer kommisjonsarbeidet som et gjennombrudd for Kirkenes Verdensråd.

Den tyske evangeliske biskopen Rolf Koppe var en av nestlederne for spesialkommisjonen. Han har lang erfaring fra bilaterale samtaler mellom sin kirke og Den russisk-ortodokse kirke og beskriver kommisjonsarbeidet slik:

- Det var et møte mellom ulike tradisjoner der protestantene i kommisjonen måtte lære at ikke alle debatter følger klare logiske linjer. De med protestantisk bakgrunn forsto etter hvert betydningen av å tolke det usagte, og at stemninger og følelser også har med saksinnhold å gjøre, sier Koppe. Han poengterer samtidig at spesialkommisjonens rapport er ikke bare et svar på ortodokse innsigelser mot KV.

- Rapporten beskriver hvordan man kan gjøre KV til et organ som lytter bedre til sine medlemmer, sier Koppe.

I rapporten anbefales det at KV's organer endrer sin arbeidsform. Dette gjelder særlig hvordan man i KV-sammenheng skal fatte beslutninger. Et konsensus-prinsipp foreslås innført for å unngå voteringer der et flertall overkjører mindretallet. Det nye regelverket slår fast at ikke bare flertallets synspunkter skal synliggjøres i vedtakene. Regelverket understreker også at man etter enhver debatt skal vurdere om det i det hele tatt bør fattes vedtak, eventuelt om vedtaket skal utsettes.

- Ideen om et konsensus-prinsipp gir et mindretall økt innflytelse. Det er positivt. Ordningen kan

gjøre at ulike synspunktene blir tydeligere og at det må legges mer arbeid i å forstå hverandre. Men dette må ikke føre til at KV blir handlingslammet når det gjelder å uttale seg i kontroversielle saker, sier Trond Bakkevig.

Rapporten fra spesialkomisjonen har gitt ny styrke til en diskusjonen om hva det vil si å være kirke. Den økumeniske bevegelses utgangspunkt er at hele den kristne kirke er en, hellig, apostolisk kirke. Ortodoks kirkeforståelse setter likhetstegn mellom denne ene kirke og den ortodokse kirke. I protestantisk kirkeforståelse oppfatter den enkelte kirke seg som *en del av* den ene, hellige, apostoliske kirke.

- Det økumeniske arbeidet kommer ikke videre uten at vi våger å nærme oss de sentrale skillelinjene kirkene imellom. Disse har med selve kirkeforståelsen å gjøre. Fra spesialkomisjonen stilles følgende spørsmål til KV's ortodokse medlemskirker: "Er det plass til andre kirker i ortodoks teologi?" Det er et grunnleggende spørsmål for den økumeniske bevegelsen, sier Trond Bakkevig.

- Hvorfor er ikke dette spørsmålet blitt stilt tidligere?

- Det har blitt stilt på mange måter, og spenningen mellom ortodoks og protestantisk kirkeforståelse har vært der i det meste av KV's historie. Men i løpet av de siste 5-6 årene har de ortodokse medlemskirkene selv bestemt seg for at deres rolle i det økumeniske fellesskapet må avklares. Gjennom spesialkomisjonen, der halvparten av medlemmene var fra ortodokse kirker, har man lagt til rette for at det døftelsen av skillet i kirkeforståelse kommer høyere på dagsordenen i KV's arbeid.

Torsdag skal KV's sentralkomitee drøfte rapporten fra spesialkomisjonen. Dersom komiteen gir tilslutning til komisjonens anbefalinger betyr det trusselen om splittelse mellom ortodokse og ikke-ortodokse ikke lenger er så aktuell som den var for få år siden.

Underskudd i år som i fjor

Kirkenes Verdensråds totale virksomhet kostet i fjor 290 millioner kroner. Regnskapet viser et underskudd på nesten 30 millioner. I år styrer KV mot et nytt underskudd.

Bare 53 % av medlemskirkene betaler sin årlige kontingent til Kirkenes Verdensråd. Den norske kirkes bidrag til organisasjonen var i 2001 på kr. 1,1 mill.

Fjorårets underskudd skriver seg imidlertid bare delvis fra manglende kontingentinnbetaling. Det er først og fremst redusert avkastning fra KV's fondskapital som gjør at organisasjonen igjen må kutte i sin virksomhet.

Siden 1991 er KV's stab redusert med nærmere 50 prosent. Organisasjonen har i dag ca. 180 ansatte. Den kraftige slankeprosessen KV har vært gjennom kan tolkes som at KV er offer for sin egen suksess. Verdens regionale økumeniske organer og internasjonale felleskirkelige hjelpeorganisasjoner har de seneste årene vokst i antall. Mange av de nettverkene og samarbeidsorganene som nå finnes i internasjonal økumenikk, har utspring fra KV. KV har i økende grad fått en rolle som koordinator i et uoversiktlig landskap av delvis konkurrerende organer og institusjoner. Virksomhet som tidligere foregikk i KV-regi, er nå overtatt av regionale økumeniske organer.

Medlemskirkene i KV bruker stadig mer ressurser på økumenikk, men en mindre andel av ressursene kanaliseres gjennom KV.

- Vi har ikke ønsket å delta i konkurransen om oppmerksomhet, og har bevisst gått inn i

koordinatorrollen. Rollen som koordinator har gjort KV mindre profilert. Det har ført til nedgang i bidragsyternes tilskudd til KV, sier KV s generalsekretær Konrad Raiser. Han legger til med et smil:

- Jeg tror mange kirker ser på KV slik mange regjeringer ser på FN: "Vi trenger organisasjonen, men vi vil helst ikke betale for den"

Eksempler fra Norge

Onsdag drøftet de 158 medlemmene av KV`s sentralkomite hvordan kirkene kan bidra til bekjempelse av rasisme. To av dokumentene i den sammenheng refererte vedtak fra Den norske kirkes Kirkemøte. Vedtakene om samisk kirkeliv i 1997 og om Den norske kirkes forhold til Romanifolket (1998 og 2000) ble lagt fram som eksempler på hvordan mange kirker i senere år har forsøkt å gjøre opp med egen undertrykkelse av minoriteter og urfolk. (Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Redaktør Gunnar Westermoen i Kirkens informasjonstjenestes følger Kirkenes Verdensråds sentralkomitemøte i Geneve og kan kontaktes på mobil 950 44 560.

Mellomkirkelig råd: Protest mot planer om militært angrep på Irak

(03.09.2002)

"Truslene om et slikt angrep fra USA og Storbritannia bidrar til ytterligere å øke den militære spenningen i Midtøsten. Et mulig angrep vil medføre ytterligere lidelser for sivilbefolkningen i Irak, som allerede har blitt påført store lidelser gjennom sanksjonsregimet. Faren for en ytterligere polarisering mellom den arabiske verden og vestlige nasjoner er overhengende.

Vi slutter oss derfor til den klare protesten mot slike krigsplaner slik den er uttrykt i brevet fra 37 ledere for ulike kirkesamfunn i USA, Storbritannia og Canada til disse lands politiske ledere, og i uttalelsen fra Kirkenes Verdensråds sentralkomite 2. september. Der heter det at den irakiske regjeringen snarest må oppfylle FN's Sikkerhetsråds resolusjoner, gjennom å tillate inspeksjon, kvitte seg med masseødeleggelsesvåpen og slutte med forskning på og produksjon av slike våpen. USA's regjering må snarest avstå fra ensidige militære trusler mot Irak og andre land, og respektere folkeretten og gjeldende internasjonal rett. USA's allierte må motstå presset til å delta i eller akseptere slike militære aksjoner, selv når de presenteres som et ledd i krigen mot terrorismen.

På denne bakgrunn forventer vi at den norske regjeringen tar klart avstand fra planene om et militært angrep på Irak, og slår fast at Norge ikke vil yte militær hjelp til dette formål.

Sammen med kirker verden over vil Den norske kirke innstendig oppfordre verdens ledere til å slå inn på fredens og forsoningens vei mens det ennå er tid. Vi oppfordrer norske menigheter til å våke og be om fred - for Irak, dets folk og ledere, for verdens ledere, og for situasjonen i Midtøsten", heter det i uttalelsen fra Mellomkirkelig råd. (Kirkeinfo).

Kontaktpersoner:

Mellomkirkelig råds leder Tormod Engelsviken, 22 28 90 60 (privat), 92 62 30 07 (mobil), 22 59 05 47 (jobb), eller
generalsekretær Olav Fykse Tveit, 97 65 88 51 (mobil)

Lokalt pastoralt tilsyn?

(05.09.2002)

Dette spørsmålet har Bispemøtet nå fått utredet. Utredningen "Lokalt pastoralt tilsyn" blir sendt på høring i Den norske kirke etter Bispemøtet i slutten av denne måneden.

Flertallet i Bispemøtets utredningsutvalg mener at menighetspresten hverken prinsipielt eller praktisk er å regne som delaktig i tilsynstjenesten. Mindretallet hevder derimot at menighetspresten må ansees som delaktig i denne tjenesten når han eller hun utøver hyrdejeneste i menigheten i form av formaning, veiledning og oppmuntring. Mindretallet anbefaler likevel at kirken fortsatt reserverer tilsynsterminologi og tilsynsordninger for biskopen.

Utvalget har arbeidet i to år og har vært ledet av prost Geir Sørebo. Andre medlemmer av utvalget er kompetansesjef Marit Halvorsen Hougsnæs, kateket Anny Holien, stiftsdirektør John Egil Rø og biskop Olav Skjevesland. Knut Erling Johansen har vært sekretær for utvalget.

Utredningen kan hentes her (MS Word). Den kan også bestilles i papirutgave fra Kirkerådets materiellekspedisjon. (Kirkeinfo)

[Utredningen kan lastes ned her](#)

Kontaktperson:

Leder av utvalget bak utredningen "Lokalt pastoralt tilsyn", prost Geir Sørebo, tlf.: 57 71 41 10, e-post: kirkhoy@vestdata.no

Mellomkirkelig råd støtter ikke boikott av arrangement i Oslo domkirke

(07.09.2002)

- Det kan på denne måten ha blitt skapt et feilaktig inntrykk av at Mellomkirkelig råd aktivt støtter den linje at offentlige markeringer av viktige begivenheter ikke bør skje innenfor Den norske kirkes rammer, eventuelt med deltagelse fra andre. Det er beklagelig.

Etter det som kom fram i NTB-meldingen, har Den norske kirkes representant i styret i STL lagt stor vekt på å lytte til hvordan andre minoriteter opplevde situasjonen. Dessuten har styret i STL lagt vekt på at det offentlige bør invitere til felles opplegg ved markeringer av noe som gjelder alle. Begge deler kan være viktige anliggender. Men det utelukker ikke at det kan være naturlig at spesielle markeringer skjer innen Den norske kirke rammer. I dette tilfellet var det dessuten lagt opp til en uvanlig bred deltagelse fra andre religioner og livsynssamfunn, med lesning av tekster fra deres grunnleggende skrifter.

Mellomkirkelig Råd vil være representert på arrangementet i Oslo Domkirke. Vi håper mange deltar i denne markeringen for felles innsats for fred og forsoning, heter det i uttalelsen fra Mellomkirkelig råd ved Tormod Engelsviken og Olav Fykse Tveit.
(Kirkeinfo)

Kirkerådet går inn for Laila Riksaasen Dahl som ny Tunsberg-biskop

(07.09.2002)

Riksaasen Dahl ble innstilt med 10 stemmer som nr. 1, Pettersen med 5 stemmer som nr 2 og Per Arne Dahl med 6 stemmer som nr. 3.

Som dissenser fikk følgende stemmer som nr. 1 i tillegg til Riksaasen Dahl: Pettersen 2 stemmer og leder av Presteforeningen Morten Fleischer 1 stemme.

Som 2. kandidat i tillegg til Pettersen fikk Per Arne Dahl 4 stemmer, Riksaasen Dahl 2 stemmer, og Fleischer og generalsekretær Helen Bjørnøy 1 stemme hver.

Som 3.kandidat i tillegg til Per Arne Dahl fikk Pettersen 4 stemmer, Fleischer 2 og fungerende prost Torstein Lalim 1 stemme.

13 av Kirkerådets 15 medlemmer deltok i avstemningen. Verken Laila Riksaasen Dahl som er medlem av Kirkerådet eller Erling J. Pettersen som er direktør, var til stede under behandlingen av denne saken. (Kirkeinfo)

[Se biskopenes stemmegivning her](#)

Lutheranere møtes på luthersk grunn

(10.09.2002)

Opprinnelig skulle LVF-rådsmøtet vært holdt i Jerusalem, men på grunn av den urolige situasjonen som har vært der i år, ble møtet flyttet. For et par uker siden så det også stygt ut for gjennomføringen av arrangementet i Wittenberg, da de kolossale oversvømmelsene langs Elben var på sitt verste.

– Vi gjennomfører dette møtet i solidaritet med dem som er rammet av flommen, sa presidenten i LVF, den tyske biskop Christian Krause, før møtet åpnet.

Misjon i Luthers land

Åpningsgudstjenesten i Slottskirken ble preget av noen av de store katastrofene som verden i det siste har stått overfor. Den vanskelige situasjonen i Midt-Østen, flommen i Sentral-Europa og Kina, og årsdagen for terrorangrepet i USA 11. september ble trukket fram både i forbønnen og i prekenen.

Prekenen ble holdt av den lokale biskopen i Sachsen, Alex Noack. Han kom inn på den vanskelige situasjonen for kirken i de østlige områdene av Tyskland, og Sachsen spesielt.

– Det finnes ikke noe annet område i Tyskland hvor det er så mange kirker, og framfor alt så mange gamle kirker. Men samtidig er det ikke noe annet område hvor det er så få kristne. Det er for så vidt ikke noe nytt, for Martin Luther klaget også over det mang en gang. Men situasjonen er blitt vanskeligere de siste 40 årene, for da har ikke foreldre og besteforeldre våget å snakke med barna sine om troen. De ønsket ikke at barna skulle få problemer på skolen eller med den videre utdannelsen. Og det har jo ført til at dagens foreldre ikke har noen erfaring med troen overhodet, sa biskop Noack.

Han fortalte at denne situasjonen har gjort at den lutherske kirken i Sachsen har gjenoppdaget misjon som et livsviktig tema.

Et håpsteget

Dette rådsmøtet er det siste i LVF før generalforsamlingen i Winnipeg i Canada neste sommer. Forberedelsene til generalforsamlingen vil prege mye av det som skjer i Wittenberg den kommende uken.

På spørsmål om hva han håper vil bli stående igjen etter generalforsamlingen i Winnipeg, svarer presidenten i LVF, Christian Krause:

– At lengselen etter legedom og helhet ikke er en utopi. Jeg håper virkelig at et håpsteget kan gå ut fra generalforsamlingen, et tegn som vitner om at legedom er mulig i tillit til den barmhjertige Gud.. Vi ser at et økende antall mennesker i verden hører hjemme blant de fattige. Det gjelder også innenfor fellesskapet i Det Lutherske Verdensforbund, spesielt på den sørlige halvkule.

Det er i løpet av det siste året blitt 1,4 millioner flere lutheranere i verden. Så godt som hele veksten har funnet sted i Afrika sør for Sahara. (Kirkeinfo)

Globalisering i fokus på LVF-møte

(11.09.2002)

– Globaliseringen er et tvetydig fenomen, sa Noko. – I dag er alle samfunnsinstitusjoner fanget i denne tvetydigheten. Det gjelder også kirken. Dagens økonomiske system er ikke anvist av Gud og overlevert fra ham til menneskene. Det betyr ganske enkelt at det går an å forandre systemet og gjøre det mer menneskelig enn det er. Globaliseringen gir bare mening når den skaper rom for å redusere fattigdom og lar mennesker få et verdig liv.

Kirkene berøres

Noko pekte på hvordan globaliseringen har berørt kirkene på en særlig måte.

– Mange kirker i utviklingsland er blitt økonomisk svekket. Med mindre ressurser blir begrensningene større, blant annet blir det vanskeligere å lønne prester og andre ansatte i kirkene. Mange kirker er allerede i permanent økonomisk krise, det gjelder for eksempel LVFs medlemskirker i Argentina, Nicaragua, Palestina og Liberia.

Generalsekretæren la vekt på at dette ikke bare handler om materiell knapphet, men at det like mye har en kirketeologisk og åndelige side.

– Det reiser spørsmålet om hva det betyr å være kirke i en globalisert verden, som samtidig er enhetlig og fragmentert, som er rik, men likevel fattig, som opplever at sår kan gro, men at minnene likevel fortsetter å blø, sa Ismael Noko.

Ny dialog med USA

Presidenten i LVF, biskop Christian Krause, tok i sin hovedtale til orde for at religionsdialog nå er viktigere enn noen gang tidligere. Etter 11. september i fjor må alle muligheter benyttes til å hindre at konfrontasjoner mellom religioner får lov til å utvikle seg, uansett hvor på kloden det dreier seg om.

– Vi må utvetydig fordømme og bekjempe terrorisme. Men selv om vi viser full og hel solidaritet med dem som blir rammet, er det et faktum at det å brette ut propagandistiske fiendebilder av arabere og islam, og true med krig langs disse linjene, motvirker fredsarbeidet som våre kirker er forpliktet på. Det er opplagt at vi trenger en ny dialog med Nord-Amerika på dette området, sa Krause.

Han fikk støtte av biskop Mark S. Hanson, lederen for bispekollegiet i Den evangelisk lutherske kirken i Amerika, og nyvalgt visepresident i LVF for Nord-Amerika. Hanson var sist fredag i et møte med president George W. Bush hvor han hadde gitt uttrykk for at han etter 11. september hadde håpet at USA ville bevege seg bort fra å dominere verden, og i stedet vise solidaritet med andre land som også er rammet av nød og prøvelser.

– Den evangelisk lutherske kirken i Amerika ønsker å arbeide sammen med lutheranere i hele verden om å skape rettferdighet og fred i alle land, sa biskop Hanson. – Jeg blir skeptisk når politiske ledere sier de snakker på vegne av folk som ikke kan snakke for seg selv. Vi må lære å lytte til det mennesker selv har å si. Makt kan brukes både til det gode og det onde. Jeg hører stemmer i verden som sier at USA ikke bruker sin makt på en god måte, men først og fremst til å fremme sine egne økonomiske interesser.

Økumenisk globalisering

Den nye generalsekretæren i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, Olav Fykse Tveit, er til stede på LVF-møtet i Wittenberg.

– LVF er et fellesskap der vi står sammen med dem som lider i verden, ikke dem som dominerer i verden, sier han. – Kirken er ikke redd for globalisering, men ønsker en annen type globalisering enn den som styres av markedskreftene. Som lutheranere kan vi gå inn for en globalisering som bygger på solidaritet. Vi kan stå sammen med andre kirker og fremme en økumenisk globalisering, ikke en økonomisk globalisering.

Også seksjonsleder i Mellomkirkelig råd, Vebjørn Horsfjord, er enig i dette. – Vi trenger ikke å velge globalisering eller ikke globalisering, sier han. – Fra et luthersk ståsted er kallstanken sentral. Vi kan være kirke under ulike ytre forhold. Men kirken er jo global i sitt vesen, så fra en synsvinkel har kirken drevet globalisering fra dag én.

Presidentbesøk

Tirsdag fikk rådsmøtet i LVF besøk av den tyske forbundspresidenten Johannes Rau. Han holdt en engasjert, vittig og dyptpløyende hilsen til møtedeltakerne.

– Jeg tror doktor Martinus ville blitt forbauset hvis han hadde sett denne forsamlingen i sin gamle by, og skjønt at hans navn har en viktig betydning for mengder av mennesker i alle deler av verden, sa han. Deretter siterte han salmevers på en måte som fikk forsamlingen til å humre.

Den tyske presidenten legger ikke skjul på at han selv er en troende kristen, og rådsmøtet satte tydelig pris på at han tok seg tid til å avlegge et besøk. (Kirkeinfo)

Verdens lutheranere klare for Winnipeg

(17.09.2002)

Nord-Amerika kommer best ut med 18 prosent ungdomsdelegater, så følger Europa med 15 prosent, mens Latin-Amerika og Karibia ligger dårligst an med 9 prosent. Hele 75 prosent av ungdomsdelegatene er kvinner, noe som indikerer at kirkene slår to fluer i et smekk når de nominerer – kvinne og ung.

Til nå har 109 kirker foretatt nominasjoner, mens 130 kirker har rett til å sende delegater. Det er foreløpig nominert like mange kvinner og menn, men fra Nord-Amerika vil hele 55 prosent av delegatene være kvinner.

10. generalforsamling

Da Det Lutherske Verdensforbund (LVF) avsluttet sitt rådsmøte i Wittenberg tirsdag, var den viktigste delen av opplegget for neste års generalforsamling i Winnipeg i Canada godkjent. Organisasjonens 10. generalforsamlingen finner sted i tiden 21.–31. juli. Hovedtemaet er "For å lege verdens sår" (For the Healing of the World). Det vil blant annet bli behandlet gjennom bibelstudier og tematiske studier i ti "landsbygrupper" som delegatene blir delt inn i.

Studieboka som skal brukes under generalforsamlingen, fikk også sin endelige godkjenning i Wittenberg. Den inneholder tematiske studier og bibeltekster for hver dag, og blir mot slutten av året tilgjengelig på www.lwf-assembly.org

Fire inn, én ut

Fire nye medlemskirker ble tatt opp som medlemmer i LVF på rådsmøtets siste dag, slik at tallet på medlemskirker nå er kommet opp i 136. De nye kirkene Den lutherske kirke i Rwanda (LCR), Den evangelisk lutherske kirke i Zambia (ELC-Zambia), Den kristne kirke i det indonesiske samfunn i Nias (Gereja AMIN) og Den lutherske costarikanske kirke (ILCO).

Samtidig aksepterte rådsmøtet en utmelding av LVF fra Den lutherske kirke i Republikken Kina (Taiwan). De trekker seg ut fordi de er uenige i Felleserklæringen om rettferdiggjørelsen som ble undertegnet av LVF og Den katolske kirke i 1999.

Omskjæring av kvinner

Det ble gjort flere viktige vedtak på slutten av rådsmøtet. Blant annet ber rådet om at medlemskirkene og deres økumeniske partnere gjør noe aktivt for å motarbeide omskjæring av kvinner i alle land hvor det forekommer. Det er viktig å gi opplæring både når det gjelder helse spørsmål og menneskerettigheter i tilknytning til problemet.

Det ble også vedtatt en uttalelse om diskriminering på grunn av plassering i et sosialt hierarki. Enhver form for kastevesen er en fornektelse av enkeltmenneskets gudgitte verdighet, og et brudd på menneskerettighetene, heter det i uttalelsen. Denne saken er særlig satt på dagsordenen av kirkene i India, som kjemper for frigjøring av dalitene *Dalit* er betegnelsen på de fattige menneskene

i India som i praksis er helt uten rettigheter i samfunnet – på tross av hva statens lover sier.
(Kirkeinfo)

Laila Riksaasen Dahl ny biskop i Tunsberg

(20.09.2002)

Sigurd Osberg som har vært Tunsberg-biskop siden 1990, går av med pensjon 1. desember i år.

Laila Riksaasen Dahl har bakgrunn som lærer i grunnskole og videregående skole, kateket, lærer ved Menighetsfakultet og medlem av en rekke sentralkirkelige råd og utvalg. Hun er medlem av Kirkerådet og Kirkerådets arbeidsutvalg og har i foregående periode vært prestenes representant i Borg bispedømmeråd.

Riksassen Dahl har i mange år markert seg som forfatter og skribent med fokus på å hjelpe prester og predikanter i arbeid med prekenen. Siden 1993 har hun vært en av medarbeiderne i avisen Vårt Lands presentasjoner av søndagenes prekentekster. Nå flytter hun til Tønsberg fra Nittedal der hun har vært prest siden 1995.

- Jeg ønsker å legge til rette for et Kristus-møte for mennesker, slik at de kan ha en himmel og et levende håp over sine liv. Slik som Gud sendte mennesker i min vei som har gjort at jeg har sett at jeg har en frelser, slik ønsker jeg å være et slikt menneske for andre. Jeg brenner for at vi skal lykkes i å forløse den skjulte tro og gi alle dømte mennesker frimodighet på at den lokale kirke er deres kirke, sier Laila Riksaasen Dahl.

Hennes karriere som tidligere lærer, kateket og ansatt ved Kateketseminaret ved Menighetsfakultetet viser at hun alltid har vist interesse for opplærings spørsmål. Den nye Tunsberg-biskopen mener at Den norske kirke er nødt til å styrke sitt dåpsopplæringsarbeid. Når det gjelder kirke/stat-spørsmålet uttaler hun seg slik:

- På sikt bør forholdet mellom stat og kirke oppløses, fordi det mindre og mindre vil oppfattes som en rimelig ordning. (Kirkeinfo)

Laila Riksaasen Dahl er den 17. kvinne som blir biskop i en luthersk kirke. Her er de 17:

Norge:

Rosemarie Köhn, 1993.

Laila Riksaasen Dahl, 2002.

Sverige:

Christine Odenberg, 1997.

Caroline Krook, 1998.

Danmark:

Sophie Petersen, 1995.

Lise-Lotte Rebell, 1996.

Tyskland:

Maria Jepsen, 1992.

Margot Kaessmann, 1999.

Baerbel Wartenberg-Potter, 2001.

USA:

April Ullring Larson, 1992.

Andrea DeGroot-Nesdahl, 1995.

Margaret G. Payne, 2000.

Carol S. Hendrix, 2001.

Margarita Martinez, 2001.

Maria C. Jerge, 2002.

Wilma S. Kuckarek, 2002.

Canada:

Cynthia G. Halmarson, 2002.

Star Wars og bestemors sjal

(23.09.2002)

– Dette sjalet har jeg fått etter min bestemor, sier Mia Börjesson. – Jeg er femte generasjon som eier det. Det er en del av fortellingen om meg. Det forteller meg noe om opphavet mitt, om hvor jeg kommer fra. Ethvert menneske er en fortelling, også ethvert ungt menneske. Vi bærer med oss alt vi har opplevd i livet av godt og vondt.

Hun forteller historier om unge mennesker hun har møtt. Som jenta som fikk høre at muligheten for å bli alkoholiker var 75 prosent, når begge foreldrene var alkoholikere.

– Jeg har jo ingen sjanse, sa jenta til Mia Börjesson. – Det er jo bestemt at jeg skal bli alkoholiker!

– Nei, det er ikke bestemt, sier sosionomen. – Det er mange måter å leve et liv på. Vi kan gjøre feil, men vi får stadig nye sjanser. Vi må aldri si til unge mennesker at hvis du gjør sånn og sånn, kommer det til å gå dårlig for deg resten av livet.

Stor inspirator

Mia Börjesson holder tilhørerne i fast grep. De ler, de blir beveget, de gråter. De skjønner hva hun snakker om fordi de selv er levende mennesker. De arbeider med tenåringer, de har tenåringsbarn, de er opptatt av at det skal gå godt for ungdommer de kjenner.

Börjesson er en etterspurt kurs- og foredragsholder både i Sverige og i Norge. Hundrevis av lærere, sosialarbeidere og ungdomsarbeidere har opplevd henne her i landet. Felles for de aller fleste er at det hun formidler, gir dem mot og inspirasjon til å arbeide med ungdom.

På Kirke 2002 er temaet hennes "Magiskt, troligt och fantastisk – om at möta ungdommar". Hun inntar hovedscenen fredag 11. oktober kl. 13.00.

Feel the force

Sjalet legges bort og Mia Börjesson tar hun fram en bok om Star Wars. Hun snakker om møtet mellom den unge Luke Skywalker og den gamle Obi-Wan Kenobi.

– Du kan klare å overvinne det onde, sier Obi-Wan til Luke. – Ethvert menneske har en god kraft inni seg. Selv om det ser ut som om det onde kommer til å vinne, er det gode der som en motkraft som kan mobiliseres. Feel the force! Du duger, Luke, du kan klare det!

– Slik må vi snakke til unge mennesker, sier Mia Börjesson. – Vi må vise dem at de har en sjanse, at de ikke er dømt til å mislykkes selv om foreldrene har mislykkes.

Og slik fortsetter Börjesson å hente fram eksempler fra bøker og filmer, eksempler som forteller om unge mennesker som har klart seg godt, til tross for et dårlig utgangspunkt.

Kirke 2002

Kirke 2002 foregår i tiden 10.–13. oktober på Exporama-senteret på Skjetten utenfor Oslo. Det er Den norske kirkes hovedarrangement i år, og det tar sikte på å gi nye impulser og inspirasjon til kirkens frivillige og ansatte medarbeidere.

Programmet for Kirke 2002 finner du [her](#). (Kirkeinfo)

Nye engelske sider på Den norske kirkes nettsted

(25.09.2002)

Besøkere på nettstedet kan navigere via et norgeskart for å finne informasjon om den enkelte menighet. Den nye engelskspråklige servicen fra Den norske kirke gir mulighet for å abonnere på stoff som presenteres på nettsidene. Dette kan gjøres gratis direkte på nettet. Nettadressen er <http://www.kirken.no/english>

-Våre nye engelskspråklige nettsider vil gjøre stoff fra norsk kirkeliv lettere tilgjengelig internasjonalt. Den norske kirke har et bredt internasjonalt engasjement og vi håper de nye nettsidene vil bedre kontakten med internasjonale organisasjoner og søsterkirker, sier informasjonssjef Dag Stange.

Sidene er utviklet av webredaktør Gunnar Westermoen i samarbeid med Kirkerådets webleverandør InBusiness. www.kirken.no har ca. 4300 sidevisninger hver dag. (Kirkeinfo)

Bispemøte og Lærenemndsmøte

(27.09.2002)

Sakliste for bispemøtet er:

Uttalelse om "Forbruk og rettferd". På fjorårets kirkemøte ble biskopene oppfordret til i fellesskap å utforme et hyrdebrev om miljø og rettferd.

Liturgisaker - gravferdsordning og prekentekster. Ny gravferdsordning skal opp på Kirkemøtet i Bergen 4.-9.november

Møte med Riksantikvaren. Bispemøtet ønsker å drøfte spørsmål knyttet til bevaring og bruk av eldre kirkebygg.

Institutt for Kristen Oppsedings framtid. Høringsuttalelse.

Alternativt biskoppelig tilsyn. Drøfting av mulige modeller.

Lokalt pastoralt tilsyn. Drøfting av en utvalgsutredning.

Oppnevninger, orienteringssaker og møteplan

Kontaktperson er Bispemøtets sekretær, Knut Erling Johansen, mobil 911 16 482

Møte i Den norske kirkes lærenemnd

Dagen etter møtes biskopene til møte i lærenemnda sammen med nemndas øvrige medlemmer, som er teologisk sakkyndige oppnevnt av fakultetene og teologisk sakkyndige og lekfolk oppnevnt av Kirkemøtet.

Sak på møtet er en henvendelse fra Møre biskop om en nærmere læremessig avklaring av homofilisaken.

Nemnda skal ta stilling til om saken skal realitetsbehandles av nemnda.

Møtet holdes 2. oktober kl. 0930-1400 på Comfort Hotel Børsparken, Tollgugata 4, Oslo.

Lærenemndas leder, professor Torleiv Austad, er tilgjengelig for spørsmål fra pressen ved møteslutt 2. oktober kl. 1400.

Informasjon om møterom ved henvendelse i hotellets resepsjon.

Pressen kan ved møteslutt også ringe via Kirkens informasjonstjeneste/informasjonsjef Dag Stange på mobil 950 44 560

Velkommen til Kirke 2002

(01.10.2002)

Inspirasjon
Opplevelse
Samtale

På Kirke 2002 er det lagt til rette for et levende utstillingsområde med produsenter og leverandører som har menighetslivet som målgruppe. Organisasjons- og menighetsliv presenterer seg spesielt innen dåpsopplæring, ungdomsarbeid og forbruk- og rettferdsspørsmål.

På utstillingsområdet er det en hovedscene der det blant annet blir åpne foredrag ved den svenske sosiologen Mia Börjesson "Om at møta ungdommar"

og den kanadisk/franske åndelige veilederen Jean Vanier "The Broken Body - journey to wholeness".

Flere grunner til å ta turen til Kirke 2002:

- Bli med på ungdomslederkonferansen "Thirst is everything" lørdag 12. oktober
- Delta i diskusjonen rundt oppsummeringen av høringsprosessen om innstillingen fra kirke/stat-utvalget torsdag 10. oktober.
- Opplev et levende torg av tilbud på utstillingsområdet.
- Hør kirkestatsråden på seminar om dåpsopplæring.
- Få med deg internasjonal festforestilling med musikalske innslag fra Sør-Afrika og Latin-Amerika, - og utviklingsministerens hilsen.
- Velg blant et rikt kulturtilbud i Oslo sentrum.

Kirke 2002 henvender seg til ansatte og frivillige medarbeidere i Den norske kirke. Vi trenger nye impulser for å bevare inspirasjon og pågangsmot i vårt daglige arbeid. Programmet for Kirke 2002 er lagt opp for å fylle noe av dette behovet. Vi inviterer til gfh2002.

Programbrosjyrer er sendt alle menighetskontorene. Se program og påmeldingsinformasjon her: <http://www.exporama.no> . Påmelding skjer til Exporama AS, postboks 134, 2026 Skjetten. Tlf.: 64 83 47 40, telefaks: 64 83 47 41, e-post: exporama@exporama.no

Vennlig hilsen

Erling J. Pettersen, direktør i Kirkerådet
Frank Grimstad, direktør i Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon
Hilde Hjelseth, direktør i Exporama

Bispemøtet med støtte til verdens fattige

(01.10.2002)

Bispemøtets uttalelse "En bedre fremtid for alle" lyder slik i sin helhet:

FN har som tusenårsmålsetting å utrydde fattigdom og sult. Dette er konkretisert i følgende mål som skal nås innen 2015:

Utrydde ekstrem fattigdom og sult.

Gi alle jenter og gutter skolegang.

Styrke kvinners stilling og gi lik rett til utdanning for jenter og gutter.

Redusere småbarnsdødeligheten med to tredjedeler.

Redusere dødeligheten blant gravide og fødende med tre fjerdedeler.

Stoppe og reversere Aids, malaria og andre sykdommer som truer menneskeheten.

Sikre miljømessig bærekraftig utvikling og halvere andelen av mennesker uten sikkert drikkevann.

Utvikle et globalt partnerskap for utvikling mellom rike og fattige land.

Det gir grunn til håp at alle FNs medlemsland har sluttet seg til denne målsetting. Som biskoper i Den norske kirke henvender vi oss nå til våre menigheter som har lang tradisjon for å hjelpe menneskers i nød. Vi tror våre menigheter med oppfinnsomhet og iver kan bidra til at FNs tusenårsmål blir nådd.

Vi vil utfordre våre politiske myndigheter til å forvalte vårt lands ressurser slik at det bidrar til å redusere fattigdommen og bedre levekårene for verdens fattige. Den urettferdige fordeling av felles ressurser er en stadig kilde til konflikter og ufred. Verdens fattige utfordrer vår vilje til å skape fred i verden.

FNs tusenårsmål gjør det også nødvendig å vurdere vårt forbruk både som nasjon og som enkeltpersoner. Vi ser i dag mange oppmuntrende tegn til oppbrudd fra en ensidig forbruksorientert livsstil. Men påvirkningen i motsatt retning er massiv: Forbrukersamfunnets indre dynamikk vedlikeholder vår misnøye og øker vårt behov for stadig nye varer og tjenester. Det har ført det norske samfunn til et forbruksnivå som ikke er bærekraftig. Å fortsette denne utvikling kan vi ikke forsvare moralsk, verken i forhold til jordens fattige, til kommende generasjoner eller til livet på jorden.

Vi tror at fattigdommen kan utryddes. Moder Jord har fremdeles nok til alles behov, men ikke til alles grådighet. Gud overlater til hver ny generasjon å ta vare på og utvikle jorden og dens ressurser til beste for oss alle. Det er vårt ansvar som forvaltere av skaperverket.

En bedre fremtid er mulig. Det er ikke for sent å ta kampen opp!

De fattige blir ikke glemt for alltid, de hjelpeløse er ikke for evig uten håp. (Salme 9,19)

Kirkene i Norden vertskap for største økumeniske samling siden 1968

(01.10.2002)

Europeiske kirker samles i Trondheim sommeren 2003:

Kirkene i Norden er neste sommer vertskap for største økumeniske samling siden 1968

-Den norske kirke er vertskap for den største økumeniske samling i Norden siden 1968, når den europeiske kristenhet samles i Trondheim neste sommer, sier biskop Finn Wagle foran den 12.generalforsamling i Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) i Trondheim 25.juni-2.juli 2003.

Wagle som er medlem av KEK's sentralkomite og aktiv i planleggingen av storsamlingen, understreker betydningen av at de nordiske og baltiske kirkene føler et felles vertskapsansvar for generalforsamlingen. Wagle er også med i arbeidsgruppa mellom KEK og rådet for de katolske biskopskonferansene i Europa.

-Vi som er kirker i Europas nordvestlige hjørne er et resultat av at evangeliet ble spredd ut fra Jerusalem og helt til jordens ytterpunkter. Vi har det kristne Europa å takke for at kristendommen også nådde våre nordiske kyster, sier biskop Wagle.

Generalforsamlingen vil samle ca. 1.000 deltakere inkludert 350 delegater foruten observatører, stab og presse. Deltakerne kommer fra de 126 protestantiske og ortodokse medlemskirkene, men også observatører fra den katolske kirke vil være til stede. På mange av arrangementene og gudstjenestene regnes det med et betydelig høyere deltakertall på grunn av tilreisende fra menigheter fra flere kirkesamfunn i Norden.

-Vi planlegger et myldrende arrangement som vi håper kan bli et møtested for ulike grupper og kirkemiljøer. Gjennom gudstjenestelivet håper vi å kunne øse av hverandres rikdommer. Vi vil speile de forskjellige kirkekonfesjonenes egenart, sier biskop Wagle og nevner at det planlegges et liturgisk døgn i Nidaros domkirke med ortodokse messer og luthersk nattvandring.

Biskop Wagle håper at generalforsamlingen kan bære frukter i form av sterkere samarbeid mellom små og store kirker i Norden og hele Europa, og han mener samarbeidsdokumentet Charta Oekumenica mellom kirkene i KEK og den katolske kirke er et egnet redskap for å få dette til.

-Vi forpliktes som kirker til å søke en enhet vi ennå ikke har oppnådd, og vi kalles til å bringe et felles vitnesbyrd om Jesus Kristus, sier biskop Wagle.

Generalforsamlingen skal møtes under et sterkt kristologisk tema:- "Jesus Kristus helbreder og forsoner - vårt vitnesbyrd i Europa":

-Forsoningstemaet ble løftet fram også under KEKs forrige generalforsamling i

Graz i 1997.

For meg betydde møtet den gangen at forsoningsbegrepet på mange måter fikk et nytt og rikere innhold. Endelig gikk det opp for meg at Gud i Kristus har forsonet hele verden meg seg selv, slik Paulus skriver i Kolosserbrevets første kapittel. Den kristne forsoningstanke har en voldsom sprengkraft. Alt handler egentlig om forsoning.

Biskop Wagle mener forsoning blir et nøkkelbegrep under generalforsamlingen og peker på at vi i den vestlige verden tilhører en kultur som lever mer uforsonlig enn noen gang i forhold til alle livets grunnleggende relasjoner. Det handler om forholdet til Gud, til hverandre, til oss selv og til hele skaperverket.

-Miljøforkjempere med forskjellig ståsted er ventet til generalforsamlingen i Trondheim og gir klart uttrykk for sine forventninger til kirkenes bidrag i miljøkampen. Møtet i Trondheim kommer ett år etter Johannesburg-konferansen, noe som vi regner med vil prege våre samtaler neste år.

Biskop Wagle har også erfart at arven fra St. Olav, som led martyrdøren på Stiklestad nord for Trondheim i 1030, kan forene de nordiske og de østlige kirkene. Olav oppholdt seg i Novgorod i Russland den siste vinteren før han døde, og mottok helt sikkert sterke inntrykk fra bysantinsk spiritualitet. Hans martyrdød i 1030 skjedde før det store skismaet i 1054 og St. Olav regnes som helgen også av våre ortodokse brødre og søstre.

-Våre østlige søsterkirker kan lære oss noe om lidelsens og forsakelsens plass i den kristne virkelighetsforståelsen, noe som også er sentralt i Olavs-tradisjonen, sier biskop Wagle.

Ordföranden för planeringskommittén, Margarethe Isberg;

- Kyrkor arbetar för ett mänskligare Europa

Margarethe Isberg, ordförande för planeringskommittén inför Europeiska kyrkokonferensens 12:e generalförsamling i Trondheim i Norge, ser med stor förväntan fram emot konferensen. Margarethe är domprost i Västerås och ledamot i Europeiska kyrkokonferensens centralkommitté samt presidium.

- Vi får under några dagar komma samman och diskutera förslag till nya handlingsplaner. Och vi gör det tillsammans med kristna från olika delar av Europa, inte enbart länder som tillhör EU. Det ser jag som en poäng att vi är i Norge, ett land som inte tillhör EU. Vi har ett ansvar att se till helheten, ett flertal länder riskerar att hamna utanför alla planer för ett enat Europa. Klyftorna riskerar att öka mellan öst och väst inom Europa och nord och syd globalt, säger Margarethe.

- Konferensen i Trondheim betyder mycket för kyrkan som helhet, dels synliggörs kyrkan och ekumeniken, dels sätts viktiga frågor på kyrkornas agendor runt om i Europa, menar Margarethe.

Just nu pågår planeringen inför konferensen i Trondheim. Vilka som kommer att vara huvudtalare är ännu inte klart. Margrethe nämner tre ämnen som är i fokus; Europa i dag, ungdomar och trafficking.

- Trafficking är ett gigantiskt växande problem särskilt med tanke på Aids, säger Margarethe och menar att här har kyrkorna en viktig roll att vara med och påverka och förebygga. Det handlar främst om människovärde. Det är en del av arbetet med helande och försoning.

Ett annat område som ligger Margarethe varmt om hjärtat är ungdomar. I målsättningen för konferensen skall 20% av deltagarna vara ungdomar.

- Jag har stora förväntningar på att ungdomarna skall få utrymme under konferensen. En särskild hearing handlar om ungdomarnas roll.

Margarethe hoppas att det kommer många ungdomar.

- Det är viktigt att få vara med som ung och möta kristna från olika kyrkor och samfund. Ungdomarna måste även få vara med och förbereda mötet och aktivt påverka arbetet under konferensen.

Margarethe Isberg har varit förtroendevald inom Europeiska kyrkokonferensen under en mandatperiod på sex år. Hur ser Margarethe på sitt uppdrag?

- Det är viktigt för Europeiska Kyrkokonferensen att det finns en kontinuitet i arbetet. Lika viktigt är det att det finns en balans när det gäller kön, geografisk tillhörighet och kyrkofamiljer. Inför konferensen i Trondheim har samtliga medlemskyrkor fått ett dokument att bearbeta. En av de inledande frågorna är varför "många människor tror att det finns inget val annat än att följa de "lagar" som råder i världen". Det vill Europeiska Kyrkokonferensen förändra och erbjuda alternativa handlingsplaner.

Fakta om den Europeiska Kyrkokonferensen (KEK)

Den Europeiska Kyrkokonferensen (KEK) är en sammanslutning av 126 medlemskyrkor från ortodoxa, protestantiska, anglikanska och gammal katolska kyrkor från hela Europa, plus 43 associerade organisationer. KEK bildades 1959 och har kontor i Genève, Bryssel och Strasbourg. Var sjätte år äger en generalförsamling rum för att utse centralkommitté, presidium samt anta riktlinjer för arbetet inom Europeiska Kyrkokonferensen.

Fakta om konferensen

Konferensens tema är "Jesus Kristus helar och försonar - Vårt vittnesbörd i Europa". Temat är valt utifrån den utveckling som sker i samhället med resignation och förtvivlan inför krig och konflikter, hotet av ekologiska förändringar och finansmarknadens negativa effekter. Kyrkorna vill lyfta fram alternativa perspektiv med helande och försoning i centrum. Konferensen pågår mellan den 25 juni-2 juli 2003 i Trondheim, Norge.

Fakta om programmet för konferensen

Utdrag ur en folder från den Norska kyrkan;

"Detaljerna i programmet vil bli kunngjort senere

- Gudstjenestedøgn i Nidarosdomen med bl.a. ortodokse liturgier
- Utfordrende høringer om blant annet EUs planer om utvidelse østover i Europa
- Utendørsgudstjeneste ved Olavskilden
- Norsk "torg" for Europas kirker
- Konserter og kulturprogram"

Les mer om KEK og generalforsamlingen her

- KEKs eget nettsted for generalforsamlingen: www.cecassembly.no
- KEKs eget nettsted: www.cec-kek.org
- Den norske kirkes nettsted: www.kirken.no

Inbjudan till pressen

En särskild inbjudan sänds ut till pressen i början av år 2003. Representanter från media är välkomna att följa överläggningarna på plats. Det kommer att finnas ett presscenter i Trondheim, som kommer att ge service till media.

För mer information, kontakta

Dag Stange, e-post dag.stange@kirken.no tfn + 47 22932772

Marianne Ejdersten Launikari, e-post marianne.ejdersten@svenskakyrkan.se
tfn + 46 18 16 97 94 eller + 46 70 348 41 59

Formidabel oppslutning om kirke/stat-høringen

(02.10.2002)

Dette kommer fram i sammenfatningen av den store høringen etter innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg. Tilslutningen til Kirke/stat-utvalgets forslag om nyordning er lavest blant de lokale høringsinstansene og større blant prostene og bispedømmerådene.

Omkring halvparten av dem som har tatt stilling, gir støtte til Kirke/stat-utvalgets to grunnleggende prinsipper om likestilling mellom tros- og livssynssamfunnene og om at staten skal føre en aktivt støttende religionspolitikk. Mange er usikre eller negative på dette punkt fordi de blant annet mener at Kirke/stat-utvalgets utredning er for utydelig på hva som menes med likestilling, at likestilling allerede er ivaretatt mellom trossamfunn i Norge og at likestilling ikke bør brukes som hovedbegrunnelse for en ny ordning av forholdet mellom kirke og stat.

Kirkerådets kirke/stat-utvalg la fram sin innstilling "*Samme kirke - ny ordning*" 7. mars i år. Siden har en omfattende høringsrunde til 1780 instanser vært gjennomført i Den norske kirke. Nesten 83 prosent av menighetsrådene har avgitt høringsuttalelse. Totalt har 1388 hørings svar kommet inn.

- Interessen for høringen har vært formidabel. Det lover godt for den videre kirke/stat-debatt i vår kirke. I sammenfatningen av høringen har vi lyttet til menighetene og forsøkt å synliggjøre det lokale engasjementet i denne saken. Det er viktig at både Kirkemøtet, Kirke departementet og Stortinget blir godt orientert om menighetenes oppfatninger i kirke/stat-spørsmålet, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen.

Sammenfatningen etter kirke/stat-høringen 2002 blir i oktober sendt til alle høringsinstansene.

- Vi ønsker at alle som har engasjert seg i høringen skal være orientert om det materiale Kirkemøtets delegater skal drøfte på Kirkemøtet i november, forteller Pettersen. Han er opptatt av at både sentrale og lokale instanser i Den norske kirke i den videre kirke/stat-diskusjonen klarer å diskutere mer nyansert enn å si "ja" eller "nei" til statskirken.

- Vi har forståelse for at mange av høringsinstansene kommer med synspunkter på høringsopplegget og kritiserer Kirkerådets høringsnotat og tempoet i den kirkelige høringsrunden. Samtidig lover det godt at 83 prosent av menighetsrådene har bidratt med synspunkter. Vi står overfor en spennende fortsettelse der menighetene er viktige medspillere i å utforme morgendagens kirke som folkekirke og dens relasjon til staten., sier Erling J. Pettersen.

Et stort flertall av høringsinstansene støtter Kirke/stat-utvalget på at statens religionspolitiske ansvar skal nedfelles i grunnloven. Et klart flertall gir også sin tilslutning til Kirke/stat-utvalgets forslag om en samlet og samordnet økonomi for Den norske kirke, men mange påpeker at en slik samordning ikke må svekke lokalkirkens styringsmuligheter. Flertallet av høringsinstansene er enig med Kirke/stat-utvalget i at Den norske kirkes økonomi i større grad skal baseres på medlemsavgift eller livssynsavgift. Tendensen i hørings materialet går klart i favør av livssynsavgift.

Høringsinstansene er uenige om det bør være direkte eller indirekte valg til regionale og sentrale organer i Den norske kirke. Nesten halvparten støtter forslaget fra Kirke/stat-utvalgets mindretall om å fortsette dagens ordning med at menighetsrådene velger bispedømmerådene. En snau tredjedel støtter flertallet i utvalget som går inn for direkte valg. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Sammenfatningen av kirke/stat-høringen 2002 finnes [her](#) (800 kb MS Word). Denne kan bestilles i papirutgave fra Kirkerådets materiellekspedisjon, materiell@kirken.no.

Kirke/stat-utvalgets innstilling og delrapporter, høringsdokumentet fra Kirkerådet og de innkomne høringssvarene kan man også lese på http://www.kirken.no/kirkestat_kat.cfm

På sitt møte i Oslo 2. og 3. oktober forbereder Kirkerådet behandlingen av kirke/stat-saken til Kirkemøtet i høst. Se program for kirkerådsmøtet [her](#) .

Lærenemnda tar opp skriftforståelse og skriftbruk

(02.10.2002)

Slik lyder det enstemmige vedtaket fra møtet i Den norske kirkes Lærenemnd i dag 2. oktober. Lærenemnda er et selvstendig sakkyndig organ som etter anmodning gir uttalelse i saker som gjelder den evangelisk-lutherske lære.

Medlemmer i lærenemnda 1998-2002 er:

Alle tjenestegjørende biskoper.

Tre teologisk sakkyndige oppnevnt av de tre teologiske fakulteter: Torleiv Austad (leder), Kjetil Hafstad og Jostein Ådna .

To teologisk sakkyndige valgt av Kirkemøtet: Bjørn Sandvik og Turid Karlsen Seim. Fire leke medlemmer valgt av Kirkemøtet: John Egil Bergem, Gunhild Hagesæther, Otto Krogseth og Torunn Laupsa.

Det vil kunne ta flere år å ferdigbehandle saken som Lærenemnda nå har vedtatt å behandle.

Lærenemndas arbeidsutvalg, som består av leder Torleiv Austad, nestleder Turid Karlsen Seim og John Egil Bergem, vil i løpet av oktober starte forberedelsen av neste møte i Lærenemnda, som blir i mars 2003. Det vil bli engasjert en heltids faglig sekretær.

-Dette blir ingen omkamp i Tunsberg-saken fra 2000, da nemnda uttalte seg i en aktuell konflikt mellom en biskop og en prost og om tolkningen av den augsburgske bekjennelse på et par punkter (§§ 7 og 28). Nå går vi inn i homofilisaken med utgangspunkt i en drøfting av skriftbruk og skriftforståelse. Vi ønsker å ta spørsmålet om bruk av Bibelen i homofilisaken på alvor, sier Lærenemndas leder Torleiv Austad. (Kirkeinfo)

Se mer om Den norske kirkes Lærenemnd på

http://www.kirken.no/Besluttende_organer/main.cfm?pNyhetKat=3

Kirkebudsjett med fokus på dåpsopplæring

(03.10.2002)

- I budsjettproposisjonen er det satt av 5 mill. kroner til styrking av dåpsopplæring i Den norske kirke. Vi får dermed mulighet til å forberede den satsingen på dåpsopplæring som vi regner med varsles i den kommende stortingsmeldingen, sier Erling J. Pettersen.

Det regjeringsoppnevnte utvalget om i oktober 2000 leverte utredning NOU 2000:26 "*...til et åpent liv i tro og tillit*" anbefalte en lovfestet rett til dåpsopplæring for alle døpte i alderen 0-18 år. Utvalget foreslo en minstestandard på 315 timers undervisning for alle døpte og beregnet at dette vil kreve 1200 nye årsverk i Den norske kirke, - med en opptrapping over 10 år. Utvalget kom til at bevilgningene over statsbudsjettet må økes med omkring 550 millioner kroner for å gjennomføre denne reformen. Kirkerådets høringsrunde i fjor vår viste stor støtte til forslagene fra det regjeringsoppnevnte utvalget.

Direktør Erling J. Pettersen gleder seg til å lese stortingsmeldingen som nå er like om hjørnet. Han er ikke like glad for de øvrige signalene i kirkeavsnittet i forslaget til neste års statsbudsjett:

- Det er et svært magert kirkebudsjett totalt sett. I forbindelse med satsingen på dåpsopplæring er det lagt til rette for enkelte nye stillinger, men ellers er det ikke foreslått opprettet stillinger i menighetene. Det er bemerkelsesverdig sett i forhold til det behov som er påvist i den plan for opptrapping av kirkelig bemanning Kirke departementet bestilte fra Kirkerådet. Jeg håper stortingsmeldingen om dåpsopplæring gir andre signaler om nye stillinger i Den norske kirke, - både diakoner, prester og kateketer.

For det lokale menighetsliv er det ille at regjeringen i realiteten foreslår et lavere statlig tilskudd til drift av de kirkelige fellesrådene enn på inneværende års budsjett. Det er dessuten kritikkverdig at regjeringen fortsetter å budsjettere med midler fra Opplysningsvesenets fond for å dekke kontingenter til økumeniske organisasjoner der Den norske kirke er medlem, sier Erling J. Pettersen.

Kirkerådet kritiserte denne framgangsmåten ved fjorårets budsjetttrunde også. I år har nedgangen i aksjemarkedet vist hvor sårbar kirkens økonomi er dersom faste kostnader skal trekkes fra kirkens fondsmidler. Vel 59 millioner kroner av "bufferfondet" gikk med til å kompensere for nedgangen i finansmarkedet. Fondets frie egenkapitel ble redusert fra nær kr. 70 millioner ved inngangen til 2001 til ca. 10 millioner kroner ved utgangen av året.

- Den norske kirkes økumeniske engasjement bør være en selvsagt post på statsbudsjettet. Nå håper jeg Stortinget ser at man ikke kan basere seg på at denne delen av kirkens utgifter kan dekkes av fondsmidler. (Kirkeinfo)

Kirkerådet om kirke/stat: Støtte til prinsippet om likestilling mellom trossamfunn

(03.10.2002)

I sitt enstemmige vedtak takker Kirkerådet høringsinstansene for verdifulle kommentarer og innspill til den videre behandlingen av den viktige kirke/stat-saken. 1388 av 1780 høringsinstanser har avgitt høringsvar. Rådet har med glede merket seg at over 80% av menighetsrådene har bidratt med synspunkter. Kirkerådet uttrykker at det er svært klar over at denne saken har mange og sammensatte sider, som gjør det vanskelig å ta klart standpunkt til enkeltpørsmål så tidlig i prosessen som nå.

Kirkerådet har samtidig kommet med en anbefaling til Kirkemøtet om å fatte følgende vedtak i kirke/stat-spørsmålet:

1. Kirkemøtet takker for innstillingen fra kirke/stat-utvalget ”Samme kirke – ny ordning” og de delutredningene og medlemsundersøkelsen som utvalget har levert. Innstillingen og det øvrige materialet tar opp viktige spørsmål i relasjonen kirke/stat og vil være viktige dokumenter i den videre prosessen.
2. Kirkemøtet har fått seg presentert høringssvarene i en oversiktlig sammenfatning og har registrert de reaksjoner og merknader som har kommet inn. Kirkemøtet noterer seg at nesten halvparten av høringsinstansene ikke finner å kunne støtte forslaget til en nyordning av forholdet mellom kirke og stat ut fra de premisser og de linjer som kirke/stat-utvalget har lagt frem, men at et stort flertall uttrykker ønske om fortsatt reformer og videreutvikling av Den norske kirke.
3. Kirkemøtet takker høringsinstansene for verdifulle synspunkter. Høringsinstansene har etter Kirkemøtets mening, bidratt med verdifulle synspunkter som vil være et nyttig grunnlagsmateriale i den videre prosessen både mht. en videreutvikling av den mer indrekirkelige revisjon og reformprosess og mht. en evt. framtidig endring i relasjonen kirke/stat. Kirkemøtet registrerer et stort engasjement og ønske om at denne indrekirkelige prosessen må videreføres.
4. På bakgrunn av høringsmaterialet og Kirkemøtets behandling, ber Kirkemøtet Kirkerådet arbeide videre med saken, i samarbeid med ulike kirkelige organer, og vurdere hvilke områder som bør prioriteres og hvilke arbeidsmetoder som bør velges.
5. Kirkemøtet ber om at en statusrapport om arbeidet og om planer og fremdrift legges frem for Kirkemøtet 2003.
6. Kirkemøtet ser det som ønskelig at det blir nedsatt et offentlig utvalg som kan utrede viktige sider ved forholdet mellom kirke og stat og foreslå aktuelle reformer og endringer i kirkeordningen. Kirkemøtet forutsetter at utvalgets arbeid vil skje i samarbeid og dialog med kirkelige organer. Målet må være at en kommer frem til samlende løsninger som de impliserte partene kan slutte opp om.

Presentasjon av ny Bønnebok og nye utgaver av Norsk Salmebok

(07.10.2002)

Bønneboktradisjonen har alltid vært sterk i kirken. Nå foreligger *Bønnebok*, tilpasset vår tid og våre livserfaringer. Samtidig presenteres *Norsk Salmebok* i ny utgave, i nytt, vakkert design. Tekstutgaven har fått et smalere format der verselinjene er beholdt. Det gir en helt ny opplevelse av salmenes poetiske kraft!

Hva har Ole Paus og Mor Teresa, Rolf Jacobsen og Augustin til felles? De er alle representert i Bønnebok!

Møt de som har arbeidet med den nye salme- og bønneboken

Hør Andrea Bræin Hovig lese bønner og synge fra salmeboken

Disse vil være tilstede:

Biskop Finn Wagle, leder av Bønnebok-komiteen,
Rådgiver Åge Haavik, Kirkerådet
Forlagssjef Turid Barth Pettersen, Verbum Forlag
Redaktør Anne Kristin Aasmundtveit, Verbum Forlag

"Etter årtier preget av religiøst tradisjonstap i hjemmene, håper vi nytgivelsen av salmeboken med bønneord kan bli en viktig impuls i motsatt retning: Å reise en himmel over det alminnelige, levde liv." (biskop Finn Wagle)

Velkommen!

Spørsmål kan rettes til

Forlagssjef Turid Barth Pettersen, tlf 22 93 27 20, e-post: tbp@verbumforlag.no
Informasjonssjef Dag Stange, Kirkerådet; e-post: dag.stange@kirken.no, tlf. 22 93 27 72, e-post:
Markedskonsulent Heidi Einarsen Hagen, tlf. 22 93 27 28, e-post: heh@verbumforlag.no

Med vennlig hilsen
VERBUM FORLAG OG KIRKERÅDET

Hvem får Dåpsopplæringsprisen 2002?

(09.10.2002)

Det er andre året IKO – Institutt for Kristen Oppseding – deler ut en dåpsopplæringspris. Formålet med prisen er å stimulere dåpsopplæring/kirkelig undervisning i menigheter og organisasjoner. Den som blir tildelt prisen, får et stipend på kr 10.000 og tilhørende diplom/kunstverk. Prisen kan deles ut til menigheter, organisasjoner/foreninger og enkeltpersoner (ansatte og frivillige).

Dåpsopplæring er i fokus akkurat nå. Det er ventet at regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om dåpsopplæring i løpet av de første dagene. På forslaget til statsbudsjett som ble presentert i forrige uke, var det satt av fem millioner kroner til å starte opp et arbeid med en intensivering av dåpsopplæringen i Den norske kirke. Statsråden har uttalt at dette er et område det er viktige for henne å satse på.

Overrekkelsen av prisen foregår i forkant av et av hovedarrangementene under "Kirke 2002". Etter utdelingen vil det svenske fyrverkeriet av en sosionom, Mia Börjesson, holde sitt foredrag *Magisk, trolig og fantastisk – om at möta ungdommar*. Få voksne kjenner ungdommers verden bedre enn henne, og få voksne kan formidle håp og framtidstro med større intensitet og humor. (Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Pressen er velkommen til prisoverrekkelsen og til alle andre arrangementer under "Kirke 2002". På IKOs hjemmeside www.iko.no er det mer informasjon om dåpsopplæringsprisen. En kan også få informasjon ved å henvende seg til IKO v/ Kristin Lorentzen tlf 22 59 53 28.

"Kirke 2002" foregår på Exporama Senteret, Hellerudsletta, Skjetten. Hele programmet finnes på www.exporama.no

Ny Bønnebok og nye utgaver av Norsk Salmebok

(10.10.2002)

Barth Pettersen understreker at utgivelsen er resultat av et samarbeid mellom Kirkerådet og forlaget. En bønnebokkomité ledet av biskop Finn Wagle har lest seg gjennom hundrevis av bønner. Resultatet presenteres nå som en vakker blå bønnebok på nesten tre hundre sider. Samtidig utgis Norsk Salmebok i nye utgaver, med og uten noter, der bønneboken også er med. En helt ny og vakker tekstutgave, der salmenes poetiske kraft kommer til sin rett, er også med i det knippet av utgaver som nå sendes ut fra forlaget.

– Dette er en storsatsing fra forlagets side. Salme- og bønnebok kommer i til sammen seks utgaver. Både bokmålsbrukerne og nynorskfolket får sitt, og ikke minst håper vi salmebok og bønnebok nå igjen kan erobre hjemmene. I en tid med religiøs lengsel og eksistensiell søken tror vi disse bøkene har noe å gi dagens mennesker, sier Turid Barth Pettersen.

Bønneboken er tilpasset de livserfaringer vi har i vår tid. Den har et blikk mot verden omkring oss og en historisk bevissthet, vi ber med stemmer fra tidligere tider, fra andre steder av kloden, fra andre kirkesamfunn og fra vår egen norske tradisjon. Bønnene er inndelt etter tema til forskjellige livssituasjoner. Klassiske bønner, bønner fra Bibelen, bønner ved sorg, sykdom, arbeid, reise. Her er morgenbønner, kveldsbønner, bordbønner, bønner for hver dag i uken, bønner for hjem, barn og samliv og utdrag fra kirkens liturgier. Bønnebokkomitéen har lagt vekt på at terskelen inn i bønneboken skal være lav – "Underveis mot bønn" er første tema. Både bønner, liturgier og ikke minst Den lille katekismen er valgt ut med tanke på bruk i hjemmene.

– Etter årtier preget av religiøst tradisjonstap i hjemmene, håper vi nyutgivelsen av salmeboken med bønnebok kan bli en viktig impuls i motsatt retning: Å reise en himmel over det alminnelige, levde liv, sier biskop Finn Wagle, leder for komitéen.

Da Norsk Salmebok utkom i 1985, ble førsteopplaget på 200 000 eksemplarer utsolgt på noen uker. I de 17 årene som har gått, er den solgt i nærmere 1 million eksemplarer. Ved siden av Bibelen er salmeboken en grunnbok i vår kultur, en døråpner inn til levende religiøst liv både historisk og i nåtid. Nå utgis Norsk Salmebok i nye utgaver som kan brukes parallelt med gamle utgaver av salmeboken, men som i tillegg inneholder bønneboken. Omslaget har fått nytt, vakkert design. Tekst og noter er blitt lettere å lese. Tekstutgaven (uten noter) har fått en ny layout i et litt smalere format der verselinjene er beholdt. Denne utgaven er både lettlest i kirkebenken og velegnet til personlig bruk i hjemmene. En vakker gavebok, som en kan kjøpe til seg selv eller gi bort!

– Symbolet på omslaget forestiller syv duer i ring. Den nedadstigende duen symboliserer Den Hellige Ånd, den oppadstigende duen bønn og lovsang. Syv duer i ring symboliserer Åndens gaver, menigheten og kirkeåret, sier designeren Klaus E. Krogh om motivet på forsiden av salmebøkene.

Disse har deltatt i arbeidet med bønneboken: Finn Wagle (leder), Kari Leine Balog, Øystein Bjørdal, Oskar Stein Bjørlykke, Sunniva Gylver, Paul Erik Wirgenes, Tore Kopperud, Åge Haavik, Einar Weider (sekr.) og Anne Kristin Aasmundtveit (sekr.)

Utgaver: Menighetsutgave (med noter) bokmål, burgunder kunstskinn
Menighetsutgave (med noter) nynorsk, grønt kunstskinn
Tekstutgave (uten noter) bokmål, burgunder shirting
Tekstutgave (uten noter) nynorsk, grønn shirting
Bønnebok bokmål, blå shirting
Bønnebok nynorsk, blå shirting

(Kirkeinfo)

Til redaksjonen:

Kontaktperson: Redaktør i Verbum forlag, Anne Kristin Aasmundtveit, tlf. 22 932725

Klovner åpnet Kirke 2002

(10.10.2002)

Åpningsgudstjenesten på Kirke 2002 foregikk midt mellom stands for alt fra Kirkens Nødhjelp og Det Norske Misjonselskap til datafirmaer som selger programvare til Den norske kirke. Til sammen er mer enn 40 utstillere på plass på Exporamasenteret på Hellerudsletta utenfor Oslo. Over 1300 deltakere er påmeldt til seminarene under kirkemessen.

Guds dårskap

– Alle klovners Gud, hjelp oss å huske at din dårskap er klokere enn vår visdom, bad en av klovnene fra scenen. Klovnene var assistert av prestene Kari Veiteberg og Margunn Sandal.

Kirkelig Kulturverksted og Norske Kirkeakademier stod bak opplegget av klovnegudstjenesten. Både ballongtriks og klovnebønner hadde sterke og tydelige poenger. Gudstjenesten ble avsluttet med en velsignelse som mange kommer til å huske lenge. Kari Veiteberg løftet hendene og sa: – Ta imot velsignelsen. Så fulgte en sirkustrømmevirvel før hun fortsatte: – Gud velsigne alle klovner, her og der og overalt.

Biskop Ole Christian Kvarme stod for den offisielle åpningen av Kirke 2002. – Kjære medkristne og medklovner, begynte han. Den lokale biskopen uttrykte at åpningsgudstjenesten hadde gitt store forventninger til det som skal skje videre på arrangementet.

Kirke/stat-debatt

Første dag av Kirke 2002 stod en kirke/stat-debatt på programmet. Domprost Tor B. Jørgensen og generalsekretær Helga Haugland Byfuglien holdt innledninger, og et politikerpanel diskuterte. I panelet satt Inge Lønning (H), Rolf Reikvam (SV), Trine Skei Grande (V), Einar Gelius (Ap) og Arne Lyngstad (KrF). Kirke 2002 varer fram til søndag. (Kirkeinfo)

Til pressen:

Under Kirke 2002 kan Kirkeinfo kontaktes på tlf. 95 04 45 60.

Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon, Oscar Garnes, kan kontaktes på tlf. 90 18 85 44.

Dåpsopplæringsprisen 2002 til Kirkens 6-årsklubb på Byåsen

(11.10.2002)

En enstemmig jury la vekt på at dette er et arbeid som er forbilledlig for andre menigheter. Arbeidet med 6-års klubben gjør noe med mange av de utfordringene man står overfor i kirkens dåpsopplæring. Juryen vil spesielt framheve:

- Tiltaket når bredt ut til mange 6-åringer, ca 40 prosent av årskullet velger å være med i klubben
- Byåsen menighet viser at det er mulig å innarbeide nye arbeidsformer og tradisjoner. Allerede i 1973 startet de med dåpsopplæring for 6-åringer. Dette er et tiltak som ble tatt inn i Plan for dåpsopplæring i 1991.
- Menigheten viser evne til fornyelse og til å tilpasse seg nye rammer. I en årrekke drev den førskolegrupper på formiddagen. Da 6-åringene begynte på skolen, tenkte man nytt. Nå samarbeider 6-årsklubben med skolefridsordningen. Menigheten har benyttet den muligheten SFO gir til å komme med et tilbud til barna.
- Byåsen menighet viser at en systematisk satsing over lang tid på ett område gir resultater. Gjennom de nærmere 30 årene tiltaket har fungert, har det vært varierende oppslutning, men fra 1997 har det igjen vært en jevn stigning på antall deltakere.
- Gjennom givertjeneste har menigheten finansiert en halv stilling for en profesjonell pedagog. Tiltaket har god kvalitet, og fungerer i et urbant område som Byåsen.

Juryen har bestått av Kristine Aksøy Alveng (lærer på kateketseminaret og praktikum på Menighetsfakultetet), Ludvig Bjerkreim (prest og styreformann i Norsk Søndagsskoleforbund) og Erling Birkedal (Instituttstyrer på IKO).

Kunstner og forlagssjef Helge Bøe har laget diplom. Prisen er sponset av Labora, Duplo Data. (Kirkeinfo.)

Til redaksjonen:

Nærmere informasjon om Kirkens 6-årsklubb fås ved henvendelse til:

Byåsen menighet, Postboks 3340 Hallset, 7427 TRONDHEIM, e-post: Byaasen.menighet@c2i.net Leder for klubben: Vigdis Aanderaa Aakre

Nærmere opplysning om dåpsopplæringsprisen: Instituttstyrer Erling Birkedal, tlf 22 59 53 33, erling.birkedal@iko.no, eller prosjektleder Kristin Lorentzen, tlf 22 59 53 28, kristin.lorentzen@iko.no. Se også IKOs hjemmeside: www.iko.no

Mellomkyrkjeleg råd er glad for fredsprisen

(11.10.2002)

Gledeleg fredspris til Jimmy Carter

Mellomkyrkjeleg Råd vil uttrykkje si glede over tildelinga av Nobels fredspris til Jimmy Carter. Det er eit godt val. Carter sitt arbeid for å fremje fred, respekt for menneskerettar og utvikling i fattige deler verda er svært omfattande og vide kjent. Han har lagt menneskerettane og målsetjinga om å finne felles internasjonale og ikkje-valdelege løysingar av konflikhtar som premissar for sitt arbeid, alt frå han var president i USA. Det syner seg å vere minst like relevant og kontroversielt i den aktuelle internasjonale situasjonen. Carter har utmynta sentrale verdiar i ein kristen-humanistisk tradisjon, og har understreka den kyrkjelege basisen for sitt engasjement. Hans innsats har vore og vil vere til inspirasjon for både politikarar og kyrkjer i deira arbeid for fred, rettferd og utvikling.

Olav Fykse Tveit
Generalsekretær,
Mellomkyrkjeleg Råd for Den norske kyrkja

(Kirkeinfo)

Stortingsmeldingen om dåpsopplæring er lagt fram

(11.10.2002)

Stortingsmeldingen gir et økonomisk grunnlag for å bygge opp en dåpsopplæring som kan nå ut i bredden, sier Pettersen. Han mener at NOU-utredningen om dåpsopplæring, ...*til et åpent liv i tro og tillit*, er fulgt godt opp i Stortingsmeldingen. Det samme gjelder høringsuttalelsene til NOU.

250 millioner

Stortingsmelding nr. 7 har fått tittelen: *Trusopplæring i ei ny tid. Om reform om dåpsopplæringa i Den norske kyrkja*. Den legger opp til at det skal bevilges 250 millioner kroner til dåpsopplæring i Den norske kirke over en tiårsperiode. I årets statsbudsjett er det foreslått 5 millioner kroner til en oppstart av dette arbeidet.

Fra Kirkerådets side regner en med at meldingen vil ha bred politisk tilslutning. Rådet vil samarbeide med flere aktører for å få stor bredde i satsingen.

- Meldingen er en naturlig oppfølging av KRL-meldingen som kom i 1995, sier Erling Pettersen. – Nå er det avgjørende viktig å sikre et bredt flertall på Stortinget når meldingen skal behandles våren 2003.

Forsøk i fem år

Da hun la fram meldingen, sa statsråden at det legges opp til en forsøks- og utviklingsperiode på fem år. Forsøkene vil ha en lokal og regional forankring, blant annet med utvikling av materiell. Etter fem år skal en evaluere forsøkene, blant annet for å se om 315 timer er et egnet omfang.

- Regjeringen anser dette som en viktig del av å holde ved like og utvikle Den norske kirke som en folkekirke og føre videre den kristne kulturarven, uttalte statsråden. Hun var opptatt av at nedgangen i det kristne barne- og ungdomsarbeidet måtte snus. Hun henviste til dåpsbefalingen i Matt. 28 og sa at dåpsopplæringen er noe som kirken er pålagt å gjøre.

Statsråd Svarstad Haugland presiserte at stortingsmeldingen legger opp til at også andre livsynssamfunn får det samme tilskudd pr. medlem som Den norske kirke får. (Kirkeinfo)

Stortingsmeldingen er tilgjengelig her:

<http://www.odin.dep.no/kkd/norsk/publ/stmeld/043001-040002/index-dok000-b-n-a.html>

Lag reportasje om tilrettelegging for funksjonshemmede

(14.10.2002)

Ofte er ikke menighetslivet tilgjengelig for funksjonshemmede. Både synshemmede, hørselshemmede, psykisk utviklingshemmede og bevegelseshemmede kan stå overfor mange problemer hvis de ønsker å delta i kor, dramagrupper, bibelgrupper, kurs og andre menighetsaktiviteter. Det er ikke bare de fysiske forholdene i lokalene som må være tilrettelagt, *selve aktivitetene må også tilrettelegges.*

Menighetene vil være åpne for alle, men *vet ikke hvordan* de skal legge sine aktiviteter til rette for funksjonshemmede. Derfor er det utarbeidet et kursopplegg om hvordan man kan gjøre det. Kursopplegget er unikt i kirkelig sammenheng. Det benyttes videofilm, drama, samtaleopplegg og undervisning på ferdige lysark.

Lære å tilrettelegge

«Vi vil lære menighetene hvordan de kan tilrettelegge for ulike grupper funksjonshemmede. Det gjelder både ansatte og frivillige. Derfor har vi utviklet et kursopplegg som hvem som helst skal være i stand til å gjennomføre i sin egen lokalmenighet,» sier Torill Edøy, konsulent i Kirkerådet. «Det er ikke engang nødvendig at kurslederen har vært gjennom kurset på forhånd for sin egen del.»

Så godt som hele kirkenorge står bak dette kursopplegget. Det er utviklet av Kirkerådet og Frikirkelig studieforbund i samarbeid, og har fått navnet «Hvor er Liv og Per Annerledes i morgen?» Opplegget har nylig vært gjennom en intens utprøvingshelg, hvor det var deltakere både med og uten funksjonshemmede.

Opplegget kan gi motivasjon, inspirasjon og veiledning om å tilrettelegge aktiviteter (kor, bibelgrupper osv.) for funksjonshemmede. Målgruppen for kursopplegget er studiearrangører og ledere i menigheter og kristne organisasjoner.

Nærmere 50 mennesker vil være på gjennomføringen 21. oktober.

Fakta for pressen

Mandag 21. oktober kl. 10.00 – 15.00 gjennomføres en kortversjon av kursopplegget på Norrøna hotell, Grensen 19, Oslo. Det viktigste for pressen forgår i tidsrommet 10.00 – 12.00. Det er da mulig å ta bilder og lage reportasje mens kurset er i gang.

Pressen inviteres også til å være med på lunsjen kl. 12.15, hvor det blir mulig å gjøre individuelle intervjuer med kursutviklere og deltakere.

Pressekontakt under selve arrangementet er Kjell Egeland, tlf. 90 67 79 10.

Forhåndsinformasjon:

Hege Fossum, Frikirkelig Studieforbund, tlf. 99 64 26 84.

Torill Edøy, Kirkerådet (er utenlands 16.10 – 19.10, kan nås via tlf. 95 91 11 22).

(Kirkeinfo)

Kirkerådets uttalelse om NOU 2002:1 - 'Fortid former framtid'

(16.10.2002)

[Les uttalelsen i sin helhet her.](#)

Kandidater til rådsledere og rådsmedlemmer ved valgene på Kirkemøtet 2002

(18.10.2002)

Valg av Kirkerådet og Kirkerådets leder

KANDIDATER TIL LEDER AV KIRKERÅDET (ALFABETISK):

Gunvor Kongsvik, adjunkt, 61 år, Tromsø

Konstituert rektor

Født 01.10.41

Misjonsbibelskolen i Stjørdal 1959, Menighetssøsterhjemmets Sykepleieskole i Oslo 61-65, cand.mag. eksamen i samfunnsvitenskap ved Universitetet i Tromsø 1987.

Har arbeidet som sykepleier, som styrer ved behandlingssenter for rusmiddelmissbrukere, som sosialkurator og adjunkt. For tiden konstituert rektor ved Kvaløya videregående skole i Tromsø.

Fra 1965 til 1977 engasjert i misjonsarbeid. Etter språkstudier i zulu tjenestegjort i Sør-Afrika og deretter, etter språkstudier i amharisk, i Etiopia.

Medlem av arbeidsgruppen "Den nasjonale tros- og livssynsdialogen" oppnevnt av Verdikommisjonen og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

To perioder som medlem og leder av Nord-Hålogaland bispedømmeråd (90-98).

Valgt som første kvinnelige leder av Kirkerådet på Kirkemøtet høsten 1998.

Thor Bjarne Bore, pensjonist, 64 år, Stavanger

Tidligere sjefredaktør av Stavanger Aftenblad

Født 10.01.38

Cand.mag Universitetet i Oslo -61 (matematikk, astronomi, historie)

Redaktør Romsdals Budstikke 66-70

Sjefredaktør Vårt Land 74-83

Sjefredaktør Stavanger Aftenblad 83-00

Leder av Regjeringens TV2-utvalg 83-85, medlem av Regjeringens

ytringsfrihetskommisjon 96-99, medlem av Innsynsutvalget 2000- (innsyn i

Overvåkningspolitiets dokumenter), styremedlem i NRK 2001-, styremedlem

Statistisk Sentralbyrå 2000-, medlem av arbeidsutvalget i styret for Norsk Redaktørforening 80-96,

medlem av Pressens Faglige Utvalg 80-91, styremedlem Ecumenical News Service, Genève 94-01,

medlem av Menighetsfakultetets forstanderskap 91-99, medlem Ski menighetsråd 73-74,

nestformann Kirkens massemediakommisjon 73-78, styreleder i Kirkens Nødhjelp 2000-,

styremedlem Norsk Forum 86-89, jurymedlem for Reodor Felgen-prisen til oppfinnere SND 95-00,

formann Romsdal Friidrettskrets 1967-70.

OPPLYSNINGER OM KANDIDATER TIL KIRKERÅDET 2003-2006

Kandidater fra bispedømmerådene

Oslo

Inger Anne Naterstad

41 år. Ledende studentprest ved Universitetet i Oslo. Styreleder for Stf. Kirkens Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep, leder av Norsk Studentprestmøte. Div. verv i Norges KFUK-KFUM . Medlem av Mellomkirkelig råd 1999-2002

Knut Lundby

54 år. Professor, senterleder. Frivillig medarbeider i menighet. Deltar i programstyrer om sosiale og kulturelle sider ved kommunikasjon, IKT og medier i Norges forskningsråd. Verv knyttet til arbeidet som leder av Inter Media, Universitetet i Oslo.

Eivind Arnevåg

40 år. Daglig leder i KFUM-Kameratene. Deltatt i lederskapet i Oase i perioden 1997-2002. "OL-prest" på Lillehammer OL i Lillehammer.

Borg

Benedicte Aschjem

39 år. Hjemmeværende 4-barnsmor og bonde. Tidligere i forbundsstyret for KFUK-M, bl.a. nestleder. Tidligere medlem i Ås menighetsråd og i fellestrådet. Medlem av Borg bispedømmeråd 1999-2002. Aktiv i kor og i økologiske landbruksorganisasjoner.

Runar Godø

33 år. Kateket. Leder i Borg stiftslag av Kateketforeningen 1999-2002. Div. oppgaver som kirkelig frivillig både i menighet og i Norges KFUK-M. Spesielt opptatt av barn og unges plass i kirke og lokalmenighet.

Alf Rolin

Medlem i bispedømmeråd og menighetsråd. Deltatt i Kirkerådets grupper for utarbeiding av Plan for dåpsopplæring og som drev forsøk med dåpsplanen. Medlem av Kirkemøtets protokollkomité 1999-2002, styret i Norsk Kristelig Studieråd, IKOs representantskap og Hjemmets dåpsring.

Hamar

Marit Slettum

45 år. Sokneprest i Etnedal. Tidl. leder av skolestyre, leder av Valdres lokallag av Presteforeningen, sekr. i stiftsstyret og medl. i Norsk kvinnelig teologforening. Nå leder av fylkesstyret for Nasjonalforeningen.

Dag Landmark

57 år. Litteraturformidler. Formann Sjusjøen fjellkirke, kretsformann i Vest-Oppland KFUK-M, nestformann i Norges Kristelige Ungdomsforbund. Div. styreverv i Den norske bokhandlerforening.

Marit Tingelstad

64 år. Før tidspensjonert. Nåværende og tidligere verv: Medlem av kommunestyret, medlem i Fylkestinget i Oppland, Stortingsrepresentant. Leder i menighetsråd.

Tunsberg

Per L. Kjos

60 år. Forsker/sivilingeniør i Telemarkforskning. Flere års erfaring fra menighetsråd og fellestråd. Medlem av Tunsberg bispedømmeråd 1999 –2002. Tillitsverv innen Y's MEN både nasjonalt og internasjonalt. Varamedlem i Kirkerådets evalueringsnemnd 2000 – 2002.

Siren Eriksen

32 år. Prosjektleder. Utd. sykepleier og innen informasjon/visuell kommunikasjon. Medlem av Tunsberg bispedømmeråd 1999-2002. Varamedlem Mellomkirkelig råd samme periode. Styremedl. i

Stf. Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep. Div. verv: Norges KFUK-KFUM, Studentmenighetsråd og Kirketjenesten i Danmark. Søndagsskolelærer og frivillig medarbeider i Bragernes menighet. Engasjement i Kirkens informasjonstjeneste 2001, infoarb. ved menighetsrådsvalget.

Einar Salvesen

48 år. Sokneprest i Svelvik. Har vært nestleder og leder i stiftsstyret i Tunsberg Presteforening. Varamedlem til Tunsberg bispedømmeråd og Kirkerådet 1994-98. Leder i Nord-Jarlsberg lokallag i Presteforeningen fra 1999.

Agder

Jorund Andersen

28 år. Ansatt i Norges kristelige Student- og Skoleungdomslag. Medlem av Kirkerådets nemnd for ungdomsspørsmål. Deltok på Kirkemøtet 2001 som representant fra Ungdommens kirkemøte.

Terje Hærås

48 år. Personalsjef ved Modum Bad fra 2001. Tidligere daglig leder i Langesundsfjorden Indremisjonsselskap, landsungdomssek. og personalleder i Indremisjonsselskapet, personallsjef i Normisjon. Repr. i tariffutvalget i Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon. Vararepr. i styret for Viken senter for psykiatri og sjelesorg. Medl. stiftelsesstyret for Sagavoll folkehøgskole.

Bjarne Sveinall

50 år. Kapellan i Gjerpen. Tidl. skoleungdomsprest i Telemark og sokneprest i Nissedal. Leder i stiftsstyret i Agder presteforening 1996 og nestleder/verneombud i stiftsstyret i Agder presteforening fra 1998.

Stavanger

Arne Dag Kvamsøe

45 år. Sokneprest i Hana. Varamedlem i Stavanger bispedømmeråd 1994-98. Varamedlem i Mellomkirkelig råd 1999–2002. Varamedlem i Stavanger stiftsstyre i Presteforeningen 1997-98. Medlem i Stavanger bispedømmeråd 1999-2002. Tidl. med i representantskapet for Bibelselskapet og i styringsgruppe for Menighet og Misjon i Stavanger bispedømme. Verv på lokalplan i NMS.

Gyrid Espeland

48 år. Seksjonsleder i næringsmiddeltilsynet i Midt-Rogaland. Leder i Eigerøy menighetsråd. Medlem i Eigersund kirkelige fellesråd og nestleder i fellesrådets AU. Redaksjonskomiteen for menighetsblad. Leder av norske sivilingeniørers etiske råd.

Tom Landås

43 år. Administrasjonsleder. Innehatt stillinger i Indremisjonen og Den norske kirke som ungdomsarbeider og distriktsarbeider. Innehatt frivillige verv i Indremisjonen og Santalmisjonen. Leder og styremedlem i judoklubb. Styreverv i Rogaland judokrets. Styreverv i AAN.

Bjørgvin

Oddvar Almanning

55 år. Daglig leder. Medlem av Bjørgvin bispedømmeråd som lek tilsatt 1999 – 2002. Redaksjonsmedlem i Krinsbladet FRI, Normisjon Sogn og Fjordane. Styremedlem i Stiftinga nordfjordjekt.

Magne Skjeldal

36 år. Bonde/selvstendig næringsdrivende. Frivillig klokke i Vangskyrkja. Nestleder i Bjørgvin bispedømmeråd.

Roar Strømme

50 år. Res. kap. i Os. Tidligere sokneprest i Lærdal. Leder av Presteforeningens stiftsstyre i Bjørgvin, medlem av Presteforeningens hovedstyre 1995-01. Har ledet bispedømmets arbeid for utviklingshemmede 1992-.

Møre

Bente Hjertenæs

42 år. Kateket. Styremedlem i Møre stiftslag av Kateketforeningen. Vararepresentant i Fagutvalg for helse og sosial i Ørsta.

Kjersti Tytingvåg Rogne

50 år. Familieterapeut, sosionom- og diakonutdannet. Tidl. medlem i menighetsråd, landstyret KFUK-M, styret for Familievernkontoret i Molde. Nå medl. i menighetsråd og støttegruppe for kirkelig tilsatte i Møre. Tidl. med i Rusmiddelutvalg hos fylkessjefen i Møre og Romsdal.

Aleksander Aasen Knudsen

28 år. Rådgiver/jurist. Tidl. nestleder og kasserer i Misjonssalen ungd.for. i Oslo, økonomiansvarlig for NLMs ungdomskonferanse i forb. med tusenårsskiftet. Nå voksenleder for skolelaget ved Molde videregående skole. Styremedl. i Molde KrF.

Nidaros

Tina Strømdal Wik

25 år. Student. Leder i Kirkerådets nemnd for ungdomsspørsmål fra aug. 2001. Representant fra Ungdommens kirkemøte på Kirkemøtet 2001. Delegat på Ungdommens kirkemøte i 1998 og på vegne av nemnda i 2001. Engasjert i KRIK. Styremedl. i Kristelig legeförening Trondheimsgruppen 2001. Med i Ung i Nidaros. Ungdomsleder i Heimdal menighet.

Ann-Mari Aas

54 år. Adjunkt. Leder i Nidaros bispedømmeråd, nestleder 1998-2002. Har vært medl. og nestleder i menighetsråd, medlem i gudstjenesteutvalg, voksenleder i Ten-sing, ungdomskontakt i Normisjon. Drevet med rusforebyggende arbeid for ungdom. Nestleder Aglo opplæringscenter.

Håkon Tørring

57 år. Ledende sokneprest i Heimdal. Tidl. styremedl./formann i Trondhjems misjonsforening, medl./leder i Bibelselskapskomiteen i Nidaros 90-97, tillitsverv i Presteforeningen. Tillitsmann NMS Japan 85-87. Fellesstyret NMS Frikirken i flere perioder.

Sør-Hålogaland

Johanne Grønning Mikalsen

19 år. Menighetsarbeider/student. Leder i Sør-Hålogaland Ungdomsråd i 2 år. Elevrådsleder i videregående skole. Deltatt på lederkurs i KFUK/M. Voksenleder i Ten-Sing. Har danset ballett, sunget i familiekor og i Ten-Sing.

Odd Søberg

66 år. Arbeidsleder i Tysfjord ASVO. Leder av Drag/Helland menighetsråd fra 1999. Medlem av fellestråd, leder av administrasjonsutvalget. Medlem av utvalg for samisk diakoniplan. Verv innen fagforeningsarbeid og politisk arbeid.

Rolf Steffensen

44 år. Sokneprest Hamarøy. Tidl. bl.a. kretssekr. KFUM, prosjektleder TenSing Norway England, luftforsvarsprest. Har ledet Nordland barne- og ungdomsråd og Ofoten lokallag Presteforeningen. Medl. i Kirkerådets nemnd for undervisning og i diakoniutvalget i Sør-Hålogaland bispedømme.

Nord-Hålogaland

Alex Norbakken

53 år. Førstesekretær. Medlem av menighetsråd i 18 år, medlem i Nord-Hålogaland bispedømmeråd 1999-2002, varamedlem til Kirkerådet 1999-2002. Fylkesleder i Troms KrF. Kommunepolitiker i 18 år, ordfører i 4 år. Medl. av div. styrer og råd bl.a. formannskap og kommunestyre.

Astrid Østrem Skoglund

47 år. Lærer. Tidl. arbeidet som kateket. Medlem av menighetens undervisnings- og gudstjenesteutvalg. Medlem av prostiets rekrutteringsutvalg. Har vært medlem og leder av menighetsråd. Varamedlem til kommunestyre.

Trond Gran

43 år. Sokneprest. Tidligere 7 år prest i Berlevåg, siden 1995 sokneprest i Sør-Varanger prestegjeld. Leder av Presteforeningens lokallag i Varanger i 3 perioder. 2. varamann til bispedømmerådet.

Kandidater til medlemmer i Kirkerådet på fritt grunnlag

Leke kandidater

Nils-Tore Andersen

61 år. Generalsekretær i Misjonsalliansen. Bosatt i Borg. Tidl. redaktør i For Fattig og Rik og informasjonssjef i Det norske lutherske Indremisjonsselskap. Leder for det regjeringsoppnevnte utvalg om dåpsopplæring i Den norske kirke (NOU 2000:26). Medlem av Borg bispedømmeråd 1990-94 og 1994-1998. Medlem av Kirkerådet 1994-98.

Ådne Berge

52 år. Selvstendig næringsdrivende. Bosatt i Sandnes, Stavanger. Leder for Normisjon og tidligere leder i Santalmisjonen. Medlem av Menighetsfakultetets forstanderskap 1989-98. Medlem av Kirkerådet 1999-2002.

Olav Hypher

28 år. Rådgiver i Telenor. Bosatt i Oslo. Tilsatt i forskjellige stillinger som IT-konsulent og rådgiver i Telenor 2000-2002. Tillitsverv i forsvaret. "Ett-åring" i KFUK-M. Styremedlem i Oslo- og Akershus krets av KFUK-M og leder i styrets ungdomsutvalg. Leder av Oslo bispedømmeråds ungdomsutvalg 1998-2001.

Gunvor Kongsvik

61 år. Bosatt i Tromsø. Leder i Kirkerådet 1999-2002. (Se nærmere omtale av lederkandidatene ovenfor)

Prester

Jens Petter Johnsen

54 år. Sokneprest i Lambertseter menighet i Oslo. Generalsekretær i Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag 1987-1999. Diverse verv innen kirke og organisasjonsliv, bl.a. Formann i repr.skapet NKS 79-85, medlem og ordfører i repr.skapet NLA 79-99. Medlem i hovedstyret for Diakonhjemmet 82-88, Statens barne- og ungdomsråd 82-86. Formann i Kirkerådets forsøksutvalg 83-86. Medl. i Presteforeningens personalnemnd. Styreleder MF 85-90. Bibelselskapets Representantskap. Tillitsverv i KrF Oslo. Medlem Norges kristne råd. Medlem i Executive Comité IFES.

Svein Malmbekk

48 år. Sokneprest i Rønvik i Sør-Hålogaland. Tidl. stiftskapellan i Sør-Hålogaland, sokneprest i

Gildeskål og kallskapellan i Lenvik. Leder i Sør-Hålogaland stiftsstyre Presteforeningen 89-93. Hovedverneombud for prester og kateketer 1991-93. Medlem i styret for Kirkelig utdanningscenter i nord fra 1996. Medutgiver av "Vårherres verden. Glimt fra nordnorsk gudstro og kirkeliv i tusen år", 1999.

Valg av Mellomkirkelig råd og Mellomkirkelig råds leder

KANDIDATER TIL LEDER AV MELLOMKIRKELIG RÅD (ALFABETISK):

Ingrid Vad Nilsen, prost, 45 år, Vinger, Hamar
Prost i Vinger og Odal prosti, Hamar
Født 31.07.57

Cand. theol. ved Menighetsfakultetet 84.

Tidligere kateket i Sør-Varanger menighet, prosjektleder for Sør-Varanger Invest, prestevikar i Sør-Varanger menighet og timelærer i religion og etikk ved Høgskolen i Finnmark, konsulent i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, prestevikar i Oslo bispedømme. Første generalsekretær i Norges kristne råd, 1994-01.

Sentralstyremedlem Den norske kirkes kateketforening, styremedlem i Norsk kvinnelig teologforening, kommunestyremedlem og leder i hovedutvalg for undervisning i Sør-Varanger kommune, hovedkomitemedlem (ex officio) for Jubileum 2000, medlem av Kirkerådets kirke/stat-utvalg, medlem av Mediahuset Vårt Lands representantskap, medlem av Justisdepartementets Utlendingsnemnd.

Ansvarlig for utvikling og gjennomføring av kurs for kvinnelige politikere (politiske strukturer, selvtillitstrening, nettverksarbeid, ledertrening)

Tor B. Jørgensen, domprost, 57 år, Bodø, Sør-Hålogaland
Født 27.12.45

Misjonsskolen i Stavanger 66-70. Cand theol ved Menighetsfakultetet 72.
Misjonsprest for Det Norske Misjonsselskap (NMS), med tjeneste i Japan 74-89.

Mediasjef i Det Norske Misjonsselskap i 89. Generalsekretær i Det Norske Misjonsselskap 91-00. Tilsatt som domprost i Bodø 2000. Har hatt lederverv blant annet i Norsk Misjonsråd, Organisasjonenes Fellesråd og i Samarbeidsrådet for Menighet og Misjon. Har vært medlem i Komiteen for Internasjonale Spørsmål (KISP). Deltatt i mange konferanser i LVF, KV og evangelikal regi.

OPPLYSNINGER OM KANDIDATER TIL MELLOMKIRKELIG RÅD 2003-2006

Kandidater fra bispedømmene

Oslo

Arne Grønningsæter

51 år. Forsker. Medlem av menighetsråd. Medlem i representantskapet for Kirkens Bymisjon. Medlem av Oslo bispedømmeråd 1999-2002. Varamedlem i Mellomkirkelig råd 1999-2002. Leder for den internasjonale komitéen for etikk i sosialt arbeid. Medlem av Oslo bispedømmeråd.

Harald Gundersen

23 år. Student. 1. varamedlem i Oslo bispedømmeråd. Tidl. sentralstyremedlem i Changemaker.

Medlem i menighetsråd. Div. lederarbeid i kristent ungdomsarbeid. Oppnevnt av Mellomkirkelig råd som deltaker i LVFs Transformation through Participation (globalt ledertreningsprogram). Deltaker i Ungdommens kirkemøte 2002.

Borg

Per Christian Vollebæk

26 år. Sosialfullmektig. Medlem av menighetsråd. Leder i ungdomsråd, medlem og voksenleder i ungdomsgudstjenestearbeid. Lokalt tillitsvalgt for FO ved uteseksjonen i Oslo. Tidl. telefonvert ved Kirkens SOS i Oslo. Medlem av Borg bispedømmeråd.

Magne Solgaard

57 år. Utviklingssjef. Tidl. medlem av menighetsråd og leder av fellelråd, med i landsråd og lagsvenneråd i NKSS, leder Santalmisjonens teltnakertjeneste. Styremedlem i Stft. Blå Kors Fredrikstad. Tidl. med i hovedstyret Rådgivende Ingeniørers Forening. Styremedl./leder i eiendomsselskap o.a. Tidl. prosjektleder i flere land i Afrika og Asia.

Hamar

Ingrid Vad Nilsen

45 år. Prost i Vinger og Odal prosti. Tidl. kateket, prosjektleder ved Sør-Varanger Invest, prestevikar og vik. konsulent i Mellomkirkelig råd. Generalsekretær i Norges Kristne Råd 1994-2002. Medl. i komiteen for "Jubileum 2000". Styreleder Rønningen Folkehøgskole og medlem Stat/kirke-utvalget.

Live Solberg Presthus

46 år. Kirkeverge og rettslærelærer. Jurist. Medlem av Hamar bispedømmeråd. Tidligere fagforeningsverv. Tar p.t. praktisk/pedagogisk utdanning.

Tunsberg

Randi M. Letmolie

42 år. Kirkeverge. Utdannet allmennlærer og spesialpedagog. Tidligere lærer og rektor. Videreutdanning innen personal og ledelse samt prosjektledelse. Var prosjektleder for sammenslåingen av kirkelig fellelråd ved kommunesammenslåingen av Våle og Ramnes kommuner 01.01.02. Har hatt div. frivillige verv innen kirke og foreningsliv.

Elena Viviana Eika

53 år. Leder for PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste) i Modum kommune. Har sittet i menighetsråd og bispedømmeråd, Mellomkirkelig råd og MKR/AU og Teologisk Nemnd siste 4 år. Div. verv i menighet. Tidligere regionkonsulent for Kirkens Nødhjelp, initiativtaker og leder for vennskapsarbeid Modum/Matagalpa (Nicaragua). Kommunepolitikk.

Agder

Marita Sørheim

28 år. Stud. theol. Andre studier: tysk, fransk, u-landsstudier (Master fra England). I forb. med studiet feltarbeid i Uganda og i Nepal. Div. frivillig kirkelig arbeid: Søndagsskole, speider, konfirmantutvalg, NKSS og NMS. Volontør på internasjonalt økumenisk konferansesenter i Østerrike, nestleder i Studentenes og akademikernes Internasjonale Hjelpfond.

Ellen Martha Blaasvær

40 år. Kapellan i Skien. Gjennomgått lederutviklingskurs for kvinner i kirken. Tidligere sokneprest i Lesja. Nestleder i Presteforeningen 1994-97.

Stavanger

Kjetil Aano

53 år. Generalsekretær i Det norske Misjonsselskap fra 2000. Tidl. prest og evangelist i Den gassisk-lutherske kirke. Ansvarlig for prosjektet Menighet og Misjon i Oslo krets av NMS. Rektor ved det teol. seminar Antisabe Madagaskar. Dagl. leder KIA Stavanger. Stiftskap./rådgiver ved Stavanger bispedømmekontor. Div. kirkelige verv nasjonalt og internasjonalt.

Aslak Bråtveit

51 år. Lege. Tidl. medlem i kretsstyret for Santalmisjonen. Styremedlem i Norsk selskap for allmennmedisin. Medlem i kursforeningen for Rogaland legeförening. Bassist i Finnøy kirkekor. Medlem i Stavanger bispedømmeråd.

Bjørgvin

Sissel Vartdal

34 år. Kirkeverge. Styremedlem i Stiftelsen "Gamle Bergen Museum". Medlem i representantskapet i Bergen Kr.F. Meddommer i Bergen byrett. Medlem i Bjørgvin bispedømmeråd.

Roar Strømme

50 år. Res. kap. i Os. Tidligere sokneprest i Lærdal. Leder av Presteforeningens stiftsstyre i Bjørgvin, medlem av Presteforeningens hovedstyre 1995-01. Har ledet bispedømmets arbeid for utviklingshemmede 1992-.

Møre

Helge Aarseth

55 år. Advokat. Medlem i menighetsråd i flere perioder, 2 som leder. Medlem av Møre bispedømmeråd 1999-2002. Formann i hovedstyret for Den Norske Advokatforening. Medlem av Mellomkirkelig råd 1999-2002.

Randi Oksavik Oltedal

47 år. Daglig leder for KIA Sunnmøre. Utdannet adjunkt. Tidl. styreverv i kristelig studentlag. Medl. menighetsråd flere perioder. Andre frivillige verv i menighet. Tillitsvalgt og styreverv i lokallag av norsk Lærerlag. Medlem av Møre bispedømmeråd.

Nidaros

Hanna Sødal

49 år. Kirkeverge/daglig leder. Tidl. vært kateket i 11 år. Tidl. leder Kateketforeningen lokalt, medlem og leder i menighetsråd. Deltatt i undervisningsutvalg i bispedømmet. Medlem i kommunal komité for FNs barneår. Arbeidet 7 år i Kirkens Nødhjelp som informasjonskonsulent. Medlem av Nidaros bispedømmeråd.

Egil Brende

49 år. Soknediakon. Medlem av Nidaros bispedømmeråd 1999-2002. Varamedlem i Mellomkirkelig råd 1999-2002.

Sør-Hålogaland

Ola Smeplass

40 år. Nestleder Avdeling for forebyggende barne- og ungdomsarbeid i Rana kommune. Vært soknediakon i 8 år. Tidl. styremedlem og leder i Norges KFUK-M Helgeland krets. Forbundsleder i Det Norske Diakonforbund. Politisk engasjert. Medlem av Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Mellomkirkelig råd 1998-02. Varamedl. Kirkerådet.

Rolf Steffensen

44 år. Sokneprest Hamarøy. Tidl. bl.a. kretssekr. KFUM, prosjektleder TenSing Norway England, luftforsvarsprest. Har ledet Nordland barne- og ungdomsråd og Ofoten lokallag Presteforeningen. Medl. i Kirkerådets nemnd for undervisning og i diakoniutvalget i Sør-Hålogaland bispedømme.

Nord-Hålogaland

Trond Gran

43 år. Sokneprest. Tidligere 7 år prest i Berlevåg, siden 1995 sokneprest i Sør-Varanger prestegjeld. Leder av Presteforeningens lokallag i Varanger i 3 perioder. 2. varamann til bispedømmerådet.

Rita Opdal Johnsen

36 år. Adjunkt. Leder i menighetsråd. Varamedlem til Oppvekstkomiteen i Harstad kommune. Representant i kommunestyret og medlem av formannskap. Medlem av Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

Kandidater til medlemmer i Mellomkirkelig råd på fritt grunnlag:

Erlend Rogne

23 år. Student. Bosatt i Oslo. Vikariat ungdomskonsulent i Kirkerådet september – oktober 2002. Medlem av Norges Kristne Råds delegasjon til Pastoralkonferanse Norge-Rwanda-Burundi siden våren 2000. Steward ved Kirkenes Verdensråd sentralkomiteekonferanse i Genève 2002. Deltaker økumenisk ungdomslederkurs, studietur til Genève og Taizé. Medlem av Møre bispedømmes Ung i kirken-komité 1997-2001. Delegat til Ungdommens kirkemøte 2001 og 2002. Medlem av Ungdomsrådet i Oslo bispedømme fra januar 2002. Medlem av Kirkerådets rusmiddelutvalg, leder siden våren 2002.

Anne Louise Tveter

37 år. Kommunelege II. Bosatt i Asker. Medlem av Oslo bispedømmeråd 1990-97, leder 94-96. Medlem og leder av Sør-Hålogaland bispedømmeråd 1999-2002. Medlem i Kirkerådet 1990-93, Mellomkirkelig råd 1991-98. Tidl. medlem i menighetsråd, ungdomsutvalg i Oslo bispedømme og ungdomsutvalg i Mellomkirkelig råd. Div. verv i KFUK-M. Medlem i Kirkenes Verdensråds sentralkomité 1991-98, samt div. underutvalg i KV. Steward ved European Ecumenical Assembly Basel 1998. Master i helseadministrasjon. Medlem av spesialitetskomiteen i allmenntilleggsmedisin.

Valg av Samisk kirkeråd og Samisk kirkeråds leder

KANDIDAT TIL LEDER AV SAMISK KIRKERÅD

Oddvar David Andersen, 47 år, lule-samisk språkområde, Steinkjer, Nidaros. Økonomisjef i Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Født 01.07.55

Sosialøkonom (samfunnsøkonom) fra Universitetet i Oslo.

Psykologi grunnfag, Universitetet i Oslo.

Samisk kulturkunnskap, 10 vekttallsstudium, Universitetet i Tromsø.

Tidligere saksbehandler (økonomi) i Sosialdepartementet, i daværende

Helsedirektoratet, tidligere økonomikonsulent i Steinkjer kommune. Medlem og leder av Egge menighetsråd 1988-01.

OPPLYSNINGER OM KANDIDATER TIL SAMISK KIRKERÅD

Aslak Anders N. Siri

49 år. Læstadiansk predikant i forsamlingen. Godt skolert i luthersk teologi. Bor i Kautokeino. Medlem av Samisk kirkeråd 1999-2002.

Hans Nic. Nilsen

65 år. Pensjonist. Tidligere gårdbruker og kirketjener. Medlem av menighetsråd i 36 år, leder og sekretær. Tidligere lokallagsleder, fylkesstyremedlem og varamedlem til Stortinget for Kr.F. Medlem av kommunestyre, formannskap, skolestyre og fylkets næringsutvalg. Nå leder og sekretær i forliksrådet og formann i kommunens kontrollkomité.

Inga Marie Nordstrand

21 år. Sykepleiestudent. Var utvekslingsstudent på New Zealand. Leder i skolelaget i Vadsø. Styremedlem studentlaget i Tromsø. Aktivt med i Samisk kirkeråds prosjekt "Rekruttering av samisk ungdom for kirkelig tjeneste".

Heidi Anette Walle

18 år. Skoleelev. Er valgt som en av to samiske ungdomsrepresentanter til ELCA Youth Gathering for LVFs generalforsamling i Canada 2003. Har deltatt på flere lederkurs for ungdom i Lagets regi.

Oddvar David Andersen

47 år. Økonomisjef i Nord-Trøndelag fylkeskommune. (Se egen omtale ovenfor - under lederkandidat)

Odd Søberg

66 år. Arbeidsleder i Aetat i Tysfjord. Leder av menighetsråd i Drag/Helland. Medlem av Sør-Hålogaland bispedømmeråd.

Anna Joma Granefjell

65 år. Sykepleier. Har vært utvalgsmedlem i Samisk sosial- og helseutvalg. Tidligere medlem av Røros menighetsråd. Bor i Røros. Medlem og nestleder i Samisk kirkeråd 1999-2002.

Toamma Bientie

48 år. Produksjonsansvarlig. Storforshei. Medlem av Samisk kirkeråd 1994-98, varamedlem i Samisk kirkeråd 1999-02.

Vilmi Perssons Steinfjell

22 år. Rørvik. Student i radiograf

Åpent brev til utenriksminister Petersen: Norges holdning til et eventuelt angrep på Irak

(18.10.2002)

Utenriksminister Jan Petersen

Det kongelige utenriksdepartement

Vi er glade for at Utenriksministeren i sin redegjørelse i Stortinget den 16. oktober så tydelig framholder at Norges posisjon er bundet til respekten for folkeretten. Samtidig er vi skuffet over mangelen på en mer utførlig redegjørelse for de politiske resonnementer som ligger til grunn for Norges stillingstagen i dagens presserende utenrikspolitiske situasjon.

Så vidt vi kan se, innebærer et eventuelt militært angrep på Irak noe nytt idet det ikke er en foreliggende væpnet konflikt som gir begrunnelse for bruken av militære maktmidler, men den *potensielle* trusselen mot fred og sikkerhet som Irak er eller vil komme til å være i regionen. Et slikt forkjøpsangrep (*pre-emptive war*) er ikke hjemlet i folkeretten. Dersom Sikkerhetsrådet med Norges støtte åpner for en slik legitimering av forkjøpsangrep som virkemiddel i internasjonal politikk, vil det kunne gi uønsket presedens. Vi vil derfor spørre Utenriksministeren: *Er det slik at Norges posisjon i Sikkerhetsrådet innebærer at den norske regjeringen nå prinsipielt anerkjenner legitimiteten av forkjøpsangrep, og vil se dette som folkerettslig hjemlet i FN-pakten?*

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har i lang tid fulgt den sikkerhetspolitiske utviklingen nøye. I likhet med kirker over hele verden er vi svært kritiske til en internasjonal utvikling der terskelen for militær maktbruk er senket, ved at militære virkemidler i stadig større utstrekning ser ut til bli oppfattet som legitime og adekvate. Vi viser særlig til Mellomkirkelig råds protest mot krigsplanene mot Irak (03.09.02), til KISPs uttalelse om Norges rolle i Sikkerhetsrådet (13.10.00), og til det mer utførlige studiedokumentet 'Sårbarhet og sikkerhet' (Oslo 2000). Vi viser også til den brede internasjonale kirkelige motstand mot den militære opptrappingen i internasjonal politikk. Kirkenes Verdensråd sendte senest den 15. oktober et brev til medlemsstatene i Sikkerhetsrådet, der et forkjøpsangrep mot Irak betegnes som "illegal, immoral and unwise".

Vi ville sette pris på å få en nærmere redegjørelse for hva norske myndigheter gjør og akter å gjøre for å motvirke denne tendensen til økt bruk av militærmakt for å løse internasjonale konflikter, og hvordan spørsmålet om Irak faller inn i dette bildet. En klargjøring av norsk utenrikspolitikk og en bred offentlig debatt på dette området er etter vårt syn påkrevet.

Vennlig hilsen

Olav Fykse Tveit

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd

Sturla J. Stålsett

Leder i Komiteen for internasjonale spørsmål

Priv. til red.:

Komiteleder Sturla J. Stålsett kan nås på tlf.: 22 35 53 80
Generalsekretær Olav Fykse Tveit kan nås på mob.tlf.: 97 65 88 51

Høringsrapport om kirke/stat er sendt til alle menigheter

(18.10.2002)

Totalt kom det inn 1388 høringssvar fra de 1780 instansene som fikk muligheten til å uttale seg., men alle har fått tilsendt "Sammenfatning av høringsmaterialet" enten de har svart eller ei. Sammenfatningen ble offentliggjort på Den norske kirkes nettsted www.kirken.no 2.oktober, men foreligger nå også i heftet utgave.

Hele 83 prosent av menighetsrådene har deltatt i kirke/stat-høringen. Et stort flertall av høringsinstansene mener det bør arbeides videre med reformer av Den norske kirkes organisering. Noe under halvparten av høringsinstansene (41 prosent) går imidlertid imot flertallsforslaget fra Kirke/stat-utvalget om en nyordning mellom kirke og stat. En tredjedel (34 prosent) gir tilslutning til utvalgets forslag. 15 prosent av høringsinstansene er i vet-ikke-gruppen, mens 9 prosent støtter mindretallsforslaget fra utvalgmedlem Rosenqvist om en forsiktig revisjon av dagens kirkeordning.

Kirkerådsdirektør Pettersen er opptatt av at både sentrale og lokale instanser i Den norske kirke i den videre kirke/stat-diskusjonen klarer å diskutere mer nyansert enn å si "ja" eller "nei" til statskirken.

-Vi har forståelse for at mange av høringsinstansene kommer med synspunkter på høringsopplegget og kritiserer Kirkerådets høringsnotat og tempoet i den kirkelige høringsrunden. Samtidig lover det godt at 83 prosent av menighetsrådene har bidratt med synspunkter. Vi står overfor en spennende fortsettelse der menighetene er viktige medspillere i å utforme morgendagens kirke som folkekirke og dens relasjon til staten., sier Erling J. Pettersen. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Sammenfatningen av kirke/stat-høringen 2002 finnes på www.kirken.no Denne kan bestilles i papirutgave fra Kirkerådets materiellekspedisjon, materiell@kirken.no

Kirke/stat-utvalgets innstilling og delrapporter, høringsdokumentet fra Kirkerådet og de innkomne høringssvarene kan man også lese på http://www.kirken.no/kirkestat_kat.cfm

Velkommen til Kirkemøtet 2002

(28.10.2002)

Sakspapirene til Kirkemøtet er [lagt ut på nettet](#) . Her blir også vedtakene lagt ut underveis i Kirkemøtet. Pressen oppfordres til å hente saksdokumentene på nettet, men permen med sakspapirer kan fås ved henvendelse til Kirkens informasjonstjeneste/presserommet. Manus til taler kan også fås samme sted.

Tlf. og pressekontakt under Kirkemøtet:

Et eget presserom med telefon, telefaks og mulighet for oppkopling til internett finnes på Grand Hotel Terminus. Debattene i Kirkemøtets plenum er åpne for pressen. I plenumssalen er det avsatt presseplasser.

Før og under Kirkemøtet (fra lørdag 2. november til lørdag 9. november) kan Kirkens informasjonstjeneste nås via mob.tlf. **950 44 560**

Fra og med tirsdag 5. november til og med lørdag 9. november blir det korte pressekonferanser i presserommet ved plenumssalen kl. 11.00-11.30.

Viktige programposter under Kirkemøtet 2002.

Mandag 4. november kl. 15.00 i Mariakirken: Åpningsgudstjeneste.

Liturg og predikant: biskop Per Oskar Kjølås. HM Kong Harald V er til stede i gudstjenesten. NRK sender optak av gudstjenesten søndag 10. november.

Mandag 4. november kl. 16.45 i plenumssalen på hotellet: Åpningsmøte - Konstituering.

Tale ved kirkerådsleder Gunvor Kongsvik og hilsen ved kirkestatsråd Valgerd Svarstad Haugland. HM Kong Harald V deltar på åpningsmøtet og den påfølgende middagen.

Mandag 4. november kl. 20.30 i plenumssalen på hotellet: Generaldebatt

Tirsdag 5. november kl. 09.00 i plenumssalen på hotellet: Kirkemøtets hovedforedrag. Om dåpsopplæring i Den norske kirke. Ved direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen.

Tirsdag 5. november kl. 11.30 i plenumssalen på hotellet: Presentasjon av kandidatene foran onsdagens valg av ledere i Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd.

Fra og med tirsdag 5. til og med lørdag 9. november i plenumssalen på hotellet: Plenumsdebatter.

Onsdag 6. november kl. 09.00 i plenumssalen på hotellet: Valg av av ledere i Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd.

Onsdag 6. november kl. 20.00: Festkveld/kulturkveld i Korskirken v/ Bjørgvin bispedømmeråd. Deretter mottakelse v/ Bergen kommune.

Litt om noen av sakene på Kirkemøtet 2002:

Valg av rådsledere og rådsmedlemmer (Sak KM 2/02)

Kirkemøtet 2002 skal velge ledere for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd for de neste to årene. Kirkerådets leder Gunvor Kongsvik er den eneste av rådslederne som stiller til gjenvalg. Lederkandidatene presenterer seg for Kirkemøtet tirsdag 5. november. Ledervalget skjer onsdag 6. november.

På årets Kirkemøte skal 31 representanter til de tre sentralkirkelige rådene velges. [73 kandidater er nominert.](#)

Kvalifikasjonskrav for kateket, diakon og kantor (Sak KM 6/02)

På bakgrunn av endringene i Lov om universiteter og høyskoler tidligere i år og den nye gradsstrukturen, skal Kirkemøtet justere kvalifikasjonskrav til kateketer, diakoner og kantorer i Den norske kirke. Det foreslås at kateketer og diakoner må ha utdanning minst tilsvarende graden master. For kantorer foreslås det i saksdokumentet at kvalifikasjonskravet skal være minst graden bachelor. En fullstendig gjennomgang av tjenesteordningene for disse stillingskategoriene foreslås som sak til Kirkemøtet 2005.

Gravferdsliturgien (Sak KM 8/02)

Omkring 95 % av alle gravferder i Norge foregår i regi av Den norske kirke. Hvert år deltar over 3 millioner mennesker ved en kirkelig gravferd. I 1998 startet kirkens Nemnd for gudstjenesteliv arbeidet med en gjennomgang av Gudstjenestebokens gravferdsliturgi. Bakgrunnen er misnøye med gjeldende ordning. Mange mener at liturgien er for mye fokusert på almann belæring om døden og for lite fokusert på reell kommunikasjon med de sørgende i deres livssituasjon.

På et av Kirkerådets møter i fjor ble arbeidet med denne saken vurdert som en fullstendig revisjon av Gudstjenestebokens ordning for gravferd. Derfor er det en omarbeiding av hele gravferdsliturgien Kirkemøtet nå inviteres til å vedta. Men Kirkerådets anbefaling er at denne revisjonen av Gudstjenestebokens ordning vedtas som et supplerende alternativ til dagens ordning. Et eventuelt vedtak om en permanent endring i kirkens liturgier skal bekreftes ved et nytt vedtak i Kirkemøtet etter fire år.

Kirke/stat (Sak KM 9/02)

Kirkemøtet 2002 skal drøfte innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg "Samme kirke - ny ordning" som ble lagt fram i mars i år. Sammen med utvalgets innstilling har Kirkemøtets medlemmer fått tilsendt sammenfatningen fra årets høringsrunde til kirkelige organer og instanser i sakens anledning. Lokalmenighetenes synspunkter på kirke/stat-utvalgets arbeid blir dermed et viktig premiss for Kirkemøtets behandling av saken. Kirke/stat-drøftingene på Kirkemøtet 2002 har en foreløpig karakter. Saksdokumentene i denne saken legger ikke opp til at Kirkemøtet 2002 tar stilling til Kirke/stat-utvalgets konklusjoner.

Den norske kirke - kirke i Europa (Sak KM 10/02)

I forbindelse med neste sommers generalforsamling for Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) i Trondheim, retter Kirkemøtet oppmerksomheten mot den europeiske kirketradisjon vår kirke er en del av. Kirkemøtets utfordres til å se generalforsamlingen, som samler representanter fra 126 europeiske kirker, som en anledning til å vurdere hvordan kirken i Norge kan engasjere seg sterkere i det europeiske kirkefellesskapet.

Et konkret forslag går ut på å omorganisere det økumeniske samarbeidet i Norden. Forslaget innebærer blant annet at Den norske kirke melder seg ut av Nordisk Økumenisk Råd.

Sakslisten for møtet ser slik ut: *(se sakspapirene på www.kirken.no)*

Sak KM 1/02: Innstilling fra Protokollkomitéen

Sak KM 2/02: Valg og oppnevninger

Blant annet valg av medlemmer til Kirkerådet og Kirkerådets leder, medlemmer til Mellomkirkelig råd og Mellomkirkelig råds leder og medlemmer til Samisk kirkeråd og Samisk kirkeråds leder.

Sak KM 3/02: Årsmelding for De sentralkirkelige råd 2001

Sak KM 4/02: Statsbudsjettet 2003 og 2004

Sak KM 5/02: Orienteringssaker:

Protokoll Bispemøtet 2001/2002

Melding om bispedømmerådernes tilsetninger 2001/2002

Den norske Sjømannsmisjon/Norsk kirke i utlandet - Årsmelding 2001

Døvekirkenes fellelråd – Årsmelding 2001

Menighetsrådsvalget 2001

Sak KM 6/02: Kvalifikasjonskrav for kateket, diakon og kantor

Sak KM 7/02: Kyrkjemøtet sin forretningsorden

Sak KM 8/02: Gravferdsliturgien

Sak KM 9/02: Innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg

Sak KM 10/02: Den norske kirke – kirke i Europa

Sak KM 11/02: Opplysningsvesenets fond – Evaluering - Endring av regelverk

Oslo, oktober 2002

Dag Stange

Informasjonssjef

Kirkerådet

Kongens gull til Aasmund Dale

(28.10.2002)

Aasmund Dale var hovedmannen bak Undervisningsprogram for hjem og kirke som ble lagt frem av IKO i 1970 – et visjonært og omfattende program for opplæring i kirken. Dette programmet ble etter hvert lagt til grunn for utvikling av materiell til dåpsopplæringen og for utredninger og utviklingsarbeid frem mot Plan for dåpsopplæring i Den norske kirke - og også i de linjer som er trukket opp i utredningen "...til et åpent liv i tro og tillit" (NOU 2000:26).

Dale har bl.a. vært leder av Norsk kristelig studieråd, konsulent og instituttstyrer ved Institutt for kristen Oppseding (IKO), redaktør for det pedagogiske tidsskriftet Prismet og rektor ved Kateketseminaret på Menighetsfakultetet.

Aasmund Dale har også lagt ned et betydelig arbeid for fornyelse av konfirmantopplæringen, for skolens kristendomsundervisning og kirkens familiearbeid gjennom en lang rekke bøker og publikasjoner, fordrag og kursvirksomhet.

Gjennom hele sitt voksne liv har Aasmund Dale arbeidet med kirkelig undervisning både på nasjonalt nivå og i nordisk og internasjonal sammenheng. Han har hatt en bred kontaktflate og har gitt visjoner og konkret hjelp til prester, kateketer, lærere, foreldre og ikke minst til studenter gjennom sin tid i IKO og som lærer i kateketikk og rektor for kateketutdanningen på Menighetsfakultetet. Han har bak seg en omfattende produksjon av fagbøker og hjelpemateriell til kristen opplæring på ulike nivåer.

Medaljen ble overrakt av fylkesmannen under en fest på Menighetsfakultetet i forbindelse med feiringen av kateketutdanningens 25-årsjubileum, fredag 25. oktober 2002.

Religiøse ledere fra Europa samles i Oslo

(31.10.2002)

Fremtredende representanter for de tre store religionene i Europa, Islam, jødedom og kristendom, og representanter for andre religioner som har medlemmer i Europa, vil være til stede. Representanter for EU og andre europeiske organisasjoner vil delta som foredragsholdere og gjester. Blant talerne er Michael Weniger, som er rådgiver for EU-kommisjonens president Romani Prodi.

-Vi ønsker at Oslo-møtet skal danne et europeisk forum som kan fremme forståelse og samarbeid mellom religiøse ledere på tvers av nasjonale grenser i Europa, sier møtets vert biskop Gunnar Stålsett, som er blant initiativtakerne i egenskap av president i World Conference on Religion and Peace.

- Vi tror at vi kan bidra til dialog i konfliktsituasjoner og være en positiv faktor når det gjelder å fremme religionsfrihet på vårt eget kontinent, samt være en europeisk flerreligiøs røst inn i den globale dialog om religionenes rolle og ansvar. Også på vårt europeiske kontinent utfordres våre ulike religiøse tradisjoner til å finne nye samarbeidsformer i etterkant av 11.september, sier biskop Stålsett.

Representanter for norske og internasjonale medier inviteres til å overvære åpnings sesjonen av møtet mandag 11.november kl. 1300-1500, da temaet er "Common Living in Europe: The Role of Religion", og til sesjonen "Europe and the World: The Role of Religion" tirsdag kl.0845-1015. Pressen er også velkommen til konferansens mottakelse i Oslo bispegård, St.Halvards plass 3 i Oslo mandag 11.november kl. 2000.

Ved møtets slutt slutt tirsdag 12.november kl. 1200 legger en gruppe møtedeltakere fram møtets sluttdokument på en *pressekonferanse*. Både møtet og pressekonferansen finner sted på Holmenkollen Park Hotel Rica, Kongeveien 26 i Oslo.

Kontaktpersoner:

Biskop Gunnar Stålsett, tlf. 23 30 11 60, eller Stig Utne, tlf. 22 93 28 91 / 95 23 90 45.

Deltakere:

Metropolitan Kirill
Metropolitan of Smolensk and Kaliningrad
Russian Orthodox Church, WCRP International President
Russia

Godfried Cardinal Danneels
Archbishop
Archdiocese of Mechelen-Brussel, WCRP International President
Belgium

Dr. Mustafa Ceric
Reisu-l-uleme, Islamic Community of Bosnia and Herzegovina,
WCRP International Honorary President
Bosnia and Herzegovina

Bishop Gunnar Stålsett
Bishop of Oslo, Church of Norway, WCRP International President
Norway

Grand Rabbi René-Samuel Sirat
Vice-President, Conference of European Rabbis, WCRP International President
France

Mr. Jehangir Sarosh
Moderator of WCRP Europe
United Kingdom

Sr. Rita Burley
President, International Union of Superior General of Women,
WCRP International President
Vatican

Archbishop Anastasios
Archbishop of Tirana and All Albania, Albanian Orthodox Church
Albania

Metropolitan Jeremie Caligiorgis
President, Conference of European Churches (CEC)
The Representative of the Ecumenical Patriarchate
France

Metropolitan Daniel
Metropolitan of Moldova and Bukovina, Romanian Orthodox Church
Romania

Bishop Gustáv Bölcskei
The Reformed Church in Hungary
Hungary

Supreme Mufti Mukhammedgali Khusine
Deputy Supreme Mufti of Russia, The Central Muslim Spiritual Board of Russia
Russia

Rabbi Alan Plancey
Representative of Chief Rabbi Jonathan Sacks
United Kingdom

Mr. Mehmet Nuri Yilmaz
President, Islamic Affairs
Turkey

Mr. Iqbal AKM Sacranie
Secretary General, Muslim Council of Britain
United Kingdom

Mrs. Rabbi Pauline Bebe
Movement Liberal de France
France

Bhai Sahib Bhai Mohinder Singh
Guru Nanak Nishkam Sewak Jatha
United Kingdom

Mr. Louis Henuzet

Former European Counsellor, The European Baha'i Board of Councillors
Belgium

Rev. Dr. Keith Clements
General Secretary

Conference of European Churches
Special Advisor to the European Council of Religious Leaders/WCRP
Switzerland

Krigens glassbiter kommer som engler til oss

(31.10.2002)

Som et ledd i "Tiår mot vold: Bygg freden!" henter Norges kristne råd en hel engleskare fra Betlehem. De ankommer landet vårt i god tid før jul. Glassenglene er laget av lokale kunstnere på Det internasjonale senteret i Betlehem. Råmaterialet består av glassbiter fra kampområdene i den historisk viktige byen.

Knut Refsdal i Norges kristne råd ser en sterk symbolikk i de vakre figurene: – De forteller oss om at Guds engler kjemper med oss i livets strid, sier han. – Ja, de er et symbol på at Gud selv er nær hos oss i livets strid. Det destruktive blir gjort om til et håpsteget.

Satsingsområde

Det gir god mening å knytte disse figurene opp mot tiåret mot vold som Kirkenes Verdensråd lanserte i fjor.

– Fra norsk side har tiåret mot vold valgt Midt-Østen som et av sine satsingsområder, forteller Refsdal. – Det er utarbeidet en prosjektplan for tiåret, og nå er tiden inne til å få satt i verk ulike tiltak i alle kirkesamfunnene som står bak. Refsdal henviser til informasjon om dette på nettsidene til Norges kristne råd: www.norgeskristnerad.org

Ved siden av Midt-Østen er Sudan valgt som satsingsområde for tiåret fra norsk side. Et pastoralt utvekslingsprogram tar sikte på å bygge broer og lege sår etter årelange konflikter.

Her hjemme blir familievold satt på dagsordenen gjennom et prosjekt som kalles "Temmelig hemmelig. Familievold på norsk." Både voldsofre og overgripere er i søkelyset, og ikke minst barn som blir tause vitner til vold. Tiåret vil samarbeide nært med Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep og "Alternativ til vold" som støttes av Barne- og familiedepartementet.

Prekenopplegg

– I tillegg til dette ønsker vi å koordinere og synliggjøre mest mulig av det arbeidet mot vold som allerede er i gang, sier Refsdal. – Det er mange gode tiltak som fortjener å bli bedre kjent. En bok med fredstekster fra ulike religioner og livssyn er også på trappene. Den lages i kompaniskap med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

– I tilknytning til englene kommer vi også til å lage et prekenopplegg som kan brukes i kirkene i forbindelse med julens gudstjenester, kan Refsdal informere om. Det kommer mer informasjon om dette i på nettsidene i tiden framover mot jul.

Englene kan bestilles via nettsidene til Norges kristne råd. Hver av dem koster 100 kroner. NKR har ingen fortjeneste av dette, men Det internasjonale senteret i Betlehem driver diakonale prosjekter som englesalget vil gi bidrag til. (Kirkeinfo)

- Trusopplæring i kyrkja er førebyggjande kulturvern

(04.11.2002)

- Kjenner vi ikkje til vår eiga tru, blir vi usikre i møte med andre religionar. Arbeidet kyrkja driv, er førebyggjande på mange måtar, sa statsråden.

Ho kom inn på stortingsmeldinga om dåpsopplæring som nyleg blei lagt fram:

– For meg som kyrkjeminister er det viktig at kyrkja har uttalt seg så eintydig i denne viktige saka. Regjeringa støttar opp om kyrkja sine egne vedtak. Går det som vi vil, er grunnen no lagt for denne "meir spesialiserte dåpsopplæringa"... Dersom Stortinget sluttar seg til meldinga, vil kyrkjelydane over fem til ti år få ressursar til å prioritera og organisera seg til ei styrkja dåpsopplæring.

Kyrkje /stat

Statsråden varsla også at kyrkje/stat-utgreiinga på ingen måte vil bli lagt død etter dette Kyrkjemøtet:

– Eg har sagt at vi treng ein offentleg kommisjon som skal arbeide vidare med spørsmåla. Det vil eg fylgja opp. For meg er det viktig å lytta til kva kyrkja sjølv seier. Difor vil dei drøftingane som skal gå føre seg her, ha innverknad på kva mandat kommisjonen får, sa Valgerd Svarstad Haugland.

Ho lova også å fylgje opp ønsket frå Ungdommens Kirkemøte i sommer:

– Samansetninga av kommisjonen er sjølv sagt heller ikkje klar, men eg har merka meg at ungdommen vil vera representerte. Og det skal de bli. Det lovar eg.

Kyrkjerådets leiar: Dåpsopplæring livsviktig for kyrkja

Leiaren i Kyrkjerådet, Gunvor Kongsvik, lot heller ikkje sjansen gå frå seg til å seie noko om dåpsopplæringa i sin tale til Kyrkjemøtet:

– Ei bekjennande kyrkje må vere viss på kva ho trur på, kva slags vedkjening ho har. Det tyder at dåpsopplæring er livsviktig for at kyrkja fortsatt skal vere ei bekjennande kyrkje. Vi er glad for at regjeringa er komen så langt med si utreiing om dåpsopplæring at det er lagt fram ei stortingsmelding om reform av dåpsopplæringa, og at regjeringa går inn for at dette er eit område det skal satsast på, sa Kongsvik.

Ho kom også inn på kyrke/stat-høyringa:

– På tross av all kritikken Kyrkjerådet har fått for høyringsprosessen, er eg glad for at vi satte den i gang. Den har fått mange til å oppdage at læra om korleis ein skal forstå kyrkja, ikkje berre er interessant, men at ho er grunnleggjande for korleis vi velgjer å organisera kyrkja. Dei stiller spørsmålet: "Kva for kyrkje vil vi ha?" Dette spørsmålet skal vi arbeide med her på Kyrkjemøtet, slo Kongsvik fast. (Kirkeinfo.)

Kongen roste de unge Kirkemøte-delegatene

(04.11.2002)

Kongen deltok under hele første dag av Kirkemøtet. Han var til stede under åpningsgudstjenesten i Mariakirken og overvar første plenums sesjon. Under middagen holdt han en hilsningstale hvor han blant annet kom inn på dåpsopplæringen, et tema som både kirkestatsråden og kirkerådslederen tidligere hadde berørt:

– En trygg forankring i egen tro og i egne kulturtradisjoner er en forutsetning for en åpen og tillitsfull dialog med mennesker som har et annet livssyn og en annen tro. Det må derfor være en viktig satsing i årene som kommer å prioritere dåpsopplæringen. Det vil utvilsomt gi grunnlag for utvikling og trygghet på egen identitet, sa Hans Majestet og fortsatte:

– Jeg tror at vi alle, både unge, foreldre og besteforeldre, har forventninger til kirken når arbeidet med reform av dåpsopplæringen nå tar til. Med våre spennende bibelfortellinger og vår rike salmeskatt har vi mye å gi videre til barn og unge.

Viktige møtesteder

Også kirke/stat-problematikken ble berørt i Kongens tale:

– Da kirke/stat-utvalget la frem sin innstilling tidligere i år, ble det understreket at spørsmål om kirkeordning, religionspolitikk og verdier griper dypt inn i den enkeltes og fellesskapets liv. Kirken er bærer av tradisjoner og verdier som betyr mye for folk. I bygd og by er kirkene viktige møtesteder i både sorg og glede. Men kirken har gjennom hele sin historie i vårt land vært i endring, og nå utfordres kirken på nytt gjennom den utvikling vi har sett mot et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. Som kirkens øverste organ har Kirkemøtet et spesielt ansvar for å legge til rette for samlende løsninger også i dette spørsmålet, sa Kongen. (Kirkeinfo)

Foreldrene er dåpsopplæringens førstelinjelærere

(05.11.2002)

Når kirken vil satse stort på dåpsopplæring, begynner vi ikke på bar bakke. Vi skal bekrefte og bevisstgjøre foreldrene på det de har med seg i sin egen bagasje, sier Pettersen.

Tirsdag holdt han Kirkemøtets hovedforedrag: ”Trosopplæring i en ny tid. Et nasjonalt reformprogram for lokalmenigheten.” Han gikk gjennom de seneste årenes fokusering på dåpsopplæring i Den norske kirke og uttrykte glede over støtte fra regjeringen, med særlig henvisning til statsråd Svarstad Hauglands hilsen til Kirkemøtet mandag.

Kommer i gang

I regjeringens ferske stortingsmelding om reform av kirkens dåpsopplæring følges store deler av kirkens intensjoner opp. Disse intensjonene ble beskrevet av det regjeringsoppnevnte utvalget som i 2000 leverte utredningen ”...til et åpent liv i tro og tillit” (NOU 2000:26). Utvalgets konkrete forslag går ut på at alle døpe skal nås av tilbud om 315 opplæringstimer i perioden fra 0 til 18 år. Dette forutsetter en økning av de økonomiske rammene for Den norske kirke i størrelsesorden ca 550 mill kroner, hvorav nærmere 500 mill går til nye stillinger.

I den ferske stortingsmeldingen er de økonomiske rammene for reformen satt til omkring 250 millioner kroner. Men Kirkerådets direktør er ikke nevneverdig opptatt av at beløpet er halvert:

– Det viktige er at vi nå kan komme i gang. Jeg tror politikere etter hvert vil oppdage størrelsen på denne reformen og se at kirken trenger midlene. Det er tross alt snakk om rundt 50.000 døpte barn i hvert eneste årskull. Det sier seg selv at det koster penger, sier Pettersen.

Aksept fra foreldrene

Pettersen frykter ikke at mange foreldre nå kommer til å føle at kirken vil trenge seg på dem. Han mener det er helt avgjørende å arbeide slik at en har aksept fra foreldrene og lokalmiljøet. Det må være en sterk lokal tilpasning av all dåpsopplæring.

– Informasjon til hjemmene er avgjørende viktig hele veien, mener Pettersen. – Ikke noe av dette skal virke truende på foreldrene. Tvert imot ønsker vi å vise foreldrene at de selv har en helt sentral rolle i dåpsopplæringen. Kirken vil rekke ut hånden og tilby seg å gå sammen med dem. Den skjulte troen som varsomt gir seg til kjenne når foreldrene ber aftenbønn med barna, er viktig og verdifull, sier kirkerådsdirektøren.

(Kirkeinfo.)

Thor Bjarne Bore ny kirkerådsleder

(06.11.2002)

Tidligere sjefredaktør Bore fikk 55 stemmer mot Kongsviks 28 stemmer. Det nyvalgte Kirkemøtet som denne uken har sitt første møte, ga dermed Bore overveldende støtte.

Thor Bjarne Bore har vært redaktør av Romsdals Budstikke, sjefredaktør Vårt Land og sjefredaktør Stavanger Aftenblad. Han har blant annet ledet Regjeringens TV2-utvalg og vært medlem av Regjeringens ytringsfrihetskommisjon. Bore er styremedlem i NRK og Statistisk Sentralbyrå.

I pressefaglige sammenhenger har Bore vært medlem av arbeidsutvalget i styret for Norsk Redaktørforening, medlem av Pressens Faglige Utvalg og styremedlem Ecumenical News Service, i Genève. I kirkelige sammenhenger har Bore blant annet erfaring som medlem av Menighetsfakultetets forstanderskap, medlem Ski menighetsråd, nestformann Kirkens massemediakommisjon. Han er dessuten for tiden styreleder i Kirkens Nødhjelp.

Kirkemøtet valgte samtidig prostens i Vinger og Odal, **Ingrid Vad Nilsen** (45) til ny leder av Mellomkirkelig råd. Vad Nilsen fikk 68 stemmer mens motkandidaten, domprost Tor Berger Jørgensen, fikk 16 stemmer. Vad Nilsen overtar etter Tormod Engelsviken som ikke stilte til gjenvalg.

Ingrid Vad Nilsen er tidligere kateket i Sør-Varanger menighet, prosjektleder for Sør-Varanger Invest, konsulent i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke og prestevikar i Oslo bispedømme. Hun var den første generalsekretær i Norges kristne råd. Av styreverv kan nevnes at hun har vært sentralstyremedlem Den norske kirkes kateketforening, styremedlem i Norsk kvinnelig teologforening, kommunestyremedlem og leder i hovedutvalg for undervisning i Sør-Varanger kommune, medlem av Kirkerådets kirke/stat-utvalg, medlem av Mediahuset Vårt Lands representantskap og medlem av Justisdepartementets Utlendingsnemnd.

Oddvar David Andersen (47) fra Steinkjer ble enstemmig valgt til ny leder av Samisk kirkeråd. Han stilte til valg uten motkandidat og overtar ledervervet etter Ole Mathis Hetta. Andersen er økonomisjef i Nord-Trøndelag fylkeskommune og har tidligere arbeidet som saksbehandler i Helsedirektoratet og i Steinkjer kommune.

Slik presenterte Thor Bjarne Bore seg for Kirkemøtet før ledervalget til Kirkerådet:

"Fasthet i det sentrale, frihet i det perifere, kjærlighet i alt"

Hva vil det si å være kirke i verden? Hvordan kan utfordringen til kirken i samtiden, med å være der menneskene er, knyttes sammen med kirkens indre liv? Jeg ønsker å arbeide for en vitalisert folkekirke med mer aktiv oppslutning om ritualer og kirkelige handlinger. En kirke som lever nær folket og er lim og kraft og lupe i lokalsamfunnet. En kirke som er folkelig i omgangsform og

formidlingsmåte, som er tydelig på sitt grunnlag, og har nær kontakt med de store kirker i verden.

Der Jesus er, møtes jord og himmel. Der gudstjenesten er, møtes Gud og mennesket. Vår oppgave som kirkelige medarbeidere må være å ødelegge minst mulig for Gud.

Mer enn noen gang påvirker en materialistisk kultur våre prioriteringer. Tjenesten og tilhørigheten i det kristne fellesskapet utfordres av konsum og fritidssamfunn. Samtidig jakter mange på det åndelige fordi det materielle ikke dekker alle behov, ser etter noe som gir trygghet i et samfunn med økende terror og økonomisk usikkerhet.

Kulturen forandrer oss og menneskene rundt oss. Det betyr at vår uttrykksform og våre arbeidsformer også må forandre seg. Gudstjenestens tidspunkt må diskuteres, og vi må skape gudstjenester mer i fellesskap. Per Arne Dahl har fortalt meg at for hver frivillig som trekkes inn i gudstjenesteopplegget, regner han med 10-20 flere tilhørere. Når gudstjenesten er en opplevelse som berører, faller mye annet på plass.

Mulighetene er der. Og fremfor alt: Jesus er der

Jeg ønsker en kirke som står for og først og fremst eksponerer jordnær fromhet, men ikke overåndelig sentimentalitet. Jeg ser for meg en inkluderende fromhet som er åpen for forskjellige gudstjenesteformer, som kombinerer det mystiske og mediative med det diakonale og menighetsbyggende, slik biskop Ernst Baasland sier det i en bok som utkommer senere i høst. En fromhet som kan kombinere en kulturåpen holdning med en klar bekjennelse og en tydelig misjonsiver. En fromhet som engasjerer seg i alt som styrker et lokalsamfunn og menneskeverdet overalt på jorden, med en konsentrasjon om det ene nødvendige.

Vi trenger Guds ansikt i verden for ikke å forkomme i vårt eget innbitte speilbilde.

Vi vet ikke vårt eget beste, og vi vil knapt vårt eget beste.

Vi trenger en Gud i verden, en Menneskesønn som kan rykke oss opp, minne oss på håpet som ligger i det å ha en overordnet regnskapsplikt, som kan frelse oss fra oss selv.

For kjærlighet er ikke å finne seg selv, men å rykkes ut av oss selv så vi kan finne hverandre.

Vi er i en situasjon der millioner møter sultedøden i det sørlige Afrika, der aids snart har tatt like mange liv som den 2.verdenskrig, der neste generasjon kan få pustevansker på grunn av vårt overforbruk av jordens ressurser og den forurensning vi etterlater oss, der vi står ved en av grunn i Midt-Østen, der verdens fattige ser lite lys i globaliseringstunnelen, og der folkeretten er under det største press siden den kalde krigen.

Den gode og det onde vil til tidenes ende leve side om side – i oss og rundt oss. Jeg tror at det onde kan holdes i sjakk, kan forhindres fra å få overtaket. Men da må vi som kirke og som kristne aktivt sette inn de gode motkrefter. Og det beste virkemiddel er å prøve å realisere rettferdighet, solidaritet, tilgivelse og kjærlighet i alle mellommenneskelige forhold, lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Kirken tjener på tydelighet i sitt engasjement for de svakeste både i vårt eget samfunn og i verdenssamfunnet.

Vi må tolke Bibelens ord både som et personlig ord til den enkelte og som et profetisk ord til samfunnet. Vi må prøve å møte den åndelige lengsel i vår tid samtidig som vi tar den etiske utfordringen på alvor.

I etiske prosesser bør vi være langsomme nok til å skjerpe oss på det som er Guds vilje og vare nok

til å identifisere oss med medmenneskers situasjon.

I vanskelige spørsmål om tro og etikk må det være et mål for kirken å utvikle enighet, men først og fremst en enhet over tid som kan løfte oss ut av individuell synsing. Vi trenger prosesser i fellesskap der troskapen mot Guds ord kan brytes med godheten mot menneskets komplekse virkelighet.

Ethvert samfunn krever et mer samlende verdigrunnlag. Norsk kultur og norske tradisjoner er gjennomsyret av kristendommen, den har skapt mye av den kollektive identitet. Jeg tror vi i fremtiden fortsatt har muligheten til å spille en nøkkelrolle. Ikke så mye som en meningskirke, men mer gjennom nærvær, som mest mulig skulle reflektere det guddommelige nærvær. Og så mener jeg at kirken fremover i enda større grad bør legge vekt på å integrere kunst og kultur i det kirkelige liv.

Det er av stor betydning for kirkens kvalitative utvikling at dyktige kvinner er i ferd med å

komme inn i ledelsen på ulike plan. Utviklingen må fortsette slik av kvinner og menn i enda større grad kan komplettere hverandre til beste for kirken i tiden.

(Og dette sier jeg som altså stiller opp mot en kvinne...)

I kirken trenger vi å forbedre vår evne til å leve med uenighet. Det bør ikke være slik som en misfornøyd Vårt Land-abonnet skrev til meg etter at han hadde lest en lederartikkel: Med dette sier jeg opp avisen. Hevnen hører Herren til, men det er søtt å få være med på den.

Vi må ustanselig tenke igjennom hvordan kristendommen og kristens arbeid kan bli mer synlig i nyhetsbildet, om vi kan kommunisere bedre. Jeg tror at kirken i dag har et dårligere image – som det heter på moderne norsk – enn den fortjener, fordi vi ikke godt nok får frem alt det positive som skjer.

Og så er jeg opptatt av at vi trenger Kirkens nærvær som premissleverandør i samfunnsdebatten. Hustelefonen er viktig, men det er sannelig også mobiltelefonen.

Tilslutt, i stikkords form: Vi står foran en kjempeutfordring når det gjelder dåpsopplæringen. Den vil kreve omstilling, motivering og innsats. Jeg opplever en bred enighet og realisme i hovedsak, og jeg er opptatt av at det i forsøksmenighetene må undersøkes hvilke grep som kan gjøres for å sikre at den ambisiøse breddemålsettingen kan oppnås. Det er nødvendig å ha et skikkelig erfaringsmateriale når saken skal bringes videre. Og ikke minst må det arbeides med rekruttering av personell.

Når det gjelder stat-kirke, er det sant at mange høringsinstanser reagerte på kort tidsfrist. Samtidig må jeg si at opplevelsen fra Tjensvoll menighetsråd i Stavanger var udelt positiv. Vi hadde først tre kvelder der vi gikk grundig igjennom Bakkevig-utvalgets innstilling. På det fjerde møtet diskutere vi hva nettopp vårt menighetsråd mente om dette. Hele rådet deltok aktivt, og arbeidet utløste en bevissthet og sterkt ønske om å engasjere seg i den videre prosessen.

For også jeg tolker høringsssvarene som et klart ønske om forandringer, selv om det i dag ikke noe sterkt ønske om å skille stat og kirke. Jeg tror det vil være helt avgjørende at prosessen, at reformarbeidet, preges av Kongens betoning av Kirkemøtets spesielle ansvar for å legge til rette for samlende løsninger. Vi må skynde oss langsam slik at alle kirkens arbeidslag blir involvert, blir lyttet til. Spesielt viktig er det å arbeide videre med spørsmålene rundt Statens verdigrunnlag, kirkens organisering og valgordning, økonomi, arbeidsgiveransvar, og hvordan folkekirken kan bevares i en ny struktur. Mye kan og bør gjøres uten at det berører problemstillingen kirke-stat.

Når det gjelder samisk kirkeråd, er jeg særlig opptatt av at det kan utvikles, ikke bare oversettes,

eget samisk materiell ut fra deres eget konsept.

Endelig: Hvordan kan vi presentere kirken slik at den oppfattes som en attraktiv arbeidsplass? I de to første avisene jeg jobbet var det oppslagsnedgang og mye å klage over når det gjaldt ressurser, rammebetingelser og arbeidsforhold, og visst var det uenighet mellom engasjerte mennesker. Men viktigere enn å henge seg opp i dette tror jeg det var at vi hver morgen satte oss ned og hadde 5 minutter der vi bare roste hverandre og det vi hadde fått til i dagens avis. Det skapte fremgang.

I all diskusjon om organisering og rådsstruktur, er det menighetenes behov og ønsker som må være hovedfokus. Viktigere enn å bygge ut store administrasjoner i bispedømme og på landsplan med egen og stabil kompetanse, er å få til dynamiske nettverk av eksisterende kompetanse der den finnes, mest mulig i kontakt med det kirkelige hverdagsliv.

Like viktig som strategisk langtidsplanlegging er det å ha mot til å avlyse og omgjøre prosjekter til beste for kirken. Viktigere enn troskap mot dokumenter er å vise ærefrykt for tiden. Lederskap og arbeidsformer må preges av fleksibilitet.

Vi må kanalisere krefter og ressurser til grunnplanet, og få til dynamikken derfra og oppover i systemet. Det er viktig å tenke mer i workshops og kreative nettverk av midlertidig karakter. Kanskje må vi i flere administrative stillinger nasjonalt og på bispedømmeplan tenke åremål, slik at teori og praksis kan brytes konstruktivt.

I all tale om nye tiltak må vi spørre hvordan de kan ha nedslagsfelt lokalt, og vi må se dem i sammenheng. Kirkemøtets vedtak må ikke henge i luften, vi må ikke si ja til noe hvis vi ikke tror at der er ressurser i bispedømme eller menighet til å gjennomføre det.

Vil vi gjøre noe nytt, må vi alltid spørre: Har vi tid, har vi ressurser? Må vi legge bort noe for å gjøre det nytt? Prioritering vil ofte være også å velge noe bort.

Jeg vil gjerne bruke det jeg har av tid, krefter og erfaringer til å være en medspiller i det kirkelige rådsarbeid. Og jeg vil i så fall gjøre det utfra et motto jeg har lånt av Augustin: Fasthet i det sentrale, frihet i det perifere, kjærlighet i alt.

Nytt Kirkeråd med klar foryngelse

(07.11.2002)

Gjennomsnittsalderen på medlemmene i Kirkerådet ved valget for fire år siden var 46,7 år. I det nyvalgte rådet er gjennomsnittsalderen 44,8 år. Det vil si at de som er valgt nå, i gjennomsnitt er to år yngre enn de som ble valgt for fire år siden. 19 år gamle Johanne Grønning Mikalsen fra Sør-Hålogaland er den yngste som noen gang er blitt valgt til Kirkerådet. Hun har vært leder i Sør-Hålogaland ungdomsråd i to år, elevrådsleder i videregående skole og har vært voksenleder i Ten-Sing.

Sammensetningen av det nye Kirkerådet ble slik:

Leder: Thor Bjarne Bore, 64 år, valgt på fritt grunnlag
Inger Anne Naterstad, studentprest, 40 år, Oslo bispedømme
Benedicte Aschjem, husmor/bonde, 38 år, Borg bispedømme
Marit Slettum, sokneprest, 45 år, Hamar bispedømme
Per L. Kjos, forsker/siv.ing., 60 år, Tunsberg bispedømme
Jorund Andersen, adjunkt/lagssekretær, 28 år, Agder bispedømme
Arne Dag Kvamsøe, sokneprest, 44 år, Stavanger bispedømme
Oddvar Almenning, daglig leder, 55 år, Bjørgvin bispedømme
Bente Hjertenæs, kateket, 42 år, Møre bispedømme
Tina Strømdal Wik, student, 24 år, Nidaros bispedømme
Johanne G. Mikalsen, menighetspraktikant, 19 år, Sør-Hålogaland bispedømme
Alex Norbakken, førstesekretær, 53 år, Nord-Hålogaland
Ådne Berge, selvstendig næringsdrivende, 52 år, valgt på fritt grunnlag
Svein Malmbekk, sokneprest, 48 år, valgt på fritt grunnlag
Finn Wagle, biskop, 61 år, bispemøtets preses

Mellomkirkelig råd fikk følgende sammensetning:

Leder: Ingrid Vad Nilsen, prost 45 år, Hamar bispedømme
Arne Grønningsæter, forskningskoordinator, 51 år, Oslo bispedømme
Per Christian Vollebæk, sosialfullmektig, 26 år, Borg bispedømme
Randi Moskvil Letmolie, kirkeverge, 42 år, Tunsberg bispedømme
Marita Sørheim, student, 28 år, Agder bispedømme
Kjetil Aano, generalsekretær, 53 år, Stavanger bispedømme
Sissel Vartdal, kirkeverge, 33 år, Bjørgvin bispedømme
Helge Aarseth, advokat, 53 år, Møre bispedømme
Hanna Sødal, kirkeverge, 48 år, Nidaros bispedømme
Ola Smeplass, leder uteseksjon, 40 år, Sør-Hålogaland bispedømme
Trond Gran, sokneprest, 40 år, Nord-Hålogaland
Erlend Rogne, student, 23 år, valgt på fritt grunnlag
Ernst Baasland, biskop, 57 år, oppnevnt av bispemøtet

Disse ble valgt som medlemmer av Samisk kirkeråd:

Leder: Oddvar David Andersen, økonomisjef, 47 år, lulesamisk språkområde
Inger Marie Nordstrand, student, 21 år, nord-samisk språkområde
Aslak Anders N. Siri, læstadiansk predikant, 48 år, nord-samisk språkområde
Jovna Dunfjell, student, 19 år, sør-samisk språkområde
Ingrid Jåma, sykepleier, 55 år, valgt fra øvrige bispedømmer
Per Oskar Kjølås, 54 år, oppnevnt av bispemøtet.

Tina Strømdal Wik nestleder i Kirkerådet

Tina Strømdal Wik (24) fra Trondheim er valgt til nestleder i Kirkerådet i Den norske kirke. Hun er uten sammenlikning den yngste kirkeleder på så høyt nivå i Den norske kirkes historie.

Tina Strømdal Wik er medisinstudent til daglig, og ble i 2001 valgt til styremedlem i Trondheimsgruppen i Kristelig legeförening. Hun har vært leder i Kirkerådets nemnd for ungdomsspørsmål fra august 2001 og har vært representant fra Ungdommens kirkemøte på Kirkemøtet 2001. Hun har et sterkt engasjement i KRIK (Kristen idrettskontakt), og er ungdomsleder i Heimdal menighet.

Det nyvalgte Kirkerådet i Den norske kirke konstituerte seg i Bergen torsdag kveld og valgte nestleder og arbeidsutvalg. I tillegg til lederen av Kirkerådet Thor Bjarne Bore og nestlederen Tina Strømdal Wik består arbeidsutvalget av biskop Finn Wagle, Trondheim, selvstendig næringsdrivende Ådne Berge, Sandnes og studentprest Inger Anne Naterstad, Oslo (vararepresentant). (Kirkeinfo)

Norges kristne råd markerer 10 års jubileum

(07.11.2002)

Erkebiskop Anastasios er invitert til jubileet for å fortelle om gjenreisningen av kirken i Albania etter kommunismens fall. Overskriften over hans innlegg er: "Se jeg er med dere alle dager inntil verdens ende".

- Erkebiskop Anastasios er en betydningsfull, ortodoks kirkeleder og en tydelig aktør i den økumeniske bevegelse. Det er gledelig å kunne invitere til et møte med ham like før Den norske kirke skal være vertskap for generalforsamlingen i Konferansen av Europeiske kirker i Trondheim sommeren 2003, sier generalsekretær Ørnulf Steen i Norges kristne råd.

- NKR er et nasjonalt felleskirkelig råd. Men vi har ønsket å vende blikket utenfor vår egen sammenheng og til den globale virkelighet som vi er del av, når vi nå skal markere jubileet vårt sier Steen.

Priv. til red.:

For nærmere informasjon om Norges kristne råds 10-års jubileum se <http://www.norgeskristnerad.org>. Arrangementet holdes på Menighetsfakultet, Gydas vei 4, i Oslo, onsdag 13. november fra kl.12.00 til kl.15.00.

Nærmere informasjon om Erkebiskop Anastasios av Albania, se: <http://www.orthodoxalbania.org>

Kontaktperson:

Generalsekretær Ørnulf Steen, 22 93 27 97 / 950 41 821

Enstemmig kirke/stat-vedtak på Kirkemøtet

(08.11.2002)

Kirkemøtets behandling av innstillingen fra Kirke/stat-utvalget og høringsmaterialet etter innstillingens høring, endte med et enstemmig vedtak. Kirkemøtet vedtok fredag kveld at det i Den norske kirke skal arbeides videre med en rekke konkrete reformer som ikke krever et skille mellom stat og kirke. Kirkemøtets vedtak trekker ikke konklusjoner i spørsmålet om endrede relasjoner mellom kirke og stat.

Engasjementet fra lokale høringsinstanser i forkant av Kirkemøtet var stort. En stor del av de 1400 instansene som avga høringssvar, rettet kritikk mot høringsprosessen Kirkerådet la opp til. Og nesten halvparten av dem svarte nei på spørsmålet om de støttet Kirke/stat-utvalgets forslag til nyordning av forholdet mellom kirke og stat. Samtidig uttrykte svært mange av høringsinstansene et sterkt ønske om at arbeidet med å videreutvikle kirkens ordninger blir videreført.

Ådne Berge tror Kirkemøtets vedtak er positivt for den videre prosessen når det gjelder arbeidet med indre reformer i kirken: - Folk må få trygghet og forståelse for hva det dreier seg om. Prosessen vil forhåpentligvis føre til mindre frykt blant dem som opplever at noen vil ta fra dem den kirken de kjenner seg knyttet til. Berge peker særlig på to områder hvor det er viktig med raske endringer. Det gjelder arbeidsgiveransvaret og de økonomiske ordningene. - Forholdet mellom statlig og kommunal økonomi skaper nå store forskjeller mellom menighetene og mye usikkerhet både på lokalplanet og høyere opp i kirkestrukturen, sier han.

I kommentarene fra kirkemøtekomiteen som la saken fram for plenum på Kirkemøtet i Bergen heter det blant annet:

- Det er avgjørende å legge et løp som kan bidra til å gjøre den frustrasjonen som finnes flere steder på lokalplanet om til konstruktiv energi og kreativ innsats for videreutvikling av kirkeordningen. I denne prosessen er det viktig:

- å skape et godt klima for dialogen fremover, der det er tydelig når og hvordan de ulike nivåene og organene i kirken skal involveres.
- å ivareta respekt for ulikhet og meningsmangfold.
- å bruke tilstrekkelig tid på denne prosessen, så det ikke blir trukket for raske konklusjoner – likevel slik at ulike temaer vil kreve ulik tid.
- å arbeide for samlende løsninger.
- at det arbeides med det teologiske grunnlaget for endringer i kirkeordningen.
- at det anlegges et økumenisk perspektiv i arbeidet.

Komiteen mener at det er behov for en åpen samtale om kirkeforståelsen. Ikke minst ønsker man en avklaring av hva som ligger i begrepet ”folkekirke”.

I kommentarene fra kirkemøtekomiteen understrekes det også at kirkens økonomi må utredes med sikte på å komme fram til et system som sikrer folkekirken et tilstrekkelig og stabilt ressursgrunnlag og en samlet, samordnet og forutsigbar økonomi. Det varsles også behov for å arbeide videre med å utvikle en kirkelig *organisasjonsstruktur* som fungerer bedre, og med hvordan *arbeidsgiveransvaret* i kirken kan organiseres på en bedre måte. Komiteen mener at arbeidsgiveransvaret i kirken bør samordnes. Her ønsker man også å avklare hvem som skal tilsette ulike tjenestegrupper i kirken, og hvilke tilsettingsprosedyrer som skal gjelde. Dette omfatter også prost og biskop. Dessuten anbefaler kirkemøtekomiteen at *valgordningene* på alle nivåer i kirken gjennomgås.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland sa i sin hilsen til Kirkemøtet at en offentlig kommisjon med det første vil bli oppnevnt.

Kirkemøtet mener at det i den offentlige utredningsprosessen bør legges fram delrapporter.

- Det er viktig at nødvendige reformer ikke stopper opp i påvente av at grunnlovsspørsmålene og andre tidkrevende prosesser skal bli avklart, heter det i komiteens merknader.

Kirkemøtet ønsker å legge til rette for et godt samarbeid mellom det statlige og kirkelige utredningsarbeid, slik at eventuelle fremtidige beslutninger om mer avgrensede reformer og endrede relasjoner mellom kirke og stat kan komme som et resultat av en samlende prosess.

Kirkemøtekomiteens kommentarer uttrykker tilslutning til prinsippet om likestilling mellom tros- og livssynssamfunn. Men komiteen har merket seg at mange høringsinstanser advarer mot å trekke likestillingstanken så langt at det fører til verdinøytralitet. Man anbefaler at kirken i det videre arbeidet går varsomt fram, slik at ”verken folket mister sin kirke eller staten mister sin verdiforankring”. I komiteens merknader heter det blant annet:

- Komiteen har merket seg at svært mange av høringsinstansene er opptatt av å videreføre de lange historiske båndene mellom kristne verdier og staten. Komiteen vil derfor understreke at det i sammenheng med en eventuell senere debatt omkring relasjonene mellom kirke og stat, må finne sted en drøftelse av hvordan en gjennom en eventuell framtidig endringsprosess kan sikre at staten har en forankring i et kristent-humanistisk verdigrunnlag.

Kirkemøtets vedtak:

1.

Kirkemøtet vil takke for innstillingen fra kirke/stat-utvalget ”Samme kirke – ny ordning” og de delutredningene og medlemsundersøkelsen som utvalget har levert. Innstillingen og det øvrige materialet vil være viktige dokumenter i den videre prosessen.

Kirkemøtet har med glede merket seg at over 80% av menighetsrådene har avgitt uttalelse og vil takke høringsinstansene for verdifulle synspunkter og merknader. Til tross for den korte tiden som høringsinstansene har hatt til disposisjon, har de bidratt med innspill som vil være et nyttig grunnlagsmateriale i den videre prosessen. Dette gjelder både med hensyn til en videreutvikling av den mer indre kirkelige revisjon og reformprosess og med hensyn til en eventuell framtidig endring i relasjonen kirke/stat. Kirkemøtet registrerer et stort engasjement og ønske om at denne prosessen må videreføres og sikres en lokal forankring i menighetene.

2.

Kirkemøtet noterer seg at nesten halvparten av høringsinstansene ikke finner å kunne støtte forslaget til en nyordning av forholdet mellom kirke og stat ut fra de premisser og de linjer som kirke/stat-utvalget har lagt frem. Mange mente at det var vanskelig å ta standpunkt til de mange og viktige spørsmålene så tidlig i prosessen. De ga uttrykk for både usikkerhet med hensyn til premissene og hvilke konsekvenser dette ville få. Samtidig signaliserte et stort flertall ønske om fortsatte reformer og videre utvikling av Den norske kirke.

3.

På bakgrunn av høringsmaterialet og Kirkemøtets behandling, mener Kirkemøtet det bør prioriteres å arbeide videre med følgende spørsmål, som hovedsakelig vil være uavhengig av relasjonen til staten:

- kirkeforståelsen
- en enhetlig kirkelig økonomi
- organisering av kirken
- samordning av arbeidsgiveransvaret
- valgordningene i kirken

Kirkemøtet viser for øvrig til den utdyping og presisering som framgår av komitéens merknader. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet legger frem for Kirkemøtet 2003 en rapport om status i arbeidet og om planer og fremdrift.

4.

Kirkemøtet ønsker velkommen en offentlig utredning av forholdet mellom stat og kirke. Kirkemøtet forventer at en slik utredning vil skje i dialog med kirkelige organer. Målet må være å komme fram til gode løsninger som kan få bredest mulig oppslutning.

Kirkemøtet legger vekt på at en offentlig utredning av forholdet mellom stat og kirke ikke må føre til utsettelse av presserende reformer i kirken.

Større valgmuligheter preger ny gravferdsliturgi

(09.11.2002)

Hele 95 prosent av landets gravferder skjer i Den norske kirkes regi. Det betyr at størstedelen av det norske folk vil komme i berøring med den nye gravferdsliturgien som trer i kraft 1. mars neste år. Den endrede gravferdsliturgien legger til rette for at etterlatte og sørgende i større grad skal møte bibeltekster og bønner som passer i forhold til den avdøde og omstendighetene rundt dødsfallet.

Den nye liturgien åpner for et langt større utvalg av bibeltekster og bønner enn det som har vært tilfelle tidligere. Ordningen kommer som et supplement til den gamle ordningen.

– Jeg tror den nye ordningen vil bli mye benyttet, fordi den har vært sterkt etterspurt, sier Åge Haavik.

Overgivelse av den døde

Prost Tore Kopperud har vært saksordfører for gravferdsliturgien under Kirkemøtets behandling. Han forteller at det er første gang Kirkemøtet reviderer ordninger i Gudstjenesteboken som kom ut i 1992.

– Noe som er nytt i denne liturgien, er at overgivelsen av den døde blir markert, påpeker Kopperud. Men han understreker at overgivelse av den døde ikke er det samme som forbønn for den døde. Noen slik forbønn har ikke fått plass i den nye liturgien.

Spørsmålet om askespredning har også vært drøftet i forbindelse med ny gravferdsliturgi.

– Askespredning er regulert av norsk lov, opplyser Kopperud. – I denne omgang blir det bare tatt inn en setning i bestemmelsene for gravferd som sier: ”Ved slik gravferd kan det ikke kreves kirkelig medvirkning.”

Pårørende med på råd

- Vil de pårørende ha større mulighet til å påvirke liturgien ved gravferder etter den nye ordningen?

- De har samme mulighet som tidligere, men fordi de nå får langt mer å velge mellom blir det lettere å tilpasse liturgien til den enkelte gravferd, sier Haavik.

I de tilfellene hvor begravelsen avsluttes ute ved graven, åpnes det også der for en mer omfattende liturgi enn tidligere.

– Det kan komme inn både skriftlesing og bønn ved graven, forteller Haavik. – I det hele tatt gis det rom for å bruke mer tid også i denne aller siste fasen av gravferden. Vi tror mange pårørende vil oppleve det godt.

(Kirkeinfo)

Prosjekt om samisk dåpsopplæring

(11.11.2002)

Dette sier generalsekretæren i Samisk kirkeråd for Den norske kirke, Synnøve Brevik. Med henvisning til Stortingsmelding nr. 7 "Trusopplæring i ei ny tid" etterlyser rådet nå samisk satsing på dåpsopplæring.

- Samer i Norge har ikke hatt samme mulighet som befolkningen for øvrig til å bygge opp tilrettelagt dåpsopplæring. Derfor bør kirken rette opp tidligere skjevheter, og tilgodese tiltak som dekker behovene hos den samiske befolkningen, sier Synnøve Brevik.

Samisk kirkeråd søker nå etter samiske pedagoger og andre fagfolk som vil delta i et prosjekt 2003-2004 om samisk dåpsopplæring. Man vil engasjere personer fra henholdsvis sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk språkområde.

- Samer har alltid vært objekter for utviklingsarbeid, og har liten tradisjon for selv å være premissleverandører. Derfor er det behov for en motiveringsperiode før samer vil søke kirkelige stillinger, selv om de i utgangspunktet er kvalifisert for mange av stillingene, sier Synnøve Brevik. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Rávdná Turi Henriksen, tlf 78 48 58 00 /913 26415, Samisk kirkeråd

Norsk-russisk kirketoppmøte i Oslo

(11.11.2002)

Metropolitt Kirill og hans medarbeidere hadde samtaler med generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. Også biskopen i Nord-Hålogaland Per Oskar Kjølaas og Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen deltok på møtet.

Biskop Kjølaas betegner samtalene som svært nyttige og rett på sak. – De kommer til å ha betydning for det videre samarbeidet i Barentsregionen, sier han. Også den kirkelige betjening av russere som er bosatt i Norge, ble drøftet.

Generalsekretær Olav Fykse Tveit tok blant annet opp det spente forholdet mellom Russland og Tsjetsjenia. Han uttrykte medfølelse med det russiske folk etter tap av mange menneskeliv under terroraksjonen i Moskva forleden, og formidlet Den norske kirkes håp om at en kan finne en fredlig løsning på konflikten.

På møtet ble også neste møte i arbeidsgruppen for det norsk-russiske kirkesamarbeidet planlagt. Møtet vil finne sted i Moskva i februar neste år. Denne kontakten svarer blant annet direkte til et vedtak på Kirkemøtet nylig. Der sies det:

"Kirkemøtet ønsker at Den norske kirke fokuserer mer på forholdet mellom øst og vest i sitt kontaktbyggende arbeid utover landets grenser, og bør søke mer kontakt, forståelse og samarbeid med Europas ortodokse kirker. På grunn av naboskapet, gjelder dette særlig samarbeid med Den russisk-ortodokse kirke, slik det blant annet skjer i Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen."

Metropolitt Kirill er ellers i Norge for å delta på det interreligiøse toppmøtet som i disse dager finner sted i Oslo. Biskop Gunnar Stålsett er vertskap for møtet.
(Kirkeinfo.)

Til pressen:

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd Olav Fykse Tveit kan kontaktes på tlf. 22 93 27 86 eller 97 65 88 51.

Sammen for freden

(12.11.2002)

**European Council of Religious Leaders/World Conference on Religion and Peace
Oslo, Norway**

12 November 2002

Standing Together For Peace

As part of the World Conference on Religion and Peace (WCRP), a worldwide coalition of multireligious councils committed to peace, we have established ourselves today as European Council of Religious Leaders (ECRL). We acknowledge the bloody history of religious conflicts in Europe, as well as current attempts to twist religions to fuel the fires of ethnic conflicts both here and around the world. Our religious communities in Europe have long worked to reject this misuse of religion. The establishment of the ECRL builds on our common rejection of this misuse of religion and signals our commitment to work together for peace.

Respectful of our religious differences, we are representatives of both the three religions historic to Europe and six more recently established here. We are members of religious communities with profound visions of the dignity of the human person. These religious visions embrace, but also go beyond social, economic and political spheres of life, and they give roots to profound commitments to the common good.

As European religious leaders, we are committed to working together to end conflicts, to re-affirm religious condemnations of terror, and to promote justice and peaceful coexistence among the diversity of peoples, religions and traditions in Europe.

We establish the ECRL at a crucial time. Europe is undergoing a negotiated process of historic changes, which must involve the free development of her diverse religions, traditions, and cultures. The process of European integration must lead to a united continent, built upon and respectful of its diversity, not a mono-cultural uniformity. In particular, decisions made in the various institutions responsible for the political integration of Europe should take into account the diversity of religious traditions and cultures and the voices of their representatives. We commit ourselves to the clarification of shared values that respect diversity and support the common good, and we hereby call on politicians on the national and continental levels for a serious, systematic and ongoing dialogue, as we work together to build Europe as our common home. In particular, we recognize the importance of the work of the European Convention; in the constitution to which it will lead, we call for recognition of the importance of religion in Europe and for appropriate mechanisms of dialogue with religions.

As the social fabric of the continent transforms, there are many challenges to common living. Unemployment and social exclusion create breeding grounds for tensions within many countries. Asylum seekers and refugees are increasingly met with closed borders. Extremist parties thrive on xenophobia and social dissatisfaction. The Roma or Sinti population is still experiencing oppression in many places. Solidarity with the poor weakens. The trafficking in

young women, the illegal trade in and use of drugs, and Mafia-like practices are increasing and threaten our societies. Practical responses to these challenges are required, but they must be based on moral values and education. We are committed to working together, as leaders and through our religious communities, to build the shared moral consensus essential to addressing these challenges.

The role of religion is paradoxical in relationship to conflict. Religion may be exploited for hatred and warfare. Religious wars, crusades, pogroms, and jihads have marked the history of Europe. Our religions teach us that this is wrong. We are committed to engaging the deep moral resources of our religious traditions for peace, justice, truth and reconciliation. As political fundamentalists attempt to mis use our religious traditions, we recognize our responsibility to demonstrate the capacity of our religious communities to work together for the common good.

Concretely, painful experiences in the Balkans and Chechnya show us that conflicts cannot be solved by violence and terrorism. We condemn terrorist attacks, like the recent one in Moscow. We appeal for a peaceful solution to every conflict and are committed to their just resolution. As part of the WCRP network, independent national Interreligious Councils in the Balkans and Russia are working to end these conflicts. While these national multireligious efforts are essential and must be strengthened, they also need reinforcement by pan-European multireligious solidarity and advocacy. We are committed to providing a multireligious European platform to advance needed efforts for peace and reconciliation among our religious believers and in the political arena.

In an increasingly globalizing world, Europe is challenged to contribute to peacemaking efforts in other parts of the world. As religious leaders, we are concerned over the prospect of war in Iraq. All possible means should be extended to solve the conflict peacefully. We applaud the effort to solve the crisis through diplomacy and note in particular the importance of the unanimous strategy agreed upon by the United Nations Security Council. We hereby appeal to the political leadership in Iraq to comply with the UN resolution. We also appeal to the international community to enforce the relevant rule of law consistent with widely accepted moral norms that restrict the use of force, and with deepest concern for the suffering of the Iraqi people.

The ongoing and unresolved conflict in the Middle East also engages us as European religious leaders. It is critically important to understand the role of religion in this conflict. The Oslo process did not succeed in part because it did not take seriously enough the religious dimensions of the conflict. Major efforts must be made to support cooperation among the religious communities in the Holy Land toward the establishment of shared moral foundations essential for a just peace. We are committed to supporting the religious communities in the Middle East in their search for peace.

As the ECRL works with our European religious communities and institutions to end conflicts, to re-affirm religions' rejection of terror, and to promote justice and peaceful coexistence in Europe and the world, we are aware that our religious traditions, each in their own way, call us to hope. Strengthened by hope, we accept the challenge to build peace together.

Senior religious leaders from across Europe today announced the establishment of a European Council of Religious Leaders (ECRL) in affiliation with the World Conference on Religion and

Peace.

Grand Rabbi Rene Sirat of Paris noted that the ECRL is the first multireligious council of senior religious leaders in Europe and includes members from the three religions historic to Europe and six more recently established here.

Bishop Gunnar Stalsett, the Bishop of Oslo noted that the ECRL acknowledged the bloody history of conflicts in Europe, as well as current attempts to twist religions to fuel the fires of ethnic conflicts both in Europe and around the world. In that context, the bishop noted, the ECRL should commit itself to work to end conflicts, de-link religion from terror, and to promote justice and peaceful coexistence among the diversity of peoples, religions, and traditions in Europe.

Cardinal Danneels, the Roman Catholic Archbishop of Mechelen-Brussels, noted that the ECRL should call on European politicians on both national and regional levels for a serious, systematic and ongoing dialogue as Europe is being built to be the common home of diverse cultures and traditions.

Dr. Mustafa Cerić, the Grand Mufti of Bosnia Hercegovina, noted that multireligious cooperation was a key to re-establishing peace throughout the Balkans. He urged the ECRL to support and strengthen the already existing multireligious cooperation being undertaken in the region.

Metropolitan Kirill, of the Russian Orthodox Church, noted that the recent terrorist attacks in Russia exposed the links of religious extremists to the entrenched violent conflict in Chechnya. The Metropolitan noted that religious and cultural differences must be acknowledged within the current political process designed to build European unity in order to prevent a “conflict of civilizations.”

The ECRL meeting applauded the unanimous strategy agreed upon by the United Nation Security Council in dealing with Iraq and appealed to the political leadership in Iraq to comply with the UN resolution.

The World Conference on Religion and Peace (WCRP) is a worldwide coalition of national and multireligious councils committed to cooperating for peace. Dr. Vendley, the Secretary General, noted that the establishment of ECRL would strengthen religious cooperation around the world. In particular, he noted that European religious leaders needed to work in solidarity with the religious communities in the Middle East in a search for peace that includes both political and religious differences.

Jobb og utdanning som pakkeløsning

(19.11.2002)

Prosjektet er et samarbeid mellom Kirkerådet, Høgskolen i Volda og Ullensaker Kirkelige Fellesråd. Ungdom som vil ta kirkelig utdanning, får tilbud om gunstige kombinasjonsløsninger. Det blir mulig å være ansatt i en lokalmenighet og samtidig følge et tilrettelagt studieopplegg som er godkjent som første del av de ulike kirkelige utdanningene. Framdriften i studiet vil tilsvare 75% av normal studieprogresjon.

Viktig for rekrutteringen

- Vi tror dette prosjektet vil være et viktig bidrag både til å styrke ungdomsarbeidet og oppfølgingen av ungdom etter ungdomstiden. Mange unge i de kristne ungdomsmiljøene faller ut av menigheten etter at ungdomstiden er over, sier gruppa som står bak opplegget. - Prosjektet er også et viktig ledd i arbeidet med å styrke rekrutteringen til kirkelige stillinger, og det vektlegger på en god måte lokalmenighetens rolle i rekrutteringsarbeidet.

Det var kirkevergen i Ullensaker, Sverre Kragset, som fikk ideen til prosjektet, og som har vært leder for prosjektgruppa. - Jeg har i flere år sett behovet for å gjøre mer overfor ungdom enn bare å dra nytte av dem, sier han. - Vi kan gi dem en fordel i form av utdanning. I Ullensaker kommune har fellesrådet stilt seg bak ideen og skapt et økonomisk fundament for 2–3 ungdomsarbeidere.

Godt utgangspunkt

Prosjektet er aktuelt for menigheter som vil prioritere barne- og ungdomsarbeid. Gjennom "Ungdom – Tjeneste – Utdanning" vil man kunne få ansatt motiverte og dyktige medarbeidere i inntil 50% stilling.

Studiet vil bestå av studieløp på to og tre år innen kristendomskunnskap og kirkefag. Dette vil danne grunnlag for videre studier på bachelor- og mastergradsnivå. Studiet blir organisert med studiesamlinger og Internettbasert undervisning.

En foreløpig informasjon om prosjektet er sendt ut til menighetsråd og fellesråd. Brosjyrer med mer utfyllende informasjon kommer i oktober 2002. Selve ordningen settes ut i livet fra studiestart høsten 2003. Det betyr at menigheter som ønsker å ansette en medarbeider gjennom UTU må ta det med i budsjettplanleggingen for 2003.

(Kirkenfo.)

Stor heder til kirken.no

(20.11.2002)

"Det å være blant de tre nominerte i en slik sammenheng er en stor oppmuntring for oss," sier rådgiver Gunnar Westermoen i Kirkens informasjonstjeneste og web-redaktør for www.kirken.no. På den årlige Rosingfesten som arrangeres av Dataforeningen, mottok han diplom for nominasjonen. Diplomet ble overrakt av juryleder Nina Furu.

Kriteriene for Rosings Anvenderpris er helheten i brukerverdien mer enn den tekniske løsningen i seg selv. I juryens begrunnelse for nominasjonen heter det blant annet: "Kirken.no er en portal som på enkle og oversiktlige måter tilgjengeliggjør svært store mengder informasjon..... Tjenesten utnytter mulighetene i webmediet ekstensivt og innovativt." Det svært omfattende menighetsøket er blant redskapene som nevnes spesielt.

Vinneren av Rosingakademiets Andervenderpris 2002 ble Post og Teletilsynet for tjenesten telepriser.no.

Pressemelding fra Rosingakademiet 7. november 2002:

Anvenderprisen til kroppens, sjelens eller teleprisenens tilsyn

Oslo (7.11.2002) - Tilsynet med kropp, sjel og telepriser er hva som opptar de tre nominerte til Rosings Anvenderpris. De nominerte finner du på extend.no, kirken.no og telepriser.no.

Rosings Anvenderpris skal belønne god bruk av informasjonsteknologi, og ser på helheten i brukerverdien mer enn på den tekniske løsningen i seg selv. Prisen søker også å fremme "menneskelig utvikling, nytte eller glede gjennom kreativ bruk av IT".

Hele 21 kandidater var påmeldt i år. En imponert jury ønsket i valgets kval å ha hele syv av disse med blant de nominerte, men endte til slutt med disse tre nominerte til Rosings Anvenderpris 2002:

- Extend AS, **Trondheim**, for **Extend Quality System** (www.extend.no)
- - Kirkens Informasjonstjeneste, **Oslo**, ved webredaktør Gunnar Westermoen for **kirken.no** (www.kirken.no)
- Post- og teletilsynet, **Oslo** med **telepriser.no** (www.telepriser.no)

Extend AS

Extend AS er nominert for sitt **Extend Quality System**, et kvalitetssikrings- og distribusjonssystem for rutineinformasjon på sykehus. Systemet gjør det enklere og mer effektivt både å distribuere og vedlikeholde sentral informasjon om alle sykehusets rutiner, fra beskrivelser av kirurgiske inngrep til enkelt renhold. I tillegg forenkler systemet prosessen med å innhente innspill og høringsuttalelser fra ansatte på alle nivåer.

Kirkens Informasjonstjeneste

Kirkens Informasjonstjeneste v/webredaktør Gunnar Westermoen, er nominert for **kirken.no**: Kirken.no er en portal som på enkle og oversiktlige måter tilgjengeliggjør svært store mengder informasjon, fra bibeltekster og forbønn til ritualbeskrivelser og kontaktdata. Tjenesten utnytter mulighetene i webmediet ekstensivt og innovativt, blant annet med tjenester som "Nettkirken" og et svært omfattende menighetsøk.

Post- og teletilsynet

Post- og teletilsynet er nominert for sin tjeneste **telepriser.no**, som er en online prissammenligning av telefonipriser. Tjenesten gjør det mulig for forbruker enkelt å finne billigste alternativ for både mobiltelefoni, fasttelefoni og bredbånd, avhengig av individuelt volum og forbruksmønster. Tjenesten tilrettelegger Tilsynets informasjon for publikum på en måte som gjør at store og små leverandører kan konkurrere på like fot om kundene.

Juryen for Rosings Anvenderpris

Nina Furu, Gazette, juryleder
Håkon Wium Lie, Opera Software
Øystein Kvistad, digi.no
Bård Brænde

Om Rosing

Rosing har blant andre Abelia, Sun Microsystems, Næringsdepartementet, Språkrådet, Datakortet, Steria, Gazette og First Tuesday som sponsorer og samarbeidspartnere. Bak Rosing står forøvrig Den Norske Dataforening og Rosingakademiet i fellesskap.

Selve Rosingdagen den 19. november er fullspekket med spennende foredrag, en flott middag og underholdning, foruten utdelingen av prisene. Det skjer i Gamle Logen, Oslo. 2-300 mennesker forventer arrangørene å se på årets store IT-bransjefest.

Bredt sammensatt norsk kirkelegasjon til Jerusalem

(21.11.2002)

- Hensikten med besøket er å uttrykke solidaritet med kristne søstre og brødre i en meget vanskelig situasjon, sier generalsekretær i Norges kristne råd, Ørnulf Steen.

- Ettersom delegasjonen er så vidt bredt sammensatt, vil ulike syn på konflikten i Midt-Østen være representert. Vi har ønsket å la mennesker med ulike oppfatninger reise sammen til området. På den måten håper Norges kristne råd at dette kan bidra positivt i de samtalene som man har tatt initiativ til mellom norske kirkesamfunn om teologi og politikk i Midt-Østen, forteller Steen.

I tillegg til møter med ulike kirkesamfunn og deres ledere, skal delegasjonen ha kontakt med politiske ledere.

En hel dag er avsatt til besøk til Betlehem. - Vi ønsker å knytte an til kontakten som ble etablert i forbindelse med feiringen av Jubileum 2000, sier Ørnulf Steen. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

For mer informasjon om delegasjonsreisen, kontakt gen.sekr. Ørnulf Steen (tlf 22932797 og mobil +47 95041821) eller styreleder Billy Taranger (mobil +47 90083050). De kan også nås på sine respektive mobilnummer under besøket.

Delegasjonen består av følgende personer:

Generalsekretær Billy Taranger, Det Norske Baptistsamfunn, styreleder i Norges kristne råd.

Generalsekretær Ørnulf Steen, Norges kristne råd

Fader Johannes Johansen, Hellige Nikolai Ortodokse menighet

Søster Else-Britt Nilsen, Den katolske kirke

Biskop Ola Steinholt, Den norske kirke

Generalsekretær Olav Fykse Tveit, Den norske kirke

Tilsynsmann Arne G. Ellingsen, Metodistkirken i Norge

Generalsekretær Rolf Gunnar Heitmann, Den Norske Israelsmisjon

Fysioterapeut Bergljot Urdahl, Norges KFUK-KFUM/Delta Internasjonalt

Generalsekretær Dag Nygård, Norges Frikirkeråd

Generalsekretær Atle Sommerfeldt, Kirkens Nødhjelp

Seniorrådgiver Jorunn Kapstad, Kirkens Nødhjelp

Lærer Karin Riska, styreleder, Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Romsdals-sokneprest samtaletema mellom Bondevik og Bush

(22.11.2002)

- Denne saken viser at veteranbiler kan være døråpnere. De representerer en spesiell frekvens mellom oss mennesker som gjør at det er kontakt til tross for avstand i posisjon og kilometer, sier Kjell Aarseth til Kirkens informasjonstjeneste.

Det var VG som fredag brakte nyheten om det viktige samtaletemaet på NATO-toppmøtet. Og her er Kjell Aarseths egen versjon av historien som ligger bak:

Julehilsen til Powell

- Jeg har lenge vært opptatt av gamle Volvoer. For noen år siden kom jeg over en bil i Suldal som jeg fikk kjøpt, og som jeg har flikket på og laget til. Så fikk jeg høre fra en i Molde at Colin Powell også var interessert i Volvo veteranbiler. Derfor sendte jeg en julehilsen til ham i fjor, midt under bombingene i Afghanistan. Jeg skrev at jeg som prest pleier å be om at det må bli fred i verden, og samtidig fortalte jeg om bilen min.

Aarseth, som også er medlem av Kirkemøtet i Den norske kirke, avsluttet brevet med å ønske Powell og familien god jul og godt nyttår. Så gikk det lang tid uten at han hørte noe.

Bush moret seg

- Men en dag fikk jeg et håndskrevet svarbrev fra Powell, forteller soknepresten. – Han fortalte at han hadde en 30 år gammel Amazon, bare at hans er stasjonsvogn. Tidligere i høst fortalte min svigerinne Laila Akslen om denne korrespondansen da hun møtte Kjell Magne Bondevik, like før han skulle reise til Johannesburg. Der møtte Bondevik Powell, men anledningen bød seg ikke til å ta opp Amazon-saken.

Nå kom altså anledningen i Praha. Til VG sier Bondevik: - Jeg fortalte Bush og Powell at jeg kjenner presten som Powell har korrespondert med, og det syntes Powell var veldig hyggelig. Bush moret seg storlig over dette, forteller statsministeren.

(Kirkeinfo)

Stortinget ser alvoret i kirkens økonomi

(22.11.2002)

Dette sier direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen etter at han sammen med biskop Gunnar Stålsett var i møte med Stortingets kirkekomité 19. november. Der la de fram Kirkemøtets sterke vedtak om kirkens økonomi. I møtet la biskop Stålsett spesielt vekt på at en svekket kommuneøkonomi og manglende tilskudd til kirken lokalt vil ramme de svakeste gruppene hardest.

Møtet kom i stand etter at årets Kirkemøte tok kraftig tak i kirkens økonomiske situasjon. Flere representanter fortalte om stenging av kirker og nedbygging av diakonale tilbud. Da statsbudsjettet ble behandlet, ble det fattet et vedtak hvor det sies: – Kirkemøtet er spesielt bekymret over den kritiske økonomiske situasjonen i fellesrådene.

Alvorlig varsku

– I budsjettforhandlingene i Stortinget har kirken ofte blitt en salderingspost, sier Erling J. Pettersen. – Nå har Kirkemøtet sagt fra om at det er uakseptabelt at en så viktig og stor samfunnsinstitusjon blir brukt i et forhandlingsspill. Den holdningen som stortingsrepresentanter fra flere partier har lagt for dagen, rammer først og fremst brukerne av kirkens tjenester.

Pettersen mener at Kirkemøtet har sendt et alvorlig varsku til Stortinget: – Meldingen til stortingskomiteen er at kommuneøkonomien er så svak at det i betydelig grad rammer de kirkelige fellesrådene. Kutt i bevilgningene til kirken går ut over eldre og svake, fordi kirken gjør en stor innsats for disse gruppene – en innsats som er svært profesjonell og samtidig rimelig for samfunnet, sier han.

Smertegrensen

I møtet med Pettersen og Stålsett gav både komitelederen Rolf Reikvam (SV) og Arne Lyngstad (KrF) som er saksordfører for kirkekapitlet, uttrykk for at de ser hvor alvorlig situasjonen er, og at de vil arbeide for å komme kirken i møte, forteller kirkerådsdirektøren.

Mange steder i landet er smertegrensen for kirken for lengst nådd.

– Daglig kommer det rapporter i pressen og henvendelser til Kirkerådet som forteller om kirkens vanskelige vilkår i atskillige kommuner. Stenging av kirker og nedlegging av stillinger er en realitet mange steder, understreker Pettersen.

Tvinges til lovbrudd

Komiteen som behandlet statsbudsjettet på Kirkemøtet satte søkelyset på akkurat dette:

"Det er et anliggende i seg selv for kirken og den lokale menighet at kommunen settes i stand til å ivareta sine oppgaver innenfor sentrale områder som skole, barn og unges oppvekstmiljø og helse og sosialtilbud for vanskeligstilte og pleietrengende. Komiteen vil uttrykke sin bekymring over at kommuneøkonomien mange steder er så dårlig at den tvinger frem nedskjæringer i det kommunale tjenestetilbudet til utsatte grupper."

Komiteen pekte også på at det mange steder ikke fins midler til å utføre de oppgavene som loven pålegger kirken å gjøre. Den økonomiske situasjonen gjør dermed de kirkelige fellesrådene til lovbrutere. "Det gjør ikke situasjonen bedre at det direkte tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene over statsbudsjettet heller ikke er blitt prisjustert siden det første gang ble bevilget i

1997," heter det i Kirkemøtets komitémerknader.

Ressursenteret

I møtet med stortingskomiteen tok Pettersen og Stålsett også opp den økonomiske situasjonen for Kirkens ressursenter mot vold og seksuelle overgrep. De viste til at Kirkemøtet sterkt understreket at ressursenteret må få et fast driftstilskudd over statsbudsjettet fra og med 2003. Senteret står i fare for å måtte redusere virksomheten dersom en finansiering ikke kan sikres.

(Kirkeinfo)

- Den verdensvide kirke har AIDS

(26.11.2002)

Kirkens U-landsinformasjon oppfordrer alle menigheter i alle bispedømmer til å markere Verdens AIDS-dag 1. desember (som i år faller på 1.søndag i advent), samt Freds- og menneskerettighetssøndagen (2. søndag i advent).

Verdens AIDS-dag markeres over hele verden. Kirkens U-landsinformasjon og Kirkens Nødhjelp oppfordrer Den norske kirkes biskoper, bispedømmeråd og menigheter til å stå sammen med den verdensvide kirke i solidaritet med dem som er rammet av hiv/aids-epidemien verden over og til å kjempe mot utbredelsen av epidemien. I år fokuseres det på ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og menneskeverd for HIV-smittede og AIDS-rammede og deres pårørende. Det handler om hvordan kirkene kan bidra til å forhindre stigma, utstøtelse og diskriminering at dem som er rammet av HIV-viruset.

- 40 millioner mennesker i verden er HIV positive.
- daglig smittes 14 000 nye.
- i 2001 ble 5 millioner nye mennesker smittet av HIV
- i 2001 døde 3 millioner mennesker av aidsrelaterte sykdommer.
- 14 millioner barn under 15 år er blitt foreldreløse pga. hiv/aids

Kirkens U-landsinformasjon og Kirkens Nødhjelp har i samarbeid utformet gudstjenestemateriell for Verdens AIDS-dag til bruk i menighetens gudstjenester. Gudstjenestemateriellet vil også være en del av informasjonsmateriellet for Kirkens Nødhjelps fasteaksjon neste år. Gudstjenestemateriell for Verdens AIDS-dag og menneskerettighetssøndagen, samt relevant informasjon finnes og kan lastes ned på KUIs nettside www.kui.no

Se KUIs nettsider www.kui.no for gudstjenestemateriell og ressursinformasjon.

kirken.no med nytt fokus

(29.11.2002)

Den norske kirkes selvpresentasjon på internett fikk denne uken en ansiktsløftning. Den nye inngangssiden domineres av "Søndagsportalen" der nettbrukerne får oversiktlig informasjon om kommende søndags hovedtema i kirken.

- Hver søndag feires over 1000 gudstjenester i vår kirke. Alle følger kirkeårets utvalgte bibeltekster og har derfor samme tema. Vi synes det naturlig at nettstedet www.kirken.no følger den fastlagte kommunikasjonsplanen som ligger i kirkeårets bibeltekster, sier Stange.

På Søndagsportalen finner nettbrukerne oversikt over kirkeåret med oppslag i www.bibelen.no for alle kirkeårets bibeltekster. Tekstene kan leses på bokmål, nynorsk eller nordsamisk. De aktuelle bibeltekstene vises i et eget felt mens spesialbestilte betraktninger knyttet til kommende søndags prekentekst hver mandag blir publisert i et felt ved siden av bibeltekstene. Søndagsportalen illustreres med nytt bilde av en av landets kirker hver uke og Kirkens informasjonstjeneste etterlyser nå vakre kirkebilder som kan legges ut på www.kirken.no sammen med presentasjonen av kommende søndags hovedtema.

Ved siden av "Søndagsportalen" som er utviklet i samarbeid med Det Norske Bibelselskap, er det gjort en del endringer i navigasjonsvalgene på www.kirken.no Blant annet tilbys nå søk etter menigheter og andre kirkelige organer via kart over de 11 bispedømmene.

- Den nye portal-siden gir mer oversiktlig navigering i den store stoffmengden vi har liggende på www.kirken.no. Vi ønsker at denne nettsiden skal være det naturlige sted å starte dersom man søker etter noe som har med Den norske kirke å gjøre. Våre nye engelskspråklige nettsider er bygget opp på en liknende måte, forteller webredaktør Gunnar Westermoen i Kirkens informasjonstjeneste.

Den norske kirkes nettsider har hittil i år hatt 267 000 besøk (7,5 millioner "treff"). Disse tallene omfatter også besøk/treff på bispedømmekontorenes nettsider som er en del av www.kirken.no. Mest aktive dag noensinne på www.kirken.no var 7. mars 2002 da innstillingen fra Kirkerådets kirke/stat-utvalg ble presentert. Det var 54 500 treff på www.kirken.no den dagen.

Rosingakademiet, utnevnt av Den Norske Dataforening, nominerte i år www.kirken.no til årets Anvenderpris. Kriteriene for Rosings Anvenderpris er helheten i brukerverdien mer enn den tekniske løsningen i seg selv. Juryen mente av www.kirken.no er en portal som på enkle og oversiktlige måter tilgjengeliggjør svært store mengder informasjon. Westermoen håper at de aktuelle endringene på www.kirken.no gjør nettstedet enda mer anvendelig. (Kirkeinfo)

Kontaktpersoner: Informasjonssjef Dag Stange, tlf. 22 93 27 72, 950 44 560, eller web-redaktør Gunnar Westermoen, tlf. 22 93 27 71.

- Bryt gjengjeldelsens onde sirkel

(04.12.2002)

Kirkelederdelegasjonen fra Norge på Arafats kontor

Den norske kirkelederdelegasjonen besøkte Israel og de palestinske områdene i regi av Norges Kristne Råd 29. november - 3. desember. 13 representanter fra et bredt spekter av norske kirkeliv beskriver i en felles uttalelse den desperate situasjonen for den palestinske befolkningen og slår fast at "ingen forståelse av Bibelens løfter kan legitimere at urett blir begått. Det er mot Guds vilje å krenke menneskeverdet. Guds vilje er rettferdighet, fred og forsoning."

- Vi frykter at rommet for initiativ til fred blir stadig mindre. Vi tror at kirkene har et særlig ansvar for å være med å løfte frem håpet om en rettferdig fred både for Israel og De palestinske områder, heter det i fellesuttalelsen. De 13 kirkelederne er opptatt av konfliktens religiøse dimensjon og oppfordrer kirkene i Norge til å bearbeide sine oppfatninger om synet på konflikten, gjennom samtaler og felles studie- og kontaktreiser.

- Noen må våge å bryte gjengjeldelsens onde sirkel! Vi må som religiøse ledere peke på de åndelige og moralske premisser for en fredelig løsning, heter det i uttalelsen som oppfordrer alle kristne til å be om en rettferdig fred for Israel og de Palestinske områder. (Kirkenfo)

Uttalelsen kan leses i sin helhet nedenfor.

Økumenisk kirkelederdelegasjon til Israel og de Palestinske områder

En delegasjon fra Norges kristne råd (NKR) med representanter for 6 ulike kirkesamfunn har besøkt Israel og De palestinske områder i tiden 29.november til 3.desember 2002. Med oss på reisen har vi også hatt representanter for 5 organisasjoner. Vertskap var "International Christian Committee in Jerusalem".

Med denne reisen som fant sted i tiden omkring første søndag i advent, knyttet vi tilbake til starten på feiringen av Jubileum 2000, da kirkeledere besøkte Betlehem i advent 1999. Det gjorde et stort

inntrykk å få besøke Betlehem igjen. På tross av portforbud og vanskelige forhold for befolkningen, møtte vi der og andre steder det aller sterkeste tegn på håp, mennesker båret av verdier som er grunnleggende for en prosess som kan bringe rettferdighet, forsoning og fred, som aktivt skaper det ødelagte om til tegn på og redskap for håp.

Ved avslutningen av reisen vil vi som kirkeledere formidle noe av det vi har opplevet og noen av de utfordringene vi ser for kirkene i Norge og for norske myndigheter.

Vi har besøkt et område som i dag rives fra hverandre både økonomisk, strukturelt, menneskelig og moralsk p.g.a. vold og terror. Vi har hørt om frykt og frustrasjoner både p.g.a. selvmordsbombere og militære angrep, og vi frykter at rommet for initiativ til fred blir stadig mindre. Vi tror at kirkene har et særlig ansvar for å være med å løfte frem håpet om en rettferdig fred både for Israel og De palestinske områder

Vi har hørt om den desperate humanitære situasjonen der de mest grunnleggende rettigheter ikke oppfylles for store deler av den palestinske befolkningen. Vi har sett hvordan nye bosettinger for jøder stadig etableres på de palestinske områder. Sammen med nye veier til eksklusiv bruk for bosetterne og andre israelske statsborgere, splitter de opp De palestinske områder. Folk blir fratatt grunnleggende sosiale og økonomiske rettigheter. De mange kontrollposter skaper store problemer for palestinerne. De behandles ofte på en ydmykende måte. Vi har hørt at også israelere ser at dette er krenkende for menneskeverdet for alle parter. Politikken som føres er i strid med bibelsk etikk, men også med Geneve-konvensjonen, FN-resolusjoner og Oslo-avtalene. Vi spør oss om muren som Israel bygger i de palestinske områder er et tiltak som forsterker konflikten. Håpet må være knyttet til brobygging og kommunikasjon, ikke til avstengning og isolasjon.

Kristendommen har vært dypt rotfestet i det palestinske folk gjennom århundrer. Mange palestinske kristne har frimodig vitnet om sin tro også i tider med religiøs forfølgelse og undertrykkelse. Samtidig som vi gleder oss over veksten i antall kristne på israelsk side, er vi alvorlig bekymret over den dramatiske reduksjonen i antall kristne i de palestinske områder. I 1948 regner man at 90% av befolkningen i Betlehem var kristne og 22 % av hele befolkningen i Palestina. Idag er de samme prosenttallene 45-50% for Betlehem og 1,5% for De palestinske områder. At mange av de som forlater landet er unge familier gjør situasjonen enda mer alarmerende. Kristnes tilstedeværelse er viktig både i det israelske og det palestinske samfunn. Som kristne utenfor disse områder har vi vært mer opptatt av de døde steiner enn av de levende. Under beleiringen av Kristi fødsels kirke i Betlehem ved påsketider var verdens og vår oppmerksomhet rettet mot det som skjedde der. Hvor er våre røster og vår oppmerksomhet nå som beleiringen er hevet, mens menneskene fortsatt lever under press?

Gjennom besøket har vi som kirker ønsket å vise solidaritet med og interesse for mennesker av samme tro og av annen tro enn oss selv, og som befinner seg i en ekstremt vanskelig situasjon. Vi er overbevist om at Israel har behov for, og rett til sikkerhet og trygghet. Men dette må være knyttet til rettferdighet for palestinerne. Det handler om en innbyrdes avhengighet som gjør det helt nødvendig at Israel trekker seg tilbake fra De palestinske områder. Dermed har vi ikke sagt at det er alt som skal til, for en slik handling må følges opp av flere tiltak. Særlig viktig er det å få slutt på alle former for voldsanvendelse, fra selvmordsbombing til militære straffetiltak. Noen må våge å bryte gjengjeldelsens onde sirkel! Vi må som religiøse ledere peke på de åndelige og moralske premisser for en fredelig løsning.

Noen oppfordringer

- Vi oppfordrer alle kristne til å be om en rettferdig fred for Israel og De Palestinske områder
- Vi oppfordrer alle som har kontakt med kristne i området til å fremme samarbeidet mellom

kirkene og motvirke splittelse.

- Vi oppfordrer mennesker av god vilje om å være tilstede i områdene i solidaritet gjennom besøk og kontakter og slik bidra til at broer bygges.
- Vi oppfordrer kirkene i Norge til på felleskirkelig grunn å bearbeide sine oppfatninger om synet på konflikten, gjennom samtaler og felles studie- og kontaktreiser.
- Vi oppfordrer norske myndigheter om å ta selvstendige initiativ for en fredsprosess. Et slikt initiativ vil også innebære besøk på et høyt politisk nivå
- Vi oppfordrer alle til å bekjempe antisemittismen som er på fremvekst i Europa.
- Vi slår fast at ingen forståelse av Bibelens løfter kan legitimere at urett blir begått. Det er mot Guds vilje å krenke menneskeverdet. Guds vilje er rettferdighet, fred og forsoning

Gen.sekr. Billy Taranger, Baptistsamfunnet, Leder av delegasjon og av Norges kristne råd

Sr. Else-Britt Nilsen, Den katolske kirke, Nestleder, Norges kristne råd

Tilsynsmann Arne G. Ellingsen, Metodistkirken i Norge

Gen.sekr Olav Fykse Tveit, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Fader Johannes Johansen, Hellige Nikolai Ortodokse menighet

Biskop em. Ola Steinholt, Den norske kirke

Lærer Karin Riska, Frikirken/Frikirkens Israelsmisjon

Gen.sekr. Ørnulf Steen, Norges kristne råd

Gen.sekr. Rolf Gunnar Heitmann, Den Norske Israelsmisjon

Gen.sekr. Dag Nygård, Norges Frkirkerråd

Fysioterapeut Bergljot Urdahl, Delta Internasjonalt/Norges KFUK-KFUM

Gen.sekr. Atle Sommerfeldt og seniorrådgiver Jorunn Kapstad, Kirkens Nødhjelp

Maktutredningen: - Kirken på bølgelengde med folket

(06.12.2002)

Dette oppfatter forsker Pål Ketil Botvar i Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) som en av de mest interessante sidene ved Maktutredningens ferske rapport om norske makteliter. Bak rapporten ligger intervjuer med 1725 representanter fra ulike makteliter her i landet. Maktelitene i rapporten er gruppert innen politikk, offentlig forvaltning, næringsliv, kulturliv, media, forskning, rettsvesen, forsvar og kirke. Undersøkelsen har kartlagt lederes syn i spørsmål om økonomisk utjevning, forholdet mellom by og land, statlig styring og internasjonalisering. Den kirkelige maktelite består i rapportens definisjon av 102 proster, 11 biskoper og 5 valgte og administrative ledere i de sentralkirkelige råd.

Rapporten bygger til dels på den forutsetning at samfunnets makteliter er avhengig av å opprettholde nettverk seg i mellom for å utøve makt. Det påvises at representanter for kirken prioriterer kommunikasjonskanalene til samfunnets øvrige makteliter relativt lavt, men at kirkelederne står folket nærmest i mange politiske spørsmål i Norge

- Det må ses som positivt at kirkens ledere er mer på talefot med folk flest enn mange andre av samfunnets ledere. Tradisjonelt har kirkelederne her til lands vært en konservativ elite. Denne rapporten framstiller kirkens lederskap som en radikal elite, kommenterer Botvar som peker på at prostene dominerer i gruppen kirkelige ledere i Maktutredningens rapport.

I kommentarer etter at rapporten "Norske makteliter" ble presentert i slutten av november, har mange fokusert på hvor dårlig kirkens lederskap er til å kommunisere og påvirke via massemedia. Rapporten viser at relativt mange av kirkens ledere i løpet av år 2000 aldri ble intervjuet (10,3 prosent) og ikke skrev et eneste avisinnlegg (44,9 prosent). Mest iøynefallende er det at 85 prosent av kirkelederne i løpet av det året ikke henvendte seg med tips til media en eneste gang. Oslo-biskop Gunnar Stålsett kommenterte dette slik i sin nyttårstale til de ansatte i Oslo bispedømme: "Sammenliknet med alle andre store institusjoner i vårt land, befinner Den norske kirke seg kommunikasjonsmessig på røyk-signal stadiet."

- Rapporten påviser at kirkens ledere er mer på bølgelengde med folks holdninger til f.eks. lønnsutjevning, likestilling og miljøvern. Derfor er det påfallende at lederne oppgir så liten aktivitet for å delta i offentlig debatt gjennom mediene. Kirkens mediautspill i gasskraftsaken for noen år siden ga stort gjennomslag og viser at kirkens holdninger har stort potensiale for å nå ut gjennom mediene, sier Botvar.

KIFO-forskeren synes et av premissene i den seneste Maktutrednings-rapporten er særlig interessant i et kirke/stat-perspektiv:

- De ulike maktelitenes mulighet for å påvirke samfunnet styrkes ved at maktelitene holder sammen. Rapportens hovedtema er at dette samholdet gradvis svekkes. Statskirkeordningen sørger for en viss kontakt mellom kirkens ledere og samfunnets maktsentra, men mange i kirken hevder likevel at kirkens mulighet til å påvirke samfunnet vil øke dersom stat og kirke skiller lag. I lys av denne rapporten er det en tvilsom forhåpning, mener Botvar. (Kirkeinfo)

Gudstjeneste og fakkeltog i anledning Nobels fredspris

(09.12.2002)

Ekteparet Carter er aktive baptister og Det Norske Baptistsamfunn arrangerer gudstjenesten sammen med Oslo Domkirke, Norges kristne råd og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke.

Etter gudstjenesten er det samling på Stortorget utenfor Domkirken der det blir appeller ved Bjørn Engesland fra Helsingforskomiteen og Steinar Bryn fra Nansenskolen. De fremmøtte oppfordres deretter til å vandre i fakkeltog den korte fredsmarsjen opp til Grand Hotell der fredsprisvinneren tradisjonen tro hilser fakkeltog fra balkongen.

- Vi lever i spenning med hensyn til hva dagens amerikanske president forbereder av tiltak mot Irak. Også av den grunn er det mange som ønsker å hedre den tidligere amerikanske presidenten Jimmy Carter som en som tydelig taler mot militære politiske løsninger av konflikter, sier generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Gudstjeneste i Oslo Domkirke i anledning Nobels Fredpris 2002 kl. 17.00 tirsdag 10. desember.

Samling og apeller på Stortorget med påfølgende fakkeltog til Grand Hotel kl. 18.00 tirsdag 10. desember

Samlingen på Stortorget og fakkeltoget går i regi av Baptistsamfunnet, Helsingforskomiteen, Norges Fredsråd, Norges kristne råd, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke.

Pengemangel stenger kirker

(12.12.2002)

- De senere årene har kirkens dårlige økonomi vært på dagsorden i november/desember, men dagens situasjon viser at forholdene bare har forverret seg. Kirken kan ikke lenger leve med at vi stadig blir taperne når kommunepolitikere syr sammen sine trange budsjetter. Derfor er vi glad for den økte oppmerksomheten skuespilleren Lars Andreas Larssen har skapt omkring kirkens uverdige økonomiske situasjon, sier Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen.

Vil vekke følelser

Pettersen er begeistret over at Lars Andreas Larssen engasjerer seg mot stenging av kirker i Lofoten. Larssen vil vekke folk med storstilt markering i Lofotkatedralen. - Det er ikke noe mål med markeringen å samle inn penger til kirkene, men å vekke følelser mot det som er i ferd med å skje, sier Larssen til Aftenposten.

- Larssen gir stemme til det engasjement mange har når det gjelder sin lokale kirke, sier Pettersen. Han tror kulturpersonligheter som Lars Andreas Larssen kan hjelpe kirken til å bli hørt i møte med de bevilgende myndigheter:

- Et sterkt engasjement fra miljøer utenfor de indrekirkelige sirkler kan bryte gjennom den mur av taushet vi ofte møtes med fra politisk hold, sier Pettersen.

Uverdigg for Norge

Kirkerådsdirektøren får støtte av biskopen i Sør-Hålogaland Øystein I. Larsen:

- Situasjonen føles uvirkelig. Dårlig kommunal økonomi er i ferd med å ta kirken fra folk flest. Dette er uverdigg for Norge som kulturnasjon. Jeg kan ikke huske å ha opplevd en så vanskelig situasjon og vi er bekymret for flere av kirkene i Nord-Hålogaland med tanke på neste års drift, sier biskop Larsen.

Kirkemøtet diskuterte i november kirkens økonomiske situasjon. I merknadene fra kirkemøtekomiteen som behandlet saken, heter det:

- ... mange kommuner har vansker med å gi kirkelig fellelsråd det tilstrekkelige økonomiske tilskudd som kirkeloven forutsetter. Komiteen vil spesielt peke på at det her er stor forskjell mellom kommunene, noe som medfører at det er vanskelig for den lokale kirke å opprettholde et likeverdig tilbud over hele landet. Komiteen vil peke på at en bedret kommuneøkonomi er nødvendig for at også kirken skal få tilstrekkelige bevilgninger til å opprettholde sin virksomhet.

Kirkemøtet behandlet på samme møte Kirke/stat-utvalgets rapport. Som oppfølging av kirke/stat-drøftingene nevnte Kirkemøtet "En enhetlig kirkelig økonomi" blant de temaene Kirkerådet nå skal arbeide videre med. Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen understreker at den aktuelle situasjon viser at arbeidet med alternative finansieringsformer for Den norske kirke er en hastesak.

Lokale reportasjer

De siste ukene har det haglet med avisoppslag om kirker som må stenges eller står i fare for å måtte stenges. Her er noen få eksempler:

24. november skrev [Fredrikstad Blad](#) om Gamle Glemmen kirke i Fredrikstad som har hatt dørene åpne siden 1100-tallet. Nå kan det være kroken på døra.

25. november meldte [NRK Vestfold](#) om at en av de tre kirkene i Hof kommune står i fare for å bli stengt.

28. november brakte [Lofotposten](#) nyheten om stenging av Vågan kirke i Lofoten.

2. desember fortalte [Grannar](#) om stenging av kirker i Vindafjord, og at en kan bli tvunget til å innføre betaling for å vie og gravlegge folk.

5. desember skrev avisa [Hitra-Frøya](#) at Frøya kirkelige fellelsråd ikke er i stand til å holde Sletta kirke åpen i 2003. Det samme gjelder Hallaren kirke, Titran kapell, Sula kapell og Froan kapell. Mange begravelser må legges til sykehjemmet.

10. desember var det [Sunnmørsposten](#) som meldte at det kunne bli aktuelt å stenge Ålesund kirke.

[Den tredelte økonomien i Den norske kirke er beskrevet her](#)

(Kirkeinfo)

- Regjeringen må bedre den fortvilte kirkeøkonomien

(15.12.2002)

Kirkelederne, med Bispemøtets preses Finn Wagle og Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore i spissen, mener at finansminister, kommunalminister og kirkeminister på regjeringens vegne allerede i revidert nasjonalbudsjett til våren, må komme fram til løsninger som sikrer en bedre lokalkirkelig økonomi.

Samtidig uttrykker de bekymring for at de store forskjeller mellom kommunene også gjør det vanskelig for den lokale kirke å opprettholde et likeverdig tilbud over hele landet. Arbeidet med å vurdere andre finansieringsformer for Den norske kirke må komme i gang så snart som mulig, fordi dagens ordning med en utgiftsfordeling mellom kommune og stat ikke lenger fungerer tilfredsstillende.

-Krisemeldingene er bare toppen av et isfjell. Den lokalkirkelige økonomi forverres stadig, og kirken er en salderingspost i et stort antall kommuner. Vi hilser velkommen det engasjementet kulturpersonligheter som Lars Andreas Larssen og andre viser ved å aksjonere mot stengte kirker. Vi ser dette som et uttrykk for folks tanker om at kirken er et viktig møtested som er åpent for mennesker i glede og sorg, i hverdag som i høytid, uttaler kirkelederne.
(Kirkeinfo)

Nytt om KEK's generalforsamling i Trondheim 2003

(18.12.2002)

Norden med i planleggingen av flere tematiske høringer

Hovedkomiteen for generalforsamlingen (Assembly Planning Committee) har nå fastlagt de tematiske høringene som skal inngå i generalforsamlingens kjerneprogram og holdes torsdag 26.juni og fredag 27.juni. På bakgrunn av forslag fra en bred gruppe av KEK's partnerorganisasjoner er det valgt ut 15 tematiske høringer, og nordiske kirker og organisasjoner er involvert i å planlegge følgende fire høringer:

Torsdag 26.juni kl. 1500-1630 - Kirkens Nødhjelp, Norge, i samarbeid med Kirkenes Verdensråd om HIV/AIDS og kirkenes respons

Torsdag 26.juni kl. 1500-1630 - Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen og THEOBALT-nettverket om Nye kirkelige samarbeidsmodeller i Barents- og Østersjø-regionen

Fredag 27.juni kl. 1030-1200 - Sveriges kristne råd om Kirkenes arbeid for fred
Fredag 27.juni kl. 1030-1200 - De lutherske kirkene i Norge, Sverige og Finland sammen med CCME om Forsoningsprosessen mellom kirkene og samene - og kirkene og romanifolket

Inför Trondheim...

Kort kommentar från Margarethe Isberg, domprost i Västerås stift, Sverige och ordförande i generalforsamlingens programkommitté;

Vad tror du kommer att prägla generalforsamlingen?

- Ett både spännande och späckat program där det kommer att vara svårt att välja, en viss tidspress och livgivande gudstjänster med både kända och okända inslag. En stor förundran över midnattssol och ett vackert land! Det kommer säkert även att finnas med både positiva och negativa reaktioner över EU:s utvidgning.

Vilka förväntningar har du?

- Jag hoppas att vi som olika kyrkor skall ta på allvar att vi har mer som förenar oss än skiljer oss åt och att vi tillsammans har en gemensam stor uppgift och stort ansvar för Europas framtid. Vi behöver gestalta Charta Oecumenica. Jag hoppas att ungdomar och kvinnor skall bli mer synliga än tidigare.

Artikel: Vatten - livets fontän

Vatten står i centrum på flera sätt under generalforsamlingen i Trondheim sommaren 2003, dels präglas hela staden av att Nidälven delar staden i två delar, dels är vatten temat för huvudgudstjänsterna. Monitor har mött prästen Jean Mayland, som är medlem i gudstjänstkommittén inför generalforsamlingen, till vardags arbetar hon med gudstjänstutveckling för Churches Together i Storbritannien och Irland.

- Vatten är baselementet i våra liv, vi kommer i kontakt med vatten dagligen och i vårt dop - livets vatten. Vatten är som livets fontän, säger prästen Jean Mayland. För oss var det viktigt att använda vatten som tema, att skildra dopet, livet och skapelsen.

- Vi befinner oss även i ett pilgrimscentrum i Norge. Sedan medeltiden har Nidaros varit en samlingsplats för tusentals pilgrimer. Det kommer vi att återknyta till i vår öppningsgudstjänst onsdagen den 26 juni. Biskop Finn Wagle från Nidaros stift, kommer att inleda med "Vi kommer som pilgrimer från syd, nord, öst och väst...". Tanken är att förmedla en känsla av att vi är pilgrimer, på vandring tillsammans - denna gång en ekumenisk vandring för att tillsammans komma fram till olika handlingsplaner för kyrkorna i Europa.

Vatten från hela Europa

Gudstjänstkommittén hoppas att alla deltagare kan ta med en liten flaska med vatten från hemlandet.

- Ja, vi hoppas att alla kan ta med sig en liten flaska med vatten, helst kranvatten eller källvatten, inte mineralvatten, säger Jean.

I Nidarosdomen kommer en stor skål att placeras i mitten av kyrkan, som är en korsarmad kyrka.

- Fyra ungdomar kommer i början av gudstjänsten att bära varsin stor skål med vatten, för att symbolisera att vi kommer samman från öst och väst, syd och nord. De håller sedan vattnet i den stora skålen, som sedan kommer att få stå kvar i kyrkan under hela veckan, som en påminnelse om vattnets betydelse i våra liv.

Livets vatten

- Vatten är ju som sagt basen i våra liv och tillfredsställer vår törst, men även vår andliga törst - om vi ser på vatten i en vidare mening. Liv uppstår genom vatten. Liv förstörs likaså av vattnets kraft. Vatten betyder många saker: rengöring och förvandling, liv och död. Genom vatten rengörs man av synd och skuld, man föds igen till nytt liv. Som det står i Johannesevangeliet 4:14 "Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv."

Jean berättar vidare att vid avslutningsgudstjänsten den 2 juli, kommer ungdomar att bära ut den stora skålen till en specialbyggd pontån mitt ute i Nidälven.

- Det kommer att ske en symbolisk ceremoni i slutet av gudstjänsten, där vi låter vattnet flöda tillbaka till skapelsen. Vi kommer tillsammans att sjunga en nyskriven psalm om skapelsen av den svenske kompositören och prästen Per Harling.

Nidälven välsignas

När ungdomarna hållt vattnet i älven kommer först representanter från den rysk ortodoxa kyrkan att välsigna älven, därefter kommer biskopen från den armeniska kyrkan att välsigna älven med helig myrra. I gudstjänsten medverkar representanter från de olika kyrkorna runt om i Europa.

- Och så blir det en minnesvärd avslutning med argentinsk tango, berättar Jean. Det kommer även att vara möjligt att ta med sig en flaska med vatten från S:t Olavs källa. Vatten är en mäktig symbol - för liv, dop och skapelse!

Varje dag under generalförsamlingen kommer det att vara olika gudstjänster och bibelstudier utifrån temat "Jesu Christ Heals and Reconciles - Our Witness in Europe". Det blir ett rikt utbud av gudstjänster utifrån de olika kyrkotraditionerna, bland annat gudstjänster på samiska, östortodoxa gudstjänster och lutherska gudstjänster.

Text: Marianne Ejdersten Launikari

Bilder kan beställas via Dag Stange, e-post: dag.stange@kirken.no

Fakta om den Europeiska Kyrkokonferensen (KEK)

Den Europeiska Kyrkokonferensen (KEK) är en sammanslutning av 126 medlemskyrkor från ortodoxa, protestantiska, anglikanska och gammal katolska kyrkor från hela Europa, plus 43 associerade organisationer. KEK bildades 1959 och har kontor i Genève, Bryssel och Strasbourg. Var sjätte år äger en generalförsamling rum för att utse centralkommitté, presidium samt anta riktlinjer för arbetet inom Europeiska Kyrkokonferensen.

Fakta om konferensen i Trondheim

Konferensens tema är "Jesus Kristus helar och försonar - Vårt vittnesbörd i Europa". Temat är valt utifrån den utveckling som sker i samhället med resignation och förtvivlan inför krig och konflikter, hotet av ekologiska förändringar och finansmarknadens negativa effekter. Kyrkorna vill lyfta fram alternativa perspektiv med helande och försoning i centrum. Konferensen pågår mellan den 25 juni-2 juli 2003 i Trondheim, Norge.

Fakta om programmet för konferensen

Utdrag ur en folder från Den norske kirke;

"Detaljene i programmet vil bli kunngjort senere

- Gudstjenestedøgn i Nidarosdomen med bl.a. ortodokse liturgier
- Utfordrende høringer om blant annet EUs planer om utvidelse østover i Europa
- Utendørsgudstjeneste ved Olavskilden
- Norsk "torg" for Europas kirker
- Konserter og kulturprogram"

Les mer om KEK og generalforsamlingen her

- KEKs eget nettsted for generalforsamlingen: www.cecassembly.no
- KEKs eget nettsted: www.cec-kek.org
- Den norske kirkes nettsted: www.kirken.no

Europeiskt pris för artiklar om religion

I samarbete med den prestigefyllda stiftelsen, Templeton Foundation, inbjuder den Europeiska Kyrkokonferensen Er tidning att skicka in bidrag som kan komma ifråga för tilldelande av det europeiska priset för artiklar om religion i den sekulära pressen.

Genom detta pris, som instiftades 1994, tävlar skribenter över hela Europa om den värdefulla utmärkelsen Årets europeiska John Templeton skribent om Religion (European Religion Writer of the Year). Utmärkelsen består av en prissumma på 5,000 Schweiziska franc samt ett hedersomnämmande.

Juryn består av en grupp internationella bedömare med stor erfarenhet från mediavärlden. Priset skall tilldelas en journalist för framstående, företagsamt och allsidigt rapportering om religion under år 2002.

REGLER:

Bidraget skall omfatta tre artiklar skrivna av samma person under år 2002 och måste inkludera en artikel från någon av följande kategorier: nyhet, dokumentär, analyserande artikel eller en regelbunden spalt; en profil av en person, en institution eller en rörelse etc. Var vänlig skicka inte fler än tre artiklar. Bidrag måste skickas på deras originalspråk. (Artiklar insända på annat språk än engelska, franska eller tyska skall vara försedda med en bifogad översättning eller en detaljerad beskrivning av artikeln på något av dessa tre språk). Originalartiklar skall vara klippta och monterade på A4-papper och skall innehålla uppgift om datum för publicering, utgivningsplats för publikationen eller programtjänsten samt författarens namn.

Bidrag skickas till:

Conference of European Churches,
Office of Communication (Templeton Prize),
P.O. Box 2100,
1211 Genève 2
Switzerland

Bidragen måste vara poststämplade senast 31 januari 2003.

Inbjudan till pressen

En särskild inbjudan sänds ut till pressen i början av år 2003. Representanter från media är välkomna att följa överläggningarna på plats. Det kommer att finnas ett presscenter i Trondheim, som kommer att ge service till media.

För mer information, kontakta;

Dag Stange, e-post: dag.stange@kirken.no tfn: + 47 22932772

Marianne Ejdersten Launikari, e-post: marianne.ejdersten@svenskakyrkan.se
tfn: + 46 70 348 41 59

Prenumerera på pressmeddelanden

Den Europeiska kyrkokonferensen ger regelbundet ut pressmeddelanden, den som önskar få dem regelbundet, skicka ett mejl till rag@cec-kek.org.

Vi går i kirken i julen

(18.12.2002)

Stiftelsen Kirkeforsknings medlemsundersøkelse i 2000 viste at 33% av alle medlemmene i Den norske kirke deltar på gudstjeneste i forbindelse med julehøytiden. Det vil si i overkant av 1,3 millioner mennesker, eller 30% av landets befolkning.

I tillegg kommer et stort antall skolegudstjenester og barnehage-gudstjenester i tiden før jul. Så godt som alle barnehager og skoleklasser får tilbud om kirkebesøk i førjulstiden. Alle de 1300 menighetene i Den norske kirke arrangerer egne skole- og barnehagegudstjenester i løpet av året.

Det ble arrangert 5723 barnehage- eller skolegudstjenester i 2001. Til sammen var det 895.158 deltakere på disse gudstjenestene. En betydelig del av disse kirkebesøkene finner sted i førjulstiden. Det var i 2001 ca. 700.000 barn og unge i norske barnehager og grunnskoler. En del av disse besøkte altså kirken flere ganger i fjor.

Det store antallet kirkekonserter i førjulstiden bidrar ytterligere til at det norske folk oppsøker kirkene i forbindelse med julefeiringen. Et forsiktig anslag fra Kirkens informasjonstjeneste er at omkring 400.000 mennesker i år deltar på julekonserter i landets 1600 kirker.

For tre år siden ble det publisert en undersøkelse om gudstjenestedeltakelse, gjennomført av cand. polit. Hege Kristin Ringnes. Den viste at oppslutningen om gudstjenestene på julaften hadde økt betraktelig i perioden 1985–1997. Gjennomsnittet for alle menigheter var i 1985 på 519 mennesker, men i 1997 hadde antallet økt til 609. Økningen var størst i Oslo bispedømme. Der var oppslutningen om gudstjenestene på julaften 607 pr. sokn i 1985, mens den i 1997 var 947, det vil si en økning på 56%. Imidlertid viste deltakelsen på gudstjenestene 1. og 2. juledag en svak nedgang i denne perioden. Det er med andre ord julaften som i stadig sterkere grad markerer seg som julens store gudstjenestedag.

- Jeg synes det er flott at så mange mennesker søker til kirken i julen, sier Erling J. Pettersen, direktør i Kirkerådet. - Det viser at folkekirken spiller en viktig rolle for folk, spesielt ved de store høytidene. Jeg tror også at mange føler behov for å høre budskapet om fred på jorden nettopp i vår tid, sier han.

Det gjennomsnittlige deltakerantallet på gudstjenester søn- og helligdager i Den norske kirke lå i fjor på i overkant av 100 personer. (Kirkeinfo)

Felleskirkelig plattform for fred og forsoning styrker innsatsen

(20.12.2002)

- Det er gledelig at vi kan styrke kirkenes fredsengasjement. Særlig gledelig er det at vi kan bidra til at dette skjer på felleskirkelig grunn. Da vi i løpet av våren 2002 hadde kontakt med kirkelige aktører i Colombia med tanke på hva som kunne gjøres for å styrke kirkene i deres engasjement for fred, opplevde vi nettopp at vår felleskirkelige tilnærming brakte ulike kirkelige aktører i Colombia nærmere hverandre. Det er en viktig side ved fredsplattformens engasjement, forteller generalsekretær Ørnulf Steen i Norges kristne råd.

Fredsplattformen er blant annet involvert i arbeid med å forebygge etniske konflikter i Kamerun, brobyggerarbeid mellom kristne og buddhister på Sri Lanka, fredsforhandlinger på Filippinene, prosjekter i Kamerun, Etiopia, Rwanda/Burundi, Angola og Colombia. Fredsplattformen som mottar UD-støtte til sin virksomhet, har i tillegg finansiert en reise til Den demokratiske republikk Kongo. Fredsplattformens styringsgruppe drøfter nå oppfølging av kirkelig engasjement i fredsprosesser i Sudan, Balkan og Haiti/Dominikana.

Ørnulf Steen mener det har vært svært nyttig at alle kirkelige ressurser med internasjonalt engasjement kan fremstår med samordnede fredsinitiativ:

- Dette har ikke bare styrket og effektivisert de norske organisasjonenes virksomhet, men også partnernes evne til å kunne spille en positiv rolle for fredsbygging. I situasjoner hvor ulike norske organisasjoner er tilstede i ulike deler av et land med delvis ulike partnere, har samarbeid gitt en langt større effekt enn hva de enkeltes fredsinitiativ ville ha hatt. Styrket økumenisk samarbeid fører til langt mer slagkraftige tiltak for fred og forsoning, mener Steen. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Generalsekretær Ørnulf Steen: ost@ekumenikk.org

En av etterkrigstidens betydeligste kirkeledere er gått bort

(30.12.2002)

Voksø ledet komiteen som forberedte dannelsen av Kirkerådet, og han var rådets første formann fra 1970 til 1978. Utviklingen av Den norske kirkes struktur bærer ikke minst hans signatur. Gjennom utvalgsarbeid, innstillinger og utrettelig innsats i Kirkerådet var han hovedarkitekten for de grunnleggende reformene i Den norske kirke. Han var også med på å bygge opp Mellomkirkelig råd, og hadde et sterkt personlig engasjement i den økumeniske bevegelse gjennom Det Lutherske Verdensforbund og Kirkenes Verdensråd, der han var norsk representant i eksekutivkomiteen. Interessen for internasjonalt økumenisk arbeid bar han med seg fra ungdomsårene. KFUK-KFUM og Kirkens Nødhjelp fikk også glede av hans engasjement for rettferd og hans evne til å bygge bro mellom kirkesamfunnene.

Per Voksø var født og oppvokst i Bergen, der han begynte sin lange karriere som journalist og redaktør. Etter de første journalistår i Dagen og Vår Kirke, var han redaktør i Morgenposten i Oslo, før han ble forlagsredaktør i Det Beste. Presseerfaringen kom ikke minst til nytte i utarbeidelsen av de viktige grunnlagsdokumentene for den kirkelige reformbevegelsen. Hans evne til å formidle og til å skjære igjennom i innfløkte saker gjorde ham til en fremragende dirigent og samlende leder. For mange var han også den kloke veileder og gode rådgiver, som møtte nye generasjoner kirkeledere med tillit og oppmuntring.

Den norske kirke har mistet en visjonær strateg og klok leder. Mange føler et dypt savn ved Per Voksøs bortgang, men er samtidig fylt av takknemlighet for alt han fikk bety i så mange sammenhenger. Våre tanker går til hans nærmeste familie. Fred over Per Voksøs minne.

Thor Bjarne Bore, leder i Kirkerådet
Erling J. Pettersen, direktør i Kirkerådet